

SĂ ÎNVĂȚĂM PE MĂSURA EXIGENȚELOR CINCINALULUI REVOLUȚIEI TEHNICO-ȘTIINȚIFICE !

A început trimestrul al II-lea, trimestru de vîrf, în care purtătorii cravatei roșii cu tricolor investesc putere de muncă, voință și inteligență în învățatură pentru ca finișul să fie încununat de succes, în pas cu întreaga țară care își desfășoară munca în cincinalul revoluției tehnico-științifice.

Cum se pot atinge cele mai înalte cote ale exigenței la învățatură? Cum se poate spori neconștient calitatea muncii școlare? Iată câteva probleme care se pun în cadrul grupelor, detașamentelor, unităților de pionieri, probleme la care s-au străduit să răspundă pionierii comandanți ai unităților fruntașe la învățatură din toate județele țării, aflați nu de mult într-o interesantă și mobilizatoare consfătuire, la București.

DACĂ SÎNTEM PRIETENI

Ascultînd-o vorbind pe **Denisa Ionete** (Giurgiu), în cadrul consfăturii, am înțeles că succesele la învățatură pe care le-a dobîndit unitatea din care face parte se datoresc în primul rînd activității grupelor.

— În grupe, pionierii se pot ajuta cel mai eficient, a spus ea. Acolo se manifestă pregnant spiritul de într-ajutorare, prietenie și frație. Copiii se cunosc mai bine între ei, își cunosc preocupările bucuriile, necazurile și astfel, a spus Denisa, grupa poate interveni prompt, cu rezultate bune. Cu răbdare și perseverență o grupă de la noi a dezvoltat

ȘTAFETA CUTEZANȚEI

O deosebită pregnanță au dat-o dezbaterilor purtate de pionierii comandanți ai unităților fruntașe la învățatură pe țară prezența în mijlocul lor a unor prestigioși savanți ai țării noastre. **Academicianul Ștefan Milcu, acad. Radu Voinea, prof. univ. Nicolae Bodnariu, membru corespondent al Academiei**, au stat de vorbă cu cei ce, aflîndu-se încă pe băncile școlii, se străduiesc să învețe pe măsura exigențelor pe care le ridică cincinalul revoluției tehnico-științifice, pregătindu-se pentru a fi demni să ducă mai departe cutezătoarea stafetă a științei și culturii românești.

pe una dintre colege de minciuna «Am uitat caietul acasă», pretext pentru faptul că nu își scria temele. Altă dată, dovedind mult tact, grupa a izbutit să ajute un băiat timid, care se situa la limită cu notele. Copiii i-au arătat prietenie, făcîndu-l să înțeleagă că

efortul său este folositor ridicării prestigiului grupei.

— Sigur că într-o grupă de prieteni greutățile se rezolvă mai ușor, spunea pionierul **Marcel Bălceanu** (Bălcești) dar, uneori,

prietenia cere și severitate. Sînt unii elevi care cu greu sosesec la liman. Nu sînt atenți la ore, o dată învăț și de zece ori nu Blîndețea cuvintelor bune n-a reușit să-i influențeze. În schimb, opiniile aspre, directe i-au ajutat.

Într-o adunare de grupă li s-a spus răsplată că sînt leneși, fără voință, indisciplinați. Mi-aduc bine aminte de adunarea aceea, a spus Marcel, fiindcă ea s-a transformat în fapt într-o dezbaterie vie a Codului etic al pio-

ÎNTREBĂRILE VOASTRE

AM AUZIT CĂ UN PIONIER ROMÂN AR FI RECORDMEN MONDIAL LA RACHETOMODELISM. ÎMI PUTEȚI DA AMĂNUNTE ÎN LEGĂTURĂ CU ACEASTA? (Dorin Stoican, Iași)

Deținătorul acestei performanțe de mare prestigiu se numește **George I. Radu** și este elev în clasa a VIII-a la Școala generală nr. 5 din Tirgoviște, județul Dimbovița, Membru al cercului de rachetomodelism de la Casa pionierilor din această localitate, în cadrul căruia activează din clasa a II-a. George a reușit, an de an să-și cultive pasiunea de constructor și, totodată, să obțină performanțe din ce în ce mai mari în competițiile la care a luat parte cu racheto-modelele lui: în clasa a IV-a

a ocupat locul I și al II-lea la probele de streamer (durată cu panglica și, respectiv, durată cu parașuta) la concursul județean al pionierilor; în clasa a VI-a, încă un loc doi într-un alt concurs de același nivel; în 1974, selecționat în echipa «Astronautica B Tirgoviște», se clasează pe locul I la concursul internațional de rachetomodelism Cupa «Chindia» de la Tirgoviște. Urmează, apoi, marea sa performanță: la 26 iulie 1975, la vîrstă de treisprezece ani și zece luni, în cadrul concursului internațional Cupa «Diana», desfășurat la Iambol, în Bulgaria, după ce stabilește un nou record național la proba de streamer cu 2,5 N. s (Newtoni-se-cundă) cu timpul de 1 minut și 20 secunde, reușește să realizeze, în afara concursului, un record mondial la durată cu parașuta 10—20 Ns cu timpul de 5 minute și 18 secunde, record omologat de Federația Aeronautică In-

ternațională care, nu de mult — în luna decembrie 1975 — i-a trimis, spre atestare, diploma pe care v-o prezentăm și noi.

LOCUIESC DESTUL DE DEPARTE DE MARE, TOTUȘI MĂ INTERESEAZĂ NAVIGAȚIA. CE SE ÎNȚELEGE PRIN «AMBARCAȚII CU ARIPI PORTANTE»? (Sim Andrei, Deva)

Navele care străbat întinsul apelor se află, ca și trenurile, într-o continuă întrecere cu distanțele. Cu toată strădania specialiștilor, și astăzi încă celei mai rapide nave îi sînt necesare mai multe zile pentru a străbate Atlanticul, în timp ce pentru un avion este numai

nierului. Să-ți învingi slăbiciunile, să-ți cultivi iscusința minții, să lupți pentru progresul școlii, al clasei în care înveți, iată câteva din normele de viață pionierească în lumina cărora s-a analizat comportarea celor câțiva elevi. Opinia grupei a avut ecou. Foarte curînd, băieții au făcut primii pași spre îndreptare. Viața grupelor din unitatea noastră ne-a dovedit că un colectiv încheșat, bazat pe o prietenie bine înțeleasă, care folosește critica sau atenționarea mai blîndă după cum este cazul, joacă un rol important în îmbunătățirea calității la învățătură.

— Meditațiile pentru elevii slabi la matematică, fizică și limba română, inițiate de profesorii noștri urmau să se țină miercuri și joia. Era de așteptat să vină toți cei vizati. Și totuși, la început, n-a fost așa, a spus în cadrul consfățuirii, pioniera **Maria Bucuroiu** (Bacău). Fiecare grupă și-a avut absenții ei. Atunci, comandanții de grupă au intrat în alertă. Semaforul a intrat și el în acțiune. Toate acestea au avut drept urmare o prezență bună la meditații și rezultatele bune la învățătură au început să fie evidente.

Capitolul «grupă» în viața pionierească este larg și bogat în

fapte. Exemplul personal al pionierului comandant de grupă, capacitatea lui de a organiza activitățile, de a lua decizii fără a fi dădăcit, posibilitățile lui de a cunoaște trăsăturile fiecărui coleg de a fi prezent la momentul cerut cu metode potrivite fac din grupă — această mică formație — o veritabilă forță care poate interveni cu eficiență în viața clasei, cu bune rezultate, în primul rînd la învățătură.

CÎND A VORBIT TATIANA...

toată lumea a urmărit-o cu atenție.

— Într-o zi, vine la mine, smiorcînd, I.D. (vă rog să mă lăsați să folosesc inițialele numelui) cu un bilanț lipsit de strălucire: 4 la română, 4 la matematică, 5 la istorie. «Ce mă fac?» m-a întrebat. Mama nu știe, o să se supere — mi-a promis o bluză, și n-o să mi-o mai cumpere». Ascultînd-o simțeam că mă înfurii. Nimic nu mă scoate mai mult din sîrite decît superficialitatea și nepăsarea. I-am răspuns pentru moment cam răstit. Întîmplarea aceasta mi-a sugerat o idee. Am propus grupei din care

face parte I.D. o discuție despre învățătură în lumina Codului etic al pionierului. Așa a intrat I.D. în

«luminile reflectorului» care au silit-o să-și vadă lipsurile dar mai ales au ajutat-o să vadă drumul pe care va trebui să pornească. Nu putem spune că astăzi I.D. se află printre cei buni, dar notele primite sînt trepte sigure spre mai bine.

Comandamentul unității noastre este ca un radar, care înregistrează fiecare situație critică de

îndată ce se ivește și pornește în ajutorul detașamentului sau grupei respective. În acest trimestru, ne preocupăm în continuare îmbunătățirea calității la învățătură. Pornind de la rezultatele bune pe care le avem în prezent, le vom face și mai bune. Vom merge, de data aceasta, mai la amănunt. Vom încerca să-i ajutăm pe copiii cu note de 5 și 6 să facă pași înainte spre note mai mari. Vom cuceri noi înălțimi pe cotele exigenței la învățătură.

ȘTII SĂ ÎNVEȚI?

În jurul acestei întrebări și-au spus părerea mulți pionieri. Ni-meni n-a oferit o rețetă general valabilă. Dar fiecare în parte a relevat necesitate unei judicioase împărțiri a timpului de studiu, înlăturarea preocupărilor lăturale, atunci cînd înveți, deprinderea de a munci disciplinat, ritmic, lecție de lecție.

Nu este suficient să înmagazinezi o cantitate de informații, trebuie să reții esențialul, să te deprinzi să gîndești, să încerci să găsești cu forțe proprii răspunsul la diverse probleme care le pun materiile de învățămînt. Atenția în timpul orelor, participarea împreună cu profesorii la dezlegarea sensurilor lecțiilor noi înseamnă un exercițiu al inteligenței care ajută la formarea unei gîndiri suple, mobile, capabile să se adapteze la cerințele mereu noi ce se pun în epoca în care trăim.

Școlarii de azi nu trebuie să uite nici o clipă că vor lucra mîine cu tehnologii care astăzi încă nici n-au fost inventate. De aceea, din școală, trebuie să se formeze în așa fel încît mai tîrziu, în fabrici, uzine, instituții să se poată adapta repede și bine față de tot ceea ce știința și tehnica va aduce nou în fața lor.

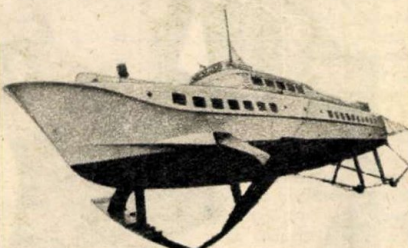
B. Vlădescu
Foto: Gr. Prepeliță

o chestiune de ore. Oricît de puternice ar fi motoarele vapoarelor, acestea nu pot depăși anumite viteze din cauza frecării dintre carenă și apa mării. Specialiștii au încercat să obțină reducerea rezistenței la înaintare prin construirea unei carene de o formă aerodinamică și prin dotarea navelor cu motoare de mare putere. Însă rezultatele au rămas modeste. Singurul mod de a obține un salt în creșterea vitezei navelor era... ridicarea, fie și parțială, a lor deasupra apei. Astfel a apărut carena în trepte utilizată la navele de mare viteză. Dacă veți observa o vedetă rapidă în marș, o să constatați că prova se ridică în afara apei.

Dezvoltarea acestui principiu a dus la apariția ambarcațiilor cu aripi portante. La o asemenea ambarcație, rezistența la înaintare este mult redusă.

Ideea nu este nouă. În 1877, inginerul francez Lambert construia prima navă cu aripi portante și o lansa pe Sena. În 1906, Enrico Forlanini a realizat o ambarcație cu aripi portante cu ajutorul căreia a străbătut lacul Maggiore atingînd o viteză de aproape 40 de no-

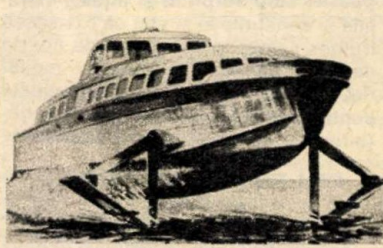
duri. În 1919, o navă de același tip, construită după indicațiile lui Alexander Graham Bell, inventatorul telefonului, a întrecut performanțele italienei Forlanini. Dar aproape toate ambarcațiile cu aripi portante prezentau cusurul că erau instabile, mai ales pe vreme rea.

Au urmat 50 de ani de încercări în cursul cărora au fost concepute și construite numeroase tipuri de ambarcații cu aripi portante, dar ele au putut fi utilizate numai în concursuri sportive. Abia în ultimii zece ani dezvoltarea navigației a stimulat construirea unor nave de tipul amintit, capabile

să fie folosite în transporturile de pasageri și mărfuri. În prezent numeroase țări europene au în serviciu permanent ambarcații cu aripi portante.

Deși acest tip de nave pot să atingă viteze de peste 40 de noduri, ele sînt destinate apelor liniștite ale marilor lacuri și fluviu. Dezavantajul aripilor fixe

este că, pe mare, urmează jocul valurilor. Rezultatul este o călătorie zburcîmă, la viteze superioare vasul putînd fi amenințat să se răstoarne.

Prima ambarcație cu aripi portante destinată oceanelor a fost creată în S.U.A. Nava are o lungime de 32 de metri, cîntărește 80 de tone și poate

atinge o viteză de 80 de noduri, purtînd o încărcătură de 37 de tone. Vasul este capabil să înfrunte în deplină siguranță valurile mării, întrucît este înzestrat cu aripi mobile și nu fixe. O aparată specială dirijează automat cormenzile, ajustînd în fiecare moment poziția aripilor. Pe timp de furtună, aripile portante ale navei se pot plia, vasul revenind la forma tradițională. Aceasta permite navei să fie ușor de manevrat în docuri sau porturi aglomerate.

Aripile mobile au deschis căi noi cercetătorilor de specialitate. Astfel, au fost proiectate ambarcații marine cu aripi portante de 600 de tone, capabile să transporte 150 de pasageri cu o viteză de 100 de noduri.

Performanțele atinse de navele cu aripi portante destinate oceanelor i-au convins pe specialiști să-și continue cercetările în vederea construirii unei ambarcații de 10 000 de tone, destinată curselor regulate pe liniile Atlanticului de Nord. Cu o asemenea navă a viitorului, traversarea oceanului va dura sub două zile.

TINERETE artelor la SIBIU

La Sibiu toată lumea îi cunoaște. Sînt văzuți adeseori la casa de cultură a orașului, la cluburile uzinelor și la căminele culturale ale comunelor din jur. Dacă vrei să-i cunoașteți și voi, nu-i căutați în sală, ci pe scenă, în plină agitație a culiselor. Cine sînt ei? Sînt fete și băieți, purtători ai cravatei roșii cu tricolor, care alcătuiesc echipa artistică a Casei pionierilor din Sibiu. În larga constelație a pionieriei din oraș, activitatea cultural-artistică se bucură de multă prețuire. Fotoreporterul nostru a surprins grupul în câteva ipostaze ale activității lui.

ÎN PAȘI DE DANS MODERN

O echipă de dans modern, o echipă de pionieri, care prin mișcare, prin ritm și-au propus să reflecte momente din viața lor de fiecare zi. Ca să-i cunoaștem, vă poftim să-i urmăriți evoluind într-o suită de dansuri cu tema «Munca ne e dragă», din care noi am surprins fragmentul «Pregătiri în școală nouă». Harnice gospodine spală geamurile, șterg praful, prepară clasele pentru începutul orelor. Totul într-o inspirată viziune plastică, plină de grație și vigoare.

—E greu să pregătești un astfel de dans? o întrebăm pe una dintre protagoniste.

—Și greu, și ușor. Greu, fiindcă nu e vorba de simpla imitare a unor gesturi cotidiene, ci de o prezentare artistică, pentru care am recurs la limbajul mișcării. Intenția noastră este să dăm viață ideii că munca generează bucurie.

—Și de ce ai spus că e ușor?

—Fiindcă ne plac ritmul, veselia și de aceea reușim să creem atmosfera pe care o cere tema dansului nostru.

Toate acestea ni le împărtășește pioniera Mihaela Pleșca (clasa a VI-a), una dintre dansatoare, care este, în felul ei, și maestră de balet întrucît ceea ce învață la Casa pionierilor predă mai departe colegilor de școală.

—La ce lucrați în prezent?

Drept răspuns, sîntem invitați la o repetiție.

Intrăm într-o sală. Copiii execută pași în ritmul «Ciuleandrei». Urmărim repetiția. Dansul are drept temă activitatea patriotică a pionierilor. Iată-i pe copii într-o mișcare evocînd culesul fructelor, apoi într-alta prin care ni se sugerează îngrijirea florilor sau săditul puieților pe aleile unui parc. O suită de tablouri inspirate din viață se succed armonios, vioi și colorat. Ca să poată exprima o asemenea bogăție de idei prin limbajul plastic al dansului, pionierii au străbătut un ne-

crezut de dificil drum de muncă, de exerciții, care i-au ajutat să dobîndească suplețe, grație, simț al ritmului, expresivitate.

—Proiecte de viitor?

—O adaptare în dans a unei variante moderne după «Albă ca Zăpada», care pledează pentru prietenie și solidaritate, ne răspunde într-un glas echipa.

RITMUL ÎNVÎRTITEI ȘI... POEZIA

Mai întîi am auzit ritmul unei învîrtite, apoi am deschis ușa pe jumătate, am zărit strălucirea costumelor populare sibiene și abia după aceea am intrat. Acolo, într-o încăpere frumos decorată cu măști de inspirație folclorică, i-am cunoscut pe pionierii din orchestra de muzică populară. Acești pasionați muzicieni sînt culegători de cîntece din Mărginimea Sibiului, melodii pe care apoi le execută ei înșiși.

—Ne plac hațeganele și jieneștile de pe la noi, și cred că ați observat că sînt cuprinse de predilecție în repertoriul nostru, ne spune solista vocală Maria Cîrje.

Urmărim execuția plină de viață a melodiilor și înțelegem de ce această formație ocupă un loc binemeritat la toate manifestările artistice ale Casei pionierilor și este nelipsită la tradiționalul «Cibinium» alături de cele mai bune orchestre ale județului. Formația de muzică populară a pionierilor este așteptată întotdeauna cu plăcere, nu numai pentru calitățile sale interpretative, dar și pentru atmosfera copilărească, de căldură și veselie pe care o aduce.

Tot în ziua aceea, la Casa pionierilor am cunoscut și grupul de recitatori, fete și băieți cu o aleasă înclinație spre poezie, care surprind și înțeleg vibrațiile și sensurile ei și știu să rostească frumos versurile. Montajele de poezie dedicate patriei și partidului, copilăriei fericite sînt întotdeauna aplaudate pentru mesajul lor fierbinte, pentru dăruirea cu care le prezintă pionierii.

CE-I CEREM NOI MUZICII UȘOARE

S-ar putea crede că vedetele echipei artistice sibiene aparțin formației de muzică modernă. Există suficiente motive care să pledeze pentru aceasta. Cînd se aude ritmul antrenant al tobelor, iar ghitara și orga electronică li se alătură, aplauzelor entuziaste le urmează bisuri și chemări la scenă deschisă. Asemenea succese ar putea da protagoniștilor o anumită ameteală, iar putea face să se creadă neîntre-

cuți. Și totuși, nu-i așa. Cei 15 instrumentiști care alcătuiesc orchestra sînt legați printr-o strînsă prietenie și iau muzica în serios.

Nicușor Seceleanu, cu fața sa rotundă, numai zîmbet, alături de baterie, pare făcut anume să aducă voie bună acolo unde apare. El deschide de fiecare dată programul și de la prima bătăie a tobei atmosfera se destinde.

—Fiecare melodie își are ritmul și muzicalitatea sa, de care am învățat să țin seamă cînd folosesc bateria, îmi explică Nicușor. Toba permite efecte specifice și nu numai marchează tactul, ci îl și dozează.

Gerhardt Schenn (clasa a VII-a) a fost clarinetist. «Acum sînt saxofonist», ne spune, iar într-o orchestră de muzică ușoară saxofonul este extrem de important, aduce culoare, căldură, îndulcește sunetul trompetelor.

Marius Ungureanu ne-a vorbit cu înflăcărare despre repertoriul orchestrei.

—Eu, ne-a spus Marius, aș numi muzica pe care o interpretăm noi muzică ritmată și nu ușoară. Termenul este mai potrivit. Repertoriul nostru îl formează melodiile pe care le-am compus noi înșine. Astfel, o colegă de-a noastră, Maria Cîrje, care face parte din orchestra de muzică populară, este autoarea a trei cîntece: «Țara mea!», «Frumusețea țării», «Marea nesfîrșită».

Uneori scriem texte pe melodii cunoscute. «Cerul senin» — un cîntec din repertoriul nostru — este o astfel de adaptare, prin care exprimăm bucuria în fața splendorilor naturii așa cum o simțim atunci cînd străbatem potecile munților într-o excursie pionierască. Desi ne place ritmul, nu alergăm după ritm în sine, ci urmărim să exprimăm sentimente, idei, specificul nostru național. Vrem ca în cîntecul nostru să se vadă că sîntem pionieri.

Îl ascultăm cu atenție pe Marius, care

activează în orchestră de cîțiva ani și și-a format o concepție, un crez despre artă. Chitarist, el a pus pe note delicată poezie «Floarea oceanului» de Vasile Alecsandri, precum și nostalgicele versuri «Eram copil» de H. Heine în traducerea lui Șt.O. Iosif. Îl rugăm să ne cînte. Aplecat asupra ghitarei, Marius istorisește cu o voce joasă, ca un adevărat baladist, povestea gingașei flori care înfruntă, netemătoare, furtunile și valurile fără istry ale oceanului. Aceeași incitare o resimțim și atunci cînd îl ascultăm cîntînd versurile lui Heine dedicate jocurilor copilăriei.

—Mie, ca și colegilor, îmi place muzica în toate formele ei, ne spune tînărul nostru interlocutor. Ne ducem adeseori la concerte și ascultăm Bach,

Beethoven, Enescu. Urmărim, de asemenea, cu interes evoluția muzicii așa zis ușoară și învățăm să selectăm ce e mai valoros în ea.

Am încercat să conturăm preocupările unei formații cultural-artistice pionierești. Colectivul pionieresc sibian, distins cu numeroase premii, dă dovadă de mult spirit creator, de o bogată fantezie. Este normal ca într-un astfel de climat să înflorească cele mai frumoase relații prietenești, spiritul de colaborare în creație, omogenitatea în viața de fiecare zi. Desfășurată în condițiile unor asemenea exigențe, activitatea artistică a pionierilor din Sibiu își merită pe deplin trofeele.

B. Caragiale

CONCURSUL NOSTRU LITERAR

Galeria
CUTEZATORILOR

CIREȘUL ÎN FLORIT

Schită premiată în Tabăra de pionieri de la Homorod, vacanța de iarnă 1975-1976.

Clopoțelul sună cu putere, vestind cu bucurie sfîrșitul ultimei ore de curs. Prin ușile claselor larg deschise, coridoarele sînt inundate de mulțimea elevilor care, zbenguindu-se neîncetat, se îndreaptă spre casă.

În curtea școlii ora de educație fizică a luat sfîrșit. Cei din a VIII-a C, fericiti că au cîștigat meciul cu cei din «D» discută aprins despre adunarea U.T.C. de primiri în organizație:

— Ai adus drapelul?
— Da.
— Am așezat scaunele, dar trebuie să mai împrumutăm de la cei din A.
— Clasa să fie măturată!
— Nici o grijă!
— Va veni și tovarășa dirigintă! Haideți mai repede!

Urc scările numărîndu-le în gînd și mă opresc la fiecare panou în care sînt expuse poze din activitățile pionierești. Iată detașamentul nostru frunțat, iată aici aspecte de la concurs, iată-l și pe Iacob care a făcut progrese. Nu, nu, nu mai pot, izbucnesc în plîns și fug, fug pe coridoare pînă ajung la «camera pionierilor». «Ce-i cu mine?» Trebuie să mă stăpînesc! Nu mai plînge! Dar nu pot! Mă uit prin cameră, totul e la locul lor. Aici e bine și cald. String cu putere cravata în mină și fără să vreau mă uit pe fereastră, în grădina școlii. Zăresc acolo pionierii din clasa a II-a care-și sîdesc copacul lor, copac care se naște în ziua în care ei, bobocii claselor a II-a și-au legat cravata la git, adică astăzi. Ce mici dar ce veseli și frumoși sînt! Răzbat pînă la mine versuri din minunatul cîntec «Tot înainte». Dar oare copacul nostru, copacul detașamentului nostru ce face? Da, da, îl zăresc și pe el. Iată-l acolo, lîngă pomul celor mici! Ce mare s-a făcut! Și el s-a născut odată cu cravata mea! Ce frumos a înflorit cîreșul nostru! Profesoara noastră spune că am înflorit și noi odată cu el. Da, am înflorit odată cu el, dar oare am crescut chiar atît de mult încît trebuie să ne despărțim de roșia cravată? Dragă cîreșule, am crescut chiar atît de mult? Da?

Nu, nu, nu mai trebuie să plîng!

Mă uit prin cameră: ce dragi mi-s tobele și trompetele, ce dragă îmi este cravata! Și cum să mă despart de ele? Cum să nu mai trec în careu pionieresc și să cînt: «am cravata mea, sînt pionier!» Cum să nu mai fiu pionier? Cum? Cum? Cum?

Imi apare, o zi ploioasă de toamnă, zi în care cu emoție am rostit legămîntul pionieresc și cu mîini mici, mici de tot, mi-am legat cravata la git, și în care am sărit într-un picior de bucurie: doream să știu în-

tregul oraș că sînt pionieră.

Apoi în fața îmi apare ziua în care eu, pioniera cea mică, am sărutat șnurul cel galben, apoi cel albastru, ziua în care ne-am jucat: «podul de piatră s-a dărîmat» sau «mi-am pierdut ieri o batistă», ziua în care am ris pentru că am cîștigat concursul de ghicitori sau am plîns pentru că am pierdut concursul de îndeminare, ziua în care, noi pionierii claselor a III-a am sădit cîreșul nostru, copacul nostru cel drag atît de frumos înflorit acum, ziua în care... zilele în care am fost pionieri. Și iată acum, ziua în care am văzut că cîreșul nostru a crescut cît noi, ziua în care păpușa sau ursulețul au fost uitați în colț, ziua în care... am crescut.

— Marja, Maria, ce-i cu tine?

Haide! Începem acum! Ce-i cu tine, de ce plîngi? Știm, îți pare rău după cravată, tuturor ne pare rău, dar hai să vezi ce frumos va fi la adunarea noastră! Plîngi!

Nu, nu, nu mai trebuie să plîng!

Mă uit prin cameră: ce dragi mi-s tobele și trompetele, ce dragă îmi este cravata! Și cum să mă despart de ele? Cum să nu mai trec în careu pionieresc și să cînt: «am cravata mea, sînt pionier!» Cum să nu mai fiu pionier? Cum? Cum? Cum?

Imi apare, o zi ploioasă de toamnă, zi în care cu emoție am rostit legămîntul pionieresc și cu mîini mici, mici de tot, mi-am legat cravata la git, și în care am sărit într-un picior de bucurie: doream să știu în-

tregul oraș că sînt pionieră.

Apoi în fața îmi apare ziua în care eu, pioniera cea mică, am sărutat șnurul cel galben, apoi cel albastru, ziua în care ne-am jucat: «podul de piatră s-a dărîmat» sau «mi-am pierdut ieri o batistă», ziua în care am ris pentru că am cîștigat concursul de ghicitori sau am plîns pentru că am pierdut concursul de îndeminare, ziua în care, noi pionierii claselor a III-a am sădit cîreșul nostru, copacul nostru cel drag atît de frumos înflorit acum, ziua în care... zilele în care am fost pionieri. Și iată acum, ziua în care am văzut că cîreșul nostru a crescut cît noi, ziua în care păpușa sau ursulețul au fost uitați în colț, ziua în care... am crescut.

— Marja, Maria, ce-i cu tine?

Haide! Începem acum! Ce-i cu tine, de ce plîngi? Știm, îți pare rău după cravată, tuturor ne pare rău, dar hai să vezi ce frumos va fi la adunarea noastră! Plîngi!

Nu, nu, nu mai trebuie să plîng!

Mă uit prin cameră: ce dragi mi-s tobele și trompetele, ce dragă îmi este cravata! Și cum să mă despart de ele? Cum să nu mai trec în careu pionieresc și să cînt: «am cravata mea, sînt pionier!» Cum să nu mai fiu pionier? Cum? Cum? Cum?

Imi apare, o zi ploioasă de toamnă, zi în care cu emoție am rostit legămîntul pionieresc și cu mîini mici, mici de tot, mi-am legat cravata la git, și în care am sărit într-un picior de bucurie: doream să știu în-

tregul oraș că sînt pionieră.

Apoi în fața îmi apare ziua în care eu, pioniera cea mică, am sărutat șnurul cel galben, apoi cel albastru, ziua în care ne-am jucat: «podul de piatră s-a dărîmat» sau «mi-am pierdut ieri o batistă», ziua în care am ris pentru că am cîștigat concursul de ghicitori sau am plîns pentru că am pierdut concursul de îndeminare, ziua în care, noi pionierii claselor a III-a am sădit cîreșul nostru, copacul nostru cel drag atît de frumos înflorit acum, ziua în care... zilele în care am fost pionieri. Și iată acum, ziua în care am văzut că cîreșul nostru a crescut cît noi, ziua în care păpușa sau ursulețul au fost uitați în colț, ziua în care... am crescut.

— Marja, Maria, ce-i cu tine?

Haide! Începem acum! Ce-i cu tine, de ce plîngi? Știm, îți pare rău după cravată, tuturor ne pare rău, dar hai să vezi ce frumos va fi la adunarea noastră! Plîngi!

Nu, nu, nu mai trebuie să plîng!

— Da, să cîntăm, să cîntăm!

— Ce?

— «Tot înainte»!

În jurul cîreșului, copiii cîntă, cîntă și-l mîngie.

Să cîntăm atunci și «Copilăria».

— Da, da, să cîntăm și «Copilăria»!

Copilăria...

— Ce-ar fi dacă am rămîne tot timpul copii?

Ce-ar fi?

Și atunci s-a întîmplat un lucru ciudat: pentru prima oară în «viața lui» cîreșul nostru a vorbit: «Nu, nu puteți să rămîneți tot timpul copii! Oricine dorește acest lucru, dar nu se poate! Vedeți și eu voi da în curînd roade! Și voi! Dar dacă vrei ca mereu copilăria să fie vie, luați o creangă de la mine. O creangă cu flori! Dacă vrei să fii mereu copil, să nu uitați să hrăniți păpușa și ursulețul, și jucăriile si... visurile».

— La revedere cîreșule! Vom veni, să te mai vedem.

Și prinși de mină am intrat în clasă cu cravatele la git...

Cînd am ieșit, zimbeam carnetului și cravatei, iar lacrimile le dăruiam copilăriei.

String cu putere carnetul de utecist. Îl string tare, tare de tot. Dar mina care strînge acum carnetul nu e mina cea mică și tremurîndă de acum 5 ani. Nici cîreșul nu mai e același. Nici...

MARIA MARA
clasa a VIII-a C
Tîrnăveni — Mureș

FABULA

de ION HOBANA

S-au întâlnit
— ciudată întâmplare! —
un papagal
și o privighetoare.
— Păcat,
îi spuse el,
că n-ai și tu
culori mai vii:
albastru,
galben,
verde...
Ți-ar fi slujit
pe scenă
ca atu;
așa,
doar cu costumul ăsta gri,
pînă la urmă publicu-l vei pierde,
n-o să-ți mai vină nimeni la concerte.
Privighetoarea,
pasăre cuminte,
l-a ascultat cu bună cuviință
și i-a răspuns
în câteva cuvinte:
— Crezi oare că mi-ar fi de folosință?
Doar spectatorii nu vin să mă vadă,

ci să m-audă
și-așa-mi explic
că-n fiecare seară-i coadă.
Cum s-a zburlit frumosul papagal:
— Ascultă,
tu,
făptură de nimic!
Aceasta-i o insultă,
un scandal,
cînd publicul se-adună,
cum rezultă
din textul unui critic muzical,
aflînd,
din surse demne de crezare,
că a catadixit să se coboare
în lumea păsărețului de rînd
persoana mea strălucitoare!

Privighetoarea nu i-a mai răspuns;
a ridicat din aripi
și s-a dus.
Iar el,
pe seară
'n verdea zăvoi,
cu-un filfiit greoi

pluti alene
spre-o creangă de arin,
mai la mijloc,
umflîndu-se în splendidele-i pene —
dar spectatorii nu-l vedeau de loc...
Porni să-nalțe vîers privighetoarea
cînd se-mplini știutul ei soroc
și totul amuți
sorbînd cîntarea,
Surprins,
și indignat,
și hotărît
să se răzbune crunt,
numaidecît,
eroul nostru colorat
porni să cîrîie din gît.
El pretindea că asta e cîntare,
că armonia lui e de beton,
dar vai!
«nelămurita» adunare
l-a alungat,
strigîndu-i că-i afon.
Rămase deci micuța cîntăreață
'nălțînd în noapte trîlul ei zglobiu
și,
după cîte știu,
la fel de bine face și-astăzi față,
cu toate că își poartă
penaju-i cenușiu

O umbră... de bucurie

Schiță de IULIU RAȚIU

Era a doua oară cînd umbra îmi juca
festa. Prima dată, cu cîțiva ani în urmă,
într-o simbătă. Îmi amintesc bine acest
amănunt pentru că este legat de fotbal
tocmai terminasem acel meci de fotbal
memorabil cu clasa a III-a C., și la un
plonjon îmi rupsesem tricoul. O fru-
musej de tricou care avea imprimat
 imaginea unui portar apărînd o minge
trasă la pîianjen. Cînd mi-l adusesse
mama, mă și străfulgerase o idee, pen-
tru că mie nu-mi trebuie mult ca să-mi
trăsnească prin minte ceva care, mai
apoi, să-mi dea de lucru o săptămînă, o
lună, ba uneori chiar un an întreg.
Atunci, de pildă, îmi venise ideea să fac
o colecție de tricouri. Imaginați-vă, înși-
rate de pereți 73 de tricouri: cîte unul
de la fiecare echipă din diviziile «A» și
«B», plus tricoul meu, cu bandă tri-
coloră pe piept, de campion republican.
Așadar, eram pe culoarul blocului și
mergeam spre apartamentul nostru, pu-
țin obosit, însă nespus de fericit: co-
lecția putea începe chiar cu tricoul de pe
mine, care, tocmai pentru că era rupt,
devenea... o piesă valoroasă. Da, da, da,
începusem eu să discut cu umbra, pen-

STRADA cu VISINI

de COSTACHE ANTON

— Domenic! Să mai vii pe la
noi!
— Să ne scrii, Domenic!
— Să nu ne uiți!
— De ce să vă uit?

Stătea pe scara vagonului și ne
privea zîmbitor, ne strîngea mi-
nile grăbit, pînă la plecarea trenu-
lui mai erau cîteva secunde,
zece, cincisprezece secunde, în
gara orașului nostru trenurile
opresc puțin și noi eram treizeci
și șapte, toți în uniforme de
sărbătoare, prea mulți ca să-i
putem strînge mina în intervalul
acela atît de scurt, prea puțini
pentru o plecare, venise numai
clasa noastră, cînd de fapt, ar fi
trebuit să vină să-l petreacă toată
școala, ba chiar toate școlile din
oraș. Dar atunci trenul ar mai
fi plecat? Împiegatul se molipsise
și el de emoția noastră, uitase să
ridice spre mecanic paleta verde,
iar noi strigam, săream, în-
tindeam toți minile spre Dome-
nic. Dar împiegatul și-a revenit,
a ridicat totuși paleta, locomotiva
a fluierat ascuțit și Domenic a
trecut la unul din geamuri. Noi
am rămas pe peron fluturînd
minile și repetînd mereu aceleași
cuvinte:

— Domenic! Să nu ne uiți,
Domenic!

Iar el zîmbea și dădea din cap,
spunea ceva, însă cuvintele nu
i se mai auzeau și noi credeam,
eram convinși că vrea să ne
spună sau ne spunea chiar că n-o
să ne uite.

Spun noi, dar de fapt eu nici
nu eram acolo, stăteam acasă cu
piciorul în gips, participasem cu
o săptămînă în urmă la un con-
curs de biciclete, forțasem ultimii
500 de metri, apăruse o curbă,
o nenorocită de curbă despre care
știam că era cea mai nenorocită.
dar o uitasem, îmi dispăruse pur și
simplu din minte, pedalam în
forță, amețit de succes, ajunsesem
în frunte, mă distanțasem
bine de pluton, mă distanțasem
chiar și de Domenic — el mă urma
fără sorți de izbîndă cam la 25 de
metri, însă a apărut curbă, am
fost atît de surprins de apariția
ei încît mi s-au blocat toate
reflexele, am pus frînă de mină,
dar nu în prima clipă, ci mai
tîrziu, mult mai tîrziu, cînd cu
puțină dibăcie și cu mai multă
luciditate aș fi depășit punctul
critic. Eu însă am pus frînă exact
cînd nu trebuia, cînd de fapt nici
nu mai era nevoie și m-am trezit
aruncat peste taluz, m-am trezit
zburînd pur și simplu, singur,
fără bicicletă. Bicicleta rămăsese

pe șosea, ca un cal de pripas, care
și-a pierdut călărețul. Domenic
zicea că mergea singură, că a mai
mers așa aproape cincizeci de
metri. El nu văzuse cînd am fost
catapultat pe pajiștea de dincolo
de taluz, văzuse numai bicicleta,
întîind singură, a înțeles că mi
se întîmplase ceva grav și a oprit.
A lăsat amîndouă bicicletele în
marginea șoselei și s-a întors să
mă caute. Eram întins în iarba
întăită, de dincolo de taluz, zicea
că i-am zîmbit și l-am întrebat
dacă s-a făcut noapte. «Sigur, s-a
făcut de mult», a zis el, dar eu
nu-mi amintesc nimic. Alte scene
sau întîmplări îmi vin în minte.

Unele de la spital — pentru că
am fost dus întîi la spital — acolo
la urgență l-am văzut pe Domenic
— asta da, îmi amintesc. Întîi
mi-am văzut piciorul în gips,
apoi i-am văzut pe Domenic și
Isabela stînd pe două taburete
albe lîngă patul meu. Mi-a venit
în minte și plonjonul pe care-l
făcusem spre pajiștea verde, înaltă
ca un deal și chiar mai înainte de
a o auzi vorbind pe Isabela, care
m-a întrebat: cum te simți,
Gabriel? — am înțeles ce mi se
întîmplase, am înțeles că pierdu-
sem și-atunci am zîmbit și dînd
din cap am spus resemnat:

— Mă simt bine!

Am vrut să-l felicit pe Domenic
— eram sigur că ajunsesese primul
la finis, aveam chiar puțină pică
pe el, fusese mai norocos ca
mine, văzuse ce mi se întîmplase
și asta îl ajutase să evite pericolul
unei derapări și să depășească
fără nici o dificultate curbă. De ce
să nu recunosc, aveam pică pe
Domenic, îmi era ciudă că mă
lăsasem prea devreme amețit de
succes și n-am putut să-l felicit,
dar ca să nu las să se vadă că-i
port pică, am zîmbit și stringin-
du-l de braț m-am trezit spunînd:

— Sper că măcar tu ai ajuns
primul.

Domenic nu m-a privit în ochi.
a dat din cap:

— Am ajuns, dar nu fii supărat.
Data viitoare o să ajungi tu,
sînt sigur...

A intrat doctorul și Isabela s-a
ridicat, s-a ridicat și Domenic și au
plecat. A doua zi au venit să mă
vadă și alți colegi. Abia de la ei
am aflat adevărul. Nu știau cum
se petrecuse accidentul, habar
nu aveau că Domenic mă se-
conda, că ar fi putut să ajungă
primul. Ei știau altceva. Știau
că lui Domenic i se defectase ceva
la bicicletă, că se împiedica o
pedală ori că se slăbise lanțul.
Rămăsese ultimul și tocmai cînd
era pe punctul să abandoneze,
m-a zărit lungit în iarbă, dincolo
de taluzul șoselei și a oprit.

Erau și alte variante, dar eu
nu le mai ascultam, stăteam cu
ochii în tavan, încercam să mă
sustrag flecărelii lor, o căutam
uneori pe Isabela, aș fi vrut s-o
întreb de ce n-a venit și Domenic.
dar ea îmi evita ochii, am observat
chiar că se ferea să rămînă sin-
gură ori să se apropie de mine.
Abia în clipa plecării, cînd a
intrat doctorul și s-a uitat la
ceas cu reproș, iar Isabela în-
cerca să se strecoare prima pe
ușă, am strigat-o.

— Isabela, stai puțin. Vreau
să te întreb ceva.

Isabela a ezitat întîi, dar apoi
s-a apropiat tăcută. Am întrebat-o
direct:

— Domenic de ce n-a venit?
M-a privit mirată înălțînd din
umeri:

— Nu știu. Ce sînt eu să știu
de ce n-a venit Domenic?

— Credeam că știi.

Isabela a rămas în picioare
lîngă taburetul alb. Ceilalți ieși-
seră. Doctorul stătea cu ceasul
în mină. Avea un ceas de buzunar,
cu lanț gros de argint. Își trecuse
lanțul peste degetul arătător și
ceasul flutura ca un pendul. Isa-

bela știa că rămăsese ultima,
simțea probabil și iritarea docto-
rului care își flutura ceasul, dar
nu se mișca, mă privea cu ochii ei
mari, gri ori albaștri de piscică
șiameză. A spus:

— O să vină miine. Astăzi se
pregătește de plecare.

Isabela s-a întors spre ușă.
Eu i-am prins mina:

— Stai puțin, Isabela. Ce-mi
ascunzi? Despre ce plecare este
vorba?

— Nu știu. O să vină miine
Domenic și o să-ți spună.

Ochii Isabelei nu mai erau gri,
nici albaștri. Erau negri. O supă-
rasem cu întrebările mele și tot-
deauna cînd se supăra ochii ei
își schimbau culoarea. Chiar cînd
era bucurioasă își schimbau culoa-
rea. Bucuria o făcea să-i apară
în ochi luminițe aurii. Acum, nici
vorbă de așa ceva.

Doctorul mi-a luat pulsul, tem-
peratura, s-a uitat la piciorul
pus în gips, a privit cu o lupă
degetele care nu fuseseră acopo-
rite sub crusta de gips și a spus
mulumit:

— Ai scăpat ușor, viteazule.
Gata, nu mai ai de ce să rămii
aici. Miine o să primești vizite
acasă. Soră, cheamă o ambulanță.

Pînă la prînz eram acasă, în
patul meu de lîngă fereastră,
supărat puțin pe doctor și pe
soră care se descotorosiseră de
mine parcă prea repede. Ca să
fiu sincer mi-ar fi plăcut să mai
rămîn în spital. Pentru că una e să
stai în spital și alta acasă. La
spital ești privit altfel. Toți au
grijă de tine, doctorii, infirmie-
rele, vizitatorii. Da, vizitele cole-
gilor au ceva aparte, o anume
gravitate, un plus de afecțiune,
de compasiune chiar. Ei, dar
cînd m-am văzut iar în camera
mea am uitat de supărare. Pentru
că oricum, cînd ai un picior în
gips și te întorci de la spital,
purtat pînă la etajul 5 de doi

tru că n-aveam cu cine altcineva. Va fi o colecție nemaipomenit de interesantă și originală! Iar umbra mea se lungea, se lungea mereu, vrînd parcă și ea să sublinieze măreția ideii. Dar chiar atunci apărură mama care, impresionată parcă de lungimea umbrei mele, tresări, oprindu-se:

«Du-te, te rog, și cumpără-mi niște morcovi...»

«Poftim?! M-am mirat eu, și — bineînțeles — umbra. Să se ducă Sanda, că-i mai mică...»

«O să te duci tu, tocmai pentru că ești mai mare!» mi-a zis ea cu severitate.

«Dacă m-ai fi trimis să cumpăr un tricou, pentru colecție...»

«Care colecție?»

«Ei, mamă, ce știi dumneata! Am și eu ale mele...» am spus, înciudat că umbra aceea, lungă, nu mă ajută deloc.

...Iar acum — tocmai cînd n-ar fi trebuit — umbra se făcuse micuță ca un pitic. Cîștigasem olimpiada de matematică pe județ și mama, bucurându-se, își lipise capul pe pieptul meu. O simțeam că-i vine să plîngă, dar se abținea:

— Du-te și cumpără-ți niște bomboane...

— Dă-i banii Sandei, mamă, că-i mai mică...

— ...Sau un tricou...

— Ei, mamă, m-au podidit lacrimile, ce știi dumneata... Acum am alte gînduri.

Și cît de furios mai eram pe umbra aceea, care, în loc să-i arate mamei cît de mare sînt, se ghemuise la picioarele mele, tremurînd toată, de emoție și duioșie.

ABÎNCURI UITATE

Schiță de ION PETRESCU

Pașii nu ar desluși singuri drumul spre brigada lui Alexa Toaderu, dacă din loc în loc stîncă nu s-ar plînge de cîta creștătură piezișă. Cetina brazilor e prea mindră pentru ca soarele să-i fure semetia umbrei sale.

Brusc, o poiană surprinde ochii nepregătiți, pentru cerul lăptos, cu jocuri solare. Aici începe cîntunul Berce și brațele lui cele mai vajnice sînt sus, la sectorul forestier.

Pină acolo, în lipsa altcuiva mai vrednic, Ionică Racșa, dezghețat, cu priviri cristaline și cărțile uitate-n pridvor, se oferă să fie călăuză.

Asta tocmai pentru că seara, la focul de brigadă, oamenii se minunează de cuvintele lor, tălmăcind înțelesuri adînci, sub rupturile vaste ale plapumei de nori...

A fost de ajuns un singur pas la dreapta, o sovărire a milinelor și așa surprins de neașteptatul dezechilibru. S-a prăvălit fără a ști dacă cel din fața sa și-a dat seama de asta sau nu. Mai sus de poteca pe care venise stia precis de existența unui drum forestier. Dar, acum, în bezna acestor pereți colțuroși de potecă — la cîți metri? — nu reușește să înțeleagă că, de fapt, s-a lovit. Rău de tot nu, cel mult citeva zgîrieturi, o trîntă puternică în Țancurile pietroase ale povîrnișului și cojocul dăruit de tata s-a cam ferfenițit.

Încercase să escaladeze pereții dar numai ce a înălțat privirea în sus și a înțeles că e într-o groță. N-avu timp să se întrebze, de ce nimeni nu-i vorbise, pină acum, de așa ceva, prin locurile lor. Simți treptat un curent de aer rece. Încercă să escaladeze pereții, dar după doi pași se lovi și căzu. O porni în genunchi înainte

și ideea se dovedi bună. Cînd să se ridice, constată că intrase într-un mic tunel, în care temperatura scăzută îl reamintea că nu-l deloc rost de zăbăvă. Cîlepele s-au scurs fără să le mai numere.

Tocmai cînd își pierduse răbdarea, tunelul se termină într-o «sală» cu lumina difuză și pereți tuciuiri. Călcă prudent, pentru că nu pricepea nici de unde vin razele solare, nici dacă mai e vreo ieșire. Deloc picături de apă. Deloc zgomete suspecte. Deloc pereți umezi. Deloc obiecte curioase.

Nici dimensiunile încăperii nu le putea preciza. Ca pentru a nu-și înșela o părere, întoarse capul. În stînga sa, lumina îl năuci. Clipind intens și lăcrimînd, se strecoară printre pereții strîmți.

Dedesubtul său, la cîțiva metri, apărură serpuitor drumul forestier...

— Imposibil! exclamă uimit Ionică Racșa Țintuindu-l cu privirea, dincolo de efemerele flori violete ale focului, pe Petru lui Stioasă, povestitorul din acea seară.

— Ba să crezi, băiete! îl domoli numai din glas, nemișcat, ostoiindu-și mustața, chiar Alexa Toaderu.

— Să credeți tot!... C-apoi eu mi-s cel cu pricina și tunelul de-îl urcai — și-l urcai în genunchi — nu era așa năbăuc, lipsit de rost. La vremea lor, au săpat în groță tăietorii și tapinari. În încăperea puteau intra mulți atunci cînd războiul aducea, iarna și vara, neliniște, nenorociri și frică pe la noi. Oamenii o uitat sau n-or fi vrut să-și mai amintească. Eu în schimb nu uit de salvarea pe care mulți au găsit-o din fața cîmpitorilor fasciști, mai că pe deasupra tata m-a strunit zdravăn pentru

cojocul ferfenițit. Altfel însă muntele nu se cunoaște...

A rămas departe fumul albicios de la brigada lui Alexa Toaderu. A rămas și Petru lui Stioasă. Și toți cei vrednici din Berce. De nevoie s-a întors în cîntun doar Ionică. Așa, pentru că pașii nu ar desluși singuri drumul tăietorilor de lemne, chiar dacă din loc în loc stîncă se plînge de cîte o creștătură piezișă. La douăzeci de pași de casa în care acum Ionică Racșa doarme, se află poteca cu pricina. Mai jos de ea, grota...

brancardieri, cînd toți vecinii deschid ușile și apar pe palieri și te privesc și îți zîmbesc ori te întreabă cîte ceva, dacă nu devii din nou centrul universului, un sentiment de satisfacție, de plăcere, ba chiar și de încîntare tot te încearcă. Și dacă mai adaugi și senzația de surpriză cu care îți

privești camera — care ți se pare că n-ai văzut-o de 20 de ani, atunci sentimentul acela de încîntare te face pur și simplu imponderabil, adică îți dă senzația că nu stai întins în pat cu o greutate de 5 ocale la piciorul drept, ci că plutești spre bibliotecă, spre sobă sau spre fereastră, așa cum plu-

tesc în cabinele lor, după ce scapă din cîmpul de gravitație al pămîntului, cosmonauții.

Nu mai știu cît am plutit așa prin cameră. Cred că foarte puțin, pentru că a intrat sora mea Via, mi-a privit înții piciorul învelit în gips, apoi a spus:

— Te cauți Domenic.

— Domenic? am întrebat eu și-am vrut să sar din pat, dar gipsul de la picior mi-a adus aminte că dacă mă întorsesem acasă, nu însemna că puteam să fac chiar tot ce vroiam.

Via a ieșit, dar a lăsat ușa deschisă și eu l-am zărit pe Domenic dincolo de prag. A intrat și, deși lingă pat era un scaun, nu s-a așezat. Era vesel și ținea în mînă o cutie dreptunghiulară. Nu mi-a plăcut veselia lui Domenic. Știam că în cutia dreptunghiulară avea flautul. Și totdeauna cînd purta flautul cu el, cînd mergea adică la repetiții, Domenic era grav și meditativ. L-am întrebat:

— Ai venit să-mi cînti?

Domenic a clătinat din cap: — Nu. Am venit să-mi iau rămas bun. Hidrocentrala s-a terminat și tata o ia iar din loc. Eu ce pot să fac? Îl urmez. Plecăm să construim altă hidrocentrală.

S-a dus pină lingă geam, s-a uitat în lungul străzii și a spus:

— Dacă vrei, pot să-ți cînt ceva.

— Nu, mai bine vorbește-mi despre accident.

— Ți-au vorbit băieții. Eu ce să-ți mai spun?

— Credeam că ai cîștigat tu. Domenic, să știi că așa fi vrut să cîștigi, deși îți purtam și puțină pică.

— Vorbești prostii.

— Nu, sînt serios. Îți purtam pică. Te invidiam. Acum îmi pare rău. Te rog să mă ierți.

— N-am de ce să te iert. Și eu îți purtam pică. Mi-o luaseși înain-

te dintr-o neatenție. Am fost neatent o clipă și ai trecut pe lingă mine ca un bolid. Vroiam să te ajung. Făceam eforturi mari, dar degeaba. Apoi a venit curba. Și nu te-am mai văzut. Pe șosea mergea singură bicicleta...

Domenic s-a întors de la geam și a spus încet:

— Chiar nu vrei să cînt? Plec. Și nu știu ce să-ți las ca amintire.

Am zîmbit:

— Rămîn vișinii, Domenic. Strada cu vișini...

I-am cerut Viei să deschidă geamul. Ea s-a împotrivit.

— E frig și-o să răcești.

— Te rog, Via, vreau să aud fluieratul trenului.

— N-o să-l auzi. Gara e departe. Nu-ți deschid geamul. O să răcești.

M-am resemnat. Mi-am pus palmele pe ochi și am plecat, am alergat să-mi ajung colegii. Să-l conducem pe Domenic la gară. Locomotiva a fluierat ascuțit a doua oară și trenul a pornit încet. Noi am rămas pe peron fluturînd mîinile, strigînd:

— Să ne scrii, Domenic!

Cînd trenul nu s-a mai văzut, Isabela a spus:

— Să ne întoarcem.

Ba nu. N-a spus nimic. Am pornit-o toți spre ieșire fără nici un cuvînt. Am ieșit în spatele gării, dar n-am luat autobuzul.

Am traversat orașul pe jos. Am trecut pe lingă școală, și tot, fără să fi rostit careva un cuvînt, nu ne-am oprit. Am mers mai departe, nu în rînd, dar nici grămadă, ci așa în grupuri de cîte cinci-șase. Am ajuns pe strada cu vișini. Strada noastră. Acum patru ani cînd a venit Domenic nu era nici un vișin. Am fost primul băiat cu care s-a împrietenit și m-a întrebat:

— Pe strada asta nu-i nici un copil?

— Ba sînt mulți, am spus eu.

— Nu vād decît blocuri noi. — E un oraș nou.

— Un oraș fără copii, a spus Domenic. Știu de la tata. Tata e constructor. A venit pentru hidrocentrală. El zice că acolo unde nu sînt vișini, nu sînt nici copii. Am fost peste tot, la alimențarea, la centrul de pîine, la centrul de lapte. N-am văzut nici un copil. Numai bunici sau bunice am văzut. Tata are dreptate. E un oraș fără copii.

A doua zi în fața blocului în care stătea Domenic am văzut un pui de vișin. De la un geam, Domenic mi-a strigat:

— Pe strada asta a apărut un copil.

În zilele următoare au apărut și alți copii. De-o parte și de alta a străzii, fiecare copil a sădit un vișin. Mai tîrziu au apărut vișini pe toate străzile, în tot orașul. Dar strada cu cei mai mulți vișini a rămas a noastră.

O strig pe Via. Sora mea apare furioasă:

— Ce vrei? Ți-am spus că nu-ți deschid geamul.

Rămîn cu palmele pe ochi, nu vreau să mă enervez. Spun concisiv, cu blîndețe chiar.

— Bine, nu-l deschide. Te rog numai să te uiți pe stradă și să-mi spui dacă s-au întors colegii de la gară.

Via se duce spre fereastră bodegînd:

— Ce să caute colegii tăi pe stradă la ora asta?

Apoi sora mea amuțește.

— Sînt sau nu sînt? o întreb.

Via spune rar, uluită:

— Da. Sînt toți pe stradă. Merg în grupuri de cîte cinci, șase.

Vreau să fac o mișcare dar simt greutatea gipsului. Rămîn cu palmele pe ochi și spun încet:

— Mulțumesc, Via!

Mă vād apoi alergînd spre colegi, pe strada cu vișini.

**UZINA DE OXIGEN
A PLANETEI:**

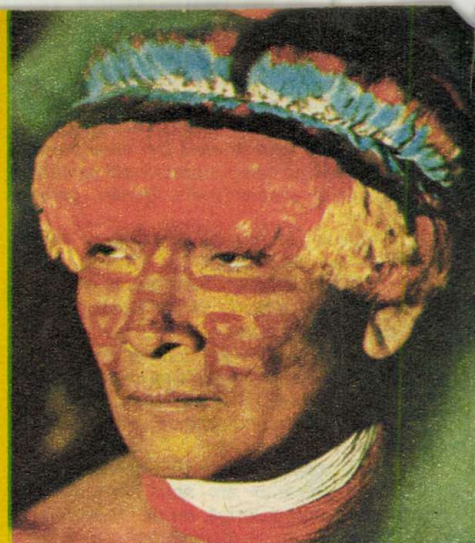
AMAZONIA

Cea mai mare pădure tropicală de pe planetă, Amazonia, care se întinde pe o suprafață de peste 4 milioane de km², a fost comparată de ecologi cu un gigantic «plămî verde» prin care respiră planeta. Din trei arbori de pe Pământ, unul crește în Amazonia, dar față de pădurile din regiunile cu climă temperată și rece, care de toamnă pînă primăvara se «odihnesc», pădurea amazonică lucrează fără întrerupere, producînd oxigenul pe care-l respirăm. Giganticul «plămî verde» contribuie totodată la menținerea unei anumite temperaturi, absoarbe căldura, pune stavilă vînturilor și se hrănește singură, ploaia neaducîndu-i nici o substanță nutritivă.

În afara bogatei sale flore și faune, adîncurile junglei amazonice conțin adevărați munți de fier, mangan, bauxită, cositor, cele mai mari rezerve de

Privind la început cu teamă intervenția omului în jungla la adăpostul căreia au trăit nestingheriți, membrii unor triburi de indieni au reușit pe parcurs să se apropie de muncitori și să-i ajute chiar la unele lucrări.

reprezintă porțiunea carosabilă. S-a trecut apoi la defrișarea altor porțiuni, prevăzute pentru amenajarea unor roditoare grădini și livezi.

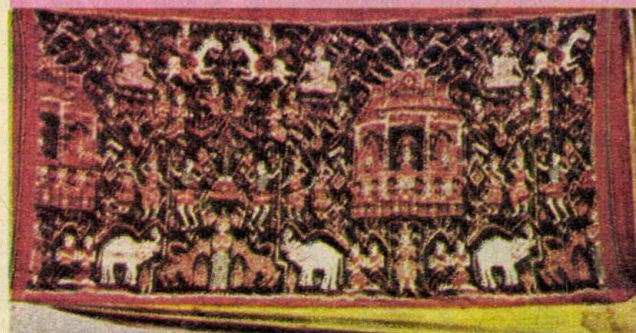
Pentru atragerea Amazoniei în circuitul economic, autoritățile braziliene s-au gândit să creeze în această zonă 15 poli economici pentru exploatarea resurselor agricole, forestiere și minerale, avîndu-se în vedere, în același timp, conservarea faunei și florei originare, ca și păstrarea rezervațiilor acordate populației indiene. Cu toate acestea, oamenii de știință se interesează de sensul în care va evolua în continuare noul spațiu creat. Defrișarea unor zone va duce cumva la schimbarea echilibrului ecologic al planetei? La începutul lucrărilor la Transamazon, ecologii vedeau în autostrada secolului o «suliță împlinită în corpul celei mai mari viețuitoare terestre». Doboșirea abuzivă a copacilor, spuneau ei, va duce la distrugerea ciclului natural al substanțelor nutritive. Acesta odată distrus, pădurea poate pieri și ea, urmînd să lase treptat în locul ei un deșert din care viața să dispară.

Cu convingerea că pădurea Amazoniei trebuie să supraviețuiască, un tînăr arhitect brazilian a alcătuit un proiect potrivit căruia în Amazonia s-ar putea instala «orașe» mobile, cu apă, energie și comunicații portabile. În orașul tînărului Sergio Prado vehiculele se deplasează pe pernă de aer, deci lipsesc șoselele, iar avioanele decolează și aterizează vertical fără a avea nevoie de piste de aterizare. Sursa de energie cea mai potrivită pentru așezările imaginare de el ar fi... Soarele. Uzinele, locuințele oamenilor, școlile, spitalele și sălile de spectacole sînt așezări plutitoare, asemenea imenșilor nuferi «Victoria regia» care se ridică din apele încă nepoluate ale acestei porțiuni de pe planetă.

Ecaterina Roșca

Renumite în meșteșugul țesutului, femeile satelor din Cambodgia crează și astăzi pinze demne de toată admirația. Materia primă: firele obținute din creșterea viermilor de mătase pe care le aduc de pe valea fluviului Mekong și coloranții vegetali.

Pentru realizarea complicatelor modele — scene din basme, flori, păsări, pești, etc. —, firele sînt vopsite, înainte de a fi țesute, printr-o tehnică specială potrivit căreia colorarea se face numai pe anumite porțiuni.

În cîmpia din împrejurimile localității Roissy — Franța, la circa 27 de km de Paris, a fost construită în ultimii ani o nouă poartă aeriană a Parisului — aeroportul Charles de Gaulle.

Operă a unei echipe de arhitecți și ingineri tineri, acest aeroport internațional este considerat ca unul dintre cele mai mari și mai moderne din Europa.

Aerogara centrală — o construcție de 10 etaje, în formă circulară, este înconjurată de alte șapte construcții satelit care, văzute de sus, dau impresia unor uriașe petale de margareta.

sare gemă de pe planetă, Amazonia dispunînd în același timp de un potențial hidroenergetic evaluat la 140 de milioane kw. (Amazonul, împreună cu cei 11 000 de afluenți și subafluenți ai săi, este cel mai mare bazin hidrografic din lume care deține o cincime din rezervele mondiale de apă dulce).

Din cauza naturii sale sălbatice, omul a considerat multă vreme Amazonia drept un domeniu inaccesibil. Singurele căi de pătrundere erau apele Amazonului și porțiunile navigabile ale afluenților săi. Practic, cucerirea uriașei jungle braziliene a început din anul 1964. Prin ridicarea noii capitale — Brasília — s-a făcut primul salt spre interiorul țării.

Apoi, urmează realizarea uneia dintre cele mai impresionante șosele ale lumii — Transamazonul — care, în final, va traversa hățșurile junglei de-a lungul a 5 400 km. Construcția uriașului ax rutier, despre care se spune că poate fi observat de pe Lună este rezultatul efortului a mii de oameni. Amenințați de insectele veninoase și șerpilor otrăvitori, udați de ploile tropicale sau sufocați de căldură, ei au lăsat în urmă o bandă lată de 75 metri, dintre care numai 7 metri

Un milion de prieteni

SPINI!! Ștefănică Necula din cl. a patra, Șc. gen. Călugăreni — Prahova îmi scrie că «printre florile detașamentului au apărut și spini». Prin aceste metafore, firea de poet a lui Ștefănică înțelege elevi buni la poezie și elevi mai puțin buni. Eu însă nu m-aș grăbi să spun că un coleg care nu strălucește la învățătură și disciplină e chiar un... spin, după cum nici «favoriții» catalogului nu sînt întotdeauna și din toate punctele de vedere... flori! Lasă mătă, dragă Ștefănică, ideea cu spinii, și consideră-i pe băieții în cauză niște colegi care trebuie ajutați cu prietenie, fermitate și consecvență. ● **O FAMILIE DE CUTEZĂTORI** este familia lui Coriuș Handrea din cl. a șasea, Șc. gen. 1 Blaj: «Joia, revista o citește, în timp ce eu sînt la școală, sora mea Coralia, care are cinci ani și jumătate. Pe urmă vin și o citesc eu, de două ori! Apoi o citește mama și, în fine, seara, o citește taticu' și discutăm cu toții despre cele mai interesante reportaje și povestiri». ● **BĂIEȚII DINTR-Ă OPTA B.** Beatrist Constantinescu, cl. a opta B, Liceul real-umanist din Fierbinți-Ilof: «Băieții nu știu altceva decît să se bată iar cu colegele nu știu să se poarte. Sînt politicoși numai atunci cînd le dăm temele să le copieze sau cînd le suflăm la ore». Sper că n-ai generalizat acest «tirg», nu-i așa? Și acum, mă adresez băieților din clasa ta: scrieți-mi ce părere aveți despre toate astea. ● **O VIAȚĂ DRAMATICĂ...** Rădița Aparaschivei, 14 ani, din Munteni, Bercești-Iasi, este frămîntată de unele necazuri «pe care le-am adus părinților mei. La vîrsta de un an și jumătate am suferit o

arsură la piciorul drept; la șapte ani, iarna, m-am lovit la mina stîngă iar vara la ochiul stîng; la 13 ani și nouă luni m-am lovit la cap. Toate acestea — spune Rădița, fără să se plîngă de suferințele pe care le-a avut — au creat supărare după supărare părinților mei și nu știu cum să-i răsplătesc pentru îngrijirile pe care mi le-au dat, pentru cît au îndurat suferințele din pricina mea.» Dramatică existență mai ai! Totuși, cu excepția primului accident, de care nu ești vinovată, ai fi putut preveni restul «ghinioanelor». E frumos că te gîndești la părinții tăi. Cred că le poți mulțumi fiind mai atentă pe unde calci și cum te joci! ● **FOTBAL SAU CARTE?** «Colegul meu M.M. — îmi scrie Octavian Muscă din cl. a șaptea, Șc. gen. nr. 5, municipiul Gh. Gheorghiu-Dej — e un fotbalist talentat, portarul echipei de juniori «Energia». Dar, pe motiv că are antrenament sau meci în deplasare, lipsește aproape cu regularitate de la școală o zi pe săptămînă. La întrebarea dacă fotbalul îl pasionează mai mult decît școala, a răspuns afirmativ. Nu mă miră că învață slab.» Nici pe mine. Din nefericire, nu e singurul care crede că sportul e o meserie, că dacă tribunele te admiră, și te iartă totul și că viitorul îți stă exclusiv în virful bocancilor de fotbal. Eroare. Sportul, inclusiv cel de performanță, este o activitate complementară, menită să fortifice organismul și sistemul nervos tocmai în vederea unui randament superior în muncă și învățătură. Marea discobolă Lia Manoliu, campioană olimpică, este ingineră; săritorul de triplu salt, campion european «in door», Carol Corbu, este profesor de matematică; fotbalistul Marius Bretan este medic; Iulian Gațu, unul dintre cei mai mari handbaliști ai lumii este inginer — și exemplele se pot înmulți. Dar iată un exemplu chiar din orașul vostru: **Nadia Comăneci**, care, la 14 ani, este campioană absolută a Europei la gimnastică. Ea se antrenează adesea cite patru ore zilnic și totuși este o elevă foarte bună!

Ovidiu Zotta

DETAȘAMENTE ABONATE INTEGRAL LA «CUTEZĂTORII»:

● Detașamentul clasei a VII-a (cu mulți sportivi buni), Șc. gen. 1 Lucieni-Dimbovita.

● Detașamentul clasei a IV-a A, (care are și o vestită echipă de teatru), Șc. gen. Luncavița-Tulcea.

● Detașamentul (foarte numeros: 38 de pionieri, nici unul corigent!) al clasei a VII-a B, Șc. gen. 1, Tîndărei-Ialomița.

Pentru aceste detașamente — și altele care vor apărea ulterior — pregătim o **Diplomă specială** din partea redacției.

STADION

Agenda J.O. Pe măsură ce numărul zilelor care ne mai despart de deschiderea Jocurilor Olimpice de la Montreal scade, pregătirile în vederea acestui eveniment cresc în intensitate pe toate meridianele și paralelele. În acest context, o veste bună de la Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport și Comitetul Olimpic Român: s-a hotărît, în principiu, ca delegația olimpică a României să fie constituită din aproximativ 200 de sportivi care vor participa la întrecerile de atletism, box, caiacanoe, canotaj, gimnastică, haltere, handbal, lupte (greco-romane și libere), pentatlon modern, polo, scrimă și tir. Și dacă și echipele de volei (bărbați) și fotbal vor reuși să treacă prin «sita» competițiilor de calificare pentru turneele olimpice, prezența noastră la J.O. va fi și mai pregnantă. Astfel, numărul mare al sportivilor români (cu aproximativ 40 mai mulți decît la precedenta ediție de la München), precum și al disciplinelor sportive în cadrul cărora vor concura aceștia sînt încă două motive în plus care ne permit să sperăm că delegația noastră se va întoarce de la Montreal cu o bogată «recoltă» de medalii olimpice.

PE LUCIUL GHETIL Iarnă, frig, gheață și, bineînțeles, competiții, recorduri și cîștigători. De data aceasta să zăbovim puțin asupra tradiționalului Concurs republican de patinaj artistic al copiilor desfășurat în prima parte a lunii ianuarie sub cupola patinoarului artificial «23 August» din Capitală. O primă constatare: întrecerile au fost dominate net la categoria copii de către componenții Clubului sportiv școlar București. Deși — după opinia specialiștilor — evoluțiile participanților n-au fost la nivelul pretențiilor actuale, ediția respectivă a impresiilor prin marea număr de participanți și prin pasiunea pentru acest sport. Consemnăm, cu speranța că vom mai avea prilejul să vorbim despre ei, numele cîștigătorilor la copii II — Robert Hamovici (băiețel) și Elena Fometescu (lete); la copii I — Tiberiu Suciu (băiețel) și Viorica Nicu (lete).

Si, în plin sezon, iată un succes de prestigiu al patinajului nostru: tinărul clujean **Gheorghe Pirv** (juniori) a ocupat locul 3, urcînd pe podiumul laureatilor, în concursul internațional de patinaj-viteză de la Zakopane (Polonia), realizînd la proba de 500 m, 41,90.

NOI RECORDURI MONDIALE ÎN ATLETISM. Încă o dovadă că posibilitățile fizice și morale ale omului sînt, practic, nelimitate: nu de mult au fost realizate trei noi recorduri mondiale în atletism, adică tocmai în sportul în care se pare că a fost spus aproape tot. La Paris, atletul belgian **Emile Puttemans** a realizat 13:20,8 la 5 000 m în sală (vechiul record fiind de 13:24,6) iar la 3 mile — 12:54,6, de asemenea nou record mondial. În altă parte a lumii — la New York — atletul american **Dan Ripley** a stabilit cea mai bună performanță mondială pe teren acoperit în proba de săritură cu prăjina cu rezultatul de 5,52 m (vechiul record, de 5,51 m, aparținîndu-i tot lui).

C Diaconu

SEMAFOR „Cutezătorii”

LA REVEDERE, TABĂRĂ DRAGĂ! DAR NU ȘI PENTRU GOSPODARI

Tabără de iarnă la Bran — plăcute zile de vacanță pentru un mare număr de pionieri și utocești din județele Brăila și Dimbovița. Zăpadă frumoasă, timp excelent, sănii, skiuri, joacă, veselie — ce mai vreți? Numai odihnă și hrană bună. «Vine copilul de la joacă și îi e foame» — așa zice orice gospodină — iar cînd copilul mai e și un sportiv — cum e cazul în exemplul nostru — nici nu mai încap discuție.

Iată însă că, cu gospodarii taberei Bran (deși cunosc bine vorba cu pricina) totuși uneori mai încapau discuții. Au întîrziat cîteva sportivi într-o zi la masă, ia friptura de unde nu-i; dar de fapt ea era în frigiderul din bucătărie unde la îndemnul «gospodarului» tăcea chitic. În noaptea asta parcă e mai ger — sau pur și simplu ție e ție mai frig — da, dar, gospodarul este supărat și dacă i se pare că nu te porți «frumos» cu dumnealui, dirdli... Dirdli, fiindcă nu-ți dă lemne — și atunci n-o să te apuci să dobori brazii din preajmă.

«La revedere tabără dragă! — au zis și locatarii taberei din Bran amintiți mai sus — iar în momentul acela s-au gîndit la eforturile făcute de statul nostru pentru a li se asigura condiții de dezvoltare, la frumusețile naturii noastre, la romantismul unei vacanțe țesute de prietenii frumoase — dar în nici-un caz la gospodarii taberei: bucătarul și magazionerul.

CE FEL DE PRIETENIE?

Recreația înaintea unei ore de muzică la clasa a VII-a A. Școala generală Lipova — Arad. O pionieră foarte bună la învățătură, dar cu oarecare dificultăți la solfegiu, are nevoie de ajutor. Îi solicită unor colegi — prieteni nedespărțiți — buni melomani. Aceștia refuză. Atunci, Ion Ciprian Ovidiu, un școlar «potrivit» la muzică, încearcă el. Greu, greu de tot — dacă înținem seamă mai ales că cei doi voiau să boicoteze neapărat frumoasa secerență: făceau gălgăie, îi siciliau.

O scenă răutăcioasă pur și simplu. Veți spune. Da, dar așa ar fi dacă boicotul s-ar adresa fetei. Însă el îl privește pe Ion Ciprian. Iar Ion Ciprian, pînă-n toamna lui 1974, era prieten la cataramă cu cei doi. Dar de cînd Ciprian a fost ales comandant de unitate, ei au legat prietenia la gard și s-au apucat să-l bruscheze metodic, să-l necăjească pe fostul prieten.

Or, noi știm cu toții, știm prea bine că o prietenie adevărată înseamnă: «Toți pentru unul și unul pentru toți». Atunci «prieteniile» lui Ciprian după ce definiție a prieteniei își conduc sentimentele?

Și ce-ar fi să le ceară serios detașamentul lor un răspuns la această întrebare?

Ilie Traian

COLEGUL MINITEHNICUS

Scenariu: C. Păltineanu

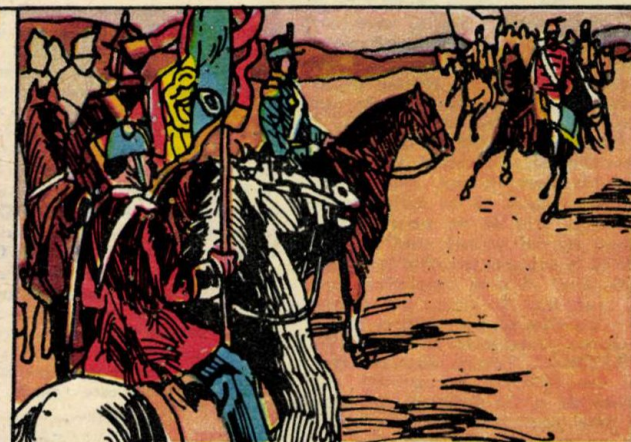
Desene: Nic Nicolaescu

DOROBANTII 12

Scenariu:
DUMITRU ALMAȘ
Desene:
VIORICA MIHĂESCU

ÎN ADEVĂR, ZIUA DE 28 NOIEMBRIE 1877 A FOST CEA DIN URMA ZI ÎN CARE SOLDATII LUI OSMAN PAȘA S-AU MAI PUTUT APTA ÎN REDUTELE PLEVNEI, ÎN FAȚA ATACULUI VIOPOS AL ROMANILOR. BIRUIT, MINDRUL GENERAL OTOMAN A HOTĂRÎT SĂ SE PREDEA ROMANILOR, CU TOȚI AI LUI. ȘI A PORUNCIT SĂ SE RIDICE ȘTEAGURI ALBE PE PARAPETE.

O, COPIL! DE VOI SÎNT MÎNDRU SÎNT ACEA MÎNDRIE MARE CĂRE CREȘTE CU MĂRIREA UNUI NEAM ÎN DEȘTEPTARE. MI-AM VĂZUT VISUL CU OCHII, DE-ACUM POT SĂ MOR FERICE! ASTĂZI LUMEA NE CUNOAȘTE: ROMÂN ZICE, VITEAZ ZICE.

- ODA OSTAȘILOR ROMÂNI -
VASILE ALECSANDRI

Un concurs ca «Minitehnicus» merită elogi nu numai pentru că dezvoltă interesul față de tehnica zilei de azi și de mâine, dar și pentru că oferă un cadru prielnic unei gândiri aplicate încă de la frageda vîrstă a degetelor pătate de cerneală. Punerea în valoare a gândirii originale, a inițiativei, stimularea creativității elevilor reprezintă condiții necesare pentru o educație cu fața spre viitor.

Acad. RADU VOINEA

«Pilot de încercare» dar, în același timp, și constructorul propriei mașini, (citiți în pag. 6 reportajul despre minitehnicienii din Cîmpulung-Argeș).

JOI, 5 FEBRUARIE 1976
ANUL X (NR. 437)

12 PAGINI, 1 LEU

Cutezătorii

REVISTĂ
SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL
AL
ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

VIITORUL
ÎNCEPE
AZI!

satisfacții purtătorilor cravatei roșii cu tricolor. La Zvoriștea, Ilișești, Vadul Moldovei, Lipieni, Gura Humorului, ca de altfel în multe alte localități, pionierii s-au oprit și asupra măsurilor necesare a fi luate pentru ca în trimestrul II și în întreg anul școlar unitățile lor să se mîndrească cu promovabilitate de sută la sută.

Ieri pionieri, azi uteciști. Tinerii muncesc cu entuziasm alături de comuniști pe șantierele patriei pentru realizarea cu succes a noului cincinal.

FOTO: O. PLECAN

**AU CUVÎNTUL PIONIERII LOȚIIȚORI
AI PREȘEDINTELUI CONSILIULUI NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR**

DIANA BLASIUȘ,
Reșița:

Satul nostru, orașul nostru

În întîmpinarea Congresului Consiliilor populare județene și al președinților consiliilor populare, pionierii din județul Caraș-Severin au desfășurat și desfășoară numeroase activități edilitar-gospodărești.

Pionierii reșițeni mobilizați de comandamente și-au adus contribuția la înălțarea unor construcții școlare și, de asemenea, a viitoarei Case a pionierilor. Astfel, la Școlile generale nr. 7 și 8 din Reșița s-au prestat sute de ore de muncă patriotică la ridicarea atelierelor-școală, iar la Liceul nr. 2 Reșița se participă intens la ridicarea unei noi și moderne săli de sport.

Pionierii din satele Glimboca, Borlova, Domașnea și-au creat propriile lor pepiniere pomicole, preocupați fiind de găsirea celor mai potrivite soiuri de pomi fructiferi adaptați la condițiile pedoclimatice ale județului nostru.

Amplu program de sistematizare a localităților rurale a mobilizat și pionierii care participă, după puterile lor, la ridicarea noilor obiective economico-sociale menite să aducă un spor de frumusețe și confort așezărilor acestor meleaguri. Astfel, la Năidăș, Sasca Montană, Cornea, Lăpușnicel pe șantierele de construcții ale blocurilor de locuit, magazinelor, căminelor culturale, alături de vîrstnici, participă și pionierii din aceste localități.

Red.: Știm, Diana, că te-ai născut la Reșița și pînă acum ai trăit numai în acest oraș. Deci, îl cunoști bine. Ce ți se pare, cu deosebire, schimbat în bine în orașul tău?

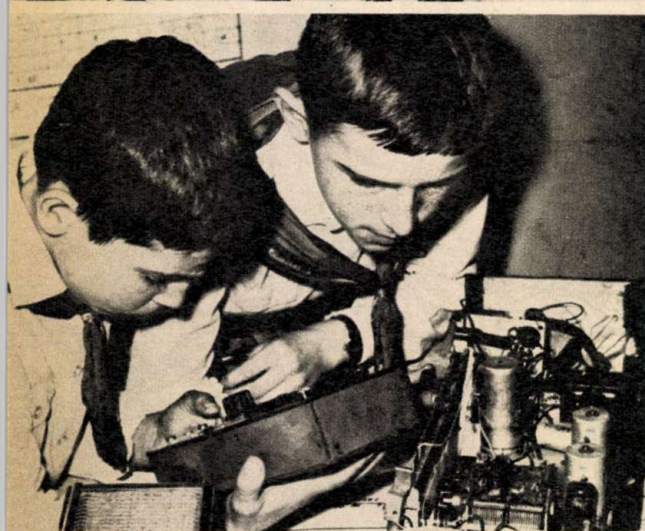
D.B.: Greu de ales. Mai întîi blocurile. Chiar unde stau eu e un cartier nou. Am văzut multe orașe din țară și cred că la noi se construiește, de asemenea, mult și frumos.

Red.: Ce îmbunătățiri crezi că s-ar mai cere prin orașul vostru?

D.B.: Ne-am întîlnit deseori cu primarul și cu alți reprezentanți ai consiliului popular. Bineînțeles că problema locurilor de joacă a fost viu dezbătută, dar nu numai aceasta ci și unele aspecte care țin de înfățișarea orașului.

Red.: Ce oraș din județul tău, privit cu ochi de gospodar, îți place cel mai mult?

D.B.: Caransebeșul, poate. E mai liniștit, mai «înverzît». Dar în curînd Reșița va adăuga prestigiului său industrial condiții de ambianță din ce în ce mai bune, pe măsura acestui prestigiu.

«Descoperind tainele fizicii» (Foto: Casa pionierilor, Suceava).

RADAR

SĂLAJ. Un pasionant și instructiv concurs — «Sălajul în cincinalul revoluției tehnico-științifice» — i-a antrenat în pregătire și desfășurare pe toți pionierii județului, de la cei mai mici, din clasele a II-a,

pînă la cei dintr-a VII-a. Fiecare pionier a participat individual la concurs, răspunzînd în scris la întrebările legate de dezvoltarea județului Sălaj, de obiectivele sale economice, culturale. Concursul, desfășurat mai întîi între grupe, detașamente și unități urmează ca în zilele acestea să se finalizeze pe județ. Această acțiune a dovedit buna pregătire, dorința vie a purtătorilor cravatei roșii cu tricolor de a cunoaște realizările oamenilor muncii, ale părinților lor, de a se pregăti și ei pentru muncă, pentru viață.

SUCEAVA. Analiza privind rezultatele învățării în primul trimestru a adus multe

«Și la școală sîntem prieteni». (Foto: Șc. gen. com. Proaspeți, jud. Olt).

ACTUALITĂȚI
„CUTEZATORII”

MARELE SFAT AL GOSPODARILOR ȚĂRII

Într-o atmosferă de entuziasm și puternică efervescență creatoare, întregul nostru popor urmărește lucrările **Congresului deputaților consiliilor populare județene și al președinților consiliilor populare**. Dezbaterile vii și ample care au precedat în toate județele acest înalt forum al democrației socialiste, al competenței și hărniciei puse în slujba necontenitei înfloriri a patriei socialiste au prefigurat modalitățile prin care fiecare sat, comună, oraș, municipiu, județ trebuie să-și înscrie opțiunea pentru o mai bună gospodărire a resurselor locale, pentru sprijinirea inițiativelor valoroase, pentru dezvoltarea și ridicarea fiecărei localități pe o nouă treaptă de bunăstare, de civilizație și progres.

Dezbaterile din marele sfat al gospodarilor țării asigură cadrul organizatoric pentru realizarea unui valoros schimb de idei, a unui larg schimb de expe-

riență în vederea îndeplinirii cu succes a sarcinilor ce revin consiliilor populare din planul cincinal 1976—1980, stimulează efervescența creatoare, răspunderea și luciditatea cu care oamenii muncii de pe toate meleagurile țării, români, maghiari, germani și de alte naționalități înțeleg să traducă în viață obiectivele înscrise în Programul elaborat de cel de-al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român.

Gospodarii satelor și orașelor noastre s-au angajat într-un dialog de înaltă răspundere cetățenească. Ei urmăresc punerea în valoare a bogățiilor țării, conservarea și dezvoltarea fondului forestier în perioada 1976—2010, chibzuiesc asupra programului național de amenajare a bazinelor hidrografice, au în vedere pregătirea forței de muncă în raport cu ritmurile și posibilitățile de dezvoltare pe care le are fiecare județ.

Pe baza Directivelor Congresului al XI-lea al P.C.R., privind dezvoltarea economico-socială a țării în actualul cincinal, consiliile populare comunale, orașenești, municipale și județene au de îndeplinit sarcini deosebite în ceea ce privește investițiile. În următorii cinci ani, 120 de centre comunale întrunesc condiții favorabile pentru a fi transformate în orașele agricole sau agro-industriale.

Printre edilii și deputații satelor și orașelor se află și mulți dintre părinții, profesorii sau comandanții voștri instructori. Sarcinile lor în acest mare Sfat al țării sporesc, pentru că gindurile și grija lor, grija tuturor oamenilor muncii se îndreaptă spre voi,

«În grandioasa bătălie pe care o dă poporul nostru în mersul său înainte spre zărilor luminoase ale comunismului, o contribuție de prim ordin trebuie să aducă organizațiile revoluționare ale tineretului, întreaga tinăra generație, căreia îi sînt deschise nelimitate orizonturi de creație, largi posibilități de valorificare a capacității, a cunoștințelor și elanului revoluționar».

NICOLAE CEAUȘESCU

(Din Cuvîntarea rostită la ședința festivă de deschidere a Congresului al X-lea al U.T.C., a Conferinței a X-a a U.A.S.C.R. și a celei de a III-a Conferințe Naționale a Organizației pionierilor)

pionierii și școlarii, spre frații voștri mai mici. În noul plan cincinal, se vor construi 10 500 săli de clasă, se vor înălța internate școlare cu peste 49 000 de locuri, creșe și grădinițe cu 225 000 locuri. De asemenea, atenția și grija lor se îndreaptă spre găsirea acelor măsuri și soluții care să ducă la îmbunătățirea permanentă a activităților în domeniul învățămîntului, culturii și sănătății publice. Trebuie să fiți mîndri că întreaga dezvoltare a patriei are de fapt în vedere viitorul vostru, constructorii de mine ai socialismului și comunismului. Răspunsul pe care sînteți chemați să-l dați eforturilor întregului popor este să învățați din ce în ce mai bine, să vă pregătiți temeinic pentru muncă și viață.

ÎNȚÎLNIRE CU VIITORUL

În dimineața aceea, un grup voios de pionieri urca treptele Comitetului orașenesc de partid. După felul în care își făceau intrarea puteai deduce că mai veniseră aici, că erau de fapt niște oaspeți dragi, primiți cu bucurie.

Ei, ca de altfel toți pionierii și școlarii orașului, beneficiază de o apreciere anume pentru prezența lor în numeroase acțiuni de înfrumusețare a Buziașului. Toți cetățenii orașului își amintesc de numeroșii puleți de arbuști și pomi ornamentali plantați de pionieri în parc, de florile care învelesc orașul din primele zile ale primăverii pînă toamna tîrziu, de fața frumoasă a școlilor, a bazelor sportive, a multor spații verzi pe care le întrețin tot ei. Și dacă de cele mai multe ori se prezentaseră aici pentru a raporta noi fapte de hărnicie care le semnalează prezența în viața orașului lor, sau pentru a afla noi locuri în care se înalță construcții și unde pot da o mîna de ajutor, de data aceasta veneau la o întîlnire cu... viitorul.

Poate nu vă vine să credeți, dar așa este!

Într-o sală mare, macheta Buziașului îi aștepta pentru a le arăta noul chip al orașului-stațiune.

Pe străzile largi, printre noile întreprinderi, blocuri și vile au fost conduși de cel care le cunoaște cel mai bine — secretarul Comitetului orașenesc Buziaș al P.C.R. — tovarășul Gheorghe Leucuța, primarul orașului. Nu le-a fost greu să-și imagineze cum în anii cincinalului 1976—1980, cuburile mici de pe machetă vor deveni «Fabrica pentru industrializarea laptelui» ori noua secție a Fabricii de mătase «Garofița» din Timișoara, să recunoască în bloculețele albastre de pe strada Griviței, de pe Strada Principală care va deveni un larg bulevard cu 4 benzi de circulație — cele peste două sute cincizeci de apartamente, iar în căsuțele cu balconașe și grădinițe cele peste o mie cinci sute de noi locuri de cazare care vor dubla astfel spațiul stațiunii.

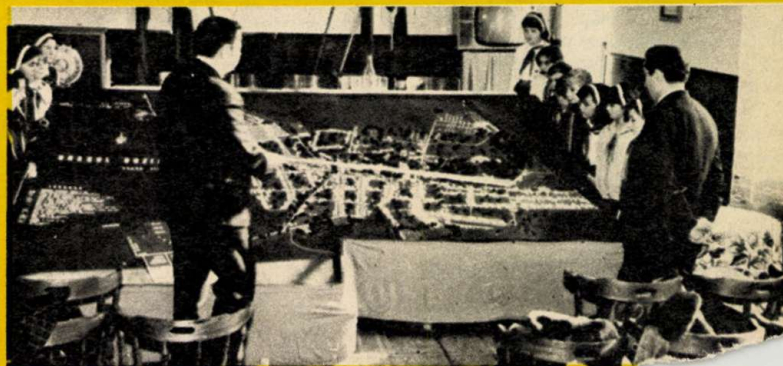
Pentru Mariana Popovici, Nicușor

Cristescu, Gabriela Leucuța, Bruno Galler, Dana Popescu, Marcel Licușor și ceilalți copii din clasa a V-a, a fost o nespusă bucurie să descopere în sud-estul orașului viitorul stadion, Casa de cultură, o nouă grădiniță, să afle că nu peste mult timp se va amenaja o Casă a pionierilor, două microîntreprinderi școlare (pe lângă întreprinderile «Bega» și «Tehnometal» din Timișoara), o nouă sală de gimnastică.

Mîndri de minunatele perspective

pe care le prefigurează dezvoltarea armonioasă a orașului lor, copiii au descoperit noi locuri în care alături de constructori, de ceilalți muncitori care vor realiza conturul noului oraș, vor putea să contribuie și ei, cu priceperea și hărnicia lor, la toate actele innoitoare care vor înscrie locul lor natal în rîndul frumoaselor realizări ale acestor ani de mărețe îndepliniri.

Lidia Novac

AGENDA PIONIERULUI COMANDANT

În cadrul acestei rubrici, publicăm astăzi un interviu acordat revistei «Cutezătorii» de către tovarășul **TRAIAN BĂRĂIAN**, membru al Biroului Consiliului Național al Organizației Pionierilor, șeful Comisiei pentru activitatea de propagandă și presă.

În numărul 4 al revistei noastre s-a făcut precizarea că în detașamentele claselor V-VIII și în plenaryle consiliilor Organizației pionierilor de la toate nivelele se va dezbate modul în care se acționează pentru înfăptuirea Programului ideologic al partidului.

— Care sînt principalele obiective asupra cărora trebuie să se axeze dezbaterile amintite?

— a) Vor fi prezentate rezultatele obținute de Organizația pionierilor în educarea politico-ideologică a elevilor, în cunoașterea, înțelegerea și însușirea politicii interne și externe a partidului și statului nostru.

O atenție deosebită se va acorda, în acest sens, analizei felului în care au fost organizate și s-au desfășurat informările politice, unele dezbateri pe teme de politică internă și externă a partidului și statului, seriile de întrebări și răspunsuri, întîlnirile cu personalități din diferite domenii de activitate, preocupările comandamentelor pionierești pentru permanenta actualizare a «Cadranului politic», pentru citirea presei, pentru audierea sau vizionarea unor emisiuni ale Radioteleviziunii etc.

b) Pornind de la concluziile rezultate

din analizele care au avut loc în detașamente în luna ianuarie a.c., vor fi relevate sarcinile privind creșterea contribuției activităților pionierești la educația prin muncă și pentru muncă a pionierilor și școlarilor, la formarea și dezvoltarea unei atitudini înaintate față de învățătură, la ridicarea nivelului calitativ al pregătirii școlare, la stimularea creativității, a interesului și pasiunii pentru știință și tehnică; se va dezbate modul în care detașamentele trebuie să sprijine școala în desfășurarea activităților din ateliere, laboratoare și cercuri, să inițieze, în continuare, acțiuni proprii, cum sînt organizarea și consolidarea micro-întreprinderilor industriale, micro-cooperativelor agricole de producție etc. O atenție deosebită se va acorda activităților de muncă patriotică. De asemenea, se va avea în vedere desfășurarea vizitelor la obiectivele economice, întîlnirile cu muncitori fruntași, cu specialiști și învățămintele desprinse din aceste acțiuni.

c) Ca organizație revoluționară de masă, Organizația pionierilor a avut și are sarcina să contribuie, alături de școală, familie și în strînsă conlucrare cu Uniunea Tineretului Comunist, la

educarea copiilor țării în spiritul moralei comuniste, al principiilor și normelor muncii și vieții comunistilor, al eticii și echității socialiste.

Avînd în vedere acest lucru, în detașamentele de pionieri se va analiza activitatea depusă pentru cunoașterea și înțelegerea principiilor respective, pentru transformarea acestora într-un mod practic de acțiune pentru fiecare pionier și școlar. În același timp, se va lua în dezbateri efortul fiecărui pionier și școlar pentru cunoașterea, înțelegerea și aplicarea în activitatea de zi cu zi, în școală, familie și societate a Codului etic al pionierului. Vor fi popularizate exemplele pozitive, atitudinea înaintată față de muncă, cinstea, corectitudinea, devotamentul, modestia, curajul, abnegația; vor fi combătute și criticate tendințele

membrii de partid cu stagiu din ilegalitate, evocările literar-muzicale pe teme istorice, aniversările, organizarea acțiunilor de învățare a cîntecelor și poeziilor patriotice, concursurile etc. vor constitui, de asemenea, preocupări ale dezbaterilor pionierești.

e) În paralel, detașamentele vor analiza cu atenție contribuția activităților proprii în formarea, la pionieri și școlari, a concepției științifice despre lume, a combativității față de unele manifestări înapoiate, accentul punîndu-se pe conținutul activităților științifice și cultural-educative desfășurate în cercuri, formații, cluburi ș.a.

f) Nu vor fi omise din dezbateri nici acțiunile care au ca scop educarea pionierilor și școlarilor în spiritul internaționalismului socialist, al prieteniei cu copiii din toate țările socialiste, din întreaga lume, sub semnul înțelegerii între popoare, al sentimentului solidarității cu lupta popoarelor de pretutindeni pentru independență națională și libertate socială, pentru progres și civilizație.

— Cum se vor finaliza aceste dezbateri?

— Finalizarea dezbaterilor va fi marcată, în primul rînd, prin stabilirea unor activități pentru fiecare detașament, grupă și chiar pionier, care să ducă la îmbunătățirea muncii politico-ideologice și cultural-educative, în spiritul Hotărîrilor Congresului al XI-lea al P.C.R., al Programului partidului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, al îndrumărilor și indicațiilor date de tovarășul Nicolae Ceaușescu în ședința festivă de deschidere a Forumului tineretului.

Ținînd seama de faptul că în dezbateri pionierii vor veni cu multe propuneri și sugestii, comandamentele detașamentelor și comandantii-instructori le vor reține cu atenție și vor acționa operativ pentru rezolvarea lor, iar periodic vor informa pionierii asupra a ceea ce s-a întreprins.

În final, aș face precizarea că trebuie să se realizeze o dezbateri diferențiată pentru clasele V—VI, unde rolul comandantului-instructor trebuie să fie mai mare în asigurarea unei orientări corespunzătoare nivelului de pregătire și înțelegere a pionierilor; la clasele VII—VIII, comandamentul pionieresc, sprijinit de comandantul-instructor, este cel căruia îi revin responsabilități sporite în desfășurarea dezbaterilor.

La ORA DE ATELIER nu lucrăm doar cu MIINILE

De mult, în imaginația noastră, școlarul cel cu uniformă și ghiozdan — cum ni-l înfățișează tradiția — poartă adesea și salopetă. Și nu doar atunci când se află în vizită la vreo întreprindere, ci la el acasă, la școală adică. În aceeași clădire în care, între orele 8 și 9, se învață «Împărat și proletar», alți copii în halate ori salopete lucrează la menghină și polizor.

Singură această simultaneitate are valoare simbolică și ne duce cu gândul la ideea că tot ce se-ntîmplă într-o școală — lăcaș de cultură și civilizație — aparține spiritului acestei definiții.

LÎNGĂ POLIZOR

ERA O SCHEMĂ

În atelierul Școlii generale nr. 166 din București cîntă un radio vesel. Cam tare — dar vesel — și elevii toți lucrează cu o rivnă pe care ești tentat s-o pui și pe seama muzicii. Dar și ambianța e oarecum departe de ceea ce a unora li se mai pare, din păcate, c-ar trebui să fie un atelier. Poate și datorită profilului atelierului: electrotehnică — dar mai sigur, datorită... profilului celor ce l-au lucrat și lucrează aici. Pentru că sînt aceiași: elevii școlii și maestrul instructor Cornel Băciu.

Se lucrează serios — și la treburi serioase. Mai întîi — nimic din imaginea aceea a ucenicului leneș care apasă pe pilă în dorul lelii și trage cu ochiul la maestrul să nu-l vadă. Băieții erau așa de concentrați că nici nu puteau să-mi răspundă bine la întrebări. Mai apoi, se lucrează la treburi serioase: adică, aparate de pirogravat — și încă de cele cu 3 posturi. Operații dificile: de la cele de lăcătușerie: tăiat, pilit, găurit — pînă la cele de electrotehnică fină. Adică, elemente de fizică adevărată. În fața fiecăruia sînt scheme complicate deasupra cărora scrie: «Reper 0,07» sau «Reper 0,02».

E adevărat, Costel Popescu pilește o bucată de tablă — imagine deloc impunătoare pe care-o reprezintă îndeobște orice copil care, neputînd sta locului cînd lucrează tata, pilește și el acolo ceva. Dar cînd vezi schema alături de el — tabloul se schimbă radical. Adică semnificația lui «Cunosc — zice Octavian Morariu — principiile fizicii care

stau la baza construirii acestui aparat: din mecanică, electricitate, magnetism. Cel mai mult m-a mirat că putem face un transformator care, pentru mine, ca pentru mulți de altfel, era o piesă făcută «de fabrică» cu proprietatea «miraculoasă» de a transforma curenții. Ori, acum piesa nu mai e făcută de fabrică neapărat — și e la fel de miraculoasă» (n.n. Fiindcă nu e făcută doar cu miinile!).

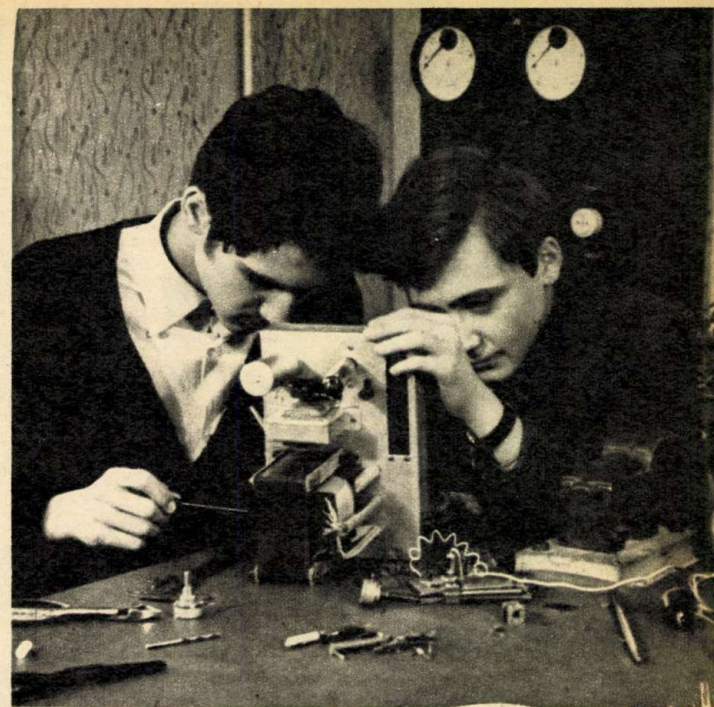
— Dar cu planul cum stați tovarășe maistru?

— Aceasta e întrebarea pe care ne-o pune orice inspecție.

— Dar noi nu sîntem inspecție

— și totuși ne-am gândit că întrebarea e la locul ei.

— A, nu, nu e vorba de-asta. Dar inspectoratul ne-ar mai și putea ajuta cumva. Tot ce vedeți aici este procurat cu eforturile noastre — mai ales cu ale mele — de ce să n-o spun. Materialele în mare măsură nu se găsesc în comerț se știe — constituie o marfă specială. Și n-ar fi vorba doar că alergăm și ne zbatem pe ici, pe colea, dar prin asta pierdem timp, timp prețios pe care ar trebui să-l petrecem în atelier. Și atunci, la întrebarea privitoare la plan nu putem răspunde prea optimiști. Pe primul trimestru am pierdut

din ritm, acum însă lucrăm în linie dreaptă — să zic așa. Copiii sînt harnici și pricepuți, o scoatem la capăt, dar mai bine ar fi să n-avem necazurile astea.

Iată o părere, de asemeni, foarte la locul ei.

„CE MAI

IIȘOARĂ-MI FAC!”

Vorba cîntecului!

Și așa este: îișoarele pe care le fac fetele ce lucrează în orele de atelier («obiecte de croitorie și artizanat») sînt foarte frumoase.

Sîntem obișnuiți cu imaginea... înflorată a cercurilor de miini îndeminate atît de răspîndite în activitatea pionierescă. Poate că unii se așteaptă ca un atelier școlar cu acest profil să fie la fel; sau dimpotrivă, altfel!

Noi am spune că, văzut așa, ca ambianță, atelierul poate să arate foarte bine ca un cerc de cusături — mai important este să vedem cine-s lucrătorii, cum se simt și ce învață. Pentru că la casa pionierilor mergi și alegi: vreau aici, nu vreau aici! Atelierul școlar este obiect de învățămînt obligatoriu. Ori «alegerea» e mai greu de practicat aici.

Atunci...?

Mi-am zis toate acestea cînd am intrat în sala unui astfel de atelier, la Școala generală nr. 173 din București: poate cumințenia activității, specificul ei te face să crezi că se lucrează fără chef. Poate faptul că băieții fac electrotehnică — și chiar o grupă de fete — iar ele, fetele din atelier împung la puncte, fluturi etc...

Este adevărat: Alexandra Voiculescu ar vrea să facă și altceva, chiar lăcătușerie — și poate și alte fete — dar de bună seamă că nu-i aici nimic simptomatic. Pentru că, iată:

— E frumoasă fața asta de masă. De unde ai luat modelul?

— De la bunica.
— E țărăncă?
— Nu. I-a plăcut ei și se pricepe.

— Te-ai mirat vreodată că niște oameni pot să se-mbrace obișnuit zi de zi, în astfel de costume? și arăt niște costume naționale pe care fetele le-au lucrat pentru echipa de dansuri a școlii.

— La-nceput da. Apoi am fost la Cîmpulung Muscel și am văzut oameni îmbrăcați astfel. M-a impresionat. Eu credeam că aceste costume sînt făcute numai pentru spectacole. Am înțeles că poporul nostru a făcut din frumusețea veșmintelor un fel de a-și exprima spiritul, năzuința pentru frumos. Adică, un fel de artă ca și poezia și muzica. M-am gândit chiar la Miorița.

Are dreptate Simona: dacă într-un atelier școlar de acest fel nu ne înălțăm gîndul pînă acolo sus chiar, atunci într-adevăr ora de atelier e o oră neplăcută — iar elevul are complexe că-n timpul acesta alții fac cine știe ce lucruri moderne. Iar acest sentiment nedorit poate lua naștere tocmai dacă ora de atelier ca-ntr-o tradiție nedorită, e strict... oră de atelier: obligatorie, cenușie.

Simona poate e mai sensibilă — dar un astfel de obiect de învățămînt trebuie să sensibilizeze pe oricine! — ori fetele, cel puțin acelea din ziua aceea — nu păreau decît că... fac treabă doar cu miinile!

Materialul documentar cam sărac și fără trimiteri la zonele noastre folclorice: de unde e modelul acesta, de unde celălalt? Mai apoi, ambianța, neconcludența caracterului de obiect de învățămînt al activității. Ori, la școală, învățăm odată cu punctele și trandafirii țesuți, semnificația lor, pentru spiritul popular care le-a creat, pentru noi care continuăm această tradiție.

«Ce mai îișoară-mi fac!» — da, dar cel care a creat cîntecul popular nu s-a gândit la iie doar ca la un obiect de îmbrăcăminte...

Ilie Traian

"Impărat slăvit e codrul"

CLUB
2000

Așa spunea Eminescu, dînd glas dragostei străvechi a poporului nostru față de pădure — căminul și fortarea în care și-a aflat adăpost, de-a lungul veacurilor, de năvăliri. Aceeași pădure l-a urmat pe om în așezările pe care le-a ridicat, devenind casă și laviță, furcă și car. Fără aportul pădurii, istoria poporului român și civilizația lui ar fi fost altele.

Dezvoltarea modernă a României sub semnul industriei a adus o schimbare decisivă. Locul întâi în ierarhia materiilor prime îl ocupă astăzi metalul. Trecerea patriei noastre, pe calea revoluționară a industrializării socialiste, în rîndul țărilor al căror aport la producția industrială mondială crește în ritm record nu a diminuat însă, ci a sporit neîncetat necesarul de lemn. Dar exploatarea pădurilor trebuie făcută în mod rațional. Este ceea ce reglementează proiectul Programului de măsuri pentru conservarea și dezvoltarea fondului forestier în perioada 1976-2010, adoptat de plenara C.C. al P.C.R.

Am amintit importanța pădurilor ca furnizor de materie primă lemnoasă. Dar fondul forestier îndeplinește un rol complex în economia și în viața noastră. Alături de lemnul necesar pentru cele mai diverse utilizări industriale și gospodărești, pădurile furnizează fructe de pădure, ciuperci comestibile, plante medicinale. Acestora trebuie să le adăugăm fauna cinegetică și piscicolă a zonelor împădurite.

Pădurile îndeplinesc și o serie de funcții mai puțin cunoscute: funcția hidrologică (asigurarea debitului izvoarelor, a altor cursuri de apă, a stabilității lor); funcția antierozională (evitarea eroziunii solului, oprirea procesului de eroziune, mai ales prin împăduriri); funcția climatică (îmbilinzirea climatului excesiv); funcția ecologică (de purificare a atmosferei și reducere a zgomotului); funcția turistică și cea de protecție științifică (păstrarea, în rezervații speciale, a florei și faunei naturale).

La începutul secolului trecut, în țara noastră, pădurile ocupau aproape 9 milioane ha. Suprafața lor s-a redus treptat, ca urmare a exploatarei neraționale. Aceasta a atins o intensitate maximă între cele două războaie mondiale, cînd societățile cu capital străin au dezgolit bazine întregi (Vrancea, Aries, Lotru, Ampoi, Sebeș, Trotuș s.a.), lăsîndu-le pradă apelor și eroziunii. Concomitent cu diminuarea suprafeței fondului forestier, s-a ajuns la scăderea calității unor zone păduroase, prin tăierea abuzivă a unor specii valoroase (rășinoase, stejari). La această situație s-au adăugat slaba preocupare pentru reîmpăduriri și insuficiența întreținere a pădurilor tinere.

Pentru cunoașterea resurselor forestiere, trecerea la o gospodărire pe baze științifice a fondului forestier și stabilirea posibilității pădurilor (cota de tăiere normală), în perioada 1948-1956 au fost elaborate amenajamente silvice (proiecte de exploatare și reîmpădurire) pen-

CU FATA SPRE VIITOR

Cercul de carting de la Casa pionierilor din Cîmpulung, județul Argeș. Tase Irimia, Gabriel Frîntu, Gheorghe Oancea, Gabriel Dobrescu, frații Aurel și Sorin Anuța și alți minitehnicieni își petrec timpul liber lucrînd în atelierul cercului.

Lucrînd, dar nu oricum, ci așa cum văd ei că lucrează și cei care-i «patronează», ajutîndu-i cu materiale și îndrumări tehnice: muncitorii, tehnicienii și inginerii de la uzina care produce renumite autoturisme «Aro». Și anume, străduindu-se să construiască mașini din ce în ce mai bune, cu caracteristici tehnice care să corespundă celor mai înalte exigențe ale prezentului, dar și trebuințelor previzibile ale viitorului.

Este însă această caracteristică a activității pionierilor o intenție, fie și lăudabilă, sau o realitate? Să vedem ce spun faptele.

Un exemplu: noua variantă a cartului cu motor electric. Cu aproape doi ani în urmă, membrii cercului ieșeau din anonim prin prezentarea la Expoziția «Minitehnicus» a unui cart electric de concepție proprie. Realizarea a fost apreciată din toate punctele de vedere, dar mai ales în perspectiva viitorului, care, conform pronosticurilor celor mai mulți specialiști, va consacra autovehiculele cu motor electric. Acum însă, spre surprinderea, dar și încîntarea noastră, realizatorii vorbesc despre acest eveniment ca și cînd s-ar fi petrecut în secolul trecut: «A, cartul acela... E depășit. Între timp am construit altul. A doua variantă, îmbunătățită!» Iată-o. O mașină ciudată, demnă de un salon automobilistic de avangardă. Ne mulțumim să-i reținem caracteristicile tehnice net superioare primei variante: silențiozitate și maleabilitate în conducere, viteză și durată de funcționare neîntreruptă de aproape trei ori mai mari (urmare a modificărilor la motor și la baterii), linie aerodinamică, tablou de bord mai estetic și mai funcțional, conducere mai confortabilă.

Un al doilea exemplu. Avem în față un cart clasic modificat astfel încît își merită cu prisosință epitetul de modern: cadrul original înlocuit cu altul, mai frumos, mai ușor și mai rezistent, transmisia automată, motorul «urcab» de la 7 000 la 12 000 de turații pe minut.

S-ar putea ca peste zece-cincisprezece ani, auto-

vehiculele să se construiască după alte formule decît cele de azi. Să se alimenteze, de pildă, nu la stațiile P.E.C.O., ci la o banală priză electrică. Sau — de ce nu?! — direct de la Soare. Dacă nu cumva vor folosi, în locul benzinei sau a motorinei, hidrogenul lichid. Membrii cercului sînt la curent și cu aceste probleme. Ei știu că ne aflăm în plin avînt al revoluției tehnico-științifice și, cum mulți dintre ei sînt hoțărîți să lucreze în marea uzină din orașul lor sau să devină mecanici, soferi, se pregătesc de pe acum pentru a corespunde exigențelor veacului.

Cercul de radio se bucură de aceeași orientare. Nu puțini dintre cei aproape 200 de pionieri care frecventează acest cerc sînt convinși că peste ani vor fi în măsură să construiască aparatură necesară pentru a lua contact cu locuitorii oricăror lumi civilizate din Univers. Deocamdată îi dau zor cu lipitul și înșălătul pieselor în aparate de radio cu unul sau două tranzistoare... Alții — precum Liviu Pîrșan, Constantin Ștefan, Sorin Iorga —, mai realiști, vor să se afirme la viitoarea ediție a Concursului «Minitehnicus» cu un «șoricel electronic», cu un amplificator radio de mărimea a patru cutii de chibrituri, dar mai ales cu un «profesor electronic» de concepție proprie, căruia îi prevăd o strălucită... carieră didactică.

Cît despre navo, aero și rachetomodeliști, toți — mai bine de 180 — visează la gloria lui Cristofor Columb, a lui Aurel Vlaicu, Vuia sau Coandă, a lui Gagarin sau Armstrong. Sînt convinși — pe bună dreptate — că încă nu s-a spus totul nici în ceea ce privește vapoarele și submersibilele, nici în ceea ce privește avioanele și rachetele. Deocamdată se străduiesc să descifreze și să-și însușească alfabetul construcției de nave, avioane și rachete. Iată-i, de pildă, pe minitehnicienii Florin Zîdaru și Gabriel Neagu. De cîteva luni de zile lucrează împreună la repararea și perfecționarea unui crucisător... acoperit de glorie (cu acesta au fost cîștigate cîteva concursuri județene și republicane). Reconstrucția crucisătorului le-a oferit nu numai prilejul de a cunoaște acest tip de nave, de a se familiariza cu ele, ci și de a le îndrăgi. Ceea ce a determinat o decizie angajantă: cei doi vor urma școala de ofițeri de marină militară.

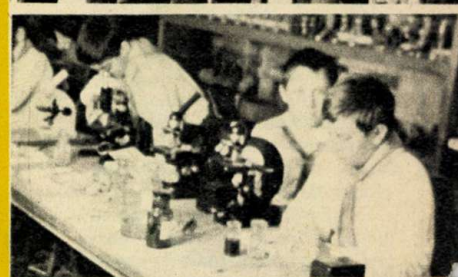
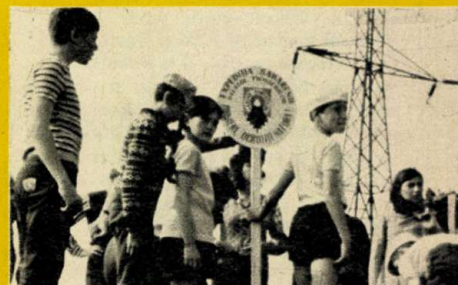
Astfel, sub semnul avîntului creator ce caracterizează țara în noul cîncinal, al afirmării cît mai depline a revoluției tehnico-științifice, minitehnicienii din Cîmpulung-Argeș se pregătesc, fiecare potrivit cu aptitudinile, cu visurile lui pentru înțîlnirea cu viitoarele lor profesii, cu viitorul lor de oameni adevărați, de constructori ai comunismului. Cea mai tinără generație crește odată cu țara.

C. Păltineanu

SUB SEMNUL OCROTIRII NATURII

În vara trecută, 14 pionieri de la Casa pionierilor din municipiul București, sub conducerea prof. Polixenia Totolici, au pornit să cerceteze calitatea apei de-a lungul întregului curs al râului Sabar. Obiectivul acțiunii: detectarea surselor de poluare, analizarea apei râului la diferite cote de la izvor la vărsare. Mijloace: prelevări de mostre, analize chimice, dar și chestionarea celor mai bătrîni locuitori din satele bătute, discuții cu specialiștii.

De curînd, rezultatele științifice ale expediției au fost prezentate oficial. Totodată a avut loc și premiarea filmului turnat cu acest prilej, din care vă oferim cîteva imagini.

concurs-serial

CE ȘTIȚI DESPRE „MINITEHNICUS” ?

ETAPA A III-A

ÎNTREBARE: Între alte prevederi, regulamentul Concursului «Minitehnicus» cuprinde o formulare care exprimă însăși rațiunea de a fi a acestei acțiuni, orientarea ei activă. Despre care din următoarele prevederi este vorba:

RĂSPUNS:

A — Participarea la concurs se face pe secții;
B — Minitehnicienii pot lucra individual sau în grup;
C — Toate construcțiile prezentate la concurs trebuie să funcționeze și să prezinte o utilitate concretă.

Etapele I și II au apărut în numerele 1 și 4/1976 ale revistei.

Cupoanele avînd bifate răspunsurile corecte vor fi expediate la redacție numai după apariția celei de-a zecea etape.

Ce știi despre «Minitehnicus»?

A ☐ B ☐ C ☐

tru toate pădurile, țara noastră fiind prima din lume cu fondul forestier amenajat în totalitate. Amenajamentele se revizuiesc din zece în zece ani, iar pe baza lor, din cinci în cinci ani, se întocmește inventarul național al fondului forestier.

Posibilitatea actuală a pădurilor noastre este de 21 milioane mc față de o creștere de 28 milioane mc, diferența fiind necesară pentru redresarea structurii pădurilor. Începând din anul 1966, tăierile au fost diminuate treptat, iar în anii 1974-1975 s-a exploatat sub cota de posibilitate.

În vederea gospodăririi acestei bogății naturale a țării, în etapa actuală și în perspectivă, în lumina principalelor orientări definite de tovarășul Nicolae Ceaușescu și al prevederilor Congresului al XI-lea al partidului a fost elaborat și aprobat de Plenara C.C. al P.C.R. din 16 decembrie 1975 proiectul Programului de măsuri pentru conservarea și dezvoltarea fondului forestier în perioada 1976-2010.

Prin acest program se stabilesc, pentru prima dată pe termen lung, 35 ani, măsuri de gospodărire superioară a fondului forestier. Realizarea lor va asigura o creștere însemnată a aportului silviculturii la satisfacerea în condiții tot mai bune a necesităților multiple ale societății noastre, la dezvoltarea economiei naționale, la continuă îmbunătățire a mediului înconjurător. Se va traduce astfel în fapt indicația tovarășului Nicolae Ceaușescu: «Vrem ca societatea socialistă și comunistă să aibă și păduri mai bune, ca oamenii să poată trăi — cel puțin așa cum au trăit în trecut — într-un aer bun, într-o climă sănătoasă!»

Pentru introducerea unui regim normal de tăiere și regenerare a pădurilor se propune limitarea volumului de tăieri anuale în deceniul 1976-1985 la 20,0 milioane mc. În pășunile împădurite nu se vor mai efectua tăieri. La exploatarea pădurilor mature vor trebui respectate cu strictețe vîrsta și diametrul mediu, în funcție de clasele de arbori.

Data fiind importanța regenerării naturale a pădurilor

pentru conservarea mediului înconjurător și producția de lemn valoros, cu calități tehnice superioare, se vor lua măsuri pentru extinderea de la 115 000 ha în prezent la circa un milion ha în jurul anului 2010 a tăierilor «grădinate» în pădurile din zonele lacurilor de acumulare, a orașelor, obiectivelor și traseelor turistice. Aceste tăieri se vor face intercalat, concomitent cu reimpăduririle, corelîndu-se structura arboretelor cu arborii staționali.

Vor fi restrînse la maximum tăierile rase, acestea urmînd a se face numai în condiții speciale: păduri pure de molid, plantații de plop, păduri slab productive, care vor fi înlocuite cu specii valoroase.

O atenție deosebită se va acorda îngrijirii pădurilor tinere. Suprafața lor va crește de la 1,3 milioane ha în 1975 la circa 2 milioane ha în anul 2010. Tăierile de îngrijire se vor executa la intervale de 3-8 ani, pe grupe de parcele, asigurîndu-se astfel liniștea necesară pădurii și faunei cinegetice.

În scopul executării lucrărilor de îngrijire și apoi de exploatare a masei lemnoase, se va realiza, treptat, la nivelul întregului fond forestier, sistematizarea drumurilor forestiere, drumurile inutile împădurindu-se în decurs de un an.

Se vor aplica tehnologii moderne de exploatare, care să asigure diminuarea pierderilor și a consumurilor tehnologice, folosirea superioară a masei lemnoase. În 1980, mecanizarea operațiilor la doborîrți-sectionat va atinge 98%, la scos-apropiat 89%, la cojit lemn 90%.

În vederea conservării și dezvoltării fondului forestier, proiectul programului de măsuri prevede menținerea în perspectivă a lui cel puțin la întinderea actuală.

Pentru refacerea mai rapidă a pădurilor, creșterea productivității acestora și sporirea volumului lemnului cu utilizări industriale, se va extinde spațiul acordat speciilor de rășinoase. Pădurile de stejari vor fi exploatate la vîrste înaintate, astfel încît să se obțină arbori cu diametru mare și un volum sporit de lemn pentru furnir și alte

utilizări industriale superioare. Vor fi promovate în cultură celelalte specii de foioase care produc lemn pentru furnir: pal-tin, frasin, cireș, tei, nuc.

Se vor extinde speciile de foioase repede crescătoare, punîndu-se un accent deosebit pe plantarea plopilor și a salciei selecționate, îndeosebi în Lunca și Delta Dunării.

Prin plantații de salcîm și tei pe 120 000 ha se va extinde suprafața pusă la dispoziția crescătorilor de albine, iar prin plantații de dud de-a lungul șoselelor din apropierea satelor, în perdele forestiere de protecție, pe liziera pădurilor, în jurul cantoanelor silvice, se vor asigura condiții de dezvoltare a creșterii viermilor de mătase.

În cîincinalul 1976-1980 se vor împăduri 305 000 ha, iar în cîincinalele următoare cite 220 000 ha. Împăduririle se vor realiza în majoritate prin plantații, iar în anii de fructificație și prin semănături directe de rășinoase și foioase. În acest scop se prevede producerea anuală a circa 250 milioane puieți.

În cadrul lucrărilor de sistematizare a localităților, pe unele porțiuni de șosele și pe străzile principale se vor instala garduri vii.

Se vor lua măsuri pentru recoltarea și valorificarea superioară a fructelor de pădure, a ciupercilor comestibile, se vor majora suprafețele cultivate cu arbuști fructiferi și răchită din soiuri selecționate, folosindu-se fiecare metru pătrat de sub liniile electrice aeriene, ca și lizierele pădurilor, curțile cantoanelor și brigăzilor silvice.

Alături de silvicultori și sub direcția lor îndrumare, pionierii și școlarii pot aduce o contribuție substanțială la recoltarea semințelor de arbori (în special cele de fag, stejar, castan etc.), la transportul, selectarea și depozitarea acestora. În pepinierii și plantații, urmînd indicațiile specialiștilor, copiii pot efectua operații de întreținere a solului și combatere a buruienilor.

Proiectul de program prevede instituirea «Zilei plantării arborilor», la acțiunile din cadrul căreia se va asigura o largă participare a elevilor, a tuturor cetățenilor. Fiecare cetățean în vîrstă de la 7 la 60 de ani este chemat să planteze anual cel puțin un puieț.

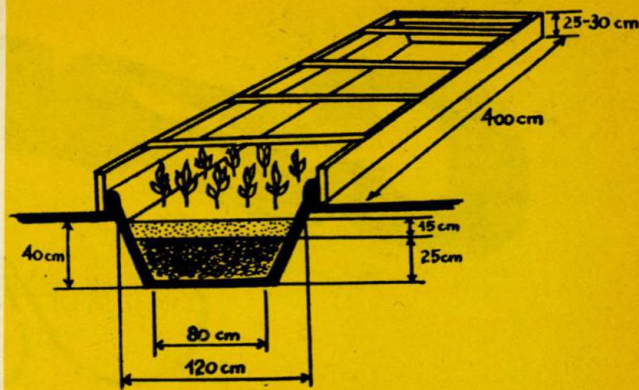
În timpul vacanțelor de vară pionierii și școlarii din localitățile aflate în apropierea pădurilor pot să recolteze fructe de pădure (zmeură, mure, a-fine negre și roșii, măceșe, porumbe), iar sub supravegherea silviculturilor și ciupercii comestibile (gălbiori, ghebe, crăite, roșcovi).

Dezvoltarea bazei melifere și a suprafețelor plantate cu duzi vor permite ca apicultura și sericicultura să atragă în viitor mii și mii de copii.

Pionierii trebuie să devină propagandiști ai dragostei și respectului față de pădure, ai conservării și apărării fondului forestier, bogăție naturală de seamă a României socialiste.

Formați în spiritul dragostei de patrie, al grijii pentru înflorirea și viitorul ei, pionierii vor fi în primele rînduri ale acțiunii de ocrotire și conservare a fondului forestier, tezaur din tezaurul național al României socialiste.

N. Nicolaescu

Legumele se pot cultiva fie semînîndu-le direct în solarii (construcția unui solar a apărut în nr. 50/1975 al revistei noastre) sau în grădini, fie plantînd răsaduri. Se seamănă direct: rădăcinoasele (morcovul, pătrunjelul, păstîrnacul, sfecla roșie, ridichile), verdețurile (spanacul, salata loboda), mazărea, fasolea, castraveții, pepenii, dovleci și altele. Prin răsad se cultivă: roșiile, vinetele, ardeii, varza, conopida, gulile, telina, salata, uneori ceapa de apă și prazul.

În rîndurile ce urmează, citeva sfaturi despre înmulțirea legumelor prin răsaduri.

O răsadniță se poate amenaja destul de ușor. Pe suprafața de teren aleasă, se face un șanț cu pereții înclinați, lung de 400 cm, adînc de 40 cm, avînd lățimea de 120 cm la gură și 80 cm la fund. Din pămîntul scos se ridică în jur un dig bătut cît mai ordonat. În șanț se pune un strat de 40-50 cm gunoi de grajd proaspăt, afînat, amestecat cu frunze, paie, pleavă, udîndu-se potrivit. După citeva zile, cînd aburește, se calcă, astfel încît să rămînă cam jumătate. Peste gunoi se așterne un strat de 15 cm pămînt măruntit (amestec din pămîntul săpat de la suprafața solului cu mranită și cu puțin nisip), după care se împrejmuiește cu un toc de lemn înalt de 25-30 cm. Deasupra tocului se fixează șipci pentru susținerea foliei de polietilenă.

Semănatul se face în rînduri depărtate la 5-10 cm, potrivit de rar. Răsadul va fi apărat de frig, aerisit și udat, la nevoie, cînd pămîntul face crustă, dar fără a se da apă prea multă și prea rece.

Dacă nu se poate confecționa la timp (prin februarie) o astfel de răsadniță, se va semăna în lădițe mici sau în ghi-vece ținute în casă, la fereastră. Prin martie, cînd s-a mai încălzit, se poate amenaja o răsadniță încălzită numai de razele solare. În lipsa ramelor, se poate acoperi cu un tunel de polietilenă, de tipul celui descris la construcția solarilor joase.

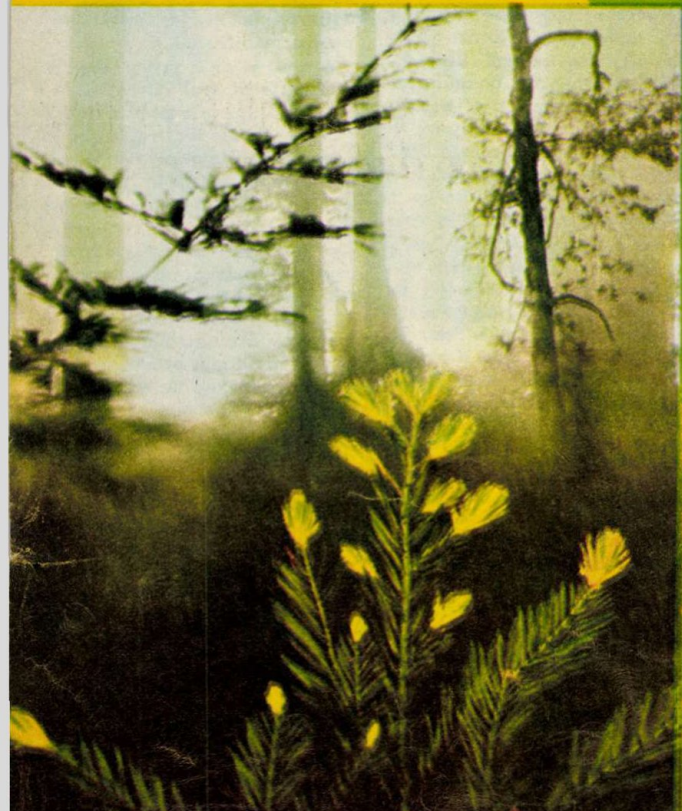
Pe un metru pătrat de răsadniță se seamănă 3-4 g sîmînță de tomate sau varză, 5-6 g sîmînță de vinete sau ardei și se scot cam 400-600 fire răsaduri de roșii, vinete, ardei, varză. Dacă se transplantează și se lasă între răsaduri o distanță de 5-8 cm, se vor recolta 150-300 fire, însă de calitate mai bună, avînd rădăcini mai bogate. La castraveți și dovleci se seamănă cite 2-3 sîmînțe de-a dreptul în ghivece, cu scopul de a face răsaduri pentru culturile timpurii.

Pentru serele-solar și adăposturile joase, semănatul în vederea producerii răsadului se face în luna februarie.

Pentru a mări rezistența la frig a plantelor și a le grăbi răsărirea, sîmînțele se umezesc timp de 24 de ore, supunîndu-se apoi, alternativ, 12 ore la temperaturi de 0-3°C și 12 ore la 15-17°C, după care se lasă la încolțit vreme de 3-4 zile la temperatura de 20-25°C. Urmează semănatul în răsadnițe sau lădițe. Tot pentru călirea plantelor, treptat, se vor lăsa răsadnițele deschise atît ziua cît și noaptea. Dacă se observă că au fost atinse de brumă, se vor stropi cu apă rece, folosindu-se o sită cît mai fină.

Cu o seară înaintea plantării la locul definitiv din solar, răsadul se udă bine, ca să fie ușor de scos. Dacă nu se răsădesc la timpul potrivit, plantele se lungesc mult, cresc slabe și galbene.

În răsadnițele acoperite cu plastic se pot obține răsaduri pentru toate sistemele de cultură. Plantele se vor caracteriza prin creștere viguroasă, tulpină scurtă, culoare verde închis, vor fi bogate în clorofilă și zaharuri, atît de necesare dezvoltării lor ulterioare.

Cartierul

(SCHIȚĂ DE) Al Gh. Pogonesti

Puține case în cartier aveau gardurile întregi. Acareturile circiumarului Barbu însă aveau garduri de scindură dată la rindea. Înalte, vopsite cu verde. Cât a fost Bucureștiul ocupat, în primul război mondial, i-a mers tare bine. Nici acum nu-i mergea rău...

Toamna își așternea peste cartierul posomorît frunza vesele, purtată de un vântuleț subțire care pătrundea la oase. Pe străzile înguste sclipeau arămiu băltoacele încremenite în amorteala galbenă a soarelui palid, toamna. Copii pe jumătate goi adunau pietre lăcărețe și, după ce le plezneau în băltoace, o rupeau la fugă tipind, să nu-i ajungă stropii răscoliți din liniște. Fugeau cu cămășuicile filfiind în urma lor, desculți, scuturându-și în toate părțile capetele, ca niște cliște de paie. Tot soiul de cotarle va-

gabonde, rîioase, negre, sure sau bălțate, se hîrjoneau pe la colțuri, cînd credeau că au găsit ceva de mîncare, în cartierul unde nici oamenii nu aveau ce mîncă...

Circiumarul Barbu își avea acareturile, peste drum de unde stătea cu chirie nea Tudorică, poreclit de unii nea Tudorică Ministrul. Era strungar și avea patru copii. Circiumarul dădea oamenilor alimente pe datorie, încercînd la condică după plac. Simbăta cînd se plăteau lefurile la fabrică, era prezent lîngă casier și lua din plicul muncitorului care îi era dator atît cît vrea. Altfel, îl amenința că nu-i mai dă pe datorie. De nevoie, omul tăcea. Datoriile din condica lui Barbu nu se terminau niciodată. Cînd a ieșit nea Tudorică de la Jilva după condamnarea pentru participarea la greva din februarie 1933, a venit multă lume, vecini,

la el în curte ca să-l vadă. La o vreme apărui și Barbu. Încruntat, a dat la o parte lumea adunată în fața ușii și i-a strigat din prag: — Ai venit de la «pension», Tudore?

— Am venit, dumneata nu vezi, domnule Barbu?

— Să ai tu parte de așa «pension», a zis nevastă-sa printre dinți.

Tudorică s-a uitat la ea ponciș, și ea a tăcut căutîndu-și ceva de lucru prin cameră. Vecinii adunați se uitau la circiumar să vadă ce vrea. L-a pălit, așa deodată, dragostea de nea Tudorică și a dat fuga să-l și vadă?

— Acum să faci ce-oi face, să-mi plătești datoria. Că ți-am ținut toată liota de copii și pe tat-tu cît a trăit, pe mălai, fasole și cartofi. S-a ridicat datoria la vreo mie două sute de lei. Să cauți să-mi dai gologanii cît mai repede, că te dau în judecată; am martori a strigat circiumarul.

Pe atunci, era sumă mare, o mie două sute de lei. Cei din jur au început să murmure. Nea Tudorică, stăpîn pe el, le-a făcut semn să se liniștească. I-a vorbit circiumarului calm, apropiindu-se de el și schiopătînd. Barbu îl privea mulțumit cum schiopăta. Știa și el unde și cum a primit gloanțele în șoldul drept.

— Știu că-ți sînt dator. Recunosc față de toată lumea, o să-ți dau banii înapoi. Dacă mă dai în judecată, o să cheltuiesti cu avocatul și-o să mă bagi la pușcărie. Sînt învățat. Da' dumneata cu ce-o să te alegi? Acum banii grămadă nu am de unde să ți-i dau. Dacă mă îngădui, însă omește, încet, încet, o să ți-i dau. Am o meserie, o să muncesc. Știi că-s om cinstit. Mă cunoști de-atîta vreme, cusurul meu este că-s om sărac. Acum alege...

Deși vorbea printre dinți, Tudorică părea liniștit.

— Mie să-mi dai gologanii că te ia dracu'! Cu mine nu te joci!

Lumea din jur a început să murmure iar mai tare și circiumarul a plecat pe poartă înjurînd, nea Tudorică s-a uitat după el cu ochii făcuți mici, mușcîndu-și buzele. După o clipă a zis către cei de față:

— Tăceți, lăsați-l în pace. Nu trebuie să se facă scandal acum cînd m-am întors acasă...

Circiumarul și-a scos și în altfel datoria de la nea Tudorică, cu toate că acesta i-a plătit încet, încet, mai mult de jumătate...

Toată vara, cît era ziua de mare, Barbu sta în fața prăvăliei

pe un scaun și privea în ogradă la nea Tudorică, așa, ca din distracție. Iarna muta scaunul lîngă vitrină. Desfăcuse raftul lăsînd doar cîteva sticle cu băutură. Printre sticle avea geamul liber să poată sta la pîndă. Oricine intra sau ieșea din ograda lui nea Tudorică, era notat și încondeiat în rapoartele pe care le făcea către siguranță. Din asta îi ieșea o lefușoară bunicică. Dar, odată a venit un muncitor la nea Tudorică, pe seară. A doua zi nea Tudorică a fost arestat. Cînd a venit acasă la o săptămînă, stîlcit măr, a spus în casă de față cu toți, printre care era și vecinul Iordan cu nevastă-sa, Tanța, că cei de la siguranță l-au cercetat să afle cine a fost acel muncitor, cum îl cheamă și ce-a căutat la el. Bineînțeles că el a zis că nu știe nimic și acum nea Tudorică se întreba mirîndu-se:

— Cum se face că în cîteva ore, siguranța a aflat că la mine a fost un muncitor?

Toți au rămas pe gînduri. După cîteva clipe Iordan a zis:

— Nu cumva Barbu circiumarul, pe care-l văd că stă toată ziua pe scaun în fața prăvăliei și se uită la noi în ogradă... De... mă gîndesc și eu ca omu...

— Te pomenești că el e caiafa și n-ar fi de mirare, a zis Ileana Rotundu.

— Să știți că așa-i, întări și Marjica.

Și, de la Tanța lui Iordan a aflat tot cartierul această bănuială. Mai ales că într-o zi, un muncitor a văzut un inspector de la siguranță, pe care îl recunoscuse. Îl știa fiindcă acest inspector îl aresta în timpul grevei din februarie. Inspectorul a intrat la Barbu în prăvălie și a stat mult acolo. Asta a făcut să dispară bănuiala și să se întemeieze adevărul. Și așa nu-l înghițeau de mult oamenii pe circiumar. Acum însă îi călcau și mai rar prin prăvălie. Preferau să se ducă prin viscol și zloată, pînă în Calea Rahovei, pe la alte dughene, să cumpere ce ar fi putut lua de alături, de la el. Barbu și-a dat seama dar prea tîrziu.

— La ce bun, babo, să te oste-nești pînă-n Rahovei după mălai? Eu n-am! Uite sacu-i plin, proaspăt, adus aseară de la moară.

— O fi, don Barbu, cum spui, da așa-i mălai fără «raport», și-i din păpușoi... «Colțul Calului»...

— Him, da! mormăia Barbu printre dinți... Parcă mălaiul se mai cunoaște din ce fel de boabe a fost măcinat...

Într-o dimineață cînd să deschidă prăvălia, a găsit scris mare cu vopsea, pe toate obloanele de la uși și de la ferestre și pe tot gardul: «Copiul Barbu circiumarul»... Cine a scris nu s-a aflat. A trebuit să cumpere multă vopsea și să revopsească tot din nou. Să șteargă ce era scris cu roșu...

Copiii treceau fuga prin fața prăvăliei, îmbrîncindu-se și strigînd:

— Vezi, don' Barbu, că s-a lăsat o cioară în cireșul din ograda lui nea Tudorică. Fă-i repede raport la siguranță, pînă nu zboară.

Barbu își da seama că Tudorică nu-i vinovat, că nu el învăța copiii. De aceea se înfură, înjura și svirlela cu pietre după ei...

Se apropiau odată niște alegeri. Viitorii deputați aveau nevoie de voturi și au intervenit la primărie să repare strada, să ia ochii alegătorilor. Cei de la primărie au desfăcut toată strada. Grămezile de pietroaie și nisip au rămas însă în mijlocul drumului, pînă la alegerile următoare. În vremea asta nici o căruță nu a mai putut intra pe stradă. Oamenii își cărau lemnele iarna cu roaba, cu sacii sau cu brațele, tocmai din Calea Rahovei...

Într-o noapte, pe la trei, a izbucnit un foc mare în cartier. Ardeau acareturile circiumarului, cu furie, troznind. Focul izbucnise din toate părțile. Ardeau obloanele, ferestrele, acoperișul și rafturile din prăvălie cu dușumele cu tot. S-a dat alarma. Au venit în grabă pompierii. Dar nu puteau intra pe stradă cu cisternele lor trase, pe atunci, de cai. Strada era numai gropi și mormane de pietroaie. Așa că au călărit pompierii cu tirnăcoape pe acasă.

Barbu se repezea cu femeia lui să mai scape ceva de la foc. Nu au reușit mare lucru; o plapumă, cîteva perini și alte boarfe mărunt. Încolo, a ars tot pînă în pivniță. Odată cu teigheaua și sertarul ei, a ars și condica cu datornicii din cartier. Barbu le-a pierdut socoteala...

A doua zi pe la prînz, cînd s-a potolit focul, mai rămăsese din casă doar niște crîmpeie de ziduri negre. Barbu l-a tîrît în judecată pe nea Tudorică, acuzîndu-l că i-a pus foc la casă. Întregul cartier s-a dus la tribunal cînd s-a judecat procesul. De trei ori a fost evacuată sala cu jandarmii. În sfîrșit, cînd s-a judecat procesul, nea Tudorică a dovedit cu martori și acte oficiale, că el a fost arestat și întemnițat la Văcărești ca deținut politic, cu trei săptămîni înainte de foc și apoi alte patru săptămîni, după foc. Așa că habar n-a avut de ce s-a întimplat în cartier în lipsa lui...

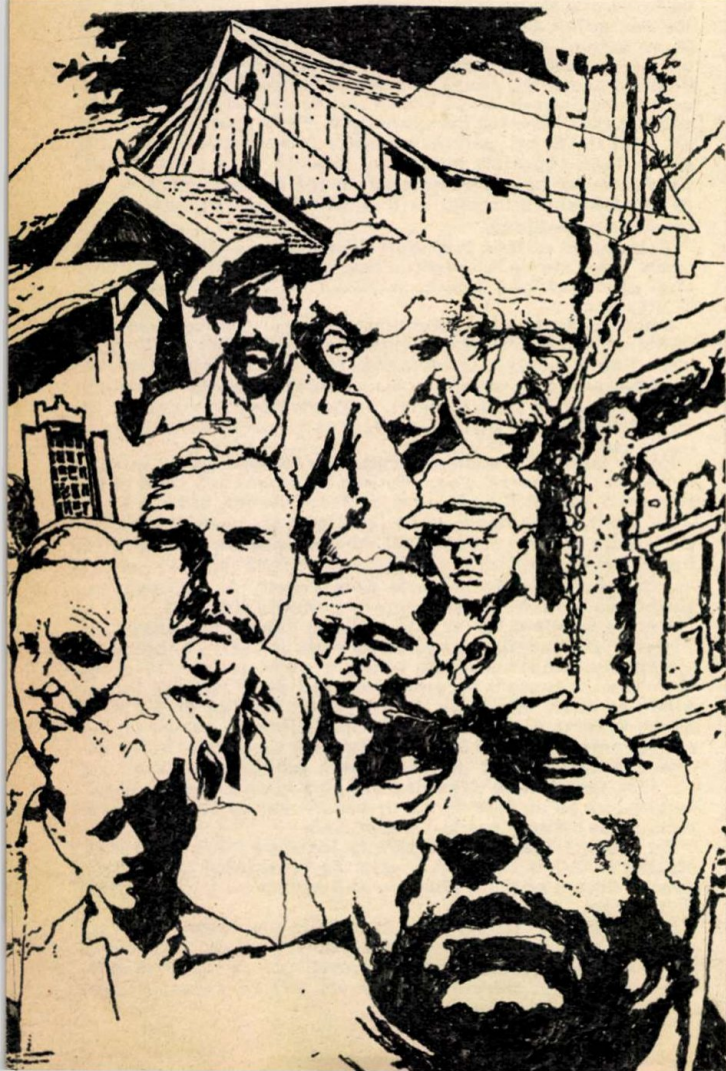
— Atunci cine a pus focul? Că a fost pus, dacă a izbucnit așa, deodată, din toate părțile—a întrebat circiumarul deznădăjduit.

Un avocat a strigat, roșu de minie, în sala de ședințe:

— Cartierul și-a pus foc la casă, domnule Barbu, cartierul...

Ei, dar Barbu nu se putea judeca cu toată lumea. A vindut locul casei și a plecat aiurea. Nu l-a mai văzut nimeni.

DESEN: ALEXANDRU BĂLAN

FLUTURII ALBAȘTRI

SCHIȚĂ DE Nicolae Jianu

DESEN: MAGDA BÎRSAN

Întimplarea pe care o veți cunoaște peste puține clipe mi s-a părut, dincolo de titlul ei cât se poate de firesc, destul de neobișnuită și asta m-a îndemnat să caut în biografia scurtă a eroului nostru, câteva amănunte lămuritoare. Am aflat astfel că s-a născut pe strada Gabroveni, într-una din acele case fără vîrstă, dar destul de apăsate de timp ca să le putem socoti bătrîne, oricum, foarte departe de gîndirea noastră care a mai învățat cîte ceva din tainele arhitecturii. Clădirile acelea cenușii, cu uși ferecate ca niște cavouri, păreau cu totul părăsite dar dacă te strecurai măcar pe unul din gangurile strîmte și întunecate descopereai fărîme de viață închise între zidurile coșcovițe. Dacă ne-am propune să zugrăvim viața care se consuma cel puțin într-una din acele clădiri negustorești, de la subsolul împărțit cu șobolanii pînă la mansardele înghețate, ne-ar trebui și timp și spațiu nemăsurat. Ne oprim la personajul nostru, Iancu pe numele său, luat de la bunicul dinspre tată, Iancu Calapăr, trăitor pe meleagurile Gorjului și de mult odîhnit în acele pămînturi. Cum li se întîmplă oltenilor, în anii premergători ultimului război acel bătrîn gorjan și-a trimis feciorul la București să se căpătuiască. Mamă Calapăr, tatăl eroului nostru, s-a căpătuit într-adevăr, a vîndut ziare, a măturat străzile, a făcut o mulțime de

ruță în Gabroveni, în cea mai întunecată parte a clădirii, și atunci a spus că norocul îl aflase într-adevăr. Cînd a venit pe lume Iancu, casa lor arăta ca un laborator cosmic. Sumedenie de aparate mai vechi și mai noi, lucitoare sau ruginite, moarte sau vibrînd ascuțit ca niște vietăți extraterestre. Cum se întorcea de la fabrică, Manu Calapăr, cu părul cărunt acum, tras la față de nopțile lungi nedormite, se lăsa ademenit de ideea năstrușnică de a face cu minime lui o mașină electronică. Nu băga de seamă că Iancu devine cu înecut prizonierul nevinovat al unei obsesii, începînd și el să creadă că lumea, universul, natura, sînt închise în camera lor, iar dincolo e orașul, cu automobilele, cu zgometele, cu lumea grăbită spre întele misterioase. Mama lui, Aspazia, lucrătoare la «Nufărul», pleca dimineața și venea seara, timpul rămas era înghițit repede de treburile casei, ea părea să spună că Manu știe ce face, așa-l pomenise, cu mașinile lui, și așa îi era dat să rămîna.

Dar se întîmplă ceva neașteptat. Pe la sfîrșitul lui mai veniră niște funcționari de la municipiu și ziseră:

— Dumneavoastră vă mutați de aici, vă dăm apartament nou în Drumul Taberei, lumină, aer curat, altă viață... Casa asta o dărimăm. O schimbăm, o cîrpin, vedem noi.

Peste o săptămînă familia Calapăr și-a încărcat mașinile, patul și masa într-un camion, au străbătut orașul și s-au oprit la marginea lui dinspre apus, în fața unui bloc de zece etaje, încă neterminat pe dinafară. Apartamentul lor era la etajul nouă și dădea cu ferestrele spre cîmpie, se vedea un sat dincolo de grînele care vălureau sub lumina înspăimîntătoare pentru un om care venea dintre zidurile negre ale Gabrovenilor. Mai cu seamă una din ferestre parcă lovea cerul, puteai să atingi norii cu mîna, să dezlegi ploile sau să prinzi din joacă păsările care săgetau văzduhul ne cuprins. O tulburare neînțeleasă îl cuprinsese pe Iancu, zăua sau noaptea rămînea ceasuri întregi în fața acelei ferestre, descoperind mereu alte și alte înfățișări ale lumii necunoscute, sau abia bănuite în vechea colivie de piatră.

Drumul îngust pe care se mai vedeau urmele tractoarelor de la arat și semănat, se pierdea într-un crîng cu pămînt nisipos și de acolo se desfăceau mai multe cărări, ivite parcă anume ca să-l deruteze. În clipa aceea de căutare Iancu simți că e obosit și se lăsă pe iarba jilavă. Plecase pe la patru după-amiază fără intenția de a merge departe. Nu erau acasă nici Manu nici Aspazia, pînă seara mai era mult și el, privind ca de obicei pe fereastra lui de minime, nu rezistă ispitei și plecă, firește cu gîndul să se întoarcă repede, în mai puțin de un ceas, avea de făcut exerciții la matematică, materie la care tatăl său, Manu Calapăr nu accepta note mai mici de 10. Cu un sfert de gînd rămas la culegerea de exerciții, ieși repede dintre blocuri, apucă întîi pe un drum trasat bine de camioane, îl părăsi și se văzu îndată între lanuri de grâu și porumb, și orz și floarea soarelui, liniștite la apropierea amurgului, așteptînd răcoarea, blîndețea nopții și razele lunii. Departe, înapoi, văia orașul, dar băiatul nu-l auzea, acum era atent la freamătul misterios al holdelor, al vietăților necunoscute de el. O ușoară neliniște îl cuprinsese, dar nu era teamă, altceva mult mai adînc, un fior pe care ființa lui îl primea cu bucurie și cu nerăbdare, un fel de sete. Coseași și libelule săreau în calea lui, pitpalaci nevăzuți pocneau aerul fierbinte, stohuri negre de grauri cădeau și se înălțau ca niște perdele de fum.

Merse așa mult prin acea lume neistovită, îmbibat de miresme crude și dulci și amărui, parcă plutind pe marea de spice care se înroșeau în scăpătatul soarelui. Crîngul se ivi pe neașteptate, drumul se pierdu în nisipuri și băiatul socoti că are dreptul să se odihnească puțin. La puțină vreme în urmă, urmărind zborul capricios al unei libelule, mai zărise creștetul blocurilor de la marginea orașului, acum zărea se topea într-o piclă viorie, doar în dreapta se mai putea vedea coșul negru al fabricii de la Bragadiru. Timpul nu mai avea măsură, distanțele de asemeni se pierduseră, o senzație de nesfîrșit îi umplu sufletul. Se ridică de pe iarba, ascultă o clipă vîntul trecînd prin frunzele crîngului, apoi își

umflă pieptul și strigă tare, un țipăt viguros și plin, de bărbat, se rostogoli repede spre pămînt și atunci liniștea îi păru desăvîrșită și moale, ocrotitoare pentru că cerul prea înalt putea să nască teroarea cunoscută a neantului. Momentul s-ar fi tulburat dacă Iancu ar fi avut timp să gîndească, dacă nu s-ar fi ivit chiar atunci, ca un miracol, un stol de fluturi. Cîteva sute, cîteva mii de fluturi albaștri trecură pe sub ochii lui, aproape lovindu-i fața. S-au îndepărtat puțin, s-au întors iară, rotîndu-se, parcă-l chemau și el se lăsa într-adevăr luat de zvomul albastru, ieși din crîng, pătrunse într-un lan de orz, mai repede, tot mai repede, fluturii se grăbeau și ei dar nu-l părăseau, din cînd în cînd reveneau ca un salt rotund, arătînd parcă dorul lor de a fi însoțiți. Prins în această horă băiatul voia acum să știe care e ființa acestor făpturi nemaivăzute, înota prin holde, cămașa îi era udă de sudoare, gura i se uscuse, inima îi bătea în urechi, în ochi, o simțea lovind în tot trupul. Cînd soarele cădea sub orizont, ajunseră la mahal Sabarului, apă miloasă și rea, greu de trecut, și băiatul se opri. Fluturii, pe care inserarea îi făcea negri, se înălțară brusc apoi căzură dincolo de apă ca un pumn de țărînd. Atît să fi fost? Sau poate numai închipuirea lui înfierbîntată născuse acolo vietăți mai ușoare decît clipa, amăgitoare în strălucirea lor întunecată, mai grăbite decît visurile în zori. Și băiatul, care nu fusese niciodată în satul bunicului Iancu Calapăr, a înțeles că așa trebuia să se întîmple, trebuia să ajungă aici la mahal rîului, să se simtă dintr-o dată învăluit de noapte și de cîntecul greierilor, să audă foșnind prin ierburi vietățile întinericului, roua să-i cadă pe frunte și el să vadă departe cerul luminat deasupra orașului, să pornească într-acolo fără grabă și fără teamă, făpturi încă nevăzute vor veni fără îndoială să-l călăuzească. Acum știa că vorbele tatălui său, Manu Calapăr, despre locurile bunului din Gorj nu erau doar vorbe ci adevăruri pe care timpul le șlefuieste mereu, le aruncă pe drumuri tănuite și uneori doar fluturii, ca în basme, te duc spre acele locuri.

CRONICA FILMULUI

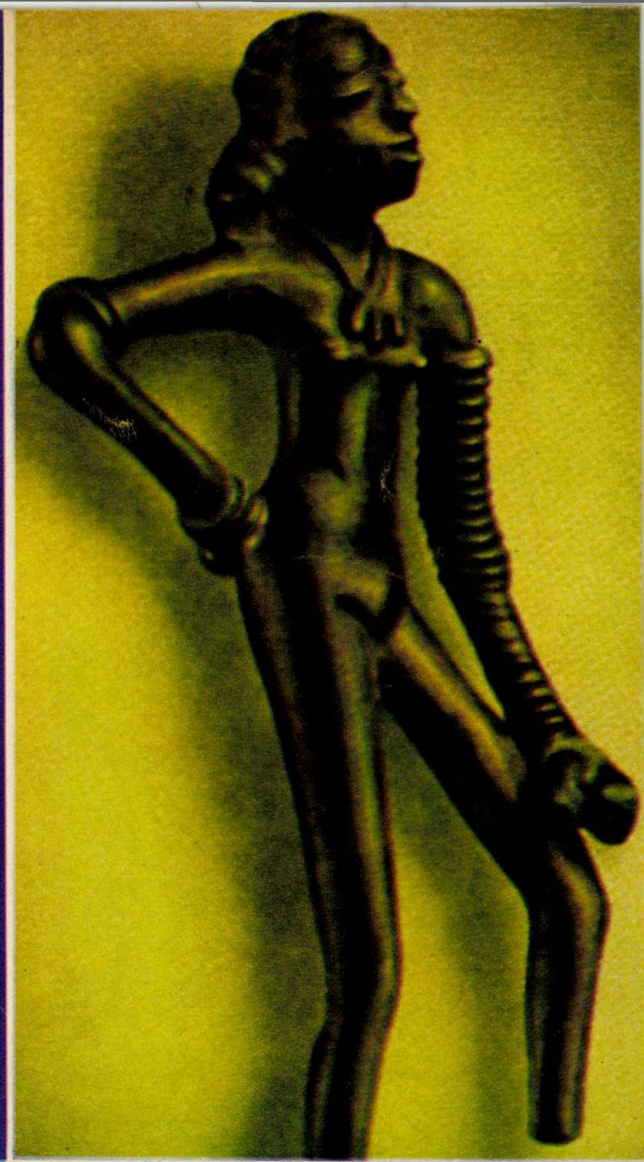
AVENTURI PIONIEREȘTI ÎN DELTA

Azimioară și Voinicel sînt cei doi eroi, care la vîrsta pantalonilor scurți contribuie prin iscusința și talentul lor de mici detectivi la dejucarea planurilor unor contra-ban-diști. Filmul lui Gheorghe Nagy (regia) și Petre Luscovalov (scenariul) pornește de la generoasa idee a cultivării patriotismului, a educării tinerilor spectatori în spiritul valorilor nepieritoare ale dragostei de țară. Cei doi prieteni, pionieri și buni cunosători ai tainelor Deltei, se află, deci, antrenati în peripeții mai mult sau mai puțin palpitate, străbat kilometri de apă cu lotca și înoată cu îndeminare, remarcîndu-se și prin performanțe subacvatice. Istetimea celor doi pionieri zădărnicește planurile răufăcătorilor de a scoate din țară două valoroase relicve istorice. Din păcate, povestea antrenantă, deși uneori lesne previzibilă, rămîne mai puțin realizată datorită lipsei unei concepții unitare în dirijarea actorilor care fac evidente eforturi pentru a-și creiona personajele cu mai multă verosimilitate. Pe de altă parte, este contrastant jocul natural și farmecul interpreților copii

față de schematismul și rigiditatea actorilor adulți, cărora nu le lipsește experiența (Emanoil Petruț, Ștefan Mihăilescu-Brăila, Ferenc Fabian, Matei Alexandru și Cornel Coman). Aventurile lui Azimioară și ale nedeșpărțitului său prieten Voinicel prilejuiesc însă micilor spectatori o neuitată întîlnire cu Delta Dunării și minunata ei faună, înregistrate cu căldură și simț plastic de un talentat operator—Ion Anton. Imaginea color scoate în evidență atmosfera de mister, subliniind impresionanta frumusețe a naturii Deltei românești. Film inegal, ultima creație a lui Gheorghe Nagy scoate din nou în evidență lipsa unui autentic repertoriu cinematografic pentru copii, necesitatea perseverenței cu mai mult profesionalism pe căile unui gen dificil, privit poate cu mai multă exigență de spectatorii cărui îi este adresat decît, poate, de adulți. Așteptăm, de aceea, cu încredere și speranță, viitoarele proiecte ale caselor de film în domeniul filmului pentru copii.

Călin STĂNCULESCU

Figurinele de argilă arsă, descoperite la Mohenjo-Daro oferă prețioase informații privind portul și obiceiurile oamenilor acelei epoci.

Una dintre cele mai vechi statuete de bronz din lume, descoperită la Mohenjo-Daro. Cu un talent remarcabil, artistul a imortalizat în metal chipul unei grațioase dansatoare.

MICRO- ENCICLOPEDIE (3)

MESAJE PESTE MILENII

Dintre vechile așezări care vorbesc despre milenara civilizație care a înflorit pe valea Indusului, orașele Mohenjo-Daro și Harrapa, (situate în ținuturile asiatică pe care se află Pakistanul de astăzi) oferă cele mai plutoare mărturii asupra multiplexelor vocații ale omului statornic în acea fertilă vale încă din mileniul al III-lea i.e.n.

Descoperirile arheologice efectuate, începând cu anul 1921, au sosit la iveală numeroase vestigii care atestă existența unei vieți urbane organizate uimitor, în care o populație de agricultori cultiva în afara orașului întinse suprafețe cu graminee, știa să crească vite și folosea carul tras de boi. Tot în mileniul III i.e.n. oamenii acelor locuri cunoșteau însușirile bumba-

cului a cărui fibră au învățat s-o vopsească în ateliere speciale de preparare a culorilor și apoi s-o țese. Locuitorii orașelor Mohenjo-Daro și Harrapa transmiteau diferite mesaje, la distanțe uneori de mii de kilometri, prin intermediul unor tăblițe de lut ars sau bronz pe care așternau semnele unui foarte elaborat sistem de scriere pictografică.

Acum circa 4500 de ani, omul văii Indusului era bun meșter zidar, prelucra arama, bronzul și chiar metalele nobile, își făcea la roată vesela din lut pe care, adeseori, o colora în negru și roșu și, practica o sculptură evoluată.

Abundența recoltelor, și existența unor căi de comunicație a permis locuitorilor să-și schimbe produsele lor contra materiilor prime, meta-

lelor, pietrelor semi-prețioase și mirodeniilor. Numeroase sigilii de ceramică sau bronz descoperite în Accad și Ur atestă că, încă din secolul al XXIV-lea i.e.n., locuitorii văii Indusului întrețineau strânse relații comerciale cu Mesopotamia.

Dacă drumurile comerciale erau înainte de toate terestre, este cert că existau și căi maritime. Câteva mărturii de folosire a navelor cu pinze au ajuns, până în zilele noastre, la Mohenjo-Daro au fost descoperite: un sigiliu din steatită, un relief de argilă arsă și un ciob desenat. Pe micul sigiliu din steatită se disting clar prova și pupa unei nave, o cabină centrală și un catarg. Navele de acest fel par adaptate mai cu seamă navigației fluviale dar, nu este exclus ca ele să fi fost folosite și în navigația costieră până în Golful Persic.

Deși orașele Mohenjo-Daro și Harrapa erau despărțite printr-o distanță de peste 500 km, ele par a fi gemene datorită arhitecturii lor identice. Materialul folosit în construcția clădirilor era — asemenea celui folosit în Mesopotamia —

cărămida crudă sau arsă la foc, zidită cu ajutorul mortarului din argilă, gips sau bitum. Cele mai multe clădiri atingeau în mod frecvent 2-3 etaje. În interiorul limitelor orașului exista o riguroasă sistem de canalizare, cu străzi largi care se întretaiau în unghi drept. Casele de locuit dispuneau de sală de baie și de un ingenios sistem de canale colectoare. Orașul avea și cartiere în care trăiau oamenii de condiție socială modestă. În apropierea acestora s-au găsit numeroase pietre de moară acționate manual cu ajutorul cărora se măcinau boabele.

În regiunea de vest a orașului se ridica o cetate (construită pe o platformă de cărămidă), care domina ținutul înconjurător asemenea fortărețelor medievale de mai târziu. La Mohenjo-Daro s-au găsit construcțiile subterane ale unor uriașe silozuri în care se presupune că erau stocate proviziile de grâne necesare populației pentru timp mai îndelungat. Acestea dispuneau de ingenioase instalații de aerisire care asigurau grânelor o temperatură optimă și le fereau de umiditate.

Un uriaș edificiu public — numit marea baie — era înzestrat cu un bazin lung de 12 m, construit din cărămidă, bitum și var. Destinația exactă a acestuia a rămas încă necunoscută.

Necunoscute au rămas, de asemenea, până în zilele noastre, multe aspecte privind organizarea statului în această parte a lumii milenului III i.e.n., motivele pentru care populația a exclus din urbanistica sa marile monumente, precum și cauzele decăderii neașteptate a civilizației care a răspândit o strălucitoare lumină în fertila vale a Indusului, timp de aproximativ un mileniu. (Unii specialiști sînt de părere că civilizația de la Mohenjo-Daro și Harrapa a decăzut brusc datorită invadării, în jurul anului 1500 i.e.n., de către unele populații venite din nord-vestul continentului, cărora literatura istorică le-a atribuit numele de arieni). Dacă enigmaticul sistem de scriere pictografică practicat în acele locuri acum circa 4500 de ani ar fi fost descifrat, poate că multe dintre necunoscute ar fi fost descoperite.

Ec. Roșca

Sigilii de argilă. Conținutul enigmaticelor simboluri nu a fost descifrat.

În apropierea silozurilor se aflau și ariile de treier. Pe platformele circulare din imagine se curățau boabele.

UN MILION DE PRIETENI

BĂIATUL „DE FAMILIE BUNĂ”

Mi-au căzut sub ochi trei din scrisorile pe care un cititor din clasa a opta le-a trimis unei colege a cărei adresă a aflat-o din revistă. Autorul — intrucit nu l-am consultat în legătură cu această discuție, nu-i voi da numele real ci o să-i spunem Mitică — își întreabă colega de sănătate, despre ce mai e nou, spune ce o să facă el după ce termină școala și așa mai departe. Una dintre scrisori se încheie cu «versuri» ca: «**Stind la masă pus pe gânduri/ Îți compun câteva rinduri/ Rinduri mici și mitite/ Te sărut la revedere.**» Excepție făcând de aceste naivități (nu tocmai de bun gust) conținutul corespondenței se caracterizează prin simțul măsurii și al buneii cuviințe. Dar ce gramatică...

Cavalerul scrie: «**Primind scrisoarea ta fapt care ma-m bucurat...**» în loc de «fapt care m-a bucurat» sau «fapt de care m-am bucurat». Sau: «**Mai întrebă ce clasă sînt**» în loc de «mai întrebă în ce clasă sînt». Sau: «**Alfă despre mine că sînt sănătos și o duc bine cu școala ce aceea îți doresc și ție la fel și îți urez cit și ție cit și în familia ale tale.**» Eu nu știu, citind această frază care m-a uluit prin mulțimea greșelilor de exprimare, ce înțelege el cînd spune că o duce bine cu... școala!

Din păcate nu e singurul exemplu de elev în toată firea care scrie așa. A vorbi corect limba română constituie o îndatorire patriotică și un obligatoriu act de cultură. Firește, din «goana condeiului», invocată adesea ca scuză, îți pot scăpa unele greșeli, dar ce e mai simplu decît să le corectezi și să transcrii totul pe curat? Cunoșc scriitori de mare valoare care, puși în situația de a expedia o scrisoare unui prieten, se gîndesc de zece ori înainte de a așterne un cuvînt, și adesea rup foaia de două-trei ori pînă cînd consideră — ei, autori a zeci de volume! — că scrisoarea este scrisă cum se cuvine. Firește, e vorba de oameni pentru care cuvîntul scris e sfînt — dar asta nu înseamnă că Mitică își poate îngădui să scrie, iertați-mă, aiurea! Mai aflăm din corespondența lui că «**tata e contabil**» iar o soră «**derectoare la orașul București**» cu concluzia «**să știi că sînt dintr-o familie foarte bună**». Extraordinar! Și ce, Mitică, dacă tatăl tău era țaran cooperat și sora ta muncitoare, nu mai făceai parte dintr-o familie «bună»? Iată cite trăsături ale unui om poți afla dintr-o simplă scrisoare! Mitica nu are numai o idee greșită despre stilul epistolar ci, mult mai grav, o optică dăunătoare asupra vieții! Ar fi trist dacă familia lui «bună» ar privi cu indulgență «convîngerile» lui Mitică...

Ovidiu Zotta

JURNALUL OLGUȚEI

Un «vechi război» există între fetele și băieții din clasa a VII-a C de la Școala generală nr. 85 din Capitală. Despre pricina declanșării și evoluția lui relatează corespondenta mea Angela Zamfir.

Acum doi ani a venit la ei în clasă o elevă nouă. Sosirea noii colege a generat o reacție cu totul ciudată din partea băieților. Ei au devenit ironici, răutăcioși, au simțit deodată nevoia să-și etaleze aerele de superioritate, ba chiar să facă uz de «autoritatea forței». Căci iată ce povestește în continuare corespondenta mea: «Băieții îi spun cuvinte batjocoritoare; dacă au nevoie de ascultare, gumă sau creion, i le cer, se folosesc de ele, apoi le rup sau le aruncă pe geam; îi trag și cite un pumn zdravăn, fără ca ea să le fi făcut nimic». În prologul epistolei Angela declară că «ține să-mi

aducă la cunoștință lipsa de respect a băieților», iar în epilog mă întreabă «cum am putea să-i facem mai politicoși?». Oare, numai despre impolitețe este vorba aici? «Maria Rentea (noua colegă n.n.) nu învață bine, într-adevăr, dar asta nu înseamnă că trebuie să se poarte astfel cu ea. Mai bine ar ajuta-o la lecții!» — declară sentențios Angela. Scrisoarea exprimă numai regrete și reproșuri la adresa băieților, care au devenit nepoliticoși cu toate fetele din clasă, dar nu pomeneste nimic despre încercările fetelor de a aduce lucrurile la normal. Ce-ați făcut voi, fetele, pentru a pune capăt acestei situații?

Ca un revers al medaliei, adică al situației existente în detașamentul vostru, vă ofer exemplul unui detașament dintr-o școală sătească — Cîndești, Vrancea — exemplul la care nu numai să meditați, ci pe care să-l urmați. Citez din scrisoarea Corneliiei Ștefan: «În clasa noastră, pasiunea de istorie am alcătuit o bibliotecă cu cărți istorice. Alt proiect: să facem economii pentru a ne cumpăra o bicicletă «Pegas» — bicicleta întregii clase! Nici pe colegii slabi la învățătură, ca să nu existe nici un pionier corigent și luptăm mai departe ca să facem din clasa noastră cea mai frumoasă din școală.»

Olguța

TRIBUNA SPORTULUI

Zăpada și gheața continuă să fie exploatare intens de sportivi de toate vîrstele și... clasele, recordurile, performanțele sau succesele mai modeste fiind completate de bucuriile firești ale mișcării în atmosfera pură și tonică a iernii.

La Geneva (Elveția), în cadrul Campionatului european de patină artistică, un nou și prestigios succes al cuplului de patinatori sovietici — Ludmila Pahomova și Aleksandr Gorșcov care cuceresc pentru a șasea oară titlul continental la proba de dansuri. Tot aici, proba individuală feminină a revenit olandezei Diane de Leeuw, fosta campionă mondială de anul trecut de la Colorado Springs (S.U.A.).

Cam în același timp, pe pîrtia naturală din Miercurea Ciuc (județul Harghita), paralel cu Campionatul republican de patină viteză al juniorilor, s-a desfășurat și tradiționalul concurs republican al copiilor din care însă nu putem evidenția decît două aspecte notabile: primul constă în faptul că pe lîngă secțiile de patină cunoscută, de data aceasta au participat și altele, noi, precum Farul și Pescărușul din Constanța și Casa pionierilor Galați; al doilea — apariția unei «stele» (doar una singură!) de primă mărime: pioniera Iolya Szatmari, de la clubul sportiv Mureșul din Tîrgu Mureș, care a realizat un nou record republican la copii II în proba de 500 m, cu 55,8. Cu o singură floare însă, se-nțelege, nu se poate vorbi despre o primăvară a patinajului nostru de viteză la nivelul copiilor.

Mai consemnăm, în treacăt, un succes și o realizare care ne permit să sperăm că sportul nostru ne va oferi noi prilejuri de satisfacții și bucurii: dubla victorie a echipei noastre reprezentative de hochei în confruntarea cu reprezentativa Ungariei, ceea ce i-a adus calificarea pentru J.O. de la Innsbruck și la turneul grupei B a Campionatului mondial și darea în

folosință a noii pîrtii de bob de la Sinaia, în lungime totală de 1750 m.

Și acum, citeva cuvinte și despre sănătate. Încet dar sigur, iată-le și pe acestea impuse, alături de schiuri și patine, în întreceri desfășurate la cel mai înalt nivel. Ne-o dovedește și recentul Campionat european de la Hanemarstrand (Suedia). Noi de ce n-o să participăm la asemenea întreceri? Că dacă la patină și schi nu prea reușim să facem altceva decît să ținem trena întrecerilor, poate că aici vom avea mai mult...noroc.

Care e părerea Federației de specialitate?

Constantin Diaconu

CUTEZĂTORII SEMAFOR

PRIN LIBRĂRII

● Ce e mai frumos decît imaginea unui copil aplecat asupra unui stand de cărți...?

Și imaginea aceasta poate fi întîlnită în multe librării din țară — mai des la început de trimestru. De ce la început de trimestru? Fiindcă acum ne asigurăm cu bibliografia indicată în programă. Și vin acum, cu liste și tabele, ba pîrîntii, ba copiii.

După relatările vinzătorilor însă, mai mult părinții.

Mă rog, nu-i nimic rău în asta, dar parcă ne-ar face mai multă plăcere să-i vedem prin librării, tot mai des, și din ce în ce mai mulți, pe înșiși beneficiarii: școlarii.

● Ce ne facem cu culegerile de probleme? — un apel tot mai insistent al miilor și zecilor de mii de școlari. Nu de puține ori, unii dintre noi poartă în buzunare comisioane stringente ca acestea: «Dacă te duci pe-acolo, caută prin librării o culegere de probleme!» Și cauți. Și nu găsești: nici pentru clasele I-IV, nici pentru IV-VI, nici pentru VI-VII.

● O veste bună, însă. În curînd, vor apărea o serie de titluri pe care le-ați căutat cu înfrigurare prin librării în ultima vreme (chiar în ultimul an): «Prin și cerșetori» de Mark Twain, «Pasteluri» de Vasile Alecsandri, «Prisaca» de Tudor Arghezi, «Singur pe lume» de H. Mallot, «Povestiri eroice» de Eusebiu Camilar și altele.

ȘI PRIN MAGAZINE

● Fiindcă tot sîntem la matematică: jocului «5x5 — joc aritmetic», produs de cooperativa Radio-Progres, i s-a făcut o reclamă insistență și eficientă dar în unitățile de profil, din chiar centrul Capitalei, vin abia cite 30 de bucăți la o săptămîină-două (ritmul de vânzare este de aproximativ 30 bucăți într-o... jumătate de oră).

După ce că nu există decît acest gen de joc — măcar «5x5» ar fi de dorit să poată să se joace orice copil care vrea! Ghicitoarea era o... pușculiță.

Se apropie copilul de această jucărie, cum să nu un minitelevizor de plastic, cu ecran ispititor, pe ecran un desen la fel de ispititor — că te aștepti, normal, să vezi perindîndu-se și alte desene. Jucăria are și un comutator. «Deci de-aici!» — dar comutatorul nu e comutator și nu se-ntîmplă nimic. Deasupra e o deschizătură: poate pe-aici să se întîmple ceva, poate niste diapozitive care se coboară, ajung în dreptul ecranului și... Dar deschizătura e prea mică pentru așa ceva.

Atunci? Atunci o fi un simplu bibelou. Pentru asta e prea mare! Pas de ghiceste!

«E o pușculiță, tovarășe» — ne scoate din încurcături responsabilă raionului de jucării de la Romarta copilor, tovarășa Ioana Bilea. «Dar n-o ia nimeni!» — conchide dumneaei cu năduf.

Păi cum s-o ia copilul? El se-așteaptă să fie minitelevizor și nu e. Poate vreun diascop și nici asta nu e! E pușculiță — și încă de-acelea care n-au cheie. E prea frumoasă — pentru a o sacrifica și e și prea scumpă: 27 de lei.

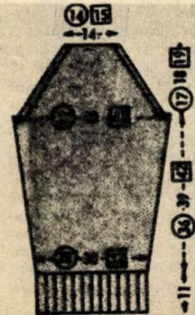
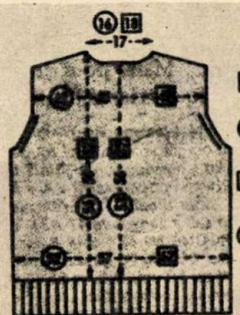
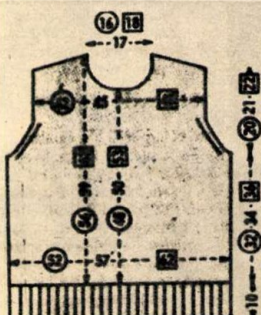
Adică, la nevoie, buf cu toată mîndrețea asta de podea?

Păi, ce inimă de copil să fie aceea? — îi întrebăm noi pe autori: I.I.L. — Măcin, județul Constanța.

T. Ilie

Și acum o surpriză pentru băieți, în semn că nu-i uităm nici în ceea ce privește... moda! Prietenii Olguței pot oferi fraților acest pulover, care sperăm să le placă. Puloverul este lucrat în punct de jersey. Firește, modelul nostru este menit doar să vă inspire, fiecărui putînd să creeze un alt model după fantezia și gustul său.

ÎN UNA DIN ZILELE ANULUI 1271, LA CURȚILE CNEAZULUI LITVOI DE LA TIRGUL IULUI, A ÎNTRAT UN CAR FLAMAND. UN STEGAR PURTÎND STEAGUL CNEZĂTULUI, PREACINSTIȚUL NEGUSTOR FLAMAND LONGIUPON, PE TREPTILE CULEI IL ÎN-

TIMPINĂ LITVOI BORRAT, ANCA, DOCHIA, SOTIA LUI LITVOI, A RĂMAS ÎN PRIDVOR. NEGUSTORUL LONGIUPON DESFACE O PĂTURĂ ȘI ARATĂ MARFA: SĂBII DE EPOCĂ, O CUIRĂSĂ, MĂRGELE, PARFUMURI, CĂȘTI, STOPE, BRĂȚĂRI.

ȘI MI-AI ADUS SPRE ÎNCÎNTAREA OCHILOR BOGĂȚIILE EI, LONGIUPON?

-TIE, FRUMOSOR DOAMNE, CAVALERILOR TĂI...

CORABIA BURGUNDĂ A ADUS MAI ALES OȘTENI ÎMBRĂCAȚI ÎN PEA CUCERNICI CALUGĂRI, TATĂ!...

SĂBIILE ASTEA SÎNT UN SEMN, LITVOI, NU TE ÎNCERE ÎN NEGUTĂTOR!

CNEAZULE LITVOI, LA CETATE LA SEVERIN A SOSIT O CORABIE BURGUNDĂ.

FĂCI NEGOT CU NOI ȘI NE ÎSCODEȘTI DE ZECE ANI, LONGIUPON. ASTĂZI ÎNTR-ADEVĂR AI CE VEDEA. NE AȘTEAPTĂ TOTI CNEZII DE PE JII, MOTRU ȘI SLĂȚIOARA.

TRĂIÎNSCĂ LITVOI VOIEVOD!

ALEGEREA LUI LITVOI DREPT VOIEVOD ÎNSEAMNĂ UNIREA TUTUROR CNEZATELOR VALAHE.

ÎMPREUNĂ CU VOIEVODUL SENESLAU DE PE ARGESSE O PUTERE CARE NE VA DĂ DE FURCĂ LOCOTENENTE.

DAU MULȚĂMITA MEA OBȘTILOR DE PE MOTRU ȘI LOTRU, DE PE JII ȘI AMARADIA, CNEZILOR ȘI MÔȘNENILOR, OȘTENILOR ȘI PĂSTORILOR.

PENTRU ÎNȚELEGEREA TÎMPULUI ACESTUIA GREU CÎND RIGA LADISLAU ȘI IOANȚII DE LA CETATEA SEVERINULUI VOR PIEREA NOASTRĂ!...

ÎN UNIREA NOȘTRĂ STĂ MINTUIREA NEAMULUI!... ÎN VECI DE VECI SUB O SINGURĂ SĂBIE!...

VA ORNA

ABONAMENTE — prin oficiile și agențiile P.T.R. Cîștorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM — serviciu-export import presă — Călea Griviței nr. 64-66, P.O.B. 2001, telex 011226, București

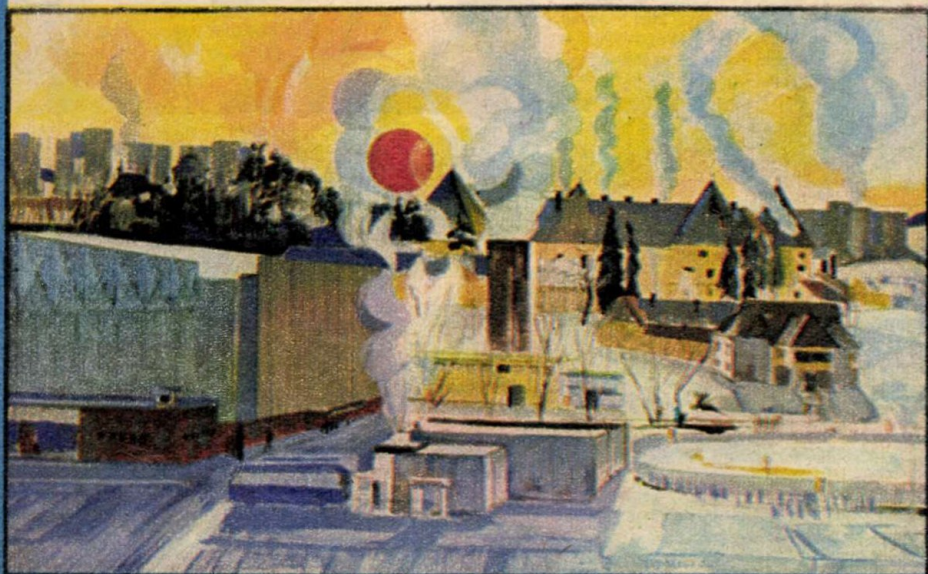
REDAȚIA: Piața Școlii nr. 1, București 33. Telefon: 17.60.10
ADMINISTRAȚIA: Editura «Știința» • TIPARUL: C.P.C.S.

Prezentarea artistică:
POMPIU DUMITRESCU
Tehnoredactare: LUCIA SICOMAS

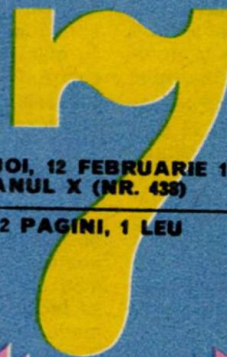

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

GAÁL ANDRAS: «Peisaj din Miercurea-Ciuc».

JOI, 12 FEBRUARIE 1976,
ANUL X (NR. 438)

12 PAGINI, 1 LEU

În acest număr:

„FERESTRE DESCHISE SPRE VIITOR”
„CADRAN POLITIC”
„SINGUR PRINTRE... MANUALE!”

OLT. Sînt numai o sută douăzeci și șase cu toții, pionierii satului Poiana. Dar prin hărnicia și entuziasmul lor, prin promptitudinea cu care sînt prezenți ori de cîte ori este nevoie de ei dau întotdeauna impresia că sînt mult mai mulți. Iată, de pildă, ce ne spun în ultima scrisoare: «În prezent, lucrăm la amenajarea unei răsadnițe de legume. Ne-am angajat, cu ocazia întîlnirii noastre cu tovarășul primar, să asigurăm răsaduri de roșii, varză, ardei, vinete necesare întregului sat pentru grădinile de legume de pe lîngă case. Trebuie să știți că la noi se militează ca toți cetățenii să-și amenajeze grădini de legume, folosind rațional fiecare petec de pămînt.

GALAȚI. În cadrul acțiunii «**Noi și patria noastră mîine**», pionierii din comuna Pechea desfășoară o permanentă activitate de înfrumusețare și bună gospodărire a viitorului lor oraș. Și, pentru ca ceea ce fac să fie de cea mai mare utilitate, pionierii l-au rugat pe tovarășul primar al comunei să le vorbească despre dezvoltarea economico-socială a localității lor în actualul cincinal, al revoluției tehnico-științifice.

ILFOV. Deși zi de duminică, încă din zori străzile satului Islaz au fost animate de veselia și cîntecele pionierilor. Alături de uteciști, i-au ajutat pe cooperatori la anumite treburi urgente de sezon. Cei mai mititei, hotărîți și ei să-și arate hărnicia, au pornit la colectarea, de la săteni, a deșeurilor metalice, de hîrtie, a sticlelor și borcanelor.

«Considerînd această zi începutul unei vaste acțiuni de muncă patriotică, ne precizează pioniera Daniela Baci, noi ne-am hotărît ca în acest an să predăm în cadrul angajamentelor economice 4.000 kg deșeurilor feroase, 300 kg deșeurilor hîrtie, 200 kg deșeurilor textile, 300 sticle și borcane, să plantăm 200 pomi și peste 1.000 flori, să amenajăm peste 1.000 mp spații verzi, să creștem viermi de mătase etc.

În vasta acțiune de gospodărie și folosire a terenurilor din curți, la care sînt antrenati toți locuitorii satului, ca răspuns la chemarea conferinței județene a deputaților, și noi îi vom sprijini pe părinți în cultivarea fiecărui metru pătrat cu legume și furaje. Inițiativa noastră are ca deviză: «Aici este o gospodărie model îngrijită de un pionier». Sîntem siguri că o tăbliță cu această mențiune va apărea la poarta fiecărui pionier din satul nostru».

● Stop! O nouă ediție a Semaforului «Cutezătorii» vă invită să zăboviți în fața rubricilor «Aplauze pentru...», «Foiletonul săptămînii» «În patru versuri»... Foto: Tiberiu Precupaș, Școala generală nr. 3, Deva.

● Orchestra Casei pionierilor din Galați a reperat frumoase succese. Iată-i pregătind un nou spectacol. Foto: Gabriel Popescu.

● «Aproape de istorie» și-a intitulat Maria Bidica fotografia realizată cu ocazia excursiei pionierilor din satul Stroești, județul Botoșani, la Cetatea Neamțului.

Laboratorul de biologie ascunde o întreagă lume pe care vrem s-o descoperim. Foto: Márta Borbély, Casa pionierilor, Tg. Mureș.

**Constelația
PIONIERII**

**AU CUVÎNTUL PIONIERII LOCUITORII
AI PREȘEDINTELUI CONSILIULUI NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR**

PIONIERII - PRIETENI ȘI OCROTITORI AI NATURII

Preocupare constantă a pionierilor din județul nostru, cunoașterea și ocrotirea naturii patriei a fost unul dintre subiectele dezbaterilor din cadrul taberei județene de instruire a pionierilor comandanți de unități. Atunci au fost evidențiate cele mai interesante inițiative luate de pionieri, în lumina hotărîrilor celei de a III-a Conferințe Naționale a Organizației pionierilor, în scopul intensificării acțiunilor de cunoaștere și ocrotire a naturii. Iată cîteva exemple:

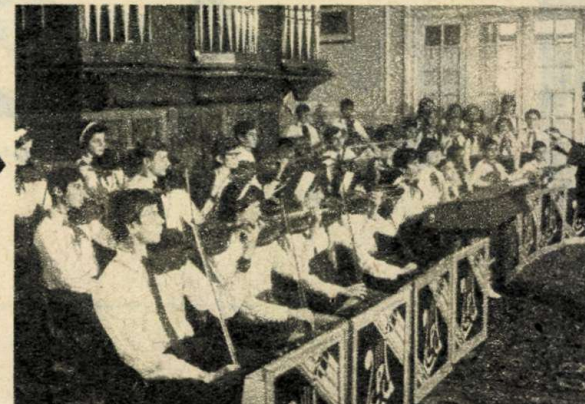
La Școala generală din Filea de Jos funcționează un cerc al pionierilor prieteni ai naturii intitulat «Papucul doamnei», nume împrumutat de la o floare rară descoperită în preajma satului și luată sub ocrotirea lor. În numeroasele drumeții și expediții pe care le organizează, pionierii întreprind amănunțite cercetări asupra florei din diverse zone, întocmind studii în care își expun observațiile, punctele de vedere și, nu de puține ori, în urma sesizării organelor în drept, acestea iau măsuri de protecție a unor rarități din flora județului. Una dintre acțiunile lor, deosebit de eficiente, a constituit-o adunarea celor peste 3.000 de cutii de conserve aruncate de turiști din pădurile și poienile din Munții Re-

tezatului și stivuirea lor într-un «monument», condamînd lipsa de respect față de natură. De atunci cutiile de conserve, hîrțile nu mai sînt aruncate la întîmplare.

«Natura ne cheamă» este deviza altor pasionați de drumeții, îndrăgostiți de frumusețile peisajului patriei. Este vorba despre pionierii de la Școala generală nr. 16 din Cluj-Napoca. Unii dintre ei (constituiți în echipajul «Napoca '74»), au efectuat, timp de doi ani, marșuri turistice de creastă în Munții Apuseni, iar ceilalți au luat în îngrijire zone verzi din oraș, din împrejurimi, unde au plantat numeroși arbori, pomi, mii și mii de flori.

Începînd cu această primăvară sîntem hotărîți să sporim ajutorul nostru la ocrotirea naturii și în mod deosebit a pădurilor. Alături de locuitorii județului, și noi, pionierii, vom participa la traducerea în viață a prevederilor Programului de măsuri pentru conservarea și dezvoltarea fondului forestier adoptat de Comitetul Central al partidului, convinși fiind că în felul acesta ne îndeplinim o îndatorire patriotică.

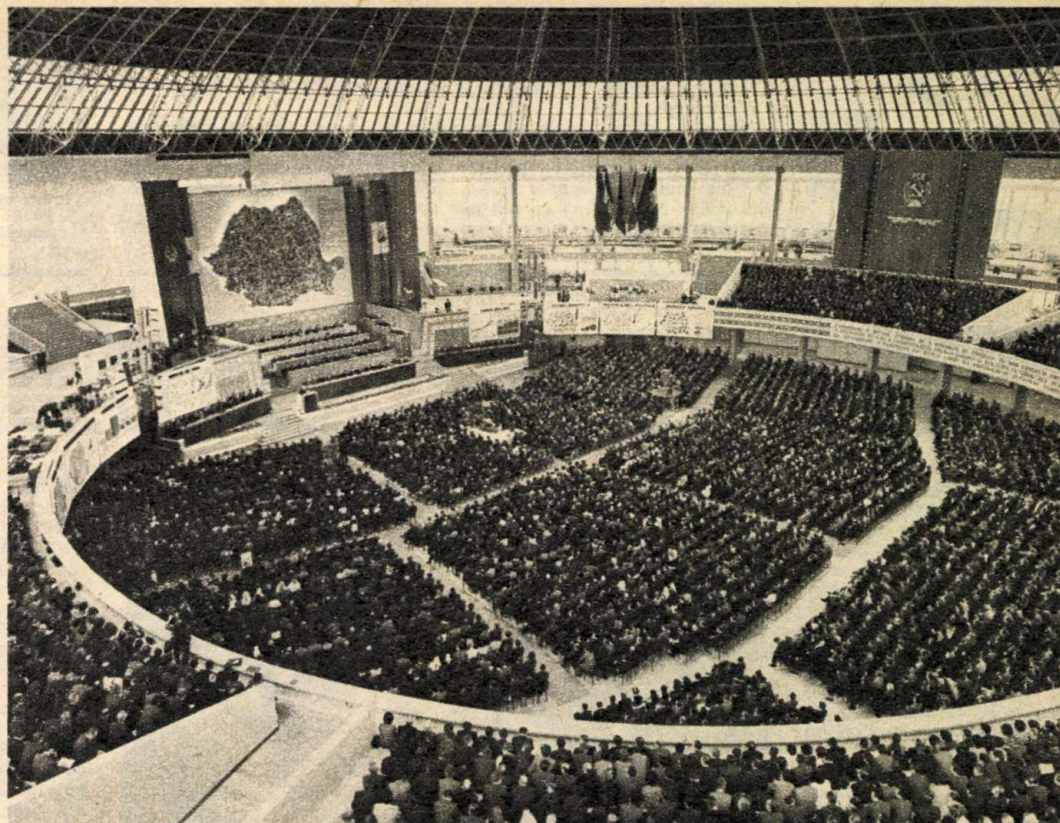
**RODICA VULTUR,
județul Cluj**

ACTUALITĂȚI „CUTEZĂTORII“

În zilele de 4, 5 și 6 februarie a.c., sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, președintele Republicii, s-au desfășurat lucrările primului Congres al consiliilor populare județene și al președinților consiliilor populare municipale, orașenești și comunale. Întimpinat cu ovații și urale, tovarășul Nicolae Ceaușescu a rostit o amplă expunere, în cuprinsul căreia au fost analizate transformările istorice petrecute în structura socială a României, care au făcut posibilă intrarea țării noastre în etapa superioară a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, largile perspective pe care le deschid tuturor județelor și localităților cincinalul 1976—1980, marile programe inițiate de partid, prin care se conturează înfățișarea patriei noastre în următoarele decenii, până în anul 2000.

Participanții la congres s-au angajat să facă totul pentru transpunerea în viață a ideilor și orientărilor prezentate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru fericirea întregului popor, pentru prosperitatea și măreția patriei.

CALENDAR EROIC:

1933

În istoria poporului nostru, luptele revoluționare ale muncitorilor ceferiști și petroliști din ianuarie-februarie 1933 înscrisu un moment de o deosebită importanță. Anul 1933 a fost un an în care culmina criza economică ce cuprinsese sistemul capitalist. Încercările ieșirii din criză erau rezolvate în țară prin înfometare și teroare. Se instituieră așa-numitele «curbe de sacrificiu» ce loveau în salariile muncitorilor și nu în veniturile celor privilegiați. Se făceau concedieri, prețurile mărfurilor creșteau. Spectrul foamei, al nesiguranței zilei de mîine își arăta fața hidoasă în casele celor ce munciau din greu. În timp ce peste un milion de copii de vîrstă școlară rămăneau analfabeți, cercurile guvernante decideau restrîngerea numărului șco-

lilor, reducerea sumelor destinate învățămîntului și cadrelor didactice.

La politica de teroare și înfometare, riposta muncitorilor a fost din ce în ce mai puternică, s-a exprimat prin acțiuni de luptă în iureș crescînd: memorii, proteste, întruniri, demonstrații de stradă, greve. Valul de luptă a cuprins muncitorimea din întreaga țară, s-a manifestat în rîndurile muncitorilor metalurgiști de la Reșița, a muncitorilor mineri la Anina, a celor din porturile Brăila, Tulcea, Constanța, Orșova sau de la fabricile textile din București, Timișoara, Iași. Valul de lupte a găsit ecou și în rîndurile țărănimii, a atras mase largi de cetățeni de diferite profesii care au protestat față de măsurile samavolnice ale cîrmuirii.

În aceste condiții de efervescentă revoluționară, au izbucnit și s-au desfășurat, sub conducerea Partidului Comunist Român, luptele muncitorilor ceferiști și petroliști din ianuarie-februarie 1933. În acele zile grele, Atelierele C.F.R. Grivița din București au devenit un simbol al luptei revoluționare. Guvernării au răspuns însă cu gloanțe revendicărilor muncitorești. În dimineața zilei de 16 februarie 1933, la ora 6,30, a răsunat la ateliere prima salvă de mitralieră ucigașă. Era finalul sîngeros al unui lung șir de zile de luptă. Dar greva de la 15-16 februarie ridicase mai sus steagul luptei dînd un sens mai adînc grevei demonstrative din 28 ianuarie, și grevei demonstrative din 31 ianuarie, și grevei din 2 februarie. Lupta ceferiștilor din 15-16 februarie a fost susținută și de confruntările puternice cu autoritățile ale muncitorilor petroliști de pe Valea Prahovei, de grevele din 30 ianuarie, de la rafinăria «Astra română» și din 1 februarie, de la rafinăria «Româno-Americană».

În acele zile sunetul sirenei a fost ca un strigăt al solidarității muncitorești, iar bătaia în tampoane de la Atelierele C.F.R., un alt semnal de luptă ce înfierbînta inimile. La uzina electrică de la Atelierele Grivița, pe acoperișul căreia se afla instalată sirena, s-a trimis o echipă de muncitori tineri și ucenici în frunte cu uteciștii. Printre ei era și Vasile Roaită. În acele bătaii, tinerilor uteciști le revenea nu în timpător această misiune de a da semnalul. Ei au dat glas sirenei, glasul ce a chemat la luptă, un glas simbolic ce a străbătut spații întinse, a trecut peste hotare, a însemnat un moment important în lupta proletariatului de pretutindeni. De aceea, amintirea acelor zile în gîndurile și inimile noastre rămîne sfîntă, nepieritoare.

Margareta Micu

FEBRUARIE ROȘU

de TEOFIL BĂLAJ

*A căzut stringînd în mînă
Un fragment de epopee: steagul.*

*Arme, case,
Cizme, sînge...
—Cine plînge?*

*Nu plîngea.
Îi dorea numai că mîna
Se-nclêșta fără putere
Iar picioarele-n zăpada înroșită
Se-ngropau.*

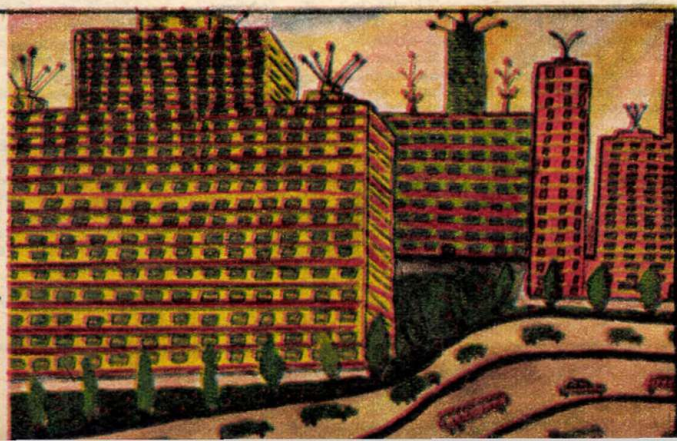
*Arme, cizme, mîini, treceau
Steagurile adunînd
Și ducîndu-le-nainte.*

*A rămas stringînd, fierbînte,
Carnea albă, sfîrtecă,
Roșul sîngelui, sub haină.*

*—Cine plînge?
Nu plîngea.
Rupe din cămașă-n taină
Un fragment de epopee: steagul
Și-nlînzîndu-l către oameni
Le strigă uitînd de moarte:*

—Duceți-l voi mai departe...

DESENUL SĂPTĂMÎNII
„ORAȘUL MEU ÎN VIITOR“
de GHEORGHE CIOTIR,
clasa a VII-a, Școala generală nr. 1,
municipiul Botoșani.

Cabinet metodic „Cutezătorii” (SAU „A INVĂȚA SĂ INVETI”)

Poate că unora propoziția aceasta le sună cam... războinic: tu singur «mic» și «neajutorat», iar de partea cealaltă, ele, manualele, atitea! Altfel însă — și desigur, celor mai mulți — aceeași propoziție le sună cu totul altfel: în sfârșit, singur, numai tu singur în mijlocul altor bucurii!

Cineva, sceptic la metafore, ar putea spune: adică nici chiar așa! Adică, de ce nu?

De-atlăta vreme, generații de învățăcei — mai mici ori chiar mai mari — au vorbit cu căldură despre **bucuria de-a afla**, inegalabilă între celelalte bucurii ale omului. Iar această stare, să recunoaștem, o trăim mai ales **acasă**: acolo unde lupți singur cu obstacolele, îndoilele, ca să simți cu atât mai mult satisfacția de-a învinge cu propriile-ți forțe.

Invitatul nostru: lector universitar M. ZLATE, de la catedra de psihologie a Universității București.

ALEGE-ȚI O AMBIANȚĂ — DAR NU TE LĂSA TIRANIZAT DE EA!

Red.: Liliana învață cu precădere la aceeași masă.

M.Z.: — Asta nu e rău — cu condiția să poată, la nevoie, învăța și în alte condiții, ceea ce se pare că ea și reușește. Fiindcă am cunoscut copii care se foiesc minute-n șir de ener-vare că afară a strigat cineva și i-a deranjat. E adevărat, multe personalități ale culturii au avut astfel de obișnuințe. Creangă scria de obicei în bojdeuca lui din Ticău pentru că era liniștită, așezată «pe-o hudicioară dosnică». Iorga însă era celebru și prin marea lui putere de concentrare în orice condiții. Din nou deci obișnuința. Problema este însă alta și ea are două aspecte:

a. Să-ți organizezi astfel condițiile de lucru încât să corespundă obișnuințelor tale. și

b. Să faci mereu efortul de a-ți educa atenția, voința în așa măsură încât să faci față oricăror condiții. Altminteri, devii robul ambianței.

Red.: Imi amintesc de unele glume cu copii chiar măricei care nu dorm decât dacă le cîntă mama.

M.Z.: Exact. Asta înseamnă tirania ambianței. Or, un școlar de acum exersat trebuie să se poată adapta împrejurărilor. Să prefere, e adevărat, o ambianță, dar să exerseze și munca în alte condiții. Liliana, ați văzut, cînd era mică, se întrerupea mai des dacă era «deranjată». Pe urmă, s-a adaptat la condiții diferite.

— Unii «curajoși» afirmă că pot învăța și dacă merge magneto-fonul la maximum.

— E neadevărat. Dacă zgomotul depășește o anumită durată și-o anumită intensitate, orice psihic intră într-o stare de inhibiție. Adică orice creier se apără, nemaivoid să lucreze. Pe de altă parte, un deranj minor la prima vedere (vezi colegii care-o întreabă ceva pe Liliana) — perturbă mai mult învățarea decât lătratul îndelung al cînelui. Aici e vorba despre semnificația agentului extern. Uneori copiii nu-și dau seama de asta și se miră că au fost «scoși din mină» de-un fleac. Da, pentru că simpla apariție a colegului poate însemna o incitație la un program de joacă, poate înlăturarea concentrării minții pe problemele învățării.

Deci, ajungem din nou la educarea vointei și a atenției — problemă de mare însemnătate, despre care am mai amintit și cu care ne vom mai întâlni pe parcursul colocviilor noastre.

T. Răceanu

SINGUR printre... MANUALE (I)

LILIANA E GATA DE LUCRU

Cel mic învață de dimineață. De obicei, pînă ajunge ea, el își face temele. Tata a venit de la serviciu — drum cam lung: ia pe 36, apoi pe 52! Sfîrșitul de zi îi adună pe toți acasă, fiecare cu rostul său îndeplinit. Timpul ei pentru teme e deci mlîne dimineață. Acum, se mai joacă, mai face vreo treabă prin casă ori mai stă de vorbă cu ai ei.

Dimineața, odihnă, începe. — Cu ce începi? Cu cele «grele» sau cu cele «ușoare»? — Cu orice. N-am o ordine precizată a obiectelor. — Intotdeauna la măsura de-acolo? — Da, așa m-am obișnuit. — Mai întâi citești ori îți scrii? — Mai întâi învăț. De pildă, la gramatică. Apoi îmi fac temele. — Dacă intră cineva în cameră cînd înveți, te deranjează? — Dacă e mama ori tata, mai puțin. Dacă e un copil sau un coleg, mai mult. — Cînd erai mai mică, puteai învăța de asemenea și dacă intra cineva în cameră sau dacă era zgomot afară? — Nu, atunci mai puțin. Mă sculam des de pe scaun și lungeam temele.

Dau o raită prin caietele Lilianei Toma, scolară frunțasă a clasei a V-a A, Școala generală nr. 159, București. Pentru miine are teme la matematică, istorie și botanică. Liliana și-a aranjat cărțile și e gata de lucru. I-am urât succes și am plecat.

UN PROGRAM BUN E TRAINIC, DAR ȘI FLEXIBIL

La prima vedere — ne spune invitatul rubricii noastre — s-ar părea că a-ți face lecțiile imediat

Ea este Liliana.

ce vii de la școală este o soluție eficientă. Unora chiar le reușește. Cel mai adesea, motivul e cam acesta: **să scapi mai repede**, să te apuci de altceva — desigur, mai atractiv, din punctul tău de vedere.

Red.: Poate că unii se justifică printr-una din cerințele noastre de la început: astăzi trebuie să înveți repede!

M.Z.: Poate — dar o ignoră pe cealaltă: să înveți trainic! Greșeala esențială constă în aglomerarea perioadelor de oboseală. După școală e nevoie de-o

odihnă a centrilor nervoși solici-tați. Aceasta se realizează cel mai bine prin două soluții: la cei mici, somnul; la cei mari... o altă activitate, neapărat diferită de cea dinainte. În psihologie se spune «să schimbi dominan-tanta». De fapt, acest lucru se cunoaște îndeobște sub denumi-rea de odihnă activă.

— Liliana n-are un plan neapărat, în genul: Intotdeauna încep cu... E bine acesta sau e rău?

— E complicat de răspuns. Dar în general e bine. Aici o să-i rog pe cititori să fie puțin...

mai mult atenți. Alegerea materiei cu care începi trebuie să depindă în general de acești trei factori: **temperament, stare de oboseală, obișnuințe**.

— Nu strică să aflăm cîte ceva despre temperament.

— Da, mai ales că mulți copii nu se cunosc pe ei înșiși, astfel că nu-și pot crea cele mai bune condiții de lucru. De pildă, elevul cu un temperament așa-zis co-leric. El e foarte vioi, lucrează de regulă în salturi, nu se poate concentra multă vreme. Firesc este deci să înceapă cu «ce e mai greu». Nu neapărat cu ma-terial mai greu, ci cu sarcina de învățat cea mai grea. (Această confuzie o fac mulți copii; ori, într-o zi poți să ai ușor la mate-matică și greu la botanică. Trebuie să apreciezi just, fără pre-judecăți). Un altul e flegmatic: adică e calm, se concentrează puternic și pentru mult timp. Acesta poate începe cu orice. Dar melancolicul — instabil, a-proape superficial, îi trebuie timp de încălzire — e bine să înceapă cu ceea ce e ușor.

Indiferent de temperament însă, orice elev aflat într-o stare de oboseală va începe cu sarcinile mai ușoare. De pildă, cu desena-rearea unei hărți și nu cu rezol-varea unei probleme. Prima in-deletnicire poate constitui o odihnă activă în raport cu cea care va urma!

De asemenea, puterea obișnuinței e mare lucru. În bine sau în rău. Obișnuința Liliane este, cred, dintre cele bune. E, adică, **flexibilă**. Ea poate învăța începînd cu orice materie — se pare că temperamentul sang-vinic: puternic, concentrat, echilibrat — o ajută.

INIȚIATIVA PIONIEREASCĂ ÎN ACȚIUNE

SE INFIRMĂ UN PROVERB ?

La Școala generală din Tîntăreni, jude-tul Gorj, un grup de elevi — cuminți, dar îndrăzneți atunci și acolo unde trebuie să fie — se străduiesc să infirme un proverb. Să demonstreze — nici mai mult, nici mai puțin — că poate exista și pădure fără uscături! E vorba despre membrii comandamentului pionieresc al unității care, încă din toamna lui '74, au hotărît să facă tot ceea ce depinde de ei pentru ca situația la învățătură și disciplină să

se îmbunătățească în așa fel încît cuvîn-tele repetent și corigent să dispară din școala lor.

Ajutați de cei mai disciplinați și silitori colegi, de comandanții-instructori și cei-lalți profesori, membrii comandamentu-lui au lansat, una după alta în «salve» repetate, numeroase inițiatives, toate spre această țintă.

Mai întâi și-au clarificat mai bine rolul grupelor de intrajutorare, («Să putea ca

în alte școli acestea să fi dat rezultate bune — ne-a spus Maria Godinel, fosta pionieră-comandant de unitate, azi elevă în clasa a VIII-a și utecistă —, la noi însă, în unele cazuri, se transformaseră într-un fel de «cirje» pe care cei cu rezultate slabe la învățătură le foloseau așa de mult încît uitaseră că pot merge și pe propriile picioare». Apoi, au organizat minibrigada artistică de agitație, inspirat denumită «Știe tot, vede tot», care prezintă scurte programe în care evidențierea și «veste-jirea» unor fapte și atitudini se împletește, grație micilor artiști, într-un tot atractiv, sugestiv și, mai ales, eficient. Și cam tot așa au procedat și cu gazeta pionierescă «Semafor-Cutezătorii» (din care și-au făcut un prieten prompt, intransigent și vesel).

Din procedeele comandamentului: adunările de detașament cu teme ca «În-vățăm să muncim și să trăim în chip comunist» sau «Învățătura, o îndatorire patriotică» ori «Disciplina în lumina fap-telor» (la care au fost invitați să participe și părinții celor aflați în culpă), vizite pe la casele unor elevi care întîmpinau difi-cultăți obiective în pregătirea lecțiilor și

rezolvarea pe loc a acestora (cum a fost, de pildă, cazul Florinei Turcitu sau al lui Cîianghiri Binbai).

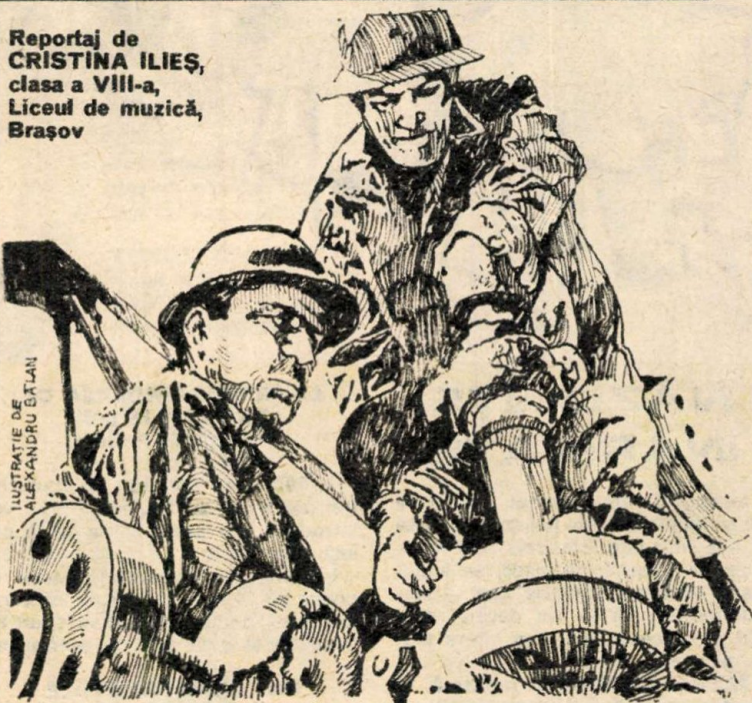
Nu avem spațiul necesar pentru a vă prezenta toate metodele folosite de mem-brii comandamentului pionieresc din a-ceastă școală în acțiunea care, odată declanșată, continuă și azi cu aceeași intensitate. Prima mare victorie — pro-movarea sută la sută în anul școlar trecut — nu i-a făcut să-și diminueze eforturile ci, dimpotrivă, i-a mobilizat și mai mult în străduința lor. «Anul acesta — ne-a spus Elena Comșa, pioniera-comandantă de unitate — vrem să obținem rezultate și mai bune, să crească tot mai mult numă-rul elevilor care obțin note de 7 în sus».

Membrii comandamentului pionieresc de la Școala generală din Tîntăreni, conștienți de îndatoririle lor de purtători ai cravatei roșii cu tricolor, au reușit să infirme proverbul potrivit căruia nu există pădure fără uscături. Dar numai acolo unde «pădurarii» sînt deosebiți și au ini-țiativă, veghind cu atenție și îngrijindu-se ca fiecare rămurică să crească verde și viguroasă.

Constantin Diaconu

POPAS LA SĂRMĂȘEL

Reportaj de
CRISTINA ILIEȘ,
clasa a VIII-a,
Liceul de muzică,
Brașov

ILUSTRATIE DE
ALEXANDRU DĂIAN

Cînd pătrunzi de pe șoseaua dinspre Tirgu Mureș în vatra satului Sărmășel ești uluit de o ciudățenie a peisajului.

Printre holde, pe dealuri sau prin văi, zărești schelete metalice mai mici sau mai mari. Dacă nu ai mai văzut așa ceva, întrebi și afli că acestea sînt sondele de gaz metan, gurile de exploatare ale uneia din cele mai mari bogății a țării noastre. Îți aduci aminte că ai învățat acest lucru la ora de geografie, dar cît de minunată este această lecție vie, aici, la fața locului, despre bogățiile subsolului pămîntului nostru.

Nu am putut rezista curiozității și-am vrut să-i cunosc, să am o discuție cu cîțiva muncitori de la sonde. Nu e greu să-i găsești — aici locuitorii sînt și cooperatori, și sondori. Aproape în fiecare familie e un sondor. Poate de aceea oamenii de pe aceste meleaguri au fețe aspre, priviri cutezătoare pe care le-aș asemăna cu ale cosmonauților ce elucidează tainele Universului. Și ei, prin munca

lor, pătrund tainele din adînc ale Pămîntului, s-au învățat să-i asculte șoaptele, să-i cunoască zbuciumul, să prevadă clipa cînd vrea să dăruiască oamenilor ceva din taina comorilor sale.

Am privit întîi cu uimire un lucru obișnuit pe aici: aerisirea unei sonde. M-a asurzit șuierul aerului lăsat să iasă, prin supapa specială, de un sondor. Am privit în jur. La casa din vecini, gospodina, netulburată, hrănea puii. Copiii, lingă gard, băteau mai departe mînea. Numai eu urmăream cu inima ticăind năvalnic ce se petrece. Și m-am liniștit privind chipul sondorului. Era senin. Mina se așezase mîngietoare, dar energică pe un robinet. Și... gata. Liniște. O liniște nefirească după zbuciumul de dinainte. O liniște în care auzai cîntecul fetelor ieșite la prășitul porumbului.

Am cunoscut un sondor-operator, pe Petre Tușineanu. Dacă nu mi-ar spune că are 58 de ani, l-aș crede mult mai tînr. E înalt, solid, sigur

pe tot ceea ce spune, priceput în frumoasa lui meserie. De peste 27 de ani este sondor-operator la gaze. Vorbește domol, parcă spune povestea acestui pămînt al comorilor, răs-punzînd la întrebările mele.

—Gazul se exploatează pe aceste meleaguri demult. În 1908 s-a făcut primul foraj.

—Cum a fost descoperit zăcămintul de gaz?

—Așa, se zvonise că s-ar afla pe aici apă minerală și s-a găsit gaz. De prin 1910 se exploatează gazul. Sondele s-au înmulțit de nici nu le poți număra. Aici, la noi, spune cu mîndrie sondorul, este un zăcămint valoros. Conține un mare procentaj de metan. Sonda nr. 2 are cel mai curat gaz din lume.

Mai greu i-a fost să-mi vorbească despre frumusețea meseriei de sondor. Nu i se pare ori nu găsește că ar fi ceva «special». Tot ce face este foarte frumos.

Sigur, este greu, mai ales cînd lucrările de foraj se execută iarna, pe viscol, frig și zăpadă. Dar ce frumos este cînd învingi vitregiile naturii și trăiești cea mai mare bucurie, aceea de a termina și a da în producție sonda înainte de termenul planificat!

L-am întrebat despre o întîmplare deosebită. Și-a amintit lupta cu gazul dezlănțuit în erupția de la Ulieș și bucuria că totul s-a sfîrșit cu bine. Vorbea ca despre ceva firesc, dar eu am înțeles că atunci au fost clipe de mare tensiune și de emoție, că munca lor, a sondorilor, are în fiecare clipă ceva eroic. Sînt oameni obișnuiți și fac tot ce pot, muncesc adică pentru sporirea avuției țării.

Ce i se pare greu? Nimic, ba poate, totuși, ceva mai greu este să închizi o erupție. Dar nu se poate să n-o închizi.

Am aflat că au echipe fruntașe multe. Una este cea care a deținut primul loc în îndeplinirea și depășirea planului anul trecut — echipa lui Nicolae Bîndeanu — un «maestru» al sondorilor, cum i se spune.

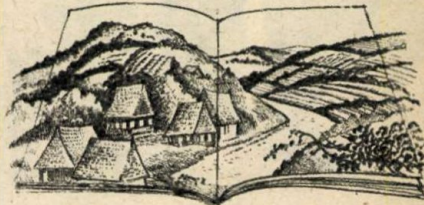
La discuție a fost de față și Adrian Pop — azi pensionar — tot sondor. Nu poate sta acasă, mai vine pe la sonde, așa, ca să vadă dacă totul este bine. Și e foarte bine întotdeauna.

Scurtul meu popas în satul din inima Ardealului a fost o minunată lecție despre ceea ce înseamnă muncă, dăruire, despre felul în care, ca peste tot în țară, eroii anonimi ai muncii înalță noul chip al României socialiste.

ORA DE geografie

de ROMULUS ZAHARIA

Școala generală din Bîrsana. Ora de geografie. Într-una din clase, Coșoreci Rodica învață să cunoască pămîntul. Prin minte îi trec hărțile mici și mari ale țării. Acum înțelege, da, abia acum, și ar vrea să-și ceară iertare pentru îndrăzneală, ar vrea să-i spună tovarășei profesoare... Ea mai cunoaște o geografie, nu numai aceea a hărților, sau numai a hărților, nu doar aceea în care știința a așezat semnele riurilor și în care liza este doar un firicel, doar un neînsemnat firicel de apă, iar Sighetul, vestit în tot Maramureșul, doar un punct pe hartă. Este o geografie sentimentală. Cea mai de seamă comună este Bîrsana ei de baștină, sat cu nume de legendă; cea mai frumoasă apă este liza, da, Valea lizei, ținutul ei natal, mai întins decît toate țările de pe harta aceea mare, uriașă, desfășurată peste tabla neagră. Ar vrea să-i spună tovarășei învățătoare... Casa ei, casa părinților și bunicilor ei, este cea mai frumoasă, mama ei cîntă mai frumos decît toate mamele de pe plaiurile țării, iar școala ei este mai frumoasă, da, cea mai frumoasă. Peste

drum, părăsită și cu ochii scoși, se află școala veche. Acolo învățaseră părinții ei, unchiul Viorel la care ține atît de mult și care-i plecat departe, matusile ei. S-a făcut o școală nouă, cu ferestre mari, dar ea iubește și școala cu ochii scoși, și muzeul satului, așezat în vale, într-o clădire mică, aproape pătrată și de unde se văd atît de bine vechile case țărănești ridicate de meșteri vestiți. Alături de ele, se înalță noile construcții, care și ele se inscriu în istoria așezării.

Da, acum Rodica este mare. Azi își ia rămas bun de la detașamentul de pionieri. Întră (de asta se și străduie să obțină numai note de zece la toate materiile), în rîndurile Uniunii Tineretului Comunist. O nouă promoție de tineri harnici și cutezători, educați în școala lor, din satul lor, din Bîrsana. Idealul comunist, cel mai înalt ideal de viață al epocii noastre, oferă tineretului patriei dimensiunea reală a misiunii lui. Este un tineret hotărît să participe cu tot elanul și forța sa la acțiunea amplă de traducere în viață a hotărîrilor partidului privind edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate. Da, ar vrea să-i spună tovarășei profesoare că mai întînsă decît ținutul său natal este lumea în care intră azi, în clipa cînd se desparte de detașamentul de pionieri. Este o lume care modelează și mai ferm caracterele, imprimă certitudine conștiințelor. Da, cea mai de seamă localitate este Bîrsana, satul în care s-a născut, în care învață și în care astăzi, după orele de școală, își va lua rămas bun de la detașamentul de pionieri. Acum însă cunoaște o nouă geografie, aceea a viitorului întregii patrii, viitor pentru care își inscrie munca în munca întregului popor.

Concursul literar «Galeria Cutezătorilor», deschis tuturor cititorilor revistei «Cutezători» — pionieri, uteciști, comandanți-instructori, cadre didactice, părinți etc. — este în plină desfășurare. Numărul din ce în ce mai mare de lucrări care sosesc zilnic la redacție reflectă interesul tot mai larg pe care l-a trezit în rîndul cititorilor. Concursul prevede o arie tematică majoră închinată reflectării chipurilor comunistilor, ale oamenilor muncii din țara noastră, reflectării realizărilor la care participă cu deplin entuziasm și cele mai tinere vîrstare ale patriei, pionierii; subiecte închinată eroismului înaintașilor din trecutul glorios de luptă al poporului nostru; subiecte închinată zilei de mîine, viitorului luminos al patriei, comunismul. Multitudinea modalităților și speciilor literare prevăzute (povestiri, schițe, povestiri de anticipație, portrete literare, reportaje literare, scenarii de bandă desenată) oferă posibilități mari de participare, de emulație a spiritului creator.

Regulamentul concursului a fost publicat în nr. 51 (18 decembrie 1975).

Concursul este deschis pînă la data de 1 iunie 1976.

Lucrările cele mai bune primite pe parcursul desfășurării concursului au posibilități mai mari de publicare, ele urmînd să fie incluse în selecția finală pentru premii și mențiuni.

Concursul va acorda distincții și premii valoroase (diploma de laureat, biciclete «Pegas», casetofoane, aparate de filmat, aparate de radio cu tranzistoare etc.); lucrările publicate și premiate vor fi propuse pentru editare în volum.

Tuturor participanților le dorim deplin succes!

La începutul acestui ultim pătrar al secolului al XX-lea, lumea contemporană oferă tabloul unor izbitoare contraste privind gradul de dezvoltare economică a diferitelor țări și regiuni ale planetei. Mari decalaje separă astăzi un grup restrâns de țări bogate, avansate din punct de vedere economic, de majoritatea celorlalte țări, sărace, subdezvoltate.

În expunerea prezentată în decembrie 1975 la Marea Adunare Națională, tovarășul Nicolae Ceaușescu arată: «**Una din problemele fundamentale ale epocii contemporane de care depind nemijlocit destinul, pacea și colaborarea internațională este lichidarea subdezvoltării.** Existența a 2/3 din omenire în stare de subdezvoltare sau în curs de dezvoltare, împărțirea lumii în țări bogate și țări sărace sînt un rezultat al dezvoltării istorice, consecința relațiilor vechi, imperialiste și colonialiste, de dominație și exploatare, de inegalitate și inechitate. Perpetuarea subdezvoltării are efecte profund negative asupra evoluției, asupra progresului și civilizației tuturor popoarelor, asupra păcii generale».

Date statistice dintre cele mai edificatoare dezvăluie opiniei publice mondiale consecințele directe ale subdezvoltării asupra vieții a sute și sute de milioane de oameni din diferite regiuni ale planetei: foametea și subnutriția, mizeria, sărăcia, analfabetismul.

În timp ce în țările dezvoltate venitul mediu anual pe locuitor este de 3 840 de dolari, el nu

depășește 200 în țările subdezvoltate, iar în cele mai puțin dezvoltate el este chiar sub 100 de dolari. Aproape 900 milioane de locuitori ai Terrei își duc existența dintr-un venit zilnic de 70 de cenți, iar dintre aceștia, 125 milioane trebuie să se mulțumească doar cu 30 de cenți, ceea ce abia permite cumpărarea unei plini.

Ca urmare a profunde inechități în repartizarea resurselor alimentare pe glob, în timp ce țările industrializate în care trăiește o treime din populația planetei consumă două treimi din hrana mondială, țărilor în curs de dezvoltare — respectiv două treimi din omenire — le revine doar o treime din recoltele pămîntului.

**CADRAN
POLITIC:**

FĂRĂ

Pe întreaga planetă, foametea și subnutriția afectează 700 milioane locuitori din țările în curs de dezvoltare. Statisticile arată că, din cauza foametei la fiecare 8 secunde o ființă umană își pierde viața. Asta înseamnă că, anual, cad secerate de foamete 25 milioane de oameni.

Astăzi, în lume, aproximativ 300 milioane de copii sub 5 ani suferă de subnutriție. Aceasta riscă să aibă efecte ireversibile asupra dezvoltării fizice și intelectuale a multora dintre ei.

LIQUIDAREA SUBDEZVOLTĂRII — O CERINȚĂ FUNDAMENTALĂ A LUMII CONTEMPORANE!

● În lume există astăzi 800 milioane de analfabeți. Dintre aceștia cel puțin 100 milioane sînt copii de vîrstă școlară; cu fondurile necesare pentru un portavion pot fi construite 3 000—4 000 săli de clasă.

● În timp ce în fiecare oră a anului 1975 s-au irosit pentru înarmări circa 34,250 milioane de dolari — adică echivalentul a 165 000 tone de griu sau 195 000 tone de porumb —, la fiecare 8 secunde un om și-a pierdut viața din cauza foamei.

● Aproape 900 de milioane de locuitori ai Terrei își duc existența dintr-un venit zilnic de 0,70 dolari; un caiet de școală costă 0,30 dolari, iar o duzină de creioane 0,19 dolari.

● Un portavion înghite deodată costul alimentelor ce sînt necesare pentru 2 milioane de copii pînă în anul 2000; aproximativ 300 milioane de copii pînă la 5 ani suferă de subnutriție.

MILIOANE DE COPII FĂRĂ COPIILĂRIE

Potrivit specialiștilor, hrana zilnică pentru un om trebuie să cuprindă 2 300—2 700 calorii. Majoritatea populației din țările în curs de dezvoltare consumă în medie 1 000 de calorii pe zi. Cei care suportă consecințele subnutriției sînt în primul rînd copiii. Se apreciază că aproximativ 300 milioane de copii pînă la 5 ani suferă de o formă sau alta de subnutriție și că 11 milioane cel puțin sînt atît de grav atinși încît dezvoltarea lor fizică sau intelectuală riscă să sufere efecte ireversibile; 30—40 la sută din copiii aflați în țările în curs de dezvoltare mor înainte de a împlini vîrsta de cinci ani. În același timp un portavion înghite deodată costul alimentelor ce sînt necesare pentru 2 milioane de copii pînă în anul 2000.

O altă consecință a subdez-

voltării o reprezintă analfabetismul.

În secolul descoperirilor uimitoare, al cuceririlor spațiului cosmic, al primilor pași pe Lună, al vitezelor supersonice, dar și al irosirii unor uriașe fonduri pentru producerea mijloacelor de nimicire nemaiîntîlnite pînă acum, omenirea nu reușește să pună capăt uneia dintre cele mai condamnabile inechități — neștiința de carte. 800 de milioane de oameni, deși au atins sau au depășit vîrsta de școală, sînt analfabeți, în condiții în care pe Terra se fac anual cheltuieli militare în valoare de 300 miliarde de dolari. Pentru lichidarea neștiinței de carte de pe glob ar trebui circa 80 de miliarde de dolari. Numai cu echivalentul cheltuielilor pentru un bombardier s-ar putea construi 30 de clădiri de școală sau două spi-

rale complet utilizate.

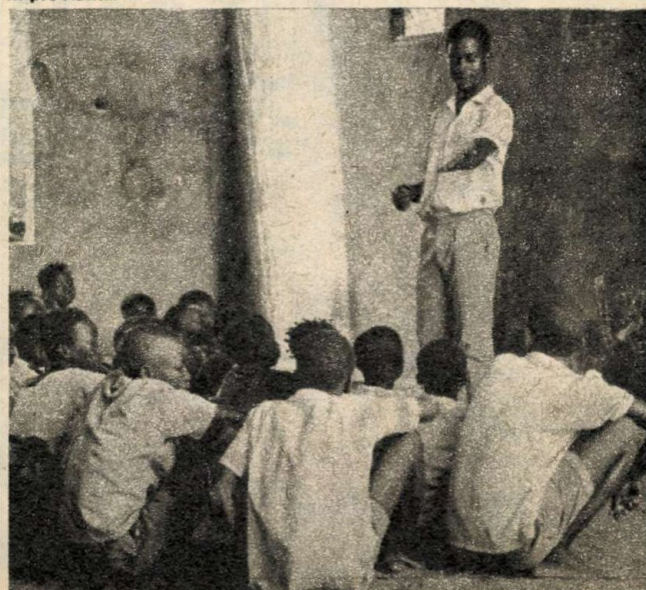
Parcursind aceste cîteva cifre și date statistice care vorbesc despre starea de subdezvoltare în care trăiesc sute de milioane de oameni de pe planetă, ne dăm seama odată mai mult de umanismul politicii partidului și statului nostru, care militează neabătut pentru lichidarea subdezvoltării, pentru instaurarea unei noi ordini economice internaționale caracterizate prin justiție și echitate, care să asigure progresul și bunăstarea întregii omeniri.

Pornind de la realitățile existente astăzi în lume, Congresul al XI-lea al P.C.R. a elaborat un larg și cuprinzător program

Fiecare copil are dreptul la ziua de mîine.

Dorința de cunoaștere i-a reunit pe acești tineri într-o sală de clasă improvizată.

de acțiune în vederea lichidării subdezvoltării, a decalajelor economice; la sesiunea Adunării Generale a O.N.U. țara noastră a prezentat un important document intitulat «**Poziția României cu privire la instaurarea unei noi ordini economice internaționale.**» În abordarea acestei probleme România pune cu putere în evidență adevărul fundamental că pentru lichidarea stării de subdezvoltare factorul determinant îl constituie efortul propriu al fiecărei țări, paralel cu o largă cooperare internațională, pe baza egalității în drepturi.

Ecaterina Roșca

JUDETUL HARGHITA

ÎN CINCINALUL REVOLUȚIEI TEHNICO-ȘTIINȚIFICE

Harghita. Unul din înfloritoare județe ale patriei noastre. Un meleag cunoscut prin temperaturile cele mai scăzute care se înregistrează aici în cursul anotimpului alb, dar și după căldura inimilor, care bat la fel în toate anotimpurile. Cunoscut prin atât de îndrăgite sporturi de iarnă sau minunatele stațiuni montane Borsec, Lacu Roșu, Băile Tușnad, dar și după elanul cu care, alături de întregul popor al patriei noastre, oamenii muncii, români și maghiari ai acestui județ acționează în frăție, neabătut, pentru înfăptuirea hotărârilor Congresului al XI-lea al Partidului Comunist Român, pentru afirmarea plenară a revoluției tehnico-științifice, pentru necontenita perfecționare a tuturor domeniilor vieții economico-sociale. Cunoscut pentru industria siderurgică, forestieră, industria ușoară sau zootehnia sa, județul Harghita va fi cunoscut în curând și pentru industria construcție de mașini.

În cursul cincinalului 1976-1980, acest colț al patriei noastre va cunoaște un ritm de dezvoltare deosebit. Astfel, producția industrială va crește cu peste 76 la sută, înfăptuindu-se obiectivul stabilit de Congresul al XI-lea al partidului ca pînă în 1980 volumul anual al producției industriale a județului să depășească 10 miliarde lei.

CE ÎNSEAMNĂ ACEST LUCRU?

- Va crește ponderea unor ramuri de bază ale industriei — în primul rînd construcțiile de mașini și prelucrarea metalelor.
 - Va spori productivitatea muncii, prin introducerea unor tehnologii avansate, pe baza modernizării capacităților de producție.
 - Va spori substanțial producția destinată exportului.
- Aceste obiective vor fi realizate de oamenii muncii români și maghiari, femei și bărbați, care muncesc umăr la umăr, înfăptuind de o singură voință de a le realiza cu succes, de a le depăși. Eforturilor lor se alătură și cel al tinerilor generații, al uteciștilor, al pionierilor, care azi, prin rezultatele bune obținute în muncă și învățatură, se pregătesc să devină urmașii de nădejde ai părinților lor, ai comuniștilor.

NĂZUINȚE ÎNARIPATE

Început de nou cincinal. Alături de toate județele țării, județul Harghita își deschide larg ferestrele spre viitor. Oamenii visează, năzuiesc, se angajează. Năzuințele înaripate, care — sistem încredințat — vor deveni realități și succese. Iată doar cîteva dintre acestea.

ELENA CIOBANU, ingineră la Filatura de lînă din Miercurea Ciuc: — Mîndri de faptul că lucrăm într-o fabrică utilată modern și că cincinalul trecut l-am realizat cu mult timp înainte de termen, ne angajăm ca și în cincinalul care a început anul acesta să obținem rezultate remarcabile.

ISTVAN NAGY, primarul comunei Zetea: — În toamna acestui an am dori să terminăm și să predăm o școală nouă cu trei etaje. În acest cincinal vom construi primele blocuri în comuna noastră, iar în agricultură am stabilit fructuoase lucrări de ameliorări, o sporire substanțială a producției la hectar.

MIHALY ANTAL, maistru principal la Șantierul de construcții din Miercurea Ciuc: — Construim, construim continuu. Planul șantierului nostru pe anul 1976 este, de pildă, exact dublul celui de anul trecut. Ne angajăm să-l îndeplinim în mod exemplar.

LA ÎNȚEPRINDEREA DE TRICOTAJE DIN MIERCUREA-CIUC

În 1975 s-au introdus în producție trei noi tipuri de fire. În 1976 se vor introduce alte patru, într-o largă paletă coloristică.

În 1976, productivitatea muncii va crește cu 14 la sută față de 1975; valoarea producției globale va spori cu peste 31 la sută față de același an.

DIN CONSTRUCȚIILE NOULUI CINCINAL

Peste 10 000 apartamente vor fi construite din fondurile statului și ale populației sprijinite de stat.

Se vor construi importante obiective agrozootehnice, în majoritate premiere ale județului: îngrășători pentru tineret bovin, ferme de găini ouătoare, o îngrășătorie de ovine, complexe de vaci de lapte, de porcine și altele.

PATRU GENERAȚII

În cartierul Zencani din Toplița, la Școala generală nr. 4 s-a organizat o emoționantă întîlnire. S-au revăzut patru generații: învățătorii înmoși care, cu 25 de ani în urmă, au înființat, cu ajutorul sătenilor, într-o casă țărănească, prima școală; actualele cadre didactice; elevii de acum un sfert de veac și elevii de astăzi. Frumoasa inițiativă s-a desfășurat în moderna și spațioasă clădire a noii școli.

BUNICUL POVESTEȘTE

Afară este iarnă,
Cad fulgi ușori de nea.
Bunicul povestește,
Povestea-ncepe-așa:

«A fost cîndva, odată,
O viață-npovărată
De griji și de nevoi,
Cînd eu eram ca voi...»

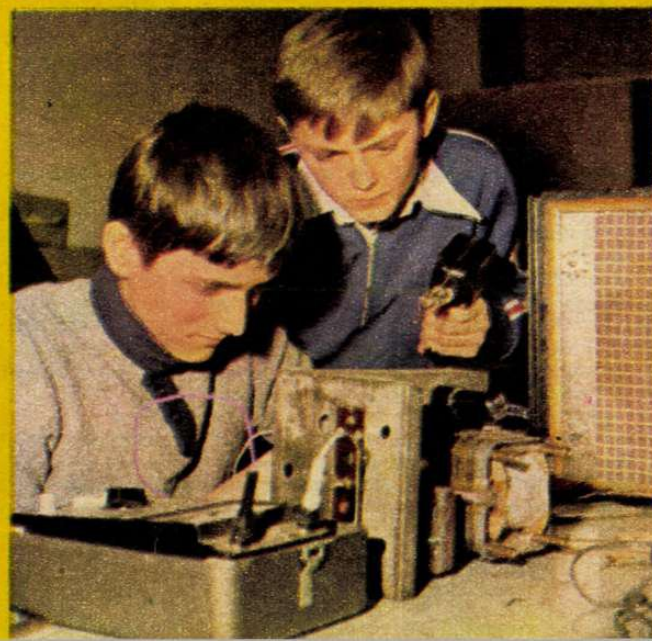
Afară este iarnă,
Bunicul povestește...
În juru-mi viitorul
De aur se vestește.

TÜNDE KOCSIS,
clasa a V-a,
Toplița,
județul Harghita

Grupaj realizat de
Ecaterina Bokor
foto: Grigore Prepeliță

O frumoasă inițiativă a Liceului nr. 1 din Miercurea-Ciuc: cîte cîntece patriotice, pionierești, populare cunosc detașamentele, atîtea panglici colorate! Pînă în prezent, cei din clasa a VII-a B sînt în frunte, cu 40 de panglici.

VOIOȘIE ȘI CĂLDURĂ LA ...MINUS 16 GRADE!

O duminică geroasă. Mercurul termometrului a coborît mult sub minus 10 grade. Cu o zi înainte, la Joseni atinsese minus 27 grade.

În aceste condiții am așteptat cu nerăbdare și curiozitate sosirea echipei de pe toată valea Gheorghienilor la cea de a VII-a ediție «Întîlniri de iarnă» — acțiune organizată de redacție în colaborare cu Consiliul județean Harghita al Organizației pionierilor.

Toate cele 13 echipe, plus un număr însemnat de suporteri s-au prezentat la fața locului. Numai echipa liceului din Gheorghieni n-a venit, probabil pe motiv că pe aici de multă vreme echipele din școlile satești sînt mai bine pregătite și cei din Gheorghieni s-or fi temut de un eșec.

Patinoarul natural e pregătit pentru cele mai pretențioase competiții de hochei: are tribune, instalații electrice și de radioamplificare, bănci speciale pentru jucători. Este aidoma unui patinoar artificial din marile orașe. În momentul aducerii drapelului patriei și al unității de pionieri cu ocazia deschiderii oficiale a competițiilor, tribunele sînt arhipline, așa cum, cu puțin timp înainte, arhiplină a fost și marea sală a căminului cultural din Joseni, unde peste 1 000 de pionieri și școlari, cadre didactice și părinți au venit să asiste la primul punct din concurs: cel teoretic, organizat pe tema cunoașterii revistei. Au urmat probe de îndeminare și de perspicacitate. Temă: cunoștințe dobîndite cu prilejul excursiilor prin țară și cele mai îndrăgite lecturi.

Minutele se scurg repede pentru membrii celor 13 echipe, pentru juriul format din cîte un utecișt reprezentînd fiecare unitate școlară particulară, ca și pentru juriul adulților. În sală se aud zicale și strigături în versuri, dinainte pregătite, deoarece chiar și grupele de suporteri participă la o probă specială!

Urmează probele practice, de patinaj viteză și artistic (exerciții impuse și liber alese), schi-fond. Nu lipsește întrecerea pentru construirea celui mai reușit

om de zăpadă. Din fiecare școală participă, la fiecare probă, cîte un alt pionier. unul din scopurile competiției fiind tocmai mobilizarea unui număr mare de concurenți.

Pe cine să evidențiem dintre cîștigători? Numai înminarea diplomelor și a premiilor în obiecte și cupe a durat aproape 30 de minute! Laureatii sînt mulți, de aceea vom enumera unitățile pionierești care s-au remarcat cu acest prilej: Școala generală nr. 1 din Ditrău, al cărei reprezentant a cîștigat proba teoretică; Remetea, al cărei reprezentanți au cîștigat concursul de schi, patinajul viteză și cel artistic — la fete, și patinajul de îndeminare la băieți; Joseni — respectiv gazdele noastre, care au cîștigat patinajul viteză la băieți și au «sculptat» cel mai reușit om de zăpadă; liceul din Ditrău — patinaj de îndeminare la fete și, prin pioniera Molnár Melinda, care a făcut cel mai bun reportaj despre una din probe practice, concursul micilor reportieri sportivi.

Scopul acestei competiții a constatat în mai buna cunoaștere reciprocă a pionierilor din Valea Gheorghienilor și legarea unei prietenii și frății trainice între aceștia; în familiarizarea cu frumosele meleaguri în care trăiesc înfrății copii români și maghiari; îndrăgirea unor sporturi de iarnă de către toți pionierii și școlarii, pregătirea lor pentru muncă și viață, pentru apărarea patriei; și, în fine, îndrăgirea cititului, a cuvîntului scris, precum și a revistei lor.

Cupa transmisibilă și cea pentru locul I au fost și în acest an acordate echipei Școlii generale nr. 1 din Gheorghieni — care a realizat un punctaj superior celei din Remetea (locul II) și celei de la liceul din Ditrău (locul III).

Era întineric cînd autobuzele cu care au venit echipele la Joseni au pornit motoarele, să-i ducă spre casele lor pe acești copii minunați, care într-o zi geroasă de iarnă s-au «kluptat» voioși nu numai împotriva cronometrelor, ci și cu gerul de minus 16 grade!

Zoltan Bartha

POVESTIND DESPRE FURNALE

Furnalul respira adînc. Mii de scînteii anunțau o nouă șară. Furnaliștii vlahișeni se aflau, ca întotdeauna, la post. Șara era obișnuită. Și totuși...

— Băieți, am pășit cu dreptul — zise Mihály Albert Török, șeful secției furnale. Această primă șară a anului 1976, a noului cincinal, mă face să cred că la sfîrșitul anului vom primi din nou drapelul de frunțași pe întreprindere.

Prima șară a fost urmată — și va mai fi încă — de multe altele.

Mîini de oțel — mîini de aur... Cine va prelua mîine această ștafetă?

— Tinerii vin la noi din licee de specialitate, din școli profesionale. Au o bună pregătire teoretică, stau însă mai slab cu practica de producție — ne destăinuiește Elek Fazekas, șef de echipă. Meseria, de fapt, o învață aici. Ne ocupăm cu mult drag de ei, nu uităm nici o clipă că am fost și noi cîndva începători, că minunata noastră meserie se învață zi de zi, de-a lungul anilor. Cel mai important este să nu dai rebut. Apoi, intervin mereu elemente noi, trebuie să ții pasul cu ele. Nu este ușor. Dar mi-e drag să lucrez cu cei tineri, pentru că sînt foarte receptivi la nou și îndemnatnici.

Am și eu două fete. Cea mică este la cămin, iar cea mare în clasa întâi.

Le povestesc adesea despre furnale. Soția mea le povestește de asemenea, deoarece și ea lucrează aici. Adevărate povești a flăcărilor vii cred că este cea mai frumoasă. Poate că... mai știți? Peste ani și fetele mele vor munci aici.

PENTRU CEI MAI TINERI CETĂȚENI

● Pînă în 1980 va fi cuprinsă în grădinițe aproape întreaga populație preșcolară în vîrstă de 3-6 ani a județului Harghita. Capacitatea grădinițelor și a căminelor va crește cu 2 600 locuri.

● Se va încheia generalizarea învățămîntului obligatoriu de 10 ani, prin cuprinderea întregii generații de tineri în prima treaptă de liceu.

● Școlile profesionale, începînd cu anul școlar 1976-1977, vor scoala riza absolvenți ai treptei I liceale pe durata de 1-1,5 ani, în funcție de complexitatea meseriei. În aceste școli vor fi pregătiți 8 400 de muncitori.

● În cincinalul 1976-1980, în licee (treapta a II-a) vor fi admiși circa 45-50 la sută dintre absolvenții primei trepte de liceu, dintre care 70 la sută în licee de specialitate.

● Numărul săliilor de clasă va spori cu 220.

La începutul acestui ultim pătrar al secolului al XX-lea, lumea contemporană oferă tabloul unor izbitoare contraste privind gradul de dezvoltare economică a diferitelor țări și regiuni ale planetei. Mari decalaje separă astăzi un grup restrâns de țări bogate, avansate din punct de vedere economic, de majoritatea celorlalte țări, sărace, subdezvoltate.

În expunerea prezentată în decembrie 1975 la Marea Adunare Națională, tovarășul Nicolae Ceaușescu arată: «Una din problemele fundamentale ale epocii contemporane de care depind nemijlocit destinul, pacea și colaborarea internațională este lichidarea subdezvoltării. Existența a 2/3 din omenire în stare de subdezvoltare sau în curs de dezvoltare, împărțirea lumii în țări bogate și țări sărace sînt un rezultat al dezvoltării istorice, consecința relațiilor vechi, imperialiste și colonialiste, de dominație și exploatare, de inegalitate și inechitate. Perpetuarea subdezvoltării are efecte profund negative asupra evoluției, asupra progresului și civilizației tuturor popoarelor, asupra păcii generale».

Date statistice dintre cele mai edificatoare dezvăluie opinii publice mondiale consecințele directe ale subdezvoltării asupra vieții a sute de milioane de oameni din diferite regiuni ale planetei: foametea și subnutriția, mizeria, sărăcia, analfabetismul.

În timp ce în țările dezvoltate venitul mediu anual pe locuitor este de 3 840 de dolari, el nu

depășește 200 în țările subdezvoltate, iar în cele mai puțin dezvoltate el este chiar sub 100 de dolari. Aproape 900 milioane de locuitori ai Terrei își duc existența dintr-un venit zilnic de 70 de cenți, iar dintre aceștia, 125 milioane trebuie să se mulțumească doar cu 30 de cenți, ceea ce abia permite cumpărarea unei plini.

Ca urmare a profunde inechități în repartizarea resurselor alimentare pe glob, în timp ce țările industrializate în care trăiește o treime din populația planetei consumă două treimi din hrana mondială, țărilor în curs de dezvoltare — respectiv două treimi din omenire — le revine doar o treime din recoltele pământului.

CADRAN POLITIC:

FĂRĂ

Pe întreaga planetă, foametea și subnutriția afectează 700 milioane locuitori din țările în curs de dezvoltare. Statisticile arată că, din cauza foametei la fiecare 8 secunde o ființă umană își pierde viața. Asta înseamnă că, anual, cad secerăți de foamete 25 milioane de oameni.

Astăzi, în lume, aproximativ 300 milioane de copii sub 5 ani suferă de subnutriție. Aceasta riscă să aibă efecte ireversibile asupra dezvoltării fizice și intelectuale a multora dintre ei.

LICHIDAREA SUBDEZVOLTĂRII — O CERINȚĂ FUNDAMENTALĂ A LUMII CONTEMPORANE!

● În lume există astăzi 800 milioane de analfabeți. Dintre aceștia cel puțin 100 milioane sînt copii de vîrstă școlară; cu fondurile necesare pentru un portavion pot fi construite 3 000—4 000 săli de clasă.

● În timp ce în fiecare oră a anului 1975 s-au irosit pentru înarmări circa 34,250 milioane de dolari — adică echivalentul a 165 000 tone de grâu sau 195 000 tone de porumb —, la fiecare 8 secunde un om și-a pierdut viața din cauza foametei.

● Aproape 900 de milioane de locuitori ai Terrei își duc existența dintr-un venit zilnic de 0,70 dolari; un caiet de școală costă 0,30 dolari, iar o duzină de creioane 0,19 dolari.

● Un portavion înghite deodată costul alimentelor ce sînt necesare pentru 2 milioane de copii pînă în anul 2000; aproximativ 300 milioane de copii pînă la 5 ani suferă de subnutriție.

MILIOANE DE COPII FĂRĂ COPILĂRIE

Potrivit specialiștilor, hrana zilnică pentru un om trebuie să cuprindă 2 300—2 700 calorii. Majoritatea populației din țările în curs de dezvoltare consumă în medie 1 000 de calorii pe zi. Cel care suportă consecințele subnutriției sînt în primul rînd copiii. Se apreciază că aproximativ 300 milioane de copii pînă la 5 ani suferă de o formă sau alta de subnutriție și că 11 milioane cel puțin sînt atît de grav atinși încît dezvoltarea lor fizică sau intelectuală riscă să sufere efecte ireversibile; 30—40 la sută din copiii aflați în țările în curs de dezvoltare mor înainte de a împlini vîrsta de cinci ani. În același timp un portavion înghite deodată costul alimentelor ce sînt necesare pentru 2 milioane de copii pînă în anul 2000.

O altă consecință a subdez-

Dorința de cunoaștere i-a reunit pe acești tineri într-o sală de clasă improvizată.

taie complet utilizate.

Parcursind aceste cîteva cifre și date statistice care vorbesc despre starea de subdezvoltare în care trăiesc sute de milioane de oameni de pe planetă, ne dăm seama odată mai mult de umanismul politicii partidului și statului nostru, care militează neabătut pentru lichidarea subdezvoltării, pentru instaurarea unei noi ordini economice internaționale caracterizate prin justiție și echitate, care să asigure progresul și bunăstarea întregii omeniri.

Pornind de la realitățile existente astăzi în lume, Congresul al XI-lea al P.C.R. a elaborat un larg și cuprinzător program

Fiecare copil are dreptul la ziua de mîine.

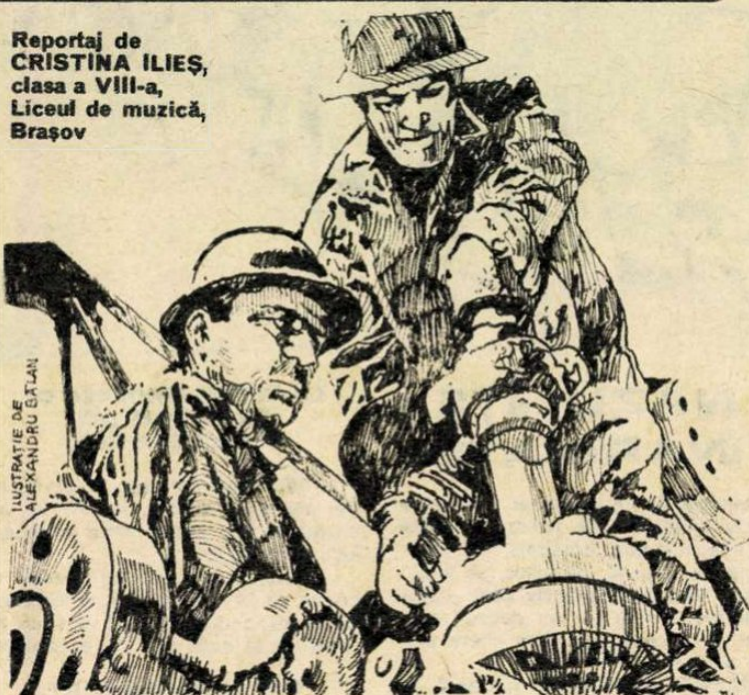
de acțiune în vederea lichidării subdezvoltării, a decalajelor economice; la sesiunea Adunării Generale a O.N.U. țara noastră a prezentat un important document intitulat «Poziția României cu privire la instaurarea unei noi ordini economice internaționale». În abordarea acestei probleme România pune cu putere în evidență adevărul fundamental că pentru lichidarea stării de subdezvoltare factorul determinant îl constituie efortul propriu al fiecărei țări, paralel cu o largă cooperare internațională, pe baza egalității în drepturi.

Ecaterina Roșca

CONCURSUL NOSTRU LITERAR

POPAS LA SĂRMĂȘEL

Reportaj de CRISTINA ILIEȘ, clasa a VIII-a, Liceul de muzică, Brașov

Cînd pătrunzi de pe șoseaua dinspre Tirgu Mureș în vatra satului Sărmășel ești uluit de o ciudățenie a peisajului.

Printre holde, pe dealuri sau prin văi, zărești schelete metalice mai mici sau mai mari. Dacă nu ai mai văzut așa ceva, întrebi și afli că acestea sînt sondele de gaz metan, gurile de exploatare ale uneia din cele mai mari bogății a țării noastre. Îți aduci aminte că ai învățat acest lucru la ora de geografie, dar cit de minunată este această lecție vie, aici, la fața locului, despre bogățiile subsolului pămîntului nostru.

Nu am putut rezista curiozității și-am vrut să-i cunosc, să am o discuție cu cîțiva muncitori de la sonde. Nu e greu să-i găsești — aici locuitorii sînt și cooperatori, și sondori. Aproape în fiecare familie e un sondor. Poate de aceea oamenii de pe aceste meleaguri au fețe aspre, priviri cutezătoare pe care le-aș asemăna cu ale cosmonauților ce elucidează tainele Universului. Și ei, prin munca

lor, pătrund tainele din adînc ale Pămîntului, s-au învățat să-i asculte șoaptele, să-i cunoască zbuciumul, să prevadă clipa cînd vrea să dăruiască oamenilor ceva din taina comorilor sale.

Am privit întîi cu uimire un lucru obișnuit pe aici: aerisirea unei sonde. M-a asurzit șuierul aerului lăsat să iasă, prin supapa specială, de un sondor. Am privit în jur. La casa din vecini, gospodina, netulburată, hrănea puii. Copiii, lingă gard, băteau mai departe mîinga. Numai eu urmăream cu inima ticîind năvalnic ce se petrece. Și m-am liniștit privind chipul sondorului. Era senin. Mina se așezase mîngîietoare, dar energică pe un robinet. Și... gata. Liniște. O liniște nefirească după zbuciumul de dinainte. O liniște în care auzai cîntecul fetelor ieșite la prășitul porumbului.

Am cunoscut un sondor-operator, pe Petre Tușineanu. Dacă nu mi-ar spune că are 58 de ani, l-aș crede mult mai tînăr. E înalt, solid, sigur

pe tot ceea ce spune, priceput în frumoasa lui meserie. De peste 27 de ani este sondor-operator la gaze. Vorbește domol, parcă spune povestea acestui pămînt al comorilor, răspunzînd la întrebările mele.

—Gazul se exploatează pe aceste meleaguri demult. În 1908 s-a făcut primul foraj.

—Cum a fost descoperit zăcămintul de gaz?

—Așa, se zvonise că s-ar afla pe aici apă minerală și s-a găsit gaz. De prin 1910 se exploatează gazul. Sondele s-au înmulțit de nici nu le poți număra. Aici, la noi, spune cu mîndrie sondorul, este un zăcămint valoros. Conține un mare procentaj de metan. Sonda nr. 2 are cel mai curat gaz din lume.

Mai greu i-a fost să-mi vorbească despre frumusețea meseriei de sondor. Nu i se pare ori nu găsește că ar fi ceva «special». Tot ce face este foarte frumos.

Sigur, este greu, mai ales cînd lucrările de foraj se execută iarna, pe viscol, frig și zăpadă. Dar ce frumos este cînd învingi vitregiile naturii și trăiești cea mai mare bucurie, aceea de a termina și a da în producție sonda înainte de termenul planificat!

—Am întrebât despre o întîmplare deosebită. Și-a amintit lupta cu gazul dezlănțuit în erupția de la Ulieș și bucuria că totul s-a sfîrșit cu bine. Vorbea ca despre ceva firesc, dar eu am înțeles că atunci au fost clipe de mare tensiune și de emoție, că munca lor, a sondorilor, are în fiecare clipă ceva eroic. Sînt oameni obișnuiți și fac tot ce pot, muncesc adică pentru sporirea avuției țării.

Ce i se pare greu? Nimic, ba poate, totuși, ceva mai greu este să închizi o erupție. Dar nu se poate să n-o închizi.

Am aflat că au echipe fruntașe multe. Una este cea care a deținut primul loc în îndeplinirea și depășirea planului anul trecut — echipa lui Nicolae Bindeanu — «maestru» al sondorilor, cum i se spune.

La discuție a fost de față și Adrian Pop — azi pensionar — tot sondor. Nu poate sta acasă, mai vine pe la sonde, așa, ca să vadă dacă totul este bine. Și e foarte bine întotdeauna. Scurtul meu popas în satul din inima Ardealului a fost o minunată lecție despre ceea ce înseamnă muncă, dăruire, despre felul în care, ca peste tot în țară, eroii anonimi ai muncii înalță noul chip al României socialiste.

ORA DE geografie

de ROMULUS ZAHARIA

Școala generală din Bîrsana. Ora de geografie. Într-una din clase, Coșoreci Rodica învață să cunoască pămîntul. Prin minte îi trec hărțile mici și mari ale țării. Acum înțelege, da, abia acum, și ar vrea să-și ceară iertare pentru îndrăzneală, ar vrea să-i spună tovarășei profesoare... Ea mai cunoaște o geografie, nu numai aceea a hărților, sau numai a hărților, nu doar aceea în care știința a așezat semnele riurilor și în care liza este doar un firicel, doar un neînsemnat firicel de apă, iar Sighetul, vestit în tot Maramureșul, doar un punct pe hartă. Este o geografie sentimentală. Cea mai de seamă comună este Bîrsana ei de bastină, sat cu nume de legendă; cea mai frumoasă apă este liza, da, Valea lzei, ținutul ei natal, mai întins decît toate țăările de pe harta aceea mare, uriașă, desfășurată peste tabla neagră. Ar vrea să-i spună tovarășei învățătoare... Casa ei, casa părinților și bunicii ei, este cea mai frumoasă, mama ei cîntă mai frumos decît toate mamele de pe plaiurile țării, iar școala ei este mai frumoasă, da, cea mai frumoasă. Peste

drum, părăsită și cu ochii scoși, se află școala veche. Acolo învățaseră părinții ei, unchiul Vioarei la care ține atît de mult și care-i plecat departe, matusile ei. S-a făcut o școală nouă, cu ferestre mari, dar ea iubeste și școala cu ochii scoși, și muzeul satului, așezat în vale, într-o clădire mică, aproape pătrată și de unde se văd atît de bine vechile case țărănești ridicate de meșteri vestiți. Alături de ele, se înalță noile construcții, care și ele se inscriu în istoria așezării.

Da, acum Rodica este mare. Azi își ia rămas bun de la detașamentul de pionieri. Intră (de asta se și străduie să obțină numai note de zece la toate materiile), în rîndurile Uniunii Tineretului Comunist. O nouă promoție de tineri harnici și cutezători, educați în școala lor, din satul lor, din Bîrsana. Idealul comunist, cel mai înalt ideal de viață al epocii noastre, oferă tineretului patriei dimensiunea reală a misiunii lui. Este un tineret hotărît să participe cu tot elanul și forța sa la acțiunea amplă de traducere în viață a hotărîrilor partidului privind edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate. Da, ar vrea să-i spună tovarășei profesoare că mai întinsă decît ținutul său natal este lumea în care intră azi, în clipa cînd se desparte de detașamentul de pionieri. Este o lume care modelează și mai ferm caracterelor, imprimă certitudine conștiințelor. Da, cea mai de seamă localitate este Bîrsana, satul în care s-a născut, în care învață și în care astăzi, după orele de școală, își va lua rămas bun de la detașamentul de pionieri. Acum însă cunoaște o nouă geografie, aceea a viitorului întregii patrii, viitor pentru care își inscrie munca în munca întregului popor.

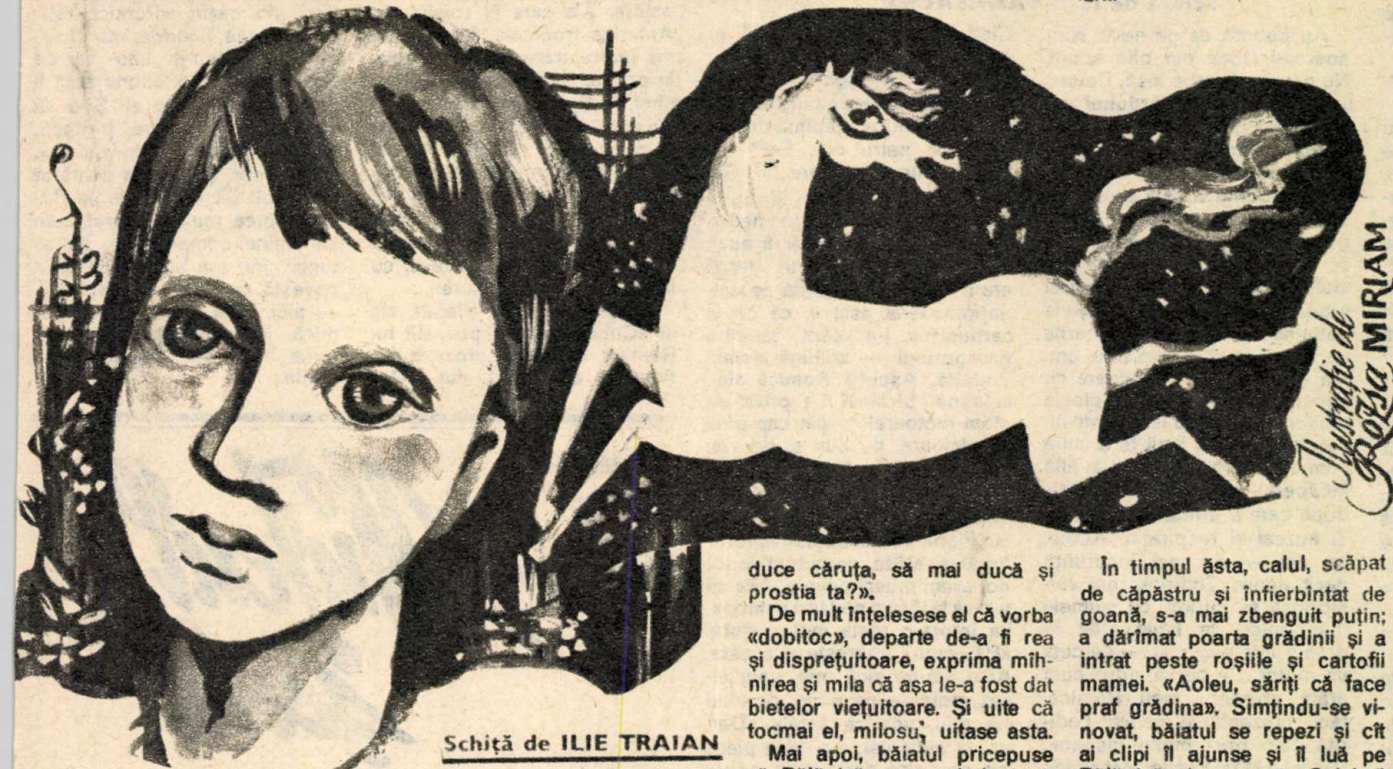
BĂLANICA

vocea aspră a tatii. Îmbibat de bucuria alergăturii, el răspunse repede: «Se joacă și el, el a vrut să fugă» — dar își aduse aminte că mâine de dimineață iar...

ducea. Să ia o zarzără?... De-ar putea să mănince acum. Vijii- tul din urechi i se mai domoli, așa că putea să tragă cu urechea «dincolo». Nimic. Bocăni- tul ritmic al tatălui în doagele butoiului arătau că evenimen- tul nu tulburase pe nimeni. Cu atât mai bine. Dar Bălănică o fi văzut? Simți deodată o duo- șie încălzindu-i pieptul și du- rerea se scurse neștiută unde- va. Se așază pe un lemn ca să-și închipuie în voie revede- rea cu el: o să fie la ieslea de lângă geam, el o să intre, Bălă- nică o să-ntoarcă ochii lui ve- seli și deștepti...

Dar nu mai avu răbdare și pe furie deschise poarta graj- dului și intră. Calul era într-ade- văr cu capul la iesle și ronțăia un cocean de porumb. Dar capul nu l-a întors. Băiatul își zise: «Ce i-o fi venit, că nu su- feră coccenii niciodată?» — dar de fapt nu asta îl mînea pe el. Îl lovi prietenește pe crupă: Bălănică nimic, se-ndirjise pe cocean și tot încerca să-l rupă de marginea ieslei. Băiatul se apropie, i-l smulse cu greu din gură și-l aruncă de perete. Ca- lul se grăbi să-l caute și-n miș- carea aceasta îl împinse cu spatele de stîlpul ieslei. Fulge- rat de furie, băiatul începu să caute febril cu ochii ceva cu care să-l lovească. Dar sim- țind că nu găsește, își vărsa furia: «Dobitocul dracului!» Brusc se trezi ca dintr-un tre- mur urt de ce?... și el?!? Co- ceanul se murdărise și Bălănică îl abandonă. Acum stătea cu capul ridicat deasupra ieslei și clămpănea în gol. Nu mai min- ca nimic, parcă se supărase. Înțelesese oare? Băiatul știa, știa mai bine dect oricine că Bălănică e un cal deștept; deș- tept și mîndru. Doar el desco- perise asta. Simți că-i dau la- crimile — auzi, tocmai acum! Sus, deasupra ușii era un smoc de trifoi care se prinsese acolo cînd intrase pe ușă cineva cu un braț prea mare. Îl luă și i-l aduse la bot. Calul îl ronțai imediat, apoi întoarse capul spre el. «Nu mai am» — se scuza băiatul, fără să fie mî- nit că pentru asta da, se în- torsese. Dar Bălănică îl privea în continuare. «Poate nu pen- tru trifoi» — îi tresări lui îni- ma. Calul bătu din piciorul sting și nu-și mișcă privirea. Poate vreo muscă — își zise băiatul — dar poate nu de asta — gîndi el mai apoi. Îl mîngîie pe bot; calul sforăi tan- dru de plăcere. Înundat de bucu- rie, băiatul își mai trecu mîna prin coama lui și o luă spre ușă. Se-ntoarse: Bălănică își întoarse și mai mult capul și-l privea. Ieși în curte. Mama toc- mai venea să mulgă vaca... «Tot țe mai doare?» — îl întrebă ea cu o milă complice. Apoi, re- venind: «Păi de, dacă n-ai minte».

Uitase: sub ochi i se opri- seră cîteva lacrimi. Le șterse repede, enervat de umezeala lor tirzie. «Nu, bre, mi-a intrat o muscă-n ochi» — motivă el în treacăt, cum ar fi spus-o ca pentru sine.

Schiță de ILIE TRAIAN

Înainte lui fuseseră atîția. Băiatul îi ținea minte doi cîte doi, după cum trăsese în împreună căruța: Murgu cu Vinătu, Breazu cu Alba (asta era iapă), apoi Roibu cu Alba, că Breazu murise, apoi ălălat Murgu, al doilea. Vreo cinci ani i-au avut la căruță pe Murgu și Bălănică, dar și Murgu asta s-a dus și tata n-a mai vrut să cumpere un tovarăș pentru Bălănică, așa că într-o zi a desființat oiștea și a făcut niște hulube între care l-a băgat pe Bălănică singur. «Poate el singur s-o du- că?» — a întrebă băiatul cu inima îngrijorată. «O duce» — i-a răspuns omul privind în pămînt.

A privit în pămînt, așa face el cînd e sigur pe ce spune. Băiatul s-a liniștit. I-a mai veni- t apoi în minte ideea că o căruță e mai ușor de tras dintre hulube, adică taman de la jumă- tate. D'apoi, și-așa nu prea în- țelega el cum pot două ani- male, trăgînd fiecare de o mar- gine, să ducă drept înainte că- ruța: unul e mai harnic, altul mai lenes; unul mai puternic, mai mare, cum era Murgu; al- tul mai mic, mai slab. Acum o să-și vadă Bălănică singur de căruța lui.

Da, dar omul nu și-a schim- bat cu nimic planurile gospo- dărești: făcea cu un cal tot ce mai înainte făcea cu doi. «Păi merge singur, bre, tată?» îi zicea băiatul cotropit de milă gîndindu-se că asta e o treabă pentru tractoare, așa cum a vă- zut el la C.A.P. «Merge, tu nu vezi că merge?» — îi răspun- dea tatăl răstit. «Intră tu în locul lui atunci și eu nu zic ni- mic». Era un fel de a-i spune că el n-are nimic cu Bălănică,

dar treaba se cere făcută și altă soluție nu e. Și Bălănică singur căra bălegar la cîmp — căruța plină ochi; finul de la Siliștea — căruța virfuită; piatră de la Dimbovița — căruța iar plină. Uneori, pe drum, la cîte-o costișă, băiatul lua pie- tre din căruță și le arunca în porumburi; trei-patru acolo, tot se mai ușurează. Știa că dacă l-ar vedea taică-său l-ar croi cu biciul. Aoleu, și ce bici avea; trosc cu el, și calul ai fi zis că și-a înzecit deodată puterile, scotea căruța din no- roi ca pe-o coajă. Numai Bălă- nică... Toți caii pe care-i știa el, cînd erau plesniți cu biciul zvîcneau deodată în hamuri — dar le era indiferent dacă erau loviți pe crupe sau pe burtă într-un fel sau în altul. Biciul era pentru ei un fel de semnal doar, adică: «Acu, hai!». Numai Bălănică știa exact unde-l lo- vești și reacționa diferit. Dacă îi dădea cu biciul pe șoldurile din spate el doar clătina un pic capul: adică «bine-bine, știu» și-și vedea de drum la fel ca-nainte. Acolo, observase el, îl atinge mereu taică-său, așa, la drum întins, ca să nu stea degeaba cu biciul în mînă. Da- că-i dădea pe sub burtă — dinadîns sau din greșeală — calul se-ncovriga deodată și se uita îndărăt. Drept care tai- că-său, simțindu-se pesemne muștrat, spunea: «Io-te-te la el. Nu-ți convine, ai?». Nu-i con- venea, era clar pentru toți... Băiatul, cînd îi dădea lui să mîie, lua hățurile-n stînga și uneori, tam-nesam, îl atinge pe Bălănică sub burtă să-l vadă cum se uită îndărăt. Odată însă tatăl i-a zis: «Lasă, mă, dobi- tocu' în pace, nu-i de-ajuns că

duce căruța, să mai ducă și prostia ta?».

De mult înțelesese el că vorba «dobitoc», departe de-a fi rea și disprețuitoare, exprima mîh- nirea și mila că așa le-a fost dat bietelor viețuitoare. Și uite că tocmai el, milosu', uitase asta.

Mai apoi, băiatul pricepuse că Bălănică e un cal deștept. Fiindcă uitătura aia a lui Ina- poi era un fel de răspuns, de muștrare uneori. Mai bine-zis, calul se opunea: asta era! Adi- că, «de ce dai în mine degeaba» sau «tu nu vezi că nu mai pot» sau «dacă nu te astîmperi, nu mai trag». Uneori, într-adevăr, nu mai trăgea: se lăsa pe opri- tori sau chiar pe fund și gata!

Tatăl se-nvîrtea pe lingă el, îl mai atingea — dar așa, de furie, altminteri se vedea că înțelesese că Bălănică s-a ho- tărît așa și nu altfel. Băiatul a prins de-atunci un ciudat sim- țămînt față de animal: un fel de prețuire ascunsă, asociată cu-n fel de solidaritate la fel de as- cunsă: «Na, că i-a făcut-o! Da- că-l încarcă...». Parcă l-ar fi răzbunat și pe el din atîtea si- tuații cînd nu putea spune «Acum nu mai pot» sau «Acum nu mai vreau!». Acsă toate trebuiau făcute — vorbă necru- țătoare pentru înțelegerea lui de copil. Și chiar cînd înțele- gea asta, i se părea că totuși omul trebuie din cînd în cînd să se mai și opună: să zică «gata!». În fiecare dimineață, în fiecare zi, în fiecare seară: trea- bă, treabă multă și grea: «Gata, că mai săpăm și mîine» — îl lua gura pe dinainte cîteodată și-atunci îl vedea pe-ai lui cum îl retează scurt cu privirea și izbesc cu sapa și mai tare în bolovani — ca și cum l-ar fi împins cu severitate de la spa- te să muncească.

Într-o seară, era duminică, Bălănică se odihni, păscură pe izlaz. Băiatul l-a adus acasă tot într-un galop și într-o ne- chezură. A intrat în curte aproape să dărîme poarta: tot o apă: «Ce-i cu tine, te trezești la nuntă, ai?» — îl întîmpina

În timpul asta, calul, scăpat de căpăstru și înfierbîntat de goană, s-a mai zbeuguit puțin; a dărîmat poarta grădinii și a intrat peste roșiile și cartofii mamei. «Aoleu, sărîți că face praf grădina». Simțindu-se vi- novat, băiatul se repezi și cît ai clipi îl ajunse și îl luă pe Bălănică de coamă. Calul îl privi cu uitătura lui veselă (în- țelesese de mult că asta-i ve- nea de la faptul că la ochii lui albi aveau un fel de sprîncene negre). S-ar fi cuvenit să-l mustre, să-i dea una — știa că asta ar fi potolit furia tatălui — dar simți deodată că nu poate face asta sau că nu vrea. Por- ni cu el spre grajd. Tatăl tre- băluia la un butoi, îi punea niște doage. Zise de-acolo: «la biciul și dă-i cîteva. Dobitocul' trebuie să știe de frică»... Băia- tul însă mergea netulburat spre grajd. Omul simți împotrivirea și ridică tonul. «N-auzi mă? Uite biciu' coloz!» — și arătă cu barda pe care-o ținea în mînă spre parmalicul casei. Băiatul nimic; deschisese poarta — îi dăduse drumul lui Bălănică — și acum se căznea s-o închidă pe dinăuntru cu-n fel de ivăr ruginit. Omul înțelese, lăsă barda jos, merse fără grabă la parmalic și luă biciul: «Eu am vorbit românește, da' poate tu nu știi limba asta. Sau vrei s-o iei în locul lui? Vîno-ncoa, atuncil!» Pe băiat îl prinse brusc frica: coada biciului era de corn și cornul — asta știa toată lu- mea — doare cel mai rău. Dar îi veni în minte imaginea lui Bălănică așezat curajos, pro- testatar pe opritori... «Sau vrei s-o iei în locul lui». El da, de ce nu: în locul lui — că n-o fi cine știe ce...

...O lovitură nimerise mai sus, cam pe spate și ustura. Vru să se frece cu mîna, dar se abținu, să nu-și trădeze slăbiciunea. Trebuia totuși să umble ca să-i treacă și să nu-i vină cumva ideea să plîngă. O luă după spatele casei, se uită la tufa de soc, se gîndi la un nou pușcoci... Durerea parcă se mai

Illustratie de
Gloria MIRIAM

PE URMELE LUI ȘTEFAN ȘTEFAN „COLIBRI”

Acolo, la timonă, era cald. Dunărea-i sălta însă violent pe valurile mari, cu spumă și zăpadă în creste.

— Am auzit că tot așa, odată, pe ceață... îndrăzni Romică.

Nu-și termină vorba pentru că nenea Todiriță, pilotul, trase un fluier lung de sirenă: «Uite-i, domnule, cum se bagă!» Romică răscoli cu privirea fierberea de valuri și ninsoare. Abia dacă descoperi undeva, în vîltoarea dintre cer și apă, un punct mișcător. «Parcă-i un cuter». «Poate. Dar ce caută pe mijlocul drumului? Și unde? Chiar aici, în gura bazinului». «Atunci, cînd pilotul nava aia străină, erai tot aici, în gura bazinului, da?». Nenea Todiriță se apropie și mai mult de geamul din cabina timonierului. Voia parcă să se asigure că poarta de intrare în bazin e aceeași. Că malurile sînt la locul lor, nemișcate. Că navele acostate nu s-au clintit din odgoanele lor. Deci — nici un obstacol. Catadixi: «Mă Romică, cin' ți-a spus ție toate astea? Că eu nu-mi amintesc să fi?...». «Păi, chiar tata». «Și ce ți-a mai zis?». «Că în bazinul numai ceață plutea vraise, spre ieșirea către fluviu, tot un vapor străin. Fusesse ancorat neglijent și se dezlegase din odgoane. Căpitanul de pe vasul matala și-a pus mina în cap. Să-și smulgă părul, nu alta. Își vedea nava praf». «Nu mai zii!» se miră nenea Todiriță, care manevra acum exact prin dreptul porților de intrare în bazin. «Dar nu eu zic. Și degeaba s-a luat cu mîinile de cap căpitanul acela, că vasul nu s-a ciocnit de nimic, ba l-ai mai luat la «kureche» și pe cel scăpat din odgoane. E așa?». «Și de ce întrebi?». «Vreau să fac cea mai grozavă compunere cu «întîmplări adevărate». Trebuie să m-ajuti. Ești doar unchiul meu!».

Nenea Todiriță acostă lin, la cheu. Nu-i mai puțin adevărat că în bazin apa nu fierbea cu valuri năpraznice ca în Dunăre. Acostă lin, după care își scoase o gumă de mestecat pe care o rupse în două. Jumătate pentru el, jumătate pentru Romică. «Mă, uite, pentru că-i vorba de «întîmplări adevărate», eu te ajut. Și dacă ții cu orice preț să faci o compunere grozavă, adică cea mai grozavă dintre toate, vino cu mine».

Schiță de ILIE TĂNĂSACHE

Au coborît de pe navă. Ninsorarea-i izbea din plin acum. Nu grozav de rece însă. De sus turna cu zăpadă, văzduhul era cutreierat de toate vînturile ce bîntuie pămîntul, dar ger nu era. Iarna parcă se juca cu forțele ei teribile în ziua aceea, lăsîndu-le pe fiecare să se zbenguie cîte puțin. Cel mai mult se zbenguia, pare-se, apa fluviului. Au intrat în siloz. Aici s-auzea cum aleargă șuvoaiele galbene de grîu prin tuburile de metal cît grosimea unui om. Au trecut printr-o încăpere cu zgomote infernale — ploaia galbenă de boabe izbea într-un perete de tablă, încît te și mira cum de n-o străpunge — în altă încăpere apoi, mai liniștită, după care a urmat una în care îți auzai și respirația. Acolo, un om — nu mai încărunțit decît nenea Todiriță, mai voinic însă și, curios, cu palmele mici, mici, de băiat aflat în pragul adolescenței — cerceta un motor. De barcă, după cum arăta. «Nepotul meu, Romică, făcu prezentările nenei Todiriță, fără prea multe fașoane. Dînsul e N.D. Vasile. Mai exact, tata motoarelor...». «Care, uite, nu-i dă de capăt rabiei ăsteia!» îi luă vorba din gură N.D. Vasile. «Lasă, că nu-ți duc eu de grijă. Zi mai bine cum a fost cu carburatorul acela?». «Și de ce să zic?». «Las' că-ți spun eu la urmă!». «Atunci zi tu». Și «tata motoarelor» își îndesă mîinile pînă la coate în măruntaiele motorului de barcă. «Uite, Romică, nepoate, cum a fost... Știi, de aici, din portul nostru pleacă multe laminate la export. Și-a venit mai zilele trecute un granger de departe. Ii crăpa maseaua și voia ca vaporul să fie urgent încărcat, să plece mai repede. A venit c-o mașină... ce mașină! Uzină...». «Care uzină?». «Sări «tata motoarelor», «Păi n-ai văzut? Era lată cît un hectar de șosea». «Care hectar? se arată, iarăși total nemulțumit «tata motoarelor». Era un «Dino-Spider» și atîta totă. «Mă rog», o lasă mai moale nenea Todiriță. Aia, grangerul, știa binișor românește.

Cînd a oprit, mașina a tușit un pic». «Ca o oaie bolnavă de gălbează!» adăugă «tata motoarelor». «N-are nimic, i-a răspuns infumurat stăpînul drăciei ăleia pe patru roți. Cui? Lui N.D. Vasile. Omul care...». «Gata, las-o mai moale și tu, îl temperează acesta pe nenea Todiriță. Și un surd ar fi auzit cum hîrle carburatorul. Parcă era o miță moartă tîrîită pe caldarîm». «Păi asta e, că de la carburator i-a sărit țandăra grangerului — adăugă nenea Todiriță. Ascultă Romică aici, la mine. Străinul l-a privit pe «tata motoarelor» din cap pînă în picioare, de sus și i-a zis: «Domnule, dacă ești în stare să arăți măcar pe unde se află carburatorul la această mașină, eu inghit roata autostivitorului ăla». «Uite, de autostivitor noi avem musai nevoie. Așa că n-o să te lăsăm să-l lasi schiop», i-a întors-o «tata motoarelor». «Păi, cum? întărește și acesta. Auzi, să-mi zică mie, care visez motoare pe pline, de cînd mă știu, una ca asta!». «Dar, ca să nimeresc mai bine piesa aia de-i zice carburator, continuă nenea Todiriță, leagă-mă la ochi. Ai zis așa ori ba? «Am zis», recunoaște «tata motoarelor». «Și?» se arată mirat Romică. «Și l-a legat, i-a desfăcut ăluia carburatorului și l-a montat la loc. După care și-a luat legătura de la ochi și-a venit aici, la rabla asta, care mîine, nu mai tirziu decît mîine o s-alerge pe valurile fluviului». «Ascultă Todiriță, pot să pun și eu o întrebare?» se arată curios omul acela la fel de cărunț, dar cu palmele mici, delicate. «Poți». «De ce, la urma urmei, trebuie să-i împui nepotului tău capul cu fel de fel de brașoave?». «Mai întii că-s lucruri adevărate. Apoi...». «Apoi?». «Vreau să-l ajut să facă cea mai grozavă compunere. Cu întîmplări adevărate». «Păi, de ce n-ai spus asta din capul locului?». «Și ce dacă spuneam?». «Nu-ți mai băteai gura de pomană. Îl duceai direct la Ștefan Ștefan «Colibri»! Macaragiul!» Ștefan «Colibri?»

tresare nenea Todiriță. «Da, omule. Aia care în voiajul din America tropicală, într-o anume împrejurare, i-a pus unuia, în palmă, cu macaraua, un pachet de țigări de-au rămas toți cu gura căscată de uimire. Ba i s-a mai dat și o pasăre. Aceea, cît un cărăbuș, cu penaj frumos, de unde i se trage și porecla: Ștefan «Colibri». Du-l, domnule, pe băiat la macaragi și s-a asigurat de un zece, cu felicitări, la compunere...».

Poate că Ștefan Ștefan, zis și «Colibri», i-ar fi povestit lui Romică cea mai grozavă întîmplare adevărată, dar... Dar

două ghinioane s-au pus de-a curmezișul în ziua aceea. Mai întii că macaragiul era în tura de după-amiază. Și după-amiază Romică avea ore. Apoi, erau încă lingă macaraua lui «Colibri» cînd a sunat sirena pilotinei din bazin. «Romică tată, a zis nenea Todiriță, mă cheamă. Am zburat. Las' că pe Ștefan Ștefan «Colibri» ăsta îl prindem noi într-o zi. Și-o să vezi ce compunere trîntești. Pînă atunci, mai amîn-o și tu».

Și nenea Todiriță a dispărut în viscol. Cît îl privește pe Romică, prea mult n-a avut cum să amîne compunerea. Iar atunci cînd s-a apucat de ea a povestit cum ce v-am spus și eu aici. Ehe, dacă dădea Romică, în dimineața aceea, de urma lui Ștefan Ștefan «Colibri!»...

Schiță de

PETRE
HLADCHI
BUCOVINEANU

Muzeul
Școlii

...Era un miez de vară fierbinte și secetos. Grădina școlii, cu flori și plante era în pericol. Luind pilda celor mari, trebuia să facem irigații. Stropitul și plivitul florilor, deși migăloase, nu cereau o desfășurare mare de forțe. Pe cînd irigațiile... Dar noi, «arheologii», aveam experiență în executarea săpăturilor de tot felul! Așa că ne-am angajat să începem irigarea grădinii cu forțe proprii. Profesori și elevi, am făcut măsurațiile ce se impuneau, am stabilit sursa de apă, am făcut rost, fiecare, de acasă, de unelte: lopeți, cazmale, tirnăcoape și altele și ne-am apucat de treabă.

Pămîntul însetat de apă, cu crăpături adînci și late de-și intra pantoful în ele, nu se dădea bătut. Dar nici noi nu ne-am lăsat! Mijloace prea moderne nu aveam, dar pentru întreținerea celor cîteva ronduri, scuaruri și straturi, de la care așteptam și semințele pentru florile anului viitor, merita să te zbați chiar și numai cu cazmale și lopeți. Mai ales că băieții făceau minuni. În fiecare oră înaintau vertiginos, de nu-ți venea să crezi că au ajuns într-un nou punct. Noi, fetele, abia izbuteam să ținem pasul cu ei. Dar nu ne-am făcut de ris.

Într-o zi săpăm la brațul drept al șanțului principal. Cazmalele mușcau din pămîntul tare și fierbinte, iar pe noi curgeau și roaie de sudoare. Nu mă simțeam încă nici obosită, dar parcă nici nu mai puteam s-o iau de la capăt. Fiecare metru cub de pămînt scos ne dădea tot mai mult curaj. Știu că era pe-nserat. Am ridicat tirnăcopul și am auzit «zdrang». Sunetul metalic, înfundat, m-a speriat puțin. M-am oprit. Nu știam ce s-a întîmplat. Am mai dat o dată alături și

încă o dată pe partea opusă și am scos toată bucată de pămînt. Am chemat și cîteva băieți, și cîteva colege. Am desfăcut bulgărul de pămînt tare ca piatra și ce credeți că am găsit? Acea seceră din bronz expusă în muzeu. L-am anunțat imediat pe tovarășul comandant-instructor și am informat conducerea școlii. Mai tirziu s-a stabilit că seceră era de la sfîrșitul epocii de bronz.

A doua zi, am reluat munca. Am deschis un adevărat șantier arheologic paralel cu cel de irigații. Eforturile noastre aproape s-au dublat; săpăturile trebuiau extinse, dar și apa trebuia să-și vadă de drumul ei prin șanțurile de irigații. În plus, trebuia să blocăm pătrunderea ei spre noile «galerii arheologice». Numai așa am continuat săpăturile. Undeva, într-un șanț lateral, făcui chiar la marginea lacului, am dat peste niște piese de harnasament, tot de pe la sfîrșitul epocii de bronz. După aceea aș putea spune că am mai lucrat cîteva zile, în gol.

Unii dintre noi începuseră să aibă ezitări. Alții se îndoiu de-a binelea, ne îndemneau să nu mai căutăm «potcoave de cai morți». Dar nu ne-am lăsat. După multe zile de muncă stăruitoare am dat peste prima monedă cu efigia imperatorului. Am prins din nou curaj și am continuat. Am săpat tot ce era în jur, aproximativ cincisprezece metri pătrați. Așa am dat și peste celelalte monede. În total douăzeci și două.

Azi se deschide muzeul școlii. Eu o să fiu ghid. Dar nu mă las nici de arheologie. Împreună cu ceilalți colege o să continuăm săpăturile. Ei, dar deocamdată să-mi îndeplinesc obligațiile de ghid. Poftiți în muzeu!

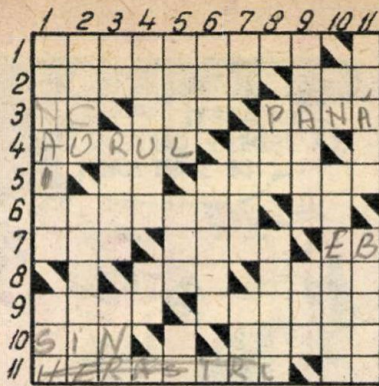

UN MILION DE PRIETENI

CÎND ȘI DE CE NE SUPĂRĂM?

Despre virtuțile prieteniei am vorbit și vom mai vorbi. Nu trebuie însă să trecem cu vederea faptul că, uneori, oamenii se mai și... supără, ba chiar merg atît de departe încît renunță la o veche prietenie. Este greu, de exemplu, să rămîi prieten cu un coleg care de la o vreme începe să te nedreptățească sau să te jignească. Există pe urmă și un aspect principal: comunitatea de vederi. Uneori prietenia e pusă în pericol de ambiții mărunde, de cîte o încăpăținare nejustificată. Florian Zane din clasa a șaptea, Vișina Nouă-Vădăstra, județul Olt îmi scrie, necăjit: «Cel mai bun prieten al meu s-a supărat pe mine din pricina unei neînțelegeri survenite în timpul unui meci de fotbal. Acum aș vrea să ne împăcăm dar e imposibil, el nu dorește acest lucru». Florian nu-mi explică în ce constă neînțelegerea: am făcut parte din aceeași echipă și el nu i-a dat prietenului cuvenite pase? Au fost adversari și, cum se mai întîmplă, l-a faultat? Sau nu s-au înțeles asupra vreunei prevederi a regulamentului de joc? În orice caz, două lucruri să reținem deocamdată. Întîi, că Florian își recunoaște greșeala (dacă într-adevăr a făcut-o) și această recunoaștere e un lucru bun. Apoi că principiul de căpetenie al sportivului este «Să câștige cel mai bun, și atît învingătorul cît și învinsul să se comporte cu demnitate». Nu e nici moral, nici civilizat, nici înțelept să te superi «pentru totdeauna» din pricina unui meci de fotbal! Pe scurt, Florian și prietenul său trec printr-o încercare. Dacă prietenia lor a fost adevărată, va învinge. ● **NIMIC DESPRE EA, TOTUL DESPRE COLEGA EL** Iată acum un aspect al adevăratei prietenii. **Mihaela Cosma**, din clasa a VII-a C, Școala generală nr. 16, Timișoara, îmi trimite o scrisoare de aproape patru pagini în care nu-mi spune aproape nimic despre ea, ci totul sau aproape totul despre prietena și colega pe care o admiră: **Mihaela Barbu**: «Este o fată minunată. Dacă v-aș spune cum decurge o zi a ei, v-ați mira! O ajută pe bunica în gospodărie; are grijă de frățișorul ei din clasa întîi (sînt orfani de mamă); se duce după cumpărături; își face lecțiile cu cea mai mare seriozitate; participă la diferite activități pionierești (atît ca locțiitoare a comandantului unității cît și ca membră a grupei din care fac și eu parte); patinează sau joacă baschet; se duce la școala populară de muzică, unde studiază pianul și... mai găsește timp să mă ajute și pe mine la învățătură!». Iată o fată, o pionieră care merită toată admirația noastră! Și nu numai ea: eu aș aprecia și sinceritatea, simțul de echitate al corespondentei noastre care nu se sfiește să ne spună: «Aș vrea să-i semăn!» ● **O IDEE INTERESANTĂ** are Vasile Dirlău, din clasa a șaptea A, Școala generală nr. 1, Zemeș-Bacău: «În afara culegerilor de probleme de matematică și analize gramaticale, ar fi bine să se editeze culegeri speciale de recapitulare pe materii acoperind, fiecare, obiectul respectiv de-a lungul claselor V-VIII, VIII-X sau chiar V-X». Suntem acest punct de vedere Editurii didactice și pedagogice.

Ovidiu Zotta

CCS M I C I U

SPORTURI DE IARNĂ

ORIZONTAL: 1) Stațiune austriacă a sporturilor de iarnă, în care, între 4 și 14 februarie 1976, au loc întrecerile din cadrul Olimpiadei Albe. 2) Împingător român, participant, pe pîrtia olimpică de la Igls, la «Cupa națiunilor» la bob patru persoane, desfășurată în 10 și 11 ianuarie 1976. Participanții noștri la Olimpiada Albă. 3) Nicolae Cristea, biatlonist al lotului nostru olimpic (abr.). Denumire a zonei de desfășurare a Olimpiadei Albe în Austria. Atacant din lotul nostru olimpic de hochei. 4) Metalul medaliei care răsplătește eforturile celor mai buni. Patinoar natural ad-hoc. 5) A început iarnal A sărit de pe trambulină. 6) Tară europeană în care au loc importante competiții ale sporturilor de iarnă. Mulți ani. 7) O vreme neprielnică (masc. pl.). Economist german. Ene Busuioc. 8) Interjecție. Nimb de glorie. 9) A ocupat primul loc la programul scurt și locul secund la Concursul republican de patinaj artistic rezervat copiilor, desfășurat în 9 ianuarie 1976 pe patinoarul acoperit «23 August». Succes (masc. sg.). 10. Singură; ...de Vale, stațiune montană în care la amplasare practicarea sporturilor de iarnă. 11) Parc bucurestean al cărui lac devine patinoar în timpul iernii. La Sinaia!

VERTICAL: 1) Sportiv austriac în vîrstă de 17 ani, una din marile surprize ale anilor 1975 și 1976 la săriturile de la trambulină, cîștigător a trei din cele patru probe la tradiționalul «Turneu al celor patru trambuline». Lovit de toți la hochei. 2) Elevă la C.S. «Școlarul» București, cîștigătoare autoritară a Concursului republican de patinaj artistic la copii I fete. Populație septentrională care, conform legendelor nordice, prin Trug, a fi inventat... racheta — înaintea schiului. 3) Nicolae Cristoloveanu, component al lotului de stafetă 4x7,5 km (abr.). Rlu în India. Între două porți la slalom. 4) La capătul întrecerii. Nea. 5) De bază în... tort! Punctul culminant al unui concurs! Începe biatlonul. 6) Livadă în Transilvania. Probe la patinaj artistic (sing.). 7) Unu' și altu'! Insulă indoneziană. Mic fluviu de coastă în Italia. 8) Alături de brad în pădurile de conifere. S-a clasat pe primul loc la programul scurt copii II băieți, în cadrul Concursului republican de patinaj artistic. 9) Schior din R.D.G. clasat pe primul loc, în acest an, în cadrul Săptămîinii schiului de fond pe distanța de 30 km. Intrări. 10) La proba de fond. Cunoscută recordmenă sovietică de patinaj viteză. 11) Pornire la concursurile de schi, patinaj sau bob. Lupte grele cu... zăpadă!

DICTIONAR: OBST, RAVI, RASS, ESI.

TRIBUNA SPORTULUI

DOI FRĂȚI FENOMENALI

Nu mă îndoiesc că ați auzit de boxerii Calistrat și Simion Cuțov. I-ați văzut, poate, la televizor sau ați citit despre ei în vreun ziar. Sînt sigur însă că nu toți știți că în istoria boxului european frații Cuțov reprezintă un fenomen unic: niciodată pînă la ei nu s-a pomenit ca doi frați să ajungă campioni europeni! Și niciodată pînă la ei nu s-a întîmplat ca o rivalitate între doi frați boxeri să fie rezolvată în spiritul celui mai frumos fair-play.

Amîndoi s-au născut la Brăila și fac parte din clubul «Dinamo» București. Calistrat, fratele mai mare, a cîștigat centura de campion al Europei în 1970 și boxează la categoria ușoară (greutatea 63,5 kg). Simion este semiușor (60 kg) și a devenit campion european în 1973, la Belgrad, pentru că în 1974, la Havana, s-a cîștigat medalia de argint la primele campionate mondiale.

Rezultatele celor doi frați au fost pe larg comentate de presa sportivă, pentru că împreună au adus României titluri și medalii mai multe decît întreg... fotbalul! Anul trecut, în 1975, a avut loc o întîmplare deosebită: se știe că la concursul internațional «Mănușa de aur» fiecare țară poate prezenta doar cîte un sportiv la fiecare categorie. Din păcate, Simion se îngrășase și avea tot 63,5 kg, ca și fratele său. Cine să reprezinte țara? Calistrat sau Simion? Mezinul avea merite mai mari. Dar în spiritul fair-play-ului și-a retras candidatura în favoarea fratelui mai mare, care, de altfel, a și cîștigat «Mănușa de aur».

...În copilărie, părinții îi spuneau lui Simion: «Mănîncă, băiete, să crești cît fratele tău Calistrat». Acum, antrenorul îl povătuiește invers: «Nu mîncă, băiete, că altfel te îngrășezi și, ajungîndu-l pe Calistrat, unul dintre voi trebuie să renunțe să meargă la Jocurile Olimpice de la Montreal».

Sever Noran

SEMAFOR CUTEZĂTORII

ȘASE ELEVI FĂRĂ MANUALE?!

După mai bine de patru luni de la începerea școlii, șase elevi din clasa a III-a a Școlii din comuna Prilog, județul Satu-Mare, așteaptă încă manualele de citire!

Cică șase din manualele preluate de la foștii școlari erau deteriorate. Fie! — dar asta se putea cunoaște mai înainte de 15 septembrie 1975! Celor care le-au deteriorat li s-a imputat costul. Bun. Legal. Pe urmă, învățătorul s-a tot zbatut să găsească prin librării manualele cu pricina. Nu le-a găsit. Și nu le-a găsit fiindcă nu acolo trebuiau căutate. Dar cei care se ocupă cu treaba asta — în primul rînd conducerea școlii — trebuiau să știe unde să le caute. De ce nu le-au căutat? Pentru că, iată, nouă, de la București, ne-au trebuit cîteva telefoane ca să aflăm unde se «ascundeau manualele». Vorbind cu inspectorul general, adjunct al inspectoratului școlar județean, aflăm că nu i s-a făcut o astfel de sesizare din partea școlii, deși la cea mai apropiată sedință directorii din județ au fost încă o dată întrebați dacă au probleme cu manualele. Nimeni n-a avut nimic de zis.

Dar cei șase școlari din comuna Prilog aveau ceva de zis!

Sperăm însă ca în curînd să primim o scrisoare de la Prilog, de la aceiași șase școlari, de data aceasta cu ghiozdanele vesele și în bună stare.

JOACĂ E ASTA?

Se poate juca un copil în fel și chip: cu cît mai multă fantezie, cu atît mai bine. Totul, însă, măcar cu această condiție: să nu fie primejdios.

Pentru că, iată, de curînd, într-un cartier bucurestean, un băiat de clasa a VI-a s-a accidentat grav cățărîndu-se pe balustrada scării transformată în tobogan. La Școala generală din comuna Ștefănești-Argeș, trei «năzdrăvani», S. Manolache, Gh. Tănase, F. Cîhîndescu se îndeletnicesc asiduu cu aceeași distracție.

la mai gîndiți-vă, băieți!

T. Ilie

DETAȘAMENTE ABONATE INTEGRAL LA „CUTEZĂTORII”

● Clasa a II-a A, Șc. gen. Esalnită-Olt («Sîntem cei mai tineri pionieri din școală dar activitățile noastre le plac chiar și celor din promoțiile mai vechi!»).

● Clasa a VII-a A, Șc. gen. Casimcea-Tulcea («Nici un corigent pe trimestrul întîi!»).

● Clasa a V-a B, Șc. gen. Boldu-Buzău («În paginile revistei găsim, între altele, multe sugestii pentru programele noastre de activități»).

Pentru aceste detașamente și pentru altele care vor apărea ulterior, pregătăm o Diplomă specială a redacției.

COLEGUL MINITEHNICUS

Desene: Nic Nicolaescu

FILE DIN EPOPEEA NAȚIONALĂ

2

LITVOLI

FILE DIN EPOPEEA NAȚIONALĂ

În una din zilele anului 1271, la curțile lui Litvov din Tîrgul Jiului, a intrat un car flamand. Este anunțat preacinstitul negustor Longiupon — în realitate o iscoadă a cavalerilor din Ordinul Ioaniniților — care au în stăpînire cetatea Severinului și vor să împiedice alegerea lui Litvov drept voievod al tuturor valahilor prin unirea obștilor de pe Lotru, de pe Jiul și Amaradia, a moșnenilor și păstorilor de pe Motru și Sîtătoara.

PARCÀ TE GONESC
O MIE DE DIAVOLI CHIORI,
LOCOTENENTE LONGJUPON!

MAI RĂU!...
DU-MA REPÊDE
LA COMANDOR.
VALAHII SE
RĂSCOMINĂ

SCENARIUM
RÄDZ.
THEODOR

DESENE:
SALDO
FLOREA

PE LEGEA
MEA, ALEGerea ACESTUI
LITOVoi, DREPT VOIEVOD,
MĂ NELINIȘTEȘTE, DOMNI-
LOR CAVALERI.

TREBUIE
BĂTUȚI CU BICEL
ȘI ÎNHĂMAȚI LA
PLUGURI ÎN LOCUL
VITELOR |

AM FOST
TRIMISI AICI DE
SANCTITATEA SA
PAPA, SA
APARAM..

CE SĂ APĂRĂM
LONGJUPON ? A-
CEST PĂMÎNT ESTE
AL LOR !

PACTIZATI
CU RĂSCULĂȚII.
MONSIEUR, CON-
TE FLEUR DE LYS?

RECUNOSC
UN ADEVĂR, FĂRĂ CA ASTA
SĂ MĂ ÎMPIEDICE SĂ PE-
DEPSESC TRUFIA LUI Lİ-
TOVOI. LA ARME, CA-
VALERI!

ESTE ÎMPOTRIVA
DIPLOMEI DATĂ NOUĂ,
CAVALERILOR IOANIȚI,
DE CATRE REGII
UNGARIEI.

VIN DE BURGUNDIA, PREACUERNAȚI FRATEI IONANIȚI!

CNEAZULE
GORUNMARE, SĂ FIU
TAP LOGODIT DACĂ PEA-
ȘFINTII NU SE PREGATESC
DE RĂZBOI ...

ESTE VRE-
MEA SA-L VESTIM
PE LITONDI.

- Hei,
MARINARI! LEGATI-
PE ASTIA DOI DE
BANCA VÎSLAȘILOR!

PREA SE
OPOCĂIESC,
DIAYOLII

ÎI MIRUIM
ȘI SĂRIM ÎN
DUNĂRE...

ACUM,
GORUNMARE!

-VA URMI-

În acest număr:

- „AGENDA
PIONIERULUI COMANDANT“
- „La IAȘI, o navă
pentru cer senin“
- Ferestre deschise spre lume
„COPIII
ȚINUTURILOR ALBE“

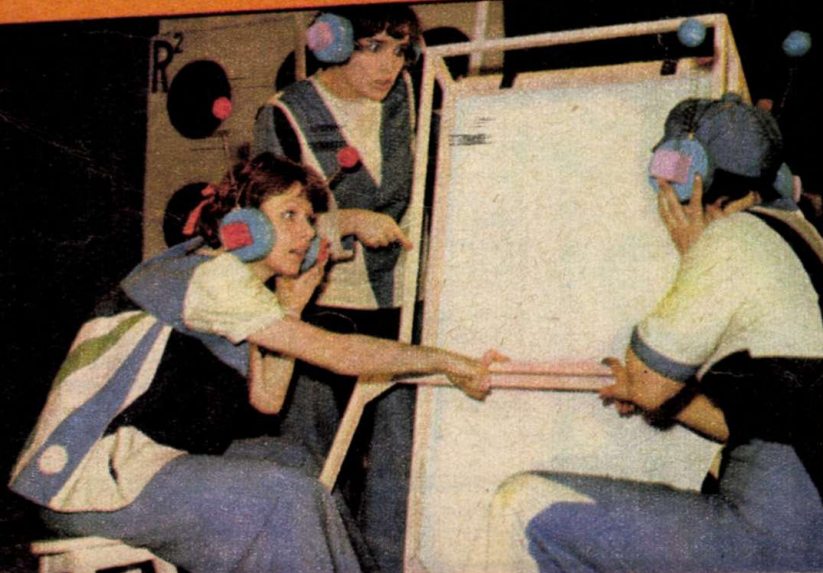

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMINALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 19 FEBRUARIE 1976,
ANUL X (NR. 439)
12 PAGINI, 1 LEU

Foto: Constantin Popescu

8

FOTOGRAFIA SĂPTĂMÎNII

- 1. Preocupări atente, serioase, dedicate unei probleme de asemenea serioase, de mare importanță: lupta împotriva poluării! «Da, chiar și noi, copiii, cu puterile noastre putem fi de ajutor», pare să spună această imagine care-i surprinde în plină activitate pe pionierii de la Liceul din Orașul Victoria.
- 2. «Oricit de complicate ar părea aceste aparate, noi le minuiem cu pricepere și ușurință, pentru că sîntem înșiși constructorii lor».
Foto: Gabriela Curea, Școala generală nr. 10, Craiova.
- 3. Deși afară-i atât de frig, este sigur că «locuitorii urechiati» nici nu știu de aceasta. Harnicii pionieri au grijă să nu le lipsească nimic, nici chiar... prietenia lor (Școala generală nr. 4, Corabia).
Foto: Cercul foto, Casa pionierilor Slatina, județul Olt.
- 4. 21 de viteji! Ațiiasînt cu toții elevii Școlii generale de 4 ani din satul Cetatea, județul Constanța. Copii harnici, care nu se sperie nici de distanțe mai mari și nici de lecții mai grele, ei au reușit să încheie primul trimestru cu note foarte bune «ceea ce se va întâmpla și în celelalte două», ne asigură ei cu hotărâre.
- 5. Păpușărese mici, care dau... puteri mari personajelor din povești (Școala generală nr. 1, Jimbolia, județul Timiș).

RADAR

● Împreună, pionieri și utedicști de la Școala generală nr. 2 din comuna Lunca Ilvei, județul Bistrița-Năsăud, au întreprins, de curînd, o frumoasă și utilă acțiune. «Urîcînd muntele în șir indian, ne scriu ei, am reușit să ajungem pînă la Poteca căprioarelor, unde, încă din toamnă, amenajasem o hrînitoare pentru animale. Am trecut de îndată la dezapezirea împrejurimilor, am aprovizionat hrînitoarea cu fîn, grăunțe, castane și sare. Tol acum am amenajat și o cantînă pentru potîrnichii, despre care știm că o duc foarte greu în timpul iernii.

Pe parcursul drumului, am organizat concursul «Urme pe zăpadă», iar în jurul unui foc, ne-am veselit».

**AU CUVÎNTUL PIONIERII LOC-
TIITORI AI PREȘEDINTELUI
CONSILIULUI NAȚIONAL AL
ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR**

ÎN ATENȚIA NOASTRĂ- ACTIVITĂȚILE CULTURAL ARTISTICE

Putem spune că în județul nostru, Constanța, nu există școală care să nu aibă formații de cor, brigăzi artistice de agitație, echipe de teatru etc. Și, chiar dacă avem ansambluri renumite cum ar fi fanfara, taraful, echipa de dansuri populare cu frumoase succese și peste hotare, nu ne mulțumim cu atât. Dorința noastră este aceea de a-i antrena, sub o formă sau alta, pe toți pionierii și școlarii în aceste activități. Astfel, la festivalul «Cînt de slavă patriei și partidului» vor participa peste 70 de unități, iar cunoscutul festival «Litoral '76», anul acesta la a VI-a ediție a sa, va reuni pionieri din toate județele țării.

O frumoasă experiență, care ne îndreptățește să sperăm că se va extinde și mai mult, o au pionierii din Cobadin, Poarta Albă, Băneasa, Olțina, Cernavodă, Hirșova care organizează cu regularitate duminici culturale, montaje literar-muzicale («Memoria pămîntului românesc», «Timp comunist», «Pe urmele eroilor», «Viitor de aur țara noastră are») și la care vin cu multă plăcere părinții lor, frații mai mari. Am observat, și vom ține seama pe viitor mai mult de lucrul acesta, că numai acele programe care au un bogat conținut educativ (nu o înșiruire oarecare de cîntece și poezii) se bucură de aprecierea spectatorilor, iar noi, cei care le pregătim, ne cultivăm aptitudinile, gustul pentru frumos, ne lărgim orizontul de cunoștințe și în acest domeniu.

GELU BALAGIU
Constanța

PREZENȚE PIONIEREȘTI ÎN VIAȚA ȚĂRII

În atmosfera însuflețitoare creată de expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, de cuvântarea sa rostită în încheierea lucrărilor Congresului deputaților consiliilor populare județene și al președinților consiliilor populare, țara întreagă cunoaște un nou și puternic imbold, în participarea tot mai activă a întregului popor la conducerea tuturor domeniilor de activitate.

Hotărârile adoptate, însuflețitoarea Chemare adresată de Congres consiliilor populare județene, municipale, orașenești și comunale, tuturor cetățenilor de la orașe și sate, mobilizează puternic voința întregii națiuni de a acționa cu abnegație și responsabilitate pentru în-

făptuirea istoricelor hotărâri ale Congresului al XI-lea al partidului.

Astfel, în aceste zile, și pionierii, urmînd exemplul părinților lor, comuniști, se angajează cu entuziasm să participe la înflorirea tuturor localităților țării.

Tot mai multe sînt scrisorile sosite pe adresa redacției, de la prietenii noștri corespondenți, care ne vestesc fapte de hărnicie ale purtătorilor cravatei roșii cu tricolor. «Avem o mare bucurie, ne scriu pionierii detașamentului clasei a VII-a de la Școala generală Cîrstănești, comuna Oteșani, județul Vîlcea. De puțină vreme, în satul nostru a început să se înalțe o școală nouă, mare și frumoasă. Pentru că sîntem dornici s-o vedem cît mai repede gata, înfrumusețînd aspectul satului, dăm și noi ajutor constructorilor. De pe acum, ne dăm seama că noua noastră școală, prin locul în care este așezată, prin linia arhitectonică frumoasă, va ajuta într-adevăr la dezvoltarea armonioasă a satului nostru».

Din județele Vrancea, Cluj, Hunedoara, Vaslui și din alte colțuri de țară ne scriu pionierii despre primele pregătiri în vederea participării lor la acțiunile de îngrijire și apărare a pădurilor, una dintre bogățiile naturale cele mai de preț ale patriei noastre. În această primăvară

mii de puiți de nuci, de conifere vor prinde rădăcini în livezile și pădurile țării.

«Știm și noi, ne scriu pionierii din comuna Ivești, județul Galați, că la Congresul consiliilor populare s-a discutat despre transformarea unui număr de comune în orașe agricole sau agro-industriale. Și comuna noastră va fi una dintre acestea! Sîntem mîndri că în curînd, și pe la noi se vor înălța construcții noi, blocuri de locuințe, iar la toate aceste lucrări, care vor ajuta la dezvoltarea comunei noastre, vom aduce și noi partea noastră de muncă, de hărnicie, dorința de mai bine, de mai frumos.»

Pretutindeni în țară, în aceste zile în

care primarii, deputații, cetățenii chibzuiesc ca răspundere asupra treburilor gospodărești ale satelor și orașelor, sînt prezenți alături și școlarii. Ca beneficiari de mine ai acestor profunde transformări, sînt dornici să cunoască perspectivele de dezvoltare ale meleagurilor natale, să afle locurile unde pot contribui și ei, prin faptele lor de muncă, la mărețele înfăptuiri ale acestor ani, semnînd, în acest fel, ca o semnificativă prezență în viața socială a țării, cu modestie — Pionier-'76!

Iată numai cîțiva dintre harnicii pionieri din Oteșani, detașamentul clasei a VII-a.

CALENDAR EROIC

380 DE ANI DE LA RĂSCOALA SECUIILOR

de prof. univ. DUMITRU ALMAȘ

În evul mediu, secuii, așezați în depresiunile din răsăritul Transilvaniei, au avut rolul de străjeri la trecătorile Carpaților. Fiind niște ostași vrednici, ei s-au bucurat, de la început, de multe libertăți și scutiri de dări. În schimb aveau obligația de a se pregăti ca ostași și a sări la luptă împotriva oricăror cötropitori. Astfel,

cetele de secui au luptat, cu multă bărbăție, alături de oastea lui Ștefan cel Mare, la bătălia de la Vaslui împotriva otomanilor, ajutînd la dobîndirea victoriei.

Cu aceeași pricepere și dîrzenie ostășească, secuii au colaborat cu oastea lui Mihai Viteazul, în anul 1595. Au contribuit la eliberarea Tirgoviș-

tei, a Bucureștiului și a Giurgiului, adică la alungarea definitivă a lui Sinan pașa.

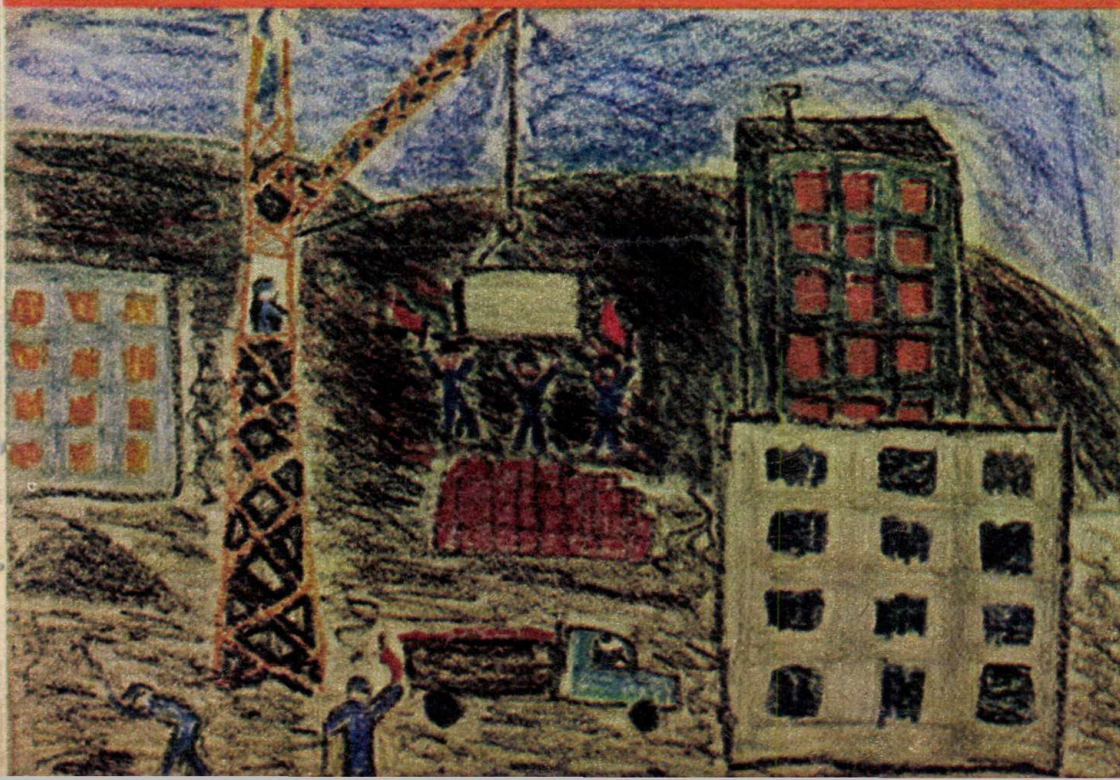
Dar, după război, principele Transilvaniei, Sigismund Bathory, a anulat libertățile secuiilor, urmărind să-i facă iobagi. Din această pricină, între secui și nemeșimea maghiară, condusă de Bathorești, s-a stîmuit o ură nestinsă, vădită în apriga luptă socială dezlănțuită în 1596. Secuii s-au răscolit, au început să-i alunge pe asupritori și să le dărîme castelele. Dar nemeșii au înăbușit răscola în sînge. Înrobiți și persecutați încă mai crunt, mulți secui au venit la Mihai Viteazul și s-au angajat ca legegii, adică ostași cu plată, așa cum se obișnuia pe vremea aceea.

Iar în 1599, cînd a trecut munții în Transilvania, Mihai vodă și-i-a apropiat pe secui, făgăduindu-le vechile libertăți. Drept urmare, secuii i-au dat importante contingente de ostași, conduși de Gh. Maco, de Gh. Horvath sau Dumitru cel Mare. În bătălia de la Șelimbăr, cetele de secui au luptat, cu dîrzenia și priceperea cunoscută, împotriva principelui Andrei Bathory și a nemeșimii.

După victoria din 1599, voievodul român a intrat triumfător în Alba Iulia, iar Andrei Bathory, fugind spre răsărit, a fost prins de secui și ucis. Ura secuiilor împotriva Bathoriștilor și a nemeșimii nu s-a stins odată cu această răzbunare. «Secuii erau atît de supărați, scrie un cronicar ungur din acea vreme, încît în ura lor de moarte doreau să-i nimicească pe toți Bathoreștii». Îi iubeau în schimb pe Mihai vodă, care le-a dat vechile libertăți, scoțîndu-i de sub stăpînirea nemeșilor. Iar atunci cînd, în mai 1600, a trecut munții în Moldova, cetele de secui au venit în rîndurile oștirii voievodului român. Colaborarea și prietenia dintre Mihai vodă și țărani secui s-a vădit și în bătălia de la Mirăslău. Dar, cîștigînd victoria, generalul Basta și nemeșii au măcelărit, în chipul cel mai sălbatic, în timpul nopții, aproape 2000 de ostași secui.

Neamul secuiilor l-a iubit pe voievodul român pentru că le-a acordat vechile libertăți și fiindcă s-a purtat cu dînsii cu multă înțelegere și omenie. Secretarul lui Mihai vodă, numit Ioan Darai, scria că totdeauna măria sa față de secui «a arătat dragoste și-i asculta pe toți cu capul descoperit cînd își spuneau păsurile și li ocrotea bucuros împotriva tuturor pîrșilor în pricinile lor drepte». Pentru istoria României este deosebit de grăitor faptul că s-au înscris strînse legături și sinceră prietenie cu secuii tocmai din vremea marelui voievod care a înfăptuit prima Unire a celor trei Țări Române.

DESENUL SĂPTĂMÎNII de Carmen Diaconu, clasa a VI-a, Piatra Neamț.

Cuvîntarea tovarăşului Nicolae Ceauşescu la Forumul tinereţii a conferit şi activităţii cultural-artistice pioniereşti un rol bine definit, care trebuie să contribuie, prin mijloacele artei şi culturii, într-o măsură mai însemnată la creşterea pionierilor şi şcolarilor în respectul profund faţă de muncă, faţă de făuritorii bunurilor materiale, să le cultive sentimentul de mîndrie naţională, îndemnîndu-i să se pregătească pentru a continua lupta celor ce şi-au dedicat activitatea şi viaţa înfăptuirii unor idealuri nobile puse în slujba patriei, să se ataşeze cu pasiune şi entuziasm operei de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate.

SUB SEMNUL MARILOR EVENIMENTE

Într-o perioadă marcată de mari evenimente — cînd întreaga ţară trăieşte climatul efervescent al măreţelor perspective deschise de cel de-al XI-lea Congres al P.C.R., la începutul unei noi etape hotărîtoare în viaţa ţării, cum este cincinalul revoluţiei tehnico-stiinţifice, sub semnul luminos al aniversării a 55 de ani de la înfiinţarea P.C.R. şi al centenarului cuceririi independenţei de stat a României — Organizaţia pionierilor are sarcina să asigure un nivel ideologic corespunzător activităţilor cultural-educative. Întîlnirile cu activişti de partid şi de stat, cu vechi membri de partid, oameni de ştiinţă şi cultură, muncitori fruntaşi, Eroi ai Muncii Socialiste şi alte acţiuni asemănătoare, buna pregătire a participării formaţiilor pioniereşti la concursurile «Drum de glorie» şi «Oameni şi fapte de seamă din istoria patriei» trebuie să deţină un loc însemnat în programul de activitate al fiecărei grupe, detaşament sau unitate.

«ÎNVĂŢĂM, TRĂIM ŞI MUNCIM ÎN CHIP COMUNIST»

Astfel se intitulează ediţia din anul acesta a concursului de creaţie literară «Tinere condeie», care va prilejui o nouă afirmare a talentului creator al copiilor din întreaga ţară. La fel ca în fiecare an, inima vie a patriei va bate în rîndurile scrise ale celor mai tineri fii ai săi, părtaşi cu gîndul şi cu fapta la eforturile întregului popor pentru făurirea unui viitor luminos, inspiraţi de patosul epocii socialiste. Avîntul, hărnicia, tenacitatea constructorilor, munca în fabrică, pe ogoare a tatălui, a mamei, a fraţilor, bucuria de a trăi zilele fericite ale unei vieţi noi, frumuseţea gestului cotidian — puietul sădit în faţa blocului sau cărămida aşezată la temelia viitoarei şcoli — sînt numai cîteva din posibilele subiecte ale viitoarelor compoziţii pentru concursul ce se va desfăşura, în toată ţara, în prima duminică a lunii martie.

În ansamblul activităţii pioniereşti, manifestările cultural-artistice educative ocupă un loc însemnat. În legătură cu ceea ce trebuie să întreprindă în acest sens comandamentele pioniereşti, fiecare pionier-comandant, vi se adresează astăzi tovarăşa MARIA NICOLAE, activistă a C.N.O.P., Comisia pentru activitatea cultural-artistică.

APLAUZE LA SCENĂ DESCHISĂ

Aflat în plină desfăşurare, concursul de teatru, de poezie patriotică şi revoluţionară al pionierilor şi elevilor «Sub flamura partidului, te slăvim, Românie socialistă», a cărui fază judeţeană va avea loc între 4 aprilie şi 8 mai, are menirea să asigure o cît mai largă participare a copiilor. Nici o unitate de pionieri să nu rămînă în afara acestei acţiuni intrate în tradiţia organizaţiei noastre. Multă, foarte multă exigenţă faţă de conţinutul spectacolului, faţă de calitatea interpretării artistice! Să spunem un NU categoric improvizaţiilor, superficialităţii!

Concursul cultural-artistic «România socialistă — ţara mea

de glorie» se continuă anul acesta cu prezentarea formaţiilor corale şi orchestrale pioniereşti. Patru judeţe vor găzdui peste patru mii de copii din toată ţara, copii români, maghiari, germani şi de alte naţionalităţi, unindu-şi glasurile tinere într-un cînt de recunoştinţă închinat partidului, poporului.

LA TIMPUL VIITOR

Tradiţionala Zi a pionierului va inaugura seria activităţilor cultural-artistice ce vor domina vacanţa de vară.

Calendarul activităţilor cultural-artistice pe luna iunie mai cuprinde Expoziţia naţională de filatelie a pionierilor «Cravatele roşii», care va fi găzduită anul acesta la Iaşi.

La începutul lunii iulie, pe meleagurile sucevene va răsună din nou balada lui Ciprian Porumbescu, izvorită de sub arcul celor mai tineri interpreţi, la Festivalul-concurs de interpretare instrumentală. Iniţiat în scopul apropierii copiilor de muzica cultă, concursul urmăreşte nu numai familiarizarea lor cu cele mai valoroase lucrări ale compozitorilor români şi de peste hotare, ci şi depistarea şi promovarea copiilor dotaţi, ridicarea nivelului lor interpretativ. Prezenţa la Festival a unor personalităţi marcante ale vieţii muzicale, alături de copii şi profesori din toată ţara, va înlesni un bogat schimb de experienţă şi — de ce nu? — prilejul unor noi şi frumoase prietenii.

Centenarul naşterii lui Constantin Brîncuşi va fi sărbătorit

prin concursul şi expoziţia de arte plastice ce se vor organiza în iulie, la Tg. Jiu. Cului şi forme se vor ivi de sub mîinile micilor plasticieni, închegînd un frumos omagiu marelui nostru artist: între Masa tăcerii şi Poarta sărutului se va desfăşura coloana gîndului creator al celor mai tineri fii ai patriei.

Tradiţionala manifestare de masă, acţiunea «Litoral '76», va aduce în peisajul «Serbărilor mării» frumuseţea tradiţiilor folclorice ale poporului nostru prin intermediul celor mai tineri interpreţi — pionierii — mesageri ai tuturor meleagurilor ţării.

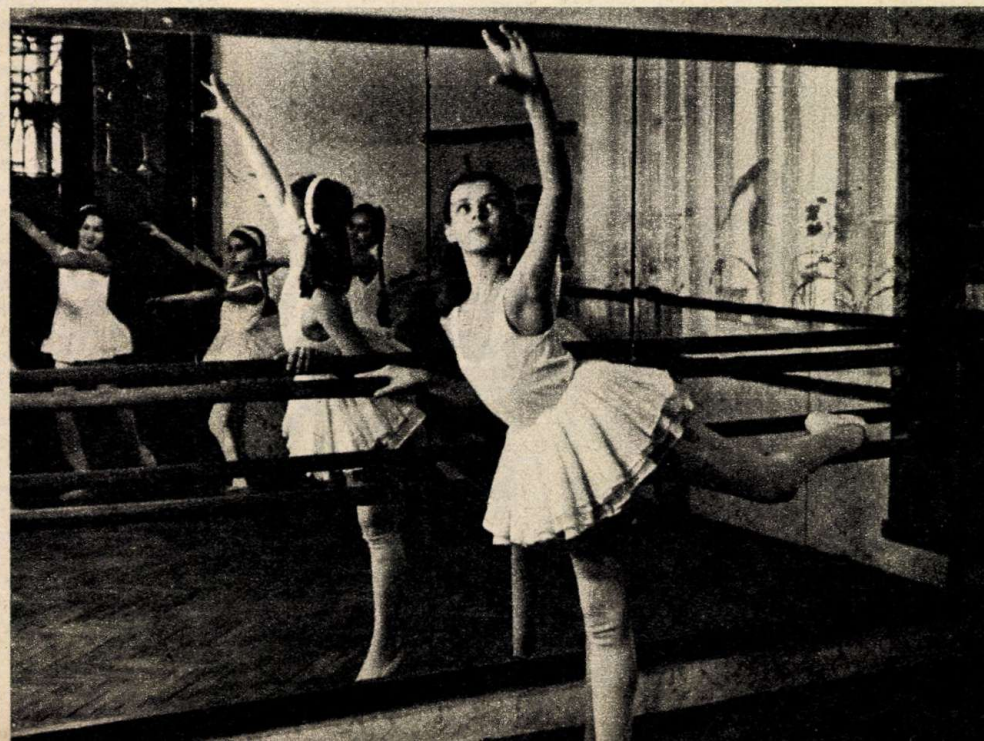
CU APARATUL DE FILMAT PE ŞANTIERELE PATRIEI

Prietenii cineclubului vor avea şi ei posibilitatea, în cursul acestui an, de a-şi confrunta impresiile şi mai ales de a supune produsul curiozităţii lor creatoare judecăţii colegilor şi profesorilor. Am recomanda în acest sens ca obiectivele aparatelor de luat vederi să devină adevărate ferestre deschise spre viaţă, spre lume, spre realizările poporului nostru, spre lupta continuă, de zi cu zi, pentru mai bine, dorinţa de frumos, dar în aceeaşi măsură şi activităţile obişnuite ale detaşamentului, ale unităţii să-şi găsească locul pe peliculă.

În atenţia pionierilor comandanţi şi a comandamentelor pioniereşti trebuie să se afle grija pentru antrenarea tuturor copiilor în activitatea cultural-artistică educativă. Nici un pionier în afara activităţilor. Reamintim necesitatea ca un membru anume al comandamentului să coordoneze activitatea cultural-artistică a unităţii.

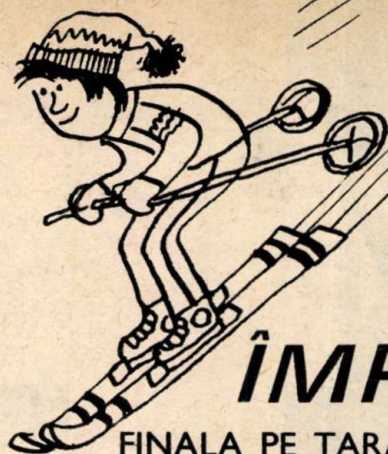
Orice formă de manifestare ar adopta, aceste activităţi trebuie să vină în sprijinul obiectivelor majore ale organizaţiei, să corespundă cerinţelor actuale care stau în faţa celor mai tineri fii ai ţării. Prin ansamblul acţiunilor cultural-artistice se educă perseverenţa, respectul faţă de muncă, prietenia şi frăţia dintre toţi copiii ţării. Prin acţiunile de valorificare a folclorului se asigură perpetuarea tradiţiei, a experienţei de viaţă a poporului nostru. Concursurile de creaţie sau interpretare — pe lîngă posibilităţile de educare a gustului pentru frumos — au meritul stimulării talentelor.

Am recomanda comandamentelor pioniereşti să se preocupe intens de conţinutul acestor activităţi, nu numai de forma lor. Fie că este vorba de ansambluri folclorice, de coruri sau brigăzi, de dansuri tematice, montaje, formaţii de teatru sau de filmele cinecluburilor, izvorul de inspiraţie trebuie să fie acelaşi: viaţa noastră de zi cu zi, eforturile întregului popor sub conducerea comunistilor, pentru edificarea societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi înaintarea României spre comunism.

● Într-un decor de
carte poștală ilus-
trată ● Pistă de
gheață și pîrtii a-
proape ca la Inns-
bruck ● Cei care au
ieșit din anonimat
● Rosinanta alături
de Ducipal

Au fost 216 cu toții. (Puteau să
fie mai mulți, dar reprezentanții
a trei județe au absentat: suce-
veni, motivat din cauza visco-
lului care le-a barat drumul, cei

PATINE, SCHIURI ȘI SĂNIUȚE ÎN ÎMPĂRĂȚIA IERNII

FINALA PE ȚARĂ A „CUPEI TINERETULUI” (EDIȚIA DE IARNĂ)

1 200 metri, a fost atât de bine
amenajată — cu buldozerele! —
încît, după părerea specialiștilor,
ar fi putut găzdui chiar și între-
ceri de bob).

În acest decor ca de carte
poștală ilustrată (brazii cu cren-
gile împovărate de nea fiind o
prezență obișnuită chiar și pe
străzile orașului), dispunînd de
asemenea condiții — excelente,
după părerea tuturor — campio-
nii județeni ai ediției de iarnă a
«Cupei tineretului» s-au lansat,
punînd «la bătaie» toate cunoș-
tințele și tot talentul lor în dispu-

asociațiilor sportive. Iată-o, de pîl-
dă, pe Suzana Biro, elevă în clasa
a VIII-a la Liceul din Ditrău.
Pînă la finală era o necunoscută.
Nu avusese încă prilejul să parti-
cipe la nici o competiție mai im-
portantă. I l-a oferit însă «Cupa
tineretului». Și acum, după ce a
cîștigat proba de 200 de metri
la patinaj viteză, după ce a urcat
pe cea mai înaltă treaptă a po-
diului, unde a îmbrăcat tricoul
de campioană și a primit medalia
de aur, Suzana a intrat sub lu-
mina reflectoarelor. Mai precis,
a ieșit din anonimat, pășind pe
calea afirmării în sport. Ceea ce
se poate spune despre toți cei-
lalți cîștigători. Nu numai despre
campioni, ci și despre cei clasați
pe locurile doi și trei. Ba chiar
și despre cei de pe locurile patru,
cinci și șase (și ei distinși cu
diplome și premii). Numele tutu-
ror acestor copii între 10 și 14
ani au fost trecute pe «tabelele
speranțelor», ei intrînd și rîmî-
nînd pentru un timp în atenția
specialiștilor. Cum vor evolua,
cît de departe vor ajunge pe acest
drum? De-acum lucrul acesta

de la inaugurarea acestei com-
petiții de masă care și-a cîștigat
o mare popularitate și printre
pionieri și școlari) o situație ca-
racterizată de un fel de inechi-
tate, care se perpetuează: la edi-
ția de iarnă, concurenții se pre-
zintă pe linia de start fiecare...
cu ce are. Așa se face, de pildă,
că unii vin cu «săniuțe olimpice»,
unele fiind special comandate în
străinătate, iar alții cu... săniuțe
de lemn sau de țevă, «meșterite»
de tata, de unchiul sau de altă
rudă ori cunoștință mai bine-
voitoare. Și oricîte calități ar avea
un pilot de pe o asemenea sanie,
oricît de mult s-ar strădui el,
se-nțelege că niciodată nu va
reuși să-i «bată» pe ceilalți. Că
orice-ar fi și orice-am zice noi,
Rosinanta nu poate concura cu
Ducipal decît... fără nici o șansă.
Și dacă o obligăm să concureze
totuși, situația nu poate fi decît
hazlie. Ba, dacă o privim cu mai
multă atenție, un pic chiar tristă.
Totmai de aceea ne adresăm
celor care răspund, la nivelul
județelor, de organizarea acestei

competiții, cu o întrebare: Nu
s-ar putea ca patinele, schiu-
rile și săniile sportivilor trimiși
la finale (care, să nu uităm, sînt
copii, și copiii altfel judecă unele
lucruri în comparație cu maturii)
să fie dintre cele mai bune (dacă
nu ale lor, cel puțin puse la dis-

poziție doar pentru întreceri)?
Ar fi, oare, prea greu, prea com-
plicit?

Atît. Încolo, toate bune și la
locul lor și să ne vedem cu bine
și sănătoși și la anul.

Constantin Diaconu

1. Cei doi campioni la patinaj viteză
— Suzana Biro și Bela Borsas.

2. Spre creste, pe pîrtia de săniuțe,
într-un peisaj ca de carte poștală
ilustrată.

3. Sosire după 1 200 de metri de cobo-
rire în mare viteză.

4-5-6. Unii cu săniile speciale, de con-
curs, alții cu săniile de țevă, și pe
sus, dar și pe jos.

3 depinde numai de ei.

Au cîștigat, cum vă ziceam,
cei mai buni. Și, după cum ați
observat, cei mai mulți (7 din 8)
fac parte din «lotu» gazdelor.
Pe ici, pe colo însă, la o probă
și poate chiar la două, s-ar fi putut
totuși ca rezultatele să fie al-
tele. Dacă...

Există (încă de acum trei ani,

tarea celor patru probe — de
patinaj viteză, de schi fond și de
schi alpin, precum și de săniuțe
— a titlurilor de campioni repu-
blicani, a cupelor, medaliilor, di-
plomelor și premiilor aflate la...
discreția lor.

Deși «comprimate» pe o pe-
rioadă foarte scurtă de timp —
practic doar o zi și jumătate —
întrecerile, urmărite cu atenție
de specialiști și de un numeros
public, au oferit un spectacol
deosebit de frumos, deseori pal-
pînt. Luptă strînsă la toate pro-
bele, cu răsturnări de situații
de la o zi la cealaltă (fiecare probă
desfășurîndu-se în două manșe),
încheiată, cum e și firesc, cu
victoria celor mai buni. Iată-i pe...
anonimii de ieri, azi campioni
republicani: patinaj viteză, fete —
Suzana Biro, băieți — Bela Bor-
sos, ambii din Harghita; schi
fond, fete — Piroșca Abos din
Harghita, băieți — Dorin Ungu-
reanu din Brașov, schi alpin,
fete — Csilla Peters, băieți —
Szolt Balasz — ambii din Har-
ghita; sanie, fete — Aurica Urzi-
că, băieți — Ioan Hurubă, ambii
din Harghita.

Ieri anonimi, azi campioni. O
«metamorfoză» care a devenit
posibilă datorită existenței «Cu-
pei tineretului», această populară
competiție sportivă de masă, re-
zervată în exclusivitate celor care
nu beneficiază de pregătire spe-
cială în cadrul cluburilor sau

din Olt și din Dolj însă nemo-
tivat, drept care le adresăm un
«DE CE?» la care așteptăm
răspuns). Unii au venit cu patine,
alții cu schiuri și, cei care au
mai rămas, cu săniuțe. Iar Mier-
curea-Ciuc și împrejurimile ei,
dar mai ales organizatorii și gaz-
dele competiției (reprezentanți ai
C.N.O.P., C.N.E.F.S., M.E.I. și
organelor locale) i-au primit cum
se cuvine: cu zăpadă și gheață
din abundență, cu goarne și flori,
cu masă și casă, cu autobuze la
dispoziție, cu o pistă de patinaj
viteză — jos, la Miercurea-Ciuc —,
într-adevăr «ca oglinda» și cu
trei pîrtii — sus, în munți, la
Băile Harghita, una de săniuțe și
două pentru schi — aproape ca
cele de la Innsbruck. (Mai ales
cea de săniuțe, în lungime de

● Lecție în aer liber.

● La pian, cu tata.

LA OPT ANI, DIRIJOR DE ORCHESTRĂ SIMFONICĂ

Are opt ani. Este elev în clasa a II-a și nu de multă vreme pionier. Îl cheamă Radu Postăvaru. Colegii îl iubesc, fiindcă este prietenos și știe o mulțime de jocuri. Acasă are grijă de frățiorul său Doru, în vîrstă de trei ani și jumătate. Îi arată poze și îi spune povești. Radu e un copil obșnuit, ca toți copiii. Și totuși despre Radu Postăvaru se vorbește foarte mult.

Avea cinci ani cînd a dirijat pentru prima dată Filarmonica din Iași. A urcat pe podium cu bagheta în mînă, a salutat sala cu o ușoară plecăciune, a dat fără nici o ezitare semnalul și armonia muzicii a umplut sala. În orchestră, muzicienii cu experiență, unii cu părul nins de ani, își executau partiturile după indicațiile lui Radu...

Publicul l-a răsplătit cu aplauze prelungite. Au venit apoi să-l vadă dirijori prestigioși din țară și de peste hotare. Cu toții au fost fermecați de talentul băiatului. O memorie prodigioasă, un extraordinar simț al ritmului, așa au caracterizat ei calitățile micului dirijor, care la ora aceea nu știa să scrie, nici să citească și, bineînțeles, nu cunoștea notele. Radu a dirijat și în alte orașe ale țării: la Botoșani, Brașov, Bacău și Constanța. Precizăm că talentul său a făcut impresie pretutindeni.

Între timp, Radu a devenit școlar. Învăță pianul, descifrează partituri muzicale.

— Mai ai timp de joacă, Radule? — Sigur că da. În fiecare zi trag un fotbal! Cînd e zăpadă, mă dau cu sania. Dar cel mai mult îmi place să mă joc cu mașinuțele. Am o colecție... Și-mi mai place să merg cu tata la concert.

— Ce alte activități muzicale ai? — Dirijez corul și fanfara la casa pionierilor. De 1 lună am să dirijez din nou Filarmonica din Iași.

Să trăiești, Radu Postăvaru, să crești mare și să îndeplinești speranțele noastre, ale tuturor.

● La școală.

CU MAESTRUL MIHAI BREDICEANU, DIRIJOR AL FILARMONICII „GEORGE ENESCU“, DESPRE

Radu Postăvaru

Întrebare: Ce credeți despre acest culezător de opt ani care a dirijat cîteva dintre filarmonicile noastre?

Răspuns: Un băiat dezghețat, un băiat care-mi place, dotat cu o incontestabilă precocitate muzicală. Trebuie să știți că în muzică, la fel ca în matematică, aptitudinile se manifestă foarte de timpuriu. Radu are în plus șansa de a crește într-un mediu prielnic muzicii. Tatăl său este un destoinic instrumentist al Filarmonicii ieșene, iar mama cîntă în corul aceleiași instituții muzicale. Radu este atras de bagheta de dirijor. Foarte bine. Deocamdată este ajutat de memorie. Această constituie, fără îndoială, o performanță. Va urma competența. Radu va învăța, va munci. Crescînd și lucrînd, va dobîndi o concepție, își va forma un mod personal de interpretare a muzicii. Actul de performanță de astăzi se va transforma în act de competență. Dacă, bineînțeles, Radu se va îndrepta spre arta dirijorală. Dar nu putem prevedea

● Final de concert.

LA IASI - O NAVĂ PENTRU CER SENIN

MINITEHNICUS PE SCENĂ. În viața culturală a Iașului, un loc distinct îl ocupă Teatrul pentru copii și tineret. Echipa lui entuziastă a izbutit să ofere pionierilor și școlarilor o serie de spectacole nu numai atrăgătoare, dar și pline de conținut, de o bună ținută artistică, dovedind grijă și respect pentru tînărul spectator. De aceea, copiii vin cu plăcere la teatru și participă din toată inima la evenimentele de pe scenă.

După «Povestea vorbii» de Anton Pann, pusă în scenă de tînăra regizoare Anca Ovanetz, asistăm la o nouă premieră: «O navă pentru cer senin» de Ion Ochinciuc. Un grup de minitehnicieni au construit în cadrul cercului o rachetă. Cunoșcînd toate secretele navei, bucurîndu-se de ajutorul unui robot pe care l-au dotat cu excelente programe de lucru, pionierii constructori vor fi și piloți de încercare. Iată-i gata

În premieră absolută: Minitehnicus pe scenă la Teatrul pentru copii și tineret din Iași.

de zbor. De aici încep și aventurile, la care participă cu emoție întreaga sală.

Astfel, Concursul «Minitehnicus», acest laborator al creativității, în care pionierii investesc inteligență și fantezie, în care iau naștere culezătoare proiecte de viitor, a devenit sub pana scriitorului Ion Ochinciuc subiectul unei piese pline de vervă, cu o replică vie, dinamică.

Referindu-se la «O navă pentru cer senin», Constantin Brehnescu, regizorul spectacolului, actor și unul dintre entuziaștii animatori ai teatrului, ne spune:

— Prin acest nou spectacol, teatrul nostru urmărește să transmită copiilor sensurile bogate și frumoase ale vieții. Invitîndu-i pe cei din sală la un vibrant dialog, îl facem pe tînărul spectator partenerul nostru de joc.

Aceste cuvinte definesc stilul teatrului, de altfel excelent demonstrat în spectacolul «O navă pentru cer senin». Atrăși de universul inedit al noului personaj care a urcat pe scenă — minitehnicianul — realizatorii au folosit, alături de jocul actorilor, într-un mixaj la fel de inedit, animația de păpuși, muzica și dansul.

Copiii se regăsesc cu plăcere în spectacol, receptează îndemnul la muncă și creație, la prietenie, generozitate, întruajutorare. Ei cîntă și se bucură, trăind aventura deopotrivă cu actorii de pe scenă.

Aș spune că slăbiciunile piesei — unele fragilități ale acțiunii, unele naivități — sînt acoperite de extraordinara comunicare pe care actorii o realizează cu sala. După final, pleci fredonînd cîntecul minitehnicienilor, în care muzica plină de culoare a tînărului compozitor Sabin Pautza îmbracă versurile Anei Mășlea. Într-un număr viitor, vom publica în revistă acest cîntec, să-l fredonăm împreună.

DRUM BUN, CIREȘARI! Ascuns după un stejar, micul Tic ascultă ce pun la cale prietenii săi mai mari. Înțelege că va fi lăsat acasă. E prea mic ca să plece în expediție în rînd cu ceilalți. Dar cu Tic nu-i de joacă!

Cine sînt fetele și băieții care răspund la numele de Lucia, Victor, Tic, Maria? Ne aflăm în lumea cireșarilor. Un joc? Nu, o piesă după cunoscutul ciclu «Cireșarii», aparținînd scriitorului Constantin Chiriță. După repetiție punem interpreților, elevii la Școala generală nr. 10 din Iași, cîteva întrebări.

— De mult doream să fim și noi cireșari, mărturisește pionierul Costel Varlaam. Dorința a devenit și mai puternică atunci cînd am urmărit serialul T.V. Jucăm cu plăcere, căutînd să redăm caracterul fiecărui personaj.

— Cine a făcut dramatizarea?

— Noi, cu ajutorul tovarășului comandant-instructor, Romeo Moga, profesor de limba română. Am împărțit acțiunea în trei acte.

— Dar decorurile?

— Am primit ajutorul actorului Puiu Vasiliu de la Teatrul Național, îmi explică pionierul Mihai Serciu, care este regizorul spectacolului. El m-a învățat cum să-mi întocmesc un caiet de regie și cum să improvizez decorurile. Copacul din actul I a fost făcut din cerul de timplărie. Mai complicat era decorul peșterii. Am hotărît să facem «atmosferă» printr-un joc de lumini. Așa că am intrat în acțiune cei de la cerul de fizică...

— Ați mobilizat toată școala!

— Aproape. Nu i-am amintit pe muzicienii noștri, care au înregistrat pe bandă chiar muzica serialului.

— Pe cînd premiera?

— Primul gong, în vacanța de primăvară, la Festivalul de teatru și poezie patriotică și revoluționară al pionierilor și elevilor, faza județeană. Tot atunci vom prezenta și un montaj de versuri și cîntece dedicate patriei și partidului. Vom prezenta spectacolele la Ateneul Tătărași, la unele cluburi din întreprinderi.

Pagini realizate de B. Caragiale
Foto: C. Popescu

COPILII ȘI ORASUL. Cînd primăvara își va trimite lumina asupra Iașului, totul va trebui să fie gata. De aceasta se îngrijesc pionierii din imaginile noastre împreună cu arhitectul Nicolae Vericeanu, de la Direcția de sistematizare a orașului. Totul a început într-o adunare de detașament, la Liceul de artă «Nicolae Tonitza». În ziua aceea, pionierii au discutat despre felul cum ar putea fi într-un mod mai direct utili orașului lor. Pielele și parcurile Iașului trebuie să fie atât de frumoase încît privirile să se oprească cu plăcere asupra lor, a spus unul dintre participanți. N-ar putea ei, pionierii, să realizeze asemenea lucrări? Cîrînd, cîteva delegații s-au prezentat la Direcția de sistematizare. Tovarășii de aici le-au indicat cîteva calcanne de blocuri situate lîngă Piața Unirii, pe care ucenicii artelor frumoase vor putea reproduce la o scară imensă cîteva din cele mai frumoase desene ale copiilor din Iași. Reproducerea va fi executată de către inițiatori, împreună cu alți pionieri și uteciști. Va fi o operă de artă colectivă, purtînd însemnele tineretii și dăruirii comuniste.

LILIAC ALB ȘI ALTE FLORI. Iașul păstrează amintirea unor mari personalități ale țării. Alături de gospodarii orașului, pionierii se simt și ei răspunzători, pentru această mostenire. Unii veghează asupra florilor de la bojdeuca lui Creangă din jurul statuii lui Cuza Vodă sau a casei lui Sadoveanu. Pionierii de la Liceul nr. 4 au grijă de gazonul care înconjoară teiul lui Eminescu de la Copou, loc în care prin tradiție se desfășoară adesea adunări de detașament închinat lui Eminescu: lucrare inspirată din viața marelui nostru Eminescu: evocarea în imagini a unor locuri în care a trăit și a creat poetul. Ne bucurăm că în anul acesta vom putea oferi tinerilor cititori un nou volum semnat de Alexandru Mitru, cuprinzînd legende medievale. Aș vrea să mai remarc două titluri, pe care le socotesc deosebit de semnificative: «Cartea patriei», o culegere de texte ale scriitorilor noștri clasici, vibrant omagiu țării, oamenilor ei, și «Cartea naturii», care va grupa scrieri dedicate de mari scriitori români frumuseților naturii patriei.

CE CĂRȚI VA OFERI TÎNĂRULUI CITITOR, ÎN ACEST AN, EDITURA «JUNIMEA»? La această întrebare a «Culezătorilor» a răspuns directorul editurii, scriitorul Mircea Radu Iacoban:

— Editura noastră are un profil complex, în care își află locul și literatura destinată celor de vîrstă culezătorilor. Nu de mult a apărut în librării una dintre lucrările lui Jules Verne: «Țara blănilor», tradusă pentru prima oară la noi. În curînd, va fi tipărită o originală lucrare inspirată din viața marelui nostru Eminescu: evocarea în imagini a unor locuri în care a trăit și a creat poetul. Ne bucurăm că în anul acesta vom putea oferi tinerilor cititori un nou volum semnat de Alexandru Mitru, cuprinzînd legende medievale. Aș vrea să mai remarc două titluri, pe care le socotesc deosebit de semnificative: «Cartea patriei», o culegere de texte ale scriitorilor noștri clasici, vibrant omagiu țării, oamenilor ei, și «Cartea naturii», care va grupa scrieri dedicate de mari scriitori români frumuseților naturii patriei.

O formație artistică distinsă cu numeroase premii: echipa de dansuri populare a Școlii generale nr. 11 din Iași.

EU SÎNT CREZANTE

SCHIȚĂ DE LICA IUTEȘ

cojocelului o mulțime de hirtii împăturite, ce-i drept, cu grijă, și pe care mi le puse teanc pe masă.

— Astea sînt o parte din ele...

— O parte, din care ele? Și ca să mă lămuresc cît de cît, l-am întrebat direct. Doar nu sînt toate pentru concursul literar?

— Păi, am adus la alegere. Am văzut că se pot trimite și două materiale.

— Oricum, dar tot trebuie să te hotărăști, pentru unul sau altul.

— M-am gîndit, dar nu m-am hotărît. Cîte probleme nu sînt într-o clasă? De pildă în clasa noastră, a IV-a B? Bune și rele, nu? Am scris despre absolut toate, așa că...

— Foarte bine că ai scris! Să vedem care sînt cele bune și care cele rele...

— Hm, mormăi Petrică, tocmai asta-i problema cea mai grea. Că toate sînt foarte amestecate, bunele cu relele și invers.

— Invers? am spus mirată

și destul de nedumerită și am așteptat să văd ce urmează.

Ca și cum mi-ar fi ghicit gîndul, Petrică mă luă din scurt:

— Voi trebuie să citiți și pe urmă să discutăm. Și cu un gest hotărît îmi împinse teancul de hirtii împăturite în față.

Nemaiavînd încotro, m-am apucat pe loc să cercetez, mai ales că și curiozitatea mea se trezise. Am citit, am citit, simțeam că Petrică mă urmărește, deși părea liniștit după felul

cum sucea și învîrtea pe toate fețele căciulița de miel, cu o oarecare emoție.

La sfîrșit, am oftat cu părere de rău și i-am spus cam dezamăgîtă.

— Bine, dar în clasa voastră nu s-a întîmplat nimic deosebit. E o clasă obișnuită. După cîte

înteleg, aveți vreo doi leneși.

— Oarecum trei! Cu Virgil State, care este într-un fel pe jumătate leneș, pentru că e foarte talentat la desen!

— Bine! Doi leneși și jumătate deci, o fată bătaușă, două cam vorbărețe. În timpul lecțiilor și restul fiecărei își face datoria. Aveți o gazetă de perete, un tei bătrîn în fața ferestrei, astă vară ați fost în tabără la munte și la mare și cam atît... Dar ceva mai deosebit, care să merite atenția colectivului, se pare că nu există.

— Cum nu există? Dacă-ți spun că Virgil State e cel mai bun la desen din toată școala, dar nu-și face niciodată temele acasă? se supără Petrică. Trebuie să facem ceva cu el, nu? Și pe urmă ce spuneți de cercul nostru de timpărie? Am făcut anul ăsta o măsuță cu trei scaune! Sînt expuse în sala mare. Și măsuța, și scaunele sînt sculptate!

— Bravo vouă, dar nu te supăra, dragă Petrică, și asta-i un lucru cît se poate de firesc. Toți membrii cercurilor din toată țara au fel de fel de realizări. Petrică se ridică de pe scaun precipitat și aprins la față.

— Vă rog să țineți seama că și măsuța, și scaunele sînt sculptate tot de State Virgil! Am încercat să rid, așa, ca să

risipesc puțin norii care parcă începuseră să se adune în camera pionierilor. Dar nu mi-amers, pentru că Petrică părea cătrînit cu adevărat. Am spus:

— Se pare că State Virgil e prietenul tău!

— Este, oftă Petrică din adîncul sufletului. Dar nu trece ziua fără să ia vreo notă ca vai de ea! Asta-i situația. Și unchiul meu e foarte necăjit din pricina lui!

— Unchiul tău? Ce are unchiul tău cu Virgil State?

— Păi cum, e tatăl lui Virgil. Ne-am sfătuit amîndoi în fel și chip, și cum ieri Virgil a mai luat un cinci la aritmetică, m-am hotărît! Am pus totul pe hirtie. L-am anunțat de altfel și pe el...

Cum lucrurile nu mi se mai păreau chiar atît de simple ca la început, am întrebat îngrijorată:

— Și Virgil ce părere a avut?

El? S-a apucat să facă un peisaj de iarnă, portretul unchiului cînd a fost decorat și portretul Monicăi, de fapt caricatura.

— Care Monica?

— Bătaușa clasei. Cînd i-am afișat caricatura la gazeta de perete, în recreație, i-a dat lui Virgil cu coșul de hirtii în cap. Trebuie să știți că Monica asta are zece la toate materiile, numai la purtare are nota șase. S-a mai auzit așa ceva?

— Drept să-ți spun, nu!

— Vreți s-o vedeți? Și Petrică scoate dintr-un buzunar ascuns în căptușeala cojocelului un sul grosuț de carton, legat cu șnur albăstrui. Am recunoscut parcul nins în lumina argintie a unei dimineți de iarnă, cu turnul Casei Scînteii profilat pe cer, în depărtare; apoi, chipul unchiului, tatăl lui Virgil, în ziua cînd fusese decorat și, în fine, o pisică zburlită, cu ochi verzi, scăpărători și cu ghearele gata să zgîrie: după mutra drăgălașă, dacă n-ar fi fost așa bosumflată, era Monica?

— Ai dreptate, Petrică, trebuie să facem ceva! am spus. Dar Petrică nu-mi răspunse nimic pe bunul motiv că nu mai era în camera pionierilor. Plecase, fără să mai aștepte răspuns, plecase fără să-și ia rămas bun, ne lăsase să chibzuim singuri, eu și toți ceilalți din comandamentul unității.

În zilele senine de toamnă, cum a fost cea de ieri, se întîmplă atîtea lucruri deosebite, neobișnuite, ieșite din comun, încît îți vine să declari, sus și tare, cu sufletul la gură sau cu cea mai înaltă voce de cap, că septembrie și numai septembrie este luna cea mai nouă a anului în care se coc merele Jonathan, cele cu fața îndreptată spre soare, roșie, strălucitoare de sănătate ca niște dinți cruzi, albi sau transparenți, de copil ce n-a văzut în viața lui un halat alb de doctor.

La drept vorbind, ultimele toamne au avut luni pline de farmec, fără ploaie și fără vînt, cu cerul înalt și aproape pentru firile logice și sentimentale.

Eu sînt o fire logică și sentimentală, în același timp, de aceea nu trec pe stradă fără să mă opresc ori de cîte ori vîd un copil, un singur copil cu mama lui, cu bunica sau cu bunicul la plimbare.

Cine n-a răvășit părul unui copil pe stradă, așa, în treacăt sau gata să se oprească dacă ar întîmpina priviri binevoitoare, nu este om adevărat. Nu cred că există astfel de oameni deoarece pînă și copiii își răvășesc, unii altora părul și nu se urăsc ci, dimpotrivă, o mare poftă de joacă și vorbă se naște între ei, așa încît chiar adolescenții preocupați de problemele lor rămîn o clipă nemîșcați și în admirație, de parcă o tainică adiere ar ajunge spre ei din zilele copilăriei.

Nu mai sînt un adolescent, deși prin diferite case mi se mai spune și acum «Copilul», dar aceasta nu mai are nici o importanță în măsura în care din ce în ce mai des aud zicîndu-mi-se «Nenea».

Aș fi curios să aflu dacă mai există cineva care să nu știe că am o nepoțică ce-mi zice pe nume de parcă nu m-ar despărți de ea decît înălțimea?!

Ei, da, am auzit vociferările celor care n-o cunosc pe Crezante. Așa sînt eu, exagerez cînd mi se pare că nu sînt înțeles prea bine.

Crezante este o fetiță mare! Aceasta așa... ca să se știe și să o tratezi ca atare.

Deunăzi mă plimbam cu Crezante și părinții ei pe o șosea străjuită de plopi, așa cum sînt numeroase în România. În timp ce mă gîndeam la «plopii fără soț», Crezante, pe nepusă masă, m-a întrebat dacă știu poezia «Dintre sute de catarge».

— Da, o știu! i-am răspuns eu renunțînd la platoșa de naivitate cu care mă înarmasem ca să fiu pe plac în cazul că m-ar fi rugat să mă joc mai știu eu ce.

— «Lucaefărul» nu-l știu! m-a oprit sigură de ea Crezante. E foarte lung poemul acela a completat ea.

— Nu-l știu pe tot, dar ți-l pot povesti dacă vrei, am căutat eu o soluție la situația în care mă aflam.

— Dacă mă lei de mîină și alergăm, eu îți recit din el, m-a provocat Crezante.

— O să te certe mama dacă vede că alergăm...

— Puțin...

— Nu.

SCHIȚĂ DE

Cristian
Dăicea-ARCAȘU

Opinii cu CREZANTE

—Bine, atunci o să recit, a spus concesiv Crezante. «Căci cerul este tatăl meu. Și muma

mea e marea»... recita ea cu ochii strălucitori.

—Dar de unde știi tu aceste

versuri? m-am arătat eu mirat.

—Mi le-a spus mama! Nu mai aveam ce să zic pentru

că în fața învățămintelor date de mama ei orice aș fi spus eu pă-lea, deoarece observase Crezante că și pe mine mă muștruluia din cînd în cînd mama ei!

—Cristi, știi ceva?! S-a uitat Crezante, îndrăzneță și timidă în același timp.

—Dacă-mi spui, o să știu!

—Mi-am scrîntit piciorul, a spus Crezante și a început să mimeze mersul schiopilor.

Era atât de fericită încît uitase tot ce vorbisem pînă atunci, iar mie nu-mi rămînea decît să mă minunez de năzbîtiile pe care le făcea.

—Trebuie să fii mai cuminte, i-am spus eu blînd. Doar știi că în curînd vei merge la școală...

—Mama mi-a cumpărat servietă, caiete și creioane.

—Ei, vezi că ești mare de acum?

—Arunc mingea în rîu, izbucni Crezante cu mina întinsă peste parapetul podului.

«Ce-i spun eu și ce face ea!» gîndeam și simțeam ca în copilăria mea.

—Crezante, tu știi ce deosebire este între grădiniță și școală? am încercat eu să-i atrag atenția din nou spre subiectul care mă interesa.

—Școala este mai învățată decît grădinița mi-a răspuns Crezante, fără nici o umbră de îndoială.

—Splendid! Dar aceasta de unde o mai știi?

—Nu-i așa? m-a întrebat ea sigură că acesta era răspunsul și gîndul ei propriu, părerea pe care și-o formase ea despre școală.

Am ris cu poftă și am împărtășit axioma micuței Crezante tuturor celorlalți, care au ris și ei, dar n-am renunțat la întrebările curioase.

—Aici este nisip ca la mare! exclamă Crezante uitînd din nou discuțiile serioase la care o supuneam cu îndărătnicie.

Mi-am adus aminte că fiind mic și eu făceam la fel, săream de la una la alta ca să nu atrag atenția celor mari prea mult asupra mea.

În prima zi de școală am dat un telefon și Crezante mi-a răspuns:

—Noi, bobocii, am fost înțîmpinați cu flori. Ne-au dat abecedarul, aritmetica și citirea. Vii la noi deseară?

—Viu!

—Atunci o să-ți povestesc totul. Acum vorbește cu mama.

După a doua zi de școală, Crezante mi-a spus tot la telefon:

—Am stat două ore în curte pînă a venit mama să mă ia.

—N-ai stat la internet?

—Nu m-a chemat nimeni!

—Asta-i bun!

—Da, așa a fost!

—Și ce ai făcut în curtea școlii?

—L-am cunoscut pe Dinu.

—Cine-i Dinu?

—Un pionier mare, din clasa a V-a!

—S-a purtat frumos cu tine?

—Da. M-a învățat să cînt!

—Ei, nu mai spune.

—Daaa... Ascultă... «Soarele și pionierii! Și-au dat mîna peste țară...»

—Bravo, foarte frumos!

După ce am închis telefonul, mă gîndeam: care va fi prima notă pe care o va primi Crezante?

Cînd am să-mi aduc aminte ce am simțit eu după două zile de școală, am să vă mărturisesc întreg adevărul.

Poate că și Crezante a simțit la fel ca mine și nu-i lipsită de importanță clipa în care eu am pășit întîi peste pragul școlii.

Pionierii învață să modeleze lutul. În miinile lor indeminatice, materia ia forma anforei, a blidului sau a uciurului. Străvechea artă a olăritului se transmite astfel din generație în generație. (Cercul de ceramică, Casa pionierilor Hunedoara).

Frămîntat de mîinile mari, adunat în căușul palmelor, păsos, rupt din pămînturi; greu, purtînd mirosul colțului de iarbă, adus în lesa de nuiela a carului, stropit cu picurii de sînge ai răsăritului, în zori de zi, LUTUL, închînd în el tăceri, frate cu roata olarului, cunoaște oameni, încearcă dureri, urcă spre suflet.

E un mister nedeslușit în mișcarea de cerc ce zămislește forme făcînd să irumpă culori, un lucru ce nu are

legătură cu atotputernicul 3,14 al matematicienilor. Mășterul a învățat ceva de la păsări, de la apă, de la soare și cer și din toate a înălțat cînt pentru oameni.

Și dacă există un alfabet, dacă toate lucrurile încep cu un «a», dacă pentru orice trebuie să speri, trebuie să vrei și să poți, în miezul bulgăreului de lut se găsește sufletul.

Prometeic, în vatra de foc, mistuitor, culorile strălucesc și jarul purifică. Miinile mîngie forme și sint aceleași: mari, bătătorite de muncă. Sprintar, gîndurile ocolesc, se

CÎNTEC ÎN LUT

cufundă în amintiri. Și verdele e verde, și albastrul e albastru, iar roșul e parcă mai aprins. Pîndește pasărea curcubeu, cămașa odihnește în lacră, tremură arcușul, vara e plină de culori, roata olarului se rotește neîncetat, miinile mîngie, modelează, miinile simt și spun greul lutului.

Într-o carte de istorie, la un capitol ce vorbește despre oameni, cloburile înseamnă viață și izvor. Legate, viața lutului și viața omului.

La Rădăuți, a existat un om al cărui destin a fost scris pe o amforă. Nepoții lui Constantin Colibaba îi continuă astăzi meseria și păstrează, pentru istoria unui neam, secretul ceramicii de Cuti. În jeraticul cuptorului din casa bătrînească, o pasăre și-a muiat aripile și tipătul s-a pierdut, rostogolit peste zeci, peste sute de potire neatinse, făcînd să tresară cîntec în lut.

STEFAN TIȚĂ

FERESTRE DESCHISE SPRE LUME

Cea mai mare insulă de pe glob — Groenlanda (2 175 600 km p) apare pe hartă ca un imens bulgăre de zăpadă, cu margini dantelate de fiorduri adinci. Circa 85 la sută din suprafața acestui pământ scăldat de apele Atlanticului și ale Oceanului Arctic este acoperită de o calotă de gheață care, în centru, depășește grosimea de 3 000 m. Aici se găsesc cei mai spectaculoși ghețari din lume, din a căror imensitate se desprind, în scurtă vară arctică, aisberguri strălucitoare pe care apele oceanului le poartă apoi spre sud. Lanțuri muntoase cu piscuri golașe, bătute de vânturi puternice, și cimpul, care în timpul verii se transformă în covoare de verdeață, completează peisajul acestei insule situate în ținuturile cele mai reci ale nordului. Dar nici climatul inospitalier, nici vecinătatea polului și a Oceanului Arctic și nici permanenta amenințare a mării nu i-a speriat pe cei care s-au statornicit și au rezistat de-a lungul secolelor în fața vitregei naturi — eschimoșii. Risipiți pe întinderile de gheață, ei au reușit să-și asigure hrana, îmbrăcăminte, armele de vânătoare și diferite unelte din ceea ce le oferea marea și uscatul acoperit de zăpezi.

Astăzi, în Groenlanda — teritoriu danez — trăiesc circa 50 000 de locuitori, în mare majoritate eschimoși. Centrele cele mai populate se află situate pe coasta sud-vestică și pe insulițele din interiorul fiordurilor, unde apele îngheață numai o scurtă perioadă a anului, permițând astfel activitatea portuară. Aici se află cele mai mari așezări ale eschimoșilor: Godthab — capitala Groenlandei, Iulianehab, Egedesmiid s.a. Spre centrul coastei de vest se află localitatea Jakobshavn («muntele de gheață»), unde s-a născut Knud Rasmussen, celebrul explorator al ținuturilor polare. Pe țărmul răsăritean al Groenlandei nu există decât o singură așezare importantă — Angmagssalik. Ceva mai la nord, în golful Scoresby, oamenii au descoperit apele fierbinți (60°C) ale unor izvoare termale sulfuroase.

În ultimul timp eschimoșii s-au concentrat mai mult în orașe, unde au ridicat construcții moderne din beton și care au luat treptat locul căsuțelor tradiționale din lemn, viu colorate. Mai există însă un număr de mici așezări dispersate în diferite părți ale insulei. În ele trăiesc uneori numai cîteva zeci de locuitori.

Pînă spre sfîrșitul secolului trecut principalul mijloc de existență al eschimoșilor din Groenlanda era vînațoarea de foci. Sania trasă de ciini, caiacul și harponul erau nelipsite fiecărui eschimos.

Astăzi, oamenii acestor ținuturi trăiesc mai ales din pescuit, creșterea oilor, pe care le-au adaptat la condițiile de climă din sudul insulei și, în timpul lungii ierni polare, cînd proviziile se împuținează din vînațoarea. Flotile de pescuit străbat întinderile inospitaliere ale mării, recoltînd diferite specii de pește — în cea mai mare parte moruni și somoni — pe care le aduc spre conservare în fabricile și instalațiile frigorifice de pe țărm. Odată cu sosirea primăverii, din apele ce scaldă țămurile și mai ales din cele situate în jurul golfului Disko, de la adîncimi de 300—400 m, eschimoșii scot cu năvoadele bogate recolte de creveți. După lunga noapte polară, cînd soarele luminează din nou întinderile nesfîrșite ale insulei, năvoadele sînt atît de pline, încît la instalațiile de curățire a creveților se lucrează zi și noapte.

Pentru a putea smulge roadele mării, foștii vînători au învățat să-și construiască și să manevreze ambarcațiuni de pescuit, și-au însușit cunoștințe de mecanică, electricitate, dulgherie.

Evantaiul profesiilor practice de părinți îl îmbogățesc copiii eschimoși care încep să învețe de la vîrsta de șapte ani. Fie că se va afla într-o școală, care poate număra doar doi elevi, fie că se va afla într-una cu cîteva sute, copilul eschimos trebuie să învețe de mic să înfrunte natura pentru a-și ciștiga existența, în condițiile aspre ale ținuturilor sale natale.

Obiectele de studiu sînt legate direct de condițiile impuse de natura arctică: în partea cea mai nordică a insulei, unde omul trăiește mai ales din vînațoarea, copiii învață printre altele a minui caiacul și să vîneze foci; acolo unde ocupația esențială o constituie pescuitul, copiii își însușesc diferitele meserii legate de viața pe mare.

În cadrul lecțiilor de vînațoarea, de pildă, băieții învață să conducă singuri un caiac și să minuiască, la început, cele mai simple unelte de vînațoarea. Fetele își însușesc metodele de prelucrare și confecționare a pieilor.

În ținuturile unde se practică creșterea oilor, copiii sosii de la mari depărtări (așezările sînt risipite) la școlile-internat își însușesc primele noțiuni legate de această ocupație. Ei trebuie să cunoască mai ales zoologia. De altfel, științele naturii sînt studiate în mod obligatoriu de către toți copiii din școlile groenlandeze.

Dacă bunicii copiilor eschimoși de astăzi își asigurau hrana din pescuit numai în perioadele grele ale anului, cînd focile își făceau rar apariția, nepoții privesc astăzi pescuitul ca principala sursă de trai. Dar lupta cu marea cere același curaj și o trudă asemănătoare cu cea a bunicilor care, pentru a supraviețui, au înfruntat frigul și furtunile de zăpadă, gheața neîndurătoare, întinericul și solitudinea ținuturilor situate în mare parte dincolo de Cercul polar.

UN MILION DE PRIETENI

CUM SĂ FIE COMANDANTUL UNITĂȚII?

Nimănui nu i-a trecut prin minte că un pionier comandant de unitate trebuie să fie numai un băiat impozant sau o fată athletică, neapărat dintr-o clasă «mare», sever și vesnic îngândurat. De fapt, comandantul unității e un copil ca oricare altul, poate să fie măruntel, voios, duios și tot timpul bucuros! Principalul e să constituie un exemplu la învățătură și conduită, să fie prietenos, energic, să aibă simț de răspundere, capacitate organizatorică și așa mai departe. ● **Liliana Popescu, Șc. gen. Băraști-de-Vede, Olt** are, pesemne, asemenea însușiri de vreme ce pionierii au ales-o comandantă unității. Dar... «Toți colegii au încredere în mine, în afară de comandanta detașamentului clasei a șaptea și de câteva fete din această clasă. Le vorbesc frumos, le respect dar degeaba. Oare dacă sint mai mică decât ele, e drept să mă privească de sus, să nu-mi acorde puțină încredere?» Eu așa spune că Liliane trebuie să i se acorde nu puțină, ci toată încrederea. Stimată comandantă a detașamentului clasei a șaptea, te rog să nu fii subiectivă. Eu am cunoscut și comandanți de unitate din clasa a cincea care se înțelegeau foarte bine cu colegii dintr-o optă! Meritele omului nu sint întotdeauna condiționate de vîrstă. Dacă te socotești într-adevăr mai matură, prin diferența de un an, decât Liliana, atunci **dovedește această maturitate** nu prin înfumurare, ci prin înțelepciune și prin simțul măsurii! Cu alte cuvinte, dați-i tot ajutorul, răspundeți-i prin respect la respectul pe care ea însăși vi-l poartă. ● **DESPRE...VESELIE.** Ioana Năftănălia din clasa a șasea, Șc. gen. Ceptura-Prahova: «Am o fire glumeață. Vă spun sincer, cu glumele mele pot face să ridă chiar și pe cineva care plînge! Colegele se miră: Cum poți să rizi într-una? Nu e bine!» Sperînd că la orele de curs reușești să-ți stăpînești plăcerea de a provoca risul, nu vîd de ce, în rest, ai renunța la felul tău de a fi. Probabil că ai o fire optimistă, ceea ce e foarte bine. ● **CRAINICĂ LA T.V.** Pentru **Sanda Petrescu** din clasa a șasea (vîd că azi s-a nimerit să stau de vorbă numai cu cititori din această clasă!) Șc. gen. Dorobanțu — Constanța, problema vieții la această oră este cum să devină crainică la televiziune. «Cite clase trebuie să învăț pentru asta și ce școli să urmez?» ● Nu știu ce înțelegi tu prin crainică de televiziune. Cei pe care îi vezi pe ecranul telereceptorului tău au diferite specialități: reporteri, comentatori, realizatori de emisiuni, în fine — crainicii propriu-zis, care prezintă programul. Ce se cere ca să ajungi în «împărăția reflecțiilor și a camerelor TV»? Să ai studii complete — adică școala generală, liceul, o facultate — și anumite însușiri: o personalitate care să-l facă pe telespectator să simtă în tine un om apropiat, aptitudini și pregătire de ziarist, prezență de spirit, o bună dicțiune, «simțul replicii», pasiune pentru această meserie și o mare putere de muncă.

Ovidiu Zotta

Antena RADIO/TV

Radio

Desigur, ați observat că programul emisiunii pentru copii, de la începutul acestui an, prezintă unele modificări, îmbunătățiri. Iată cum arată câteva din emisiunile dispuse pe cele două programe adresate vouă.

● **Salutul «BUNĂ DIMINEAȚA, COPII!»** răsună la începutul fiecărei zile (excluzînd duminica); emisiunea cu acest titlu durează 10 minute, de la orele 6,50—7,00 și este transmisă pe programul II.

● **«RADIO-VOINICEL»**, după succesul raportat în anul 1975, în rîndul ascultătorilor săi, își dublează numărul de apariții pe undele radiofonice puțin de la începutul lunii și joi, timp de 15 minute, începînd de la ora 10,15, pe programul II.

Pe programul II, între orele 18,30—19,00, în fiecare zi, pionierii și școlarii pot să asculte o gamă de emisiuni răspunzînd celor mai diverse preferințe.

● **EMISIUNE DE BASME ȘI LEGENDE**, luni.

● **MICROFONUL PIONIERILOR**, emisiune de actualitate, marți.

● **RADIOENCICLOPEDIA** pentru școlari, miercuri.

● **STUDIO-RADAR** captează și retransmite preocupările notate cu «exceptional», joi.

● **«VREAU SĂ ȘTIU»**, o prezență de tradiție în programele de radio pentru copii, vineri.

● **SUITĂ DE SPECTACOLE**, realizate cu concursul talenților artistice din lumea școlară și «CHIPUL TĂRII MELE», care îi proiectează pe copii în trecutul, prezentul sau viitorul țării, sîmbătă.

● **TEATRUL RADIOFONIC PENTRU COPII**, duminică, la ora 8.

Finalul fiecărei zile este marcat de urarea «**NOAPTE BUNĂ, COPII!**», nu înainte însă de a vă transmite tradiționala poveste pentru copii de la orele 19,50.

T.V.

Pentru tinerii telespectatori, prezentăm, de asemenea, câteva din emisiunile adresate lor și, în același timp, câteva recomandări din celelalte rubrici care pot prezenta un anumit interes pentru școlarii de diferite vîrste.

● **«TOT ÎNAINTE»** — în fiecare duminică, ora 8,40, pr. I.

● **«EROI ÎNDRĂGITI DE COPII»**, de asemenea, duminică, ora 20, pr. II.

● **«MICUL ECRAN PENTRU CEI MICI»**, duminică, ora 19, pr. I și sîmbătă (reluare, ora 10,30, pr. I).

● **«TELEȘCOALĂ»**: luni, ora 9, marți, ora 9 și 16, miercuri, ora 9 și 16, joi ora 16, vineri ora 16, întotdeauna pe pr. I.

● **«CURSURILE DE LIMBI STRĂINE»** (în afara emisiunilor cuprinse în rubrica «Teleșcoală»): Limba franceză, marți, ora 16,30, Limba germană, joi, ora 16,30, Limba engleză, vineri, ora 16,30 — toate pe pr. I.

Recomandăm, de asemenea: ● **«O VIAȚĂ PENTRU O IDEE»** — sîmbătă, ora 10.

● **«AVENTURA CUNOAȘTERII»** — duminică, ora 11,05 — pr. I, marți, ora 21,45 (reluare) pr. II.

● **«ENCICLOPEDIA PENTRU TINERET»**, joi, ora 17,30, pr. I.

● **«TELEGLOB»** — marți, ora 18,40, pr. I.

● **«DRUMURI PE CINCI CONTINENTE»**, sîmbătă, ora 14,40, pr. I.

● **«ASCENSIUNEA OMULUI»** — duminică, ora 16,40, pr. I.

● **«BUCURIILE MUZICII»**, duminică, ora 11,35, pr. I.

DETAȘAMENTE ABONATE INTEGRAL LA

* Cutezătorii *

— Clasa a VII-a, Șc. gen. 178, București. (Atenție, fotbalști: e o clasă cu profil de fotbal! Poate că aici învață viitorii noștri atacanți invincibili!).

— Clasa a VII-a B, Șc. gen. Negri — Băcău. («O surpriză plăcută pentru noi este noua rubrică intitulată **Cabinetul metodic** care ne e foarte utilă în a învăța tehnica... învățării!»).

— Clasa a VII-a B, Șc. gen. Reșița («Ca viitori specialiști în siderurgie, așa cum mulți dintre voi vor să devină, ne atrag deosebi rubricile «Ferestre spre viitor» și «Club 2000»»).

SEMAFOR CUTEZĂTORII

«NOI SÎNTEM ZECE!»

Zece prieteni, zece romantici îndrăzneți — iată cifra care, în decursul ultimilor ani, s-a impus în conștiința noastră o dată cu popularitatea «Expedițiilor Cutezătorii», competiție — prin excelență — a spiritului colectiv.

Zece iscălituri pe jurnalul de bord, unde stă scris numele, prenumele, funcția și vîrstă. Da, și vîrstă, fiindcă echipajele — acești rezultati unirii celor zece — sint un excelent «atelier» de educație, de cimentare a legăturilor dintre copii de diferite vîrste.

Zece învingători, zece merituosi — pe care ne-am obisnuit să-i vedem, îmbujorați de succes, pe copertile revistei noastre, înălțîndu-și trofee.

Între expediții și trofee, în mod firesc, mulți dintre ei devin uteciști. Ii leagă însă pe todeauna o trainică prietenie.

Din Măguri-Răcățau, cei zece membri ai unui echipaj cu frumoase rezultate, se întreabă de ce dintre ei, la tabăra «Expedițiilor Cutezătorii» de la Rm. Vilcea, conform criteriilor comunicate de comisia sport-turism a C.N.O.P. urmau să meargă doar trei expediționari, și aceștia numai pionieri, sub vîrstă de 14 ani?

«Pentru că noi, împreună, sîntem zece» — spun ei.

Pionieri și uteciști — mereu împreună!

DECI, SE POATE!

De astă dată, «efectul semafor» e pe calea cea bună.

După două apeluri (în nr. 43/1975 și 1/1976) referitoare la comportarea pionierului M. Nedelcu din comuna Raciu, județul Dimbovița, iată, în sfîrșit, semnele bune.

Detașamentul, unitatea, școala înțelegă au acționat: dezaprobare, sfaturi prietenești etc. Fapt este că «Marian s-a mai cumîntîit». Iată o veste bună. Care însă poate deveni și mai bună.

Cînd la purtare va reveni frumosul zece, iar catalogul va avea numai lucruri bune de zis, promitem să revenim. De astă dată, cu bucurie pentru toată lumea. Școala lui Marian, cu frumoasele ei tradiții, merită un asemenea răspuns din partea lui.

SEMAFORUL AȘTEAPTĂ RĂSPUNS!

Conform devisei sale generoase: «Cea mai mare bucurie este să pot spune DA, acolo unde mai înainte am spus NU!»

— Semaforul așteaptă răspuns de la toți aceia cărora le-a adresat cuvîntul său — cuvînt al tuturor pionierilor, al tuturor copiilor care doresc să pună pretutindeni calități în locul defectelor și mai binele în locul binelui.

Semaforul așteaptă!

Ilie Traian

JURNALUL OLGUȚEI

Am primit deunăzi o scrisoare al cărei conținut m-a cucerit prin verva, prin realele aptitudini narative ale autoarei — cronicara unui echipaj participant la Expedițiile «Cutezătorii». Despre ce e vorba? Istorisînd o plăcută in-

tilnire, pe traseele vacanței de vară, cu un alt echipaj expediționar, ea se oprește la momentul vizitei pe care au făcut-o noilor prieteni. «Spre seară, povestește ea, o solie din tabăra alăturată ne-a adresat invitația de a cina împreună. Echipajul vecin ne-a oferit un meniu-surpriză din care n-a lipsit desertul — o delicioasă ruladă de biscuiți. Un lucru însă m-a intrigat: fetele singure pregătiseră copioasa cină și tot ele îndeplineau cu un zel impresionant oficiile de gazdă. În vreme ce colegii lor (băieții alcătuiau jumătate din echipaj) așteptau să fie serviți ca niște veritabili musafiri! Considerau, desigur, că atri-

buțiile de gazdă revin exclusiv fetelor, gospodinelor!»

Trebuie să vă spun că împărtășesc întrutotul părerea corespondentei mele, că «fiecare dintre noi, fată sau băiat, trebuie să știe să se comporte nu numai ca musafir ci și ca gazdă bună». Că trebuie să renunțăm la această «moștenire a trecutului» în ceea ce privește ospitalitatea. Fiindcă atitudinea acestor băieți se datorează, firește, concepției greșite, învechite că îndatoririle de gazdă cad numai în seama fetelor. De ce nu și în seama băieților?

Olguța

UN POST-SCRIPTUM

În finalul scrisorii, corespondenta mea mi-a oferit o surpriză: rețeta ruladei de biscuiți pe care au pregătit-o ad-hoc fetele din echipajul-gazdă. Așadar, un desert la îndemîna tuturor excursioniștilor și expediționarilor.

Cantități: 1 kg biscuiți, 1/2 kg rahat, 1/4 l apă. Se rup biscuiții în bucățele cam de 1 cm. Într-un sfert de litru de apă se topește rahatul, la foc mic. Cînd aproape s-a topit, se lasă puțin să se răcească. Se amestecă apoi cu bucățele de biscuiți și se dă compoziției forma unei rulade. Se învelește într-o hîrtie pergament și se lasă la rece. Apoi se taie felii. Cantitatea este suficientă pentru 12 persoane.

LITOVOI

VOIEVOD

3

FILE DIN EPOPEEA NAȚIONALĂ

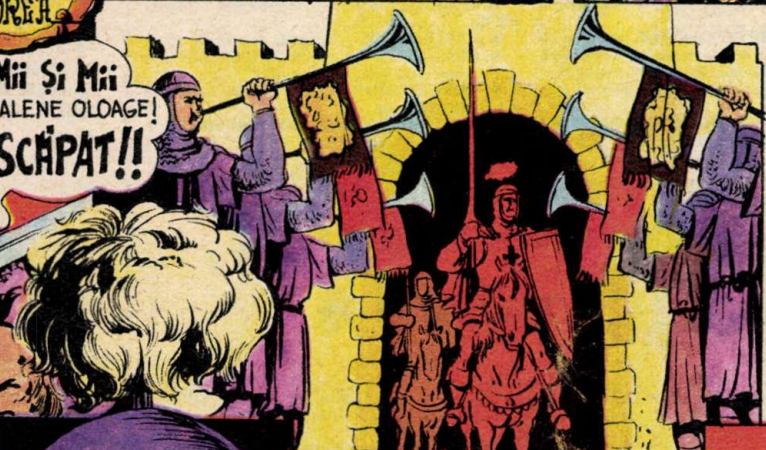
Negustorul Longjupon aflind că valahii se pregătesc să-și aleagă un voievod prin unirea obștilor de pe Lotru, de pe Jii și Amaradia, a moșnenilor și păstorilor de pe Motru și Slătioara — se întoarce val-virtue în cetatea Severinului. Ajuns în cetate, aflăm că cinstitul negustor este în realitate locotenentul Longjupon și face parte din Ordinul Cavalerilor Ioanini, care nu văd cu ochi buni unirea valahilor. Ei hotărăsc să le pedepsească îndrăzneala și trufia.

SCENARIU: RAZVAN THEODORU

DESENE: STENDU FLOREA

PE MII ȘI MII DE BALENE OLOAGE! NU SCĂPAT!!

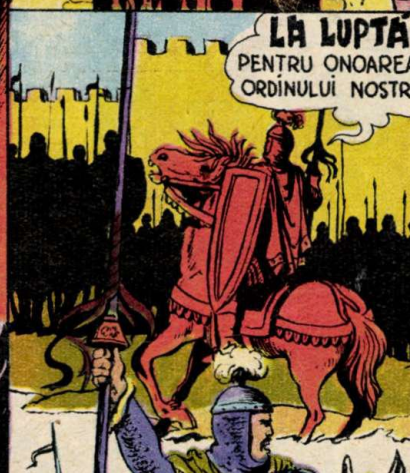
CAVALERI! LITOVOI A CĂLCAT TRĂTĂTELE!!

A UNIT PE TOTI MAI MARI ACESOR PĂMIN-TURI ȘI.

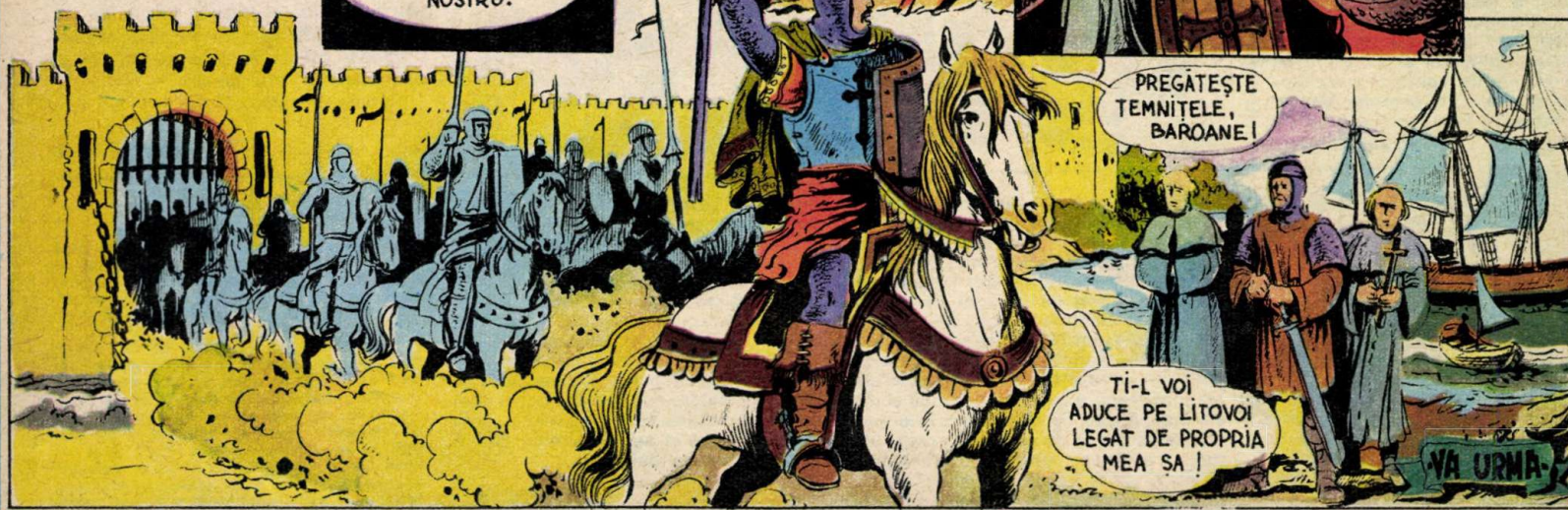
SE VREA LIBER DE SUB VASALITATEA PROTECTORULUI NOSTRU.

LA LUPTĂ! PENTRU ONOAREA ORDINULUI NOSTRU!!

MONSIEURE, DE PE CORABIA „L'HIRONDELLE” AU FUGIT DOUA ISCOADE VALAHE!

PREGĂTEȘTE TEMNITELE, BAROANE!

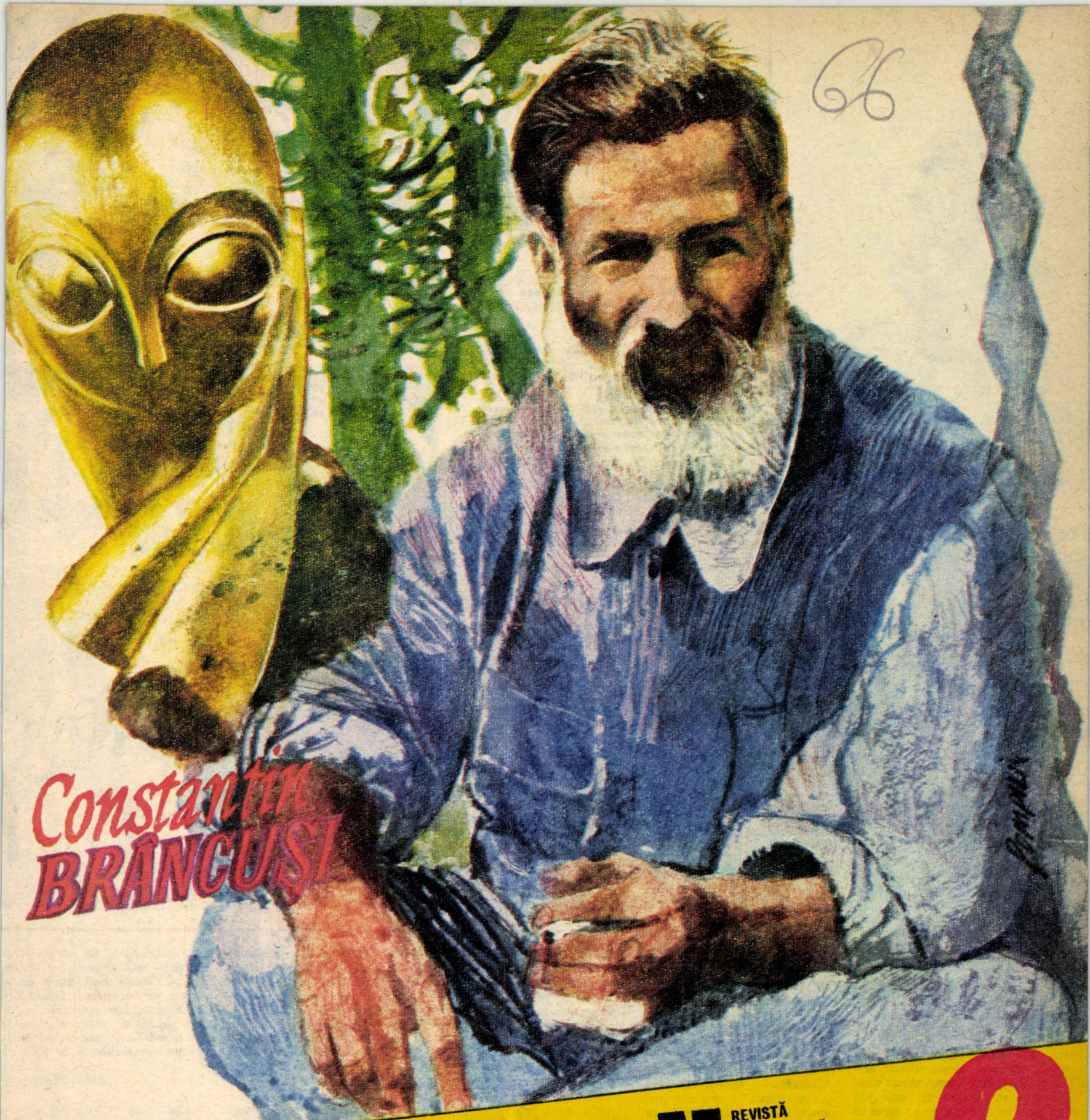
ȚI-L VOI ADUCE PE LITOVOI LEGAT DE PROPRIA MEA SA!

VA URMA

ABONAMENTE — prin oficiile și agențiile P.T.R. Cătorii din străinătate se pot abona prin I LEXIM — serviciu-export import presă — Calea Grivitei nr. 64—66, P.O.B. 2001, telex 011226, București.

REDACTIA: Piața Școlii nr. 1, București 33. Telefon: 17.60.10
ADMINISTRAȚIA: Editura «Știința» • TIPARUL: C.P.C.S.

Prezentarea artistică:
POMPLIU DUMITRESCU
Tehnoredactare: LUCIA SICOMAS

Constantin
BRÂNCUȘI

Cutezătorii

REVISTĂ
SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL
AL
ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

9

JOI, 26 FEBRUARIE 1976,
ANUL X (NR. 440)

12 PAGINI, 1 LEU

● Membrii cercului foto de la Casa pionierilor din Tg. Jiu au ținut și ei — cu mijloace specifice — să fie prezenți la expoziția dedicată marelui Brâncuși (foto 1).

● «Iată, mi-am dat toată silința să-l înfățișez pe Ștefan cel Mare, așa cum îl știu — mîndru și viteaz!» Foto: cercul foto, Casa pionierilor, Rădăuți (foto 2).

● Cu perseverență, cu migală și răbdare fetele se străduiesc să fie cît mai aproape de tehnică, să-i descopere secretele. Foto: prof. Gheorghe Paulian, Casa pionierilor, Cimpulung-Argeș (foto 3).

● «Ora de chimie». Foto: Gabriel Ivanovici, Casa pionierilor, Galați (foto 4).

● Sintem cu toții prieteni buni. Numai așa am reușit să fim un detașament fruntas la învățătură și în acțiunile pionierești. Foto: pionierii clasei a VI-a C, Liceul C.A. Rosetti, București (foto 5).

● Și acum, poftă bună! Să vedem cît de pricepute am fost, iar dacă succesul va fi deplin, data viitoare îi invităm și pe colegii noștri la masă. Foto: membrii cercului foto, Școala generală nr. 4, Sibiu (foto 6).

FOTOGRAFIA SĂPTĂMÎNII

ÎNȚILNIRILE „CUTEZĂTORII” LA CLUJ-NAPOCA PIONIERII ÎNTÎMPINĂ PRIMĂVARA

Zi geroasă de februarie.

Mercurul termometrelor stabilibil de cîtăva vreme între șaisprezece și douăzeci de grade sub zero ne întărește convingerea că iarna aceasta și-a intrat pe drept în atribuții. A adus zăpadă destulă, a ridicat cețuri deasupra Someșului, a acoperit grădinile și parcurile orașului în chiciură sclipitoare. «Așa ger de mult n-a mai fost», spun localnicii. Și totuși... aici pionierii întîmpină primăvara!

În sala mare a Casei pionierilor, sfîdînd parcă gerul de afară, s-au adunat peste două sute de pionieri, băieți și fete de la școlile din localitate. Pentru cei mai mulți dintre ei, iubitori și ocrotitori ai naturii, este o zi deosebită: prietenilor lor, membrilor echipajului pionieresc «Napoca '74»,

de la Școala generală nr. 16 li se înmînează, din partea revistei «Cutezători», trofeul «Chema-rea munților» pentru cea mai complexă și reușită expediție ce și-a propus cunoașterea și ocrotirea naturii patriei.

Pionierii, membrii echipajului cîștigător în cadrul celei de a VI-a ediții a Expedițiilor «Cutezători» (asaltați de reporteri și fotoreporteri) folosesc momentul acordării diplomelor și medaliilor ca un plăcut prilej de rememorare a unor zile de neuitat din timpul expediției. Titus Runcean, Viorica Bucșa, Ștefan Horváth, Eugen Neamțu, Mătyás Levente, Gabriel Sirbu și ceilalți povestesc cu emoție episoade din timpul marcării traseelor turistice din zona Munților Vlădeasa, din timpul parcurgerii circuitului de creastă al Munților

Apuseni. Dar copiii nu se opresc doar la amintiri. Chiar dacă afară e ger aspru și zăpadă mare, ei plănuiesc de pe acum să iasă în întîmpinarea primăverii cu flori. Mai întîi cu florile plantelor rare ce cresc în împrejurimi și care au nevoie de ocrotirea lor, apoi cu florile din grădinile școlilor, cu florile pe care le vor sădi în

parcuri. Hotărîsc, de asemenea, ca în această primăvară să-și dovedească hărnicia în acțiunile de împăduriri, de îngrijire a naturii, de înfrumusețare.

Prezent adesea la acțiuni pionierești și de această dată, distinsul prieten al pionierilor clujeni, tovarășul academician Eugen Pora îi apreciază în propunerile lor

urîndu-le «...noi și noi succese în Expedițiile «Cutezători» — cea mai interesantă manifestare de tinerețe, de cunoaștere nemijlocită a frumuseților țării acesteia».

Zi geroasă de februarie, zi în care pionierii plănuiesc să iasă în întîmpinarea primăverii cu flori.

Lidia Novac

Vine primăvara

— Ce înseamnă școala dintre trandafiri? I-am întrebat pe Luigi Bozianu, văzînd programul de activități al detașamentului clasei a VI-a de la Școala generală nr. 4, Iași.

— E frumoasă denumirea, mi-a răspuns Luigi, nu-i așa? Cît privește inițiativa, ea aparține detașamentului nostru. Vom sădi în grădina școlii patruzeci de trandafiri. Pentru asta, zilele trecute, am mers la sera orașului și... peste puțin timp vom căpăta florile de care avem nevoie. Pînă atunci, vom săpa pămîntul, vom pregăti rondurile din grădina școlii. Inițiativei noastre i s-au alăturat alte două detașamente din unitate, care vor mai sădi încă șaiszeci de trandafiri. Așa că, dacă veți veni la vară, veți vedea că școala își merită pe drept numele de «Școala dintre trandafiri». De altfel, pionierii unității noastre, împreună cu uteciști și cu alți

elevi din școlile orașului, se vor afla tot în primele zile de primăvară pe șantierul muncii patriotice.

— Unde anume, în ce loc?
— Pe un versant al Copoului.

Pionierii de la Liceul nr. 1 din Iași, în întîmpinarea primăverii.

Acolo unde se află frumosul parc al orașului, noi, pionierii, vom planta peste 30 000 de arbori. Am ales zona parcului denumită «1 Mai» pentru că partea aceasta este supusă eroziunii și alunecării de teren. Încă din toamnă am făcut gropi și de îndată ce vremea va permite, vom porni la lucru. Vom planta salcîmi, brazi și alți arbori cu rădăcini întinse, care să consolideze terenul. După ce vom termina plantările, tot noi, pionierii, vom îngriji în continuare această zonă care va deveni unul dintre cele mai plăcute locuri de agrement.

● O telegramă sosită de la Școala generală din comuna Baz, județul Alba, ne dă de veste că pionierii lucrează la construirea căsuțelor pentru păsărele. «Cînd călătorele se vor întoarce la cuiburile lor, vor găsi adăposturile gata să le primească».

● Pionierul Aurel Suciu, de la Școala generală Sarmizegetusa, județul Hunedoara, ne anunță că toți copiii așteaptă cu nerăbdare zilele de primăvară pentru a sădi în grădina tulpinișelor firave de roșii pe care le-au pregătit în trei răsadnițe. «Va fi prima noastră recoltă de

acest fel!», ne scrie cu bucurie Aurel.

● De la Costești, județul Argeș, pionierul Mihai Fulgeanu ne transmite: «Nucilor le prieste foarte bine prin părțile noastre. Iată de ce avem chiar o pepinieră mare, din care, în primăvară, vom lua nucii și-i vom planta pe marginea șoselei. Avem și foarte mulți butași de coacăze pe care îi vom oferi oamenilor din sat să-i răsădească în gospodăriile lor. Cea mai mare bucurie a noastră însă o constituie un nuc bătrîn din curtea școlii care, după părerea noastră, are peste 600 de ani. Fiind un adevărat monument al naturii, îl îngrijim, îl curățăm, îl păzim ca nimeni să nu-i creșteze coaja trunchiului. Tot în primăvara aceasta, vom obține, în sera școlii, prima recoltă de legume timpurii: castraveți, roșii și ardei. Primăvara fiind lungă, prin locurile noastre, legumele timpurii vor fi o adevărată bucurie pentru noi, grădinarii și pentru familiile noastre.»

P.S. Așteptăm de la voi, dragi cititori, și alte vești în legătură cu activitățile pe care le veți dedica primăverii.

Revista «Cutezătorii» și emisiunea TV «Tot înainte» vă propun să învățați cîntecul din această pagină, aparținînd tinărului compozitor Aureliu Comănescu. Melodia va fi transmisă în emisiunea pentru pionieri de DUMINICĂ 7 MARTIE A.C. Urmărind partitura publicată în revistă și ascultînd melodia la TV, veți învăța mai ușor acest cîntec.

MI-E LEAGĂN pămîntul țării

Muzica: AURELIU COMĂNESCU
Versuri: CARMEN CONSTANTINESCU

Mi-e leagăn pămîntul ce-a fost zămislit
Din singe și lupte, din trai chinuit
Mi-e leagăn pămîntul din trudă născut
Din harnice brațe-nălțat și crescut
Născut și din jertfa eroilor-mulți
Mai falnici ca munții — Carpații cărunți.

Refren: Țară, țară frumoasă
Țară mănoasă
Țară de glorie, țară de vise
Cu porțile-trepte spre mîine deschise.

Sînt fiica acestui pămînt legendar
În care azi mîndre palate răsar
Sînt fiica acestui pămînt din străbuni
Cu singe și jertfe-nflorite-n cununi
Și simt că străbunii în mine trăiesc
Mă-nvătă ce-i țara, pămînt românesc.

Refren:

Datoare rămîn celor ce-au fost
Și-au dat vieții noastre slăvitul ei rost
Datoare rămîn Părintelui meu
Partidul, ce-n anii de luptă și greu
A scris pentru mine istoria — lumină
A anilor mei și ani ce-or să vină.

Refren:

Eu sînt azi mlădiță de trunchi românesc
Sorb seva pămîntului meu strămoșesc
Și-nvăt să fiu mîine al țării stegar
Cu brațul, cu mîntea, cu inima jar,
Să-mi apăr pămîntul meu românesc
Și leagănul celor ce-n urma mea cresc.

VOCE

CHITARĂ

Mi-e leagăn pămîntul ce-a fost zămislit din singe și lupte, din trai chinuit. Mi-e leagăn pămîntul din trudă născut din harnice brațe-nălțat și crescut. Născut și din jertfa eroilor-mulți. Mai falnici ca munții — Carpații cărunți.

REFREN

Țară, țară frumoasă — țară mănoasă — țară de glorie, țară de vise.

se Cu porțile-trepte spre mîine deschise.

te spre mîine deschise.

Cabinet metodic „Cutezători” (SAU „INVĂȚA ȘI INVETI”)

Și-acum, după ce ne-am lămurit asupra programului zilnic, să ne facem temele pentru mine! Expresia aceasta e atât de populară printre școlari încât nu-ți mai vine să-i cauți vreun cusur.

Iar la prima vedere nici nu are. Numai că un lucru gândit ca lumea trebuie să treacă peste «prima vedere». Și atunci, iese la iveală și cusurul: faptul că de multe ori a învăța acasă este egal cu a-ți face temele pentru mine! «Da de ce? — ar spune careva: elevul e conștiincios, temele (obligatiile n.n.) sînt gata, răspunde la cerințele școlii...»

De acord, dar e prea puțin dacă îl înțelege prin «cerințele școlii» doar proba verificării caietelor la începutul orei de mîine!

Și iată că am ajuns la o primă concluzie: Nu teme pentru acasă, ci muncă independentă.

Invitatul nostru, cercetător științific principal, **TOMA STAN** — Institutul de științe pedagogice, București.

SINGUR printre... MANUALE (II)

O SCHEMĂ, SE SUFOCĂ INTR-O... STIVĂ

T.S.: Baza progresului în învățare se constituie învîșind acasă, singur: cu seriozitate, cu maturitate.

Red.: Să întărim ideea, v-aș ruga:

T.S.: Adică, progresul în învățare nu se prezintă ca o adăugare de cunoștințe, un fel de-a pune informații noi peste cele vechi. Mulți copii mai judecă așa: ieri am avut lecția de citire, gata, vine apoi citire lecție — ca și cum ar fi lucruri cu totul deosebite.

Ori e vorba de a-ți crea structuri mobile de cunoștințe. Și-atunci, cunoștințele noi nu se pun stivă peste cele vechi, ci se adaptează unei structuri existente, îmbogățind-o. Altminteri, dorința omului de-a învăța mereu ceva nou, de-a progresa — adică, ar fi zădărnicită, blocată.

Red.: Mai concret.

T.S.: La zoologie, de pildă: dacă te vei speta să ții minte separat, date despre două animale, fără a te sluji de schema în care ele intră: vertebrate-nevertebrate; carnivore sau necarnivore etc. — atunci la prima ocazie practică nu le poți folosi prompt și eficient.

Ori învățătura este — și acest lucru îl înțeleg în profunzime mulți pionieri și școlari — principialul mod de a te pregăti pentru muncă și viață. Astăzi, cînd avem din ce în ce mai multe de făcut — împreună, mari și mici — necesitatea progresului în învățare, capătă un sens concret și profund.

Red.: Știu că la Constanța și Brașov, împreună cu un grup de cercetători, experimentați un sistem de școală cu program prelungit: elevul n-are teme pentru acasă, le face imediat la școală. Cum sînt rezultatele?

T.S.: Deosebit de promițătoare. Mulți copii declară că le e și mai ușor. Dar munca independentă în sensul strict al cuvîntului, tot nu se elimină prin aceasta. Bineînțeles, în sensul nou, complex pe care îl acordăm noi azi.

PUNCTUL D — ȘI O PROFEȚIE!

Red.: Un școlar mic, Gabriel V., din Tîrgoviște, clasa a III-a, sintetizează într-o propoziție strategia lui de învățare acasă: «Eu întîi îmi învăț, apoi îmi scriu». Cum sînt traducem pedagogic această strategie?

T.S.: Ea este intrinsecul justă. Adică, Gabriel, deși mic, prin experiența lui de școlar serios și-a dat seama că acesta-i drumul învățării autentice — și nu al îndeplinirii formale a sarcinii de învățat: de la asimilarea cunoștințelor la efectuarea temelor scrise — ca element al aplicării practice a acestora. Iată deci

Gabriel, învățînd la geografie: «Deci, izvorăște de-aici!»

adevăratul loc al temei scrise la care adesea se reduce toată stema pentru acasă — și nu locul cel mai important, ci unul de finalizare, de finalizare.

Red.: — Să detaliez atunci conținutul muncii independente efectuate acasă.

T.S. — De acord. Iată-l:

a — Mai întîi reluarea notițelor — mai ales la clasele mai mari.
b — Învățarea orală. Nu neapărat cu glas tare — cum ar crede unii, ci ceea ce se cheamă munca cu manualul. (El se confruntă acum cu notițele). Memorarea regulilor, formulelor, definițiilor, a versurilor etc.

c — Efectuarea temelor scrise: scoaterea ideilor principale (unde e cazul); compuneri, exerciții, probleme, hărți.

d — Aplicarea: lucrul cu noile cunoștințe: o experiență, consultarea unor dicționare, albume, altele reproducere, altele cărți etc.
Red.: Referitor la punctul (a). Liliana T., eroina noastră din episodul anterior avea scris în maculatorul de istorie aceste propoziții disparate. «Marele canal; Temple și palate egiptene la Luxor; În Mesopotamia s-au clădit temple și palate din cărămidă arsă... Ce v-ar putea sugera ele?»

T.S. — Cred că Liliana și-a notat aceste propoziții fiindcă-i evocă date mai puțin obișnuite (vezi Luxor) ori mai puțin înțelese (precizarea «din cărămidă arsă»). De-asta și consider nimerit ca învățătura să înceapă cu astfel de lucruri care prin natura lor sînt și mai incitante.

Red.: — La învățarea orală ați trecut în plan secund memorarea. Ori unii copii cred că nu numai învățătura orală, ci învățătura în genere, acasă mai ales, e doar un efort de memorare.

T.S. — Nicidecum. Memorarea

neapărat apare doar în anumite cazuri. Le-am și enumerat pe citeva. Bineînțeles că o formulă ca să rămină, după ce-am înțeles-o trebuie s-o memorăm. Fiindcă avem nevoie oricînd să lucrăm cu ea și trebuie s-o avem la îndemînă.

— Despre punctul (c) — efectuarea temelor scrise, în pofida așteptărilor, aș propune să vorbim decamdată mai puțin, fiindcă mi se pare foarte clar: acestea-s întrebări

rele, exercițiile, lor trebuie să le răspunzi. În colocviul viitor vom reveni mai amănunțit asupra lor. M-aș opri însă cu mult interes la punctul (d): Aplicarea. Pentru că, prin tradiție, puținii copii mai iau în seamă și această etapă — chiar cei harnici se opresc foarte mulțumiți după ce și-au scris temele.

Aici trebuie să insist: adevărata încununare a efortului muncii independente, acum se produce! Mai ales la școlarii mari. Vedeți, mai stăruie pe-alocuri ideea că numai cunoștințele de fizică și chimie se aplică: în laborator — celelalte doar «se învață». Ori aplicarea, este cel mai eficient mod de învățare — am mai spus-o; prin lucrul cu cunoștința nouă care se fixează într-o schemă generală și devine prin aceasta temeinică!

Prea puțini copii încearcă ceva «pe cont propriu»: o probă, o experiență (chiar și-n condiții mai modeste), efectuarea unui desen, a unei scheme după gândire proprie; consultarea unui dicționar. Am întîlnit odată un copil frunțos la învățătură, dar cărăuș nu i-ar fi trecut prin cap să dea o privire cu intenții de școlar prin biblioteca tatălui său, care i-ar fi oferit multe sugestii.

Cum a închis manualul și caietul, gata! Or astăzi, și mai ales în viața sa va putea acționa din ce în ce mai puțin fără acest ignorat punct (d): activizarea cunoștințelor, aplicarea.

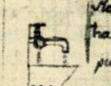
Aș încheia cu o glumă, cu prezenții de profie: cine nu consultă azi un dicționar, un atlas, mine va alunga după un meditant!

P.S. În episodul trei, vom urmări detaliat — la cîteva clase și cîteva discipline: matematică, limbă și literatură, istorie-geografie — modul cum se cer folosite și dozate în munca independentă mijloacele memoriei pe de-o parte și ale gîndirii pe de alta.

T. Răceanu

Aplicati
Sfîrșitul gîndirii

Problema (a) formulată este aceea de a se continua o cursă de apăsare în aer pur gîndirea de pe conducte.

Se calculează presiunea exercitată pe o suprafață de 12 cm², în funcție de greutatea exercitată de o suprafață de 12 cm² de 140 N.

Se calculează F = 140 N / 12 cm² = 11666,67 N/cm²

Modo de lucru: 1. Se calculează presiunea exercitată de o suprafață de 12 cm², în funcție de greutatea exercitată de o suprafață de 12 cm² de 140 N.

O pagină din maculatorul de fizică al elevului Sorin Moraga, (Școala generală nr. 66, București) — care nu exprimă — numai munca condeiului.

AU CUVÎNTUL PIONIERII LOCTIITORI AI PREȘEDINTELUI CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

PRIETENIA - FLOAREA CEA MAI DE PREȚ

Cînd vorbim despre prietenie, de obicei ne gîndim la doi oameni care au gusturi, țeluri, preocupări comune. Prietenia însă poate exista și între copiii unor școli, între copiii de la sate și orașe.

În județul nostru, copiii au sădit de mult această floare luminoasă a prieteniei. Astfel, pionierii de la școala în care învăț poartă corespondență, participă la drumeții în ospeție, vizitîndu-i pe pionierii din Boroșneu, Lunga, Cătălina și alte localități. Această prietenie capătă un conținut din ce în ce mai bogat. La asemenea întîlniri organizăm concursuri culturale-artistice, științifice, sportive. În comuna Lunga, de pildă, ne-am prezentat cu un bogat program cultural-științific, iar la Covasna, Ojduța, Baraolt s-au întrecut între ei și sportivii.

Tot în cadrul unor astfel de

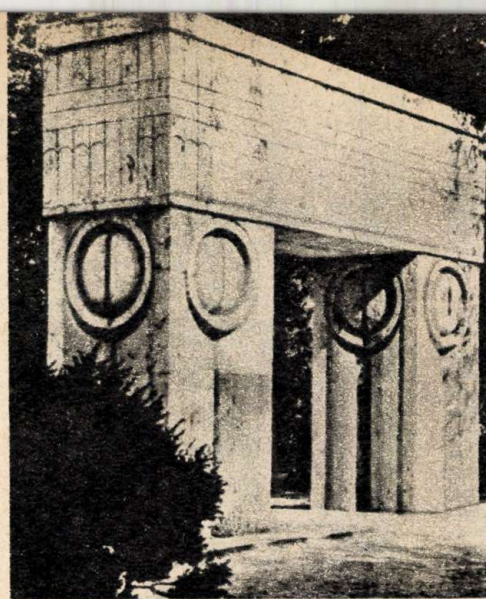
manifestări pionierești am fost și la unitatea din Boroșneu, unde le-am povestit prietenilor mei despre lucrările celei de a III-a Conferințe Naționale a Organizației pionierilor. Atît în această unitate, cît și în celelalte unități ne străduim prin tot ceea ce întreprindem ca pionieri și școlari să dăm viață înflăcăratelor îndrumări ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, să creștem urmînd exemplul comuniștilor, să ne pregătim temeinic pentru muncă, pentru viață. În acest sens, am organizat și desfășurat în toate unitățile dezbateri pe marginea Codului etic al pionierului și al noului Statut al Organizației pionierilor. În cadrul acestor discuții am hotărît să intensificăm efortul depus la învățătură, să fim mai harnici în acțiunile de muncă patriotică, să ne sporim contribuția în acțiunile de înfrumusețare și bună gospodărire

a localităților din județul nostru. În primăvara aceasta, unitatea din care fac parte se va întîlni cu pionierii de la Școala generală din Oltuz. Pentru această întîlnire, ne pregătim de pe acum să ne întîmpinăm prietenii cu un frumos program cultural-artistic realizat în limba română. Dar în programele noastre de activități, figurează largirea acestor legături prietenești și cu pionierii din alte județe ale patriei. Corespondența, vizitele reciproce constituie un valoros schimb de experiență, ne stimulează atît în obținerea unor rezultate mai bune la învățătură, cît și în toate activitățile noastre pionierești.

Camelia Bereczki,
Covasna

Orgoliu; bronz; 1905.

Poarta sărutului, piatră; 1937—1938.

Cumințenia pământului; piatră; 1908 Cap de băiat; gips patinat cu negru; 1906.

BRÂNCUȘI,

universalul

În iulie 1970, când la București s-a organizat prima expoziție retrospectivă a lui Brâncuși, de fapt prima în Europa, urmată apoi de o alta la Haga, opera lui Brâncuși nu mai constituia de mult o enigmă, iar numele său era recunoscut în lume. Brâncuși este socotit drept părintele sculpturii contemporane. Ceea ce convinge și impresionează în opera sa nu este numai diversitatea idelilor, de la Sărutul la Regele regilor, de la Cumințenia pământului la Broasca testoașă zburind ș. a. m. d., ci și perfecția, simplitatea și totodată măreția execuției lor, confirmarea că folclorul și arta populară românească reprezintă cheia înțelegerii creației lui Brâncuși.

Să ne înțelegem însă! Brâncuși a fost adesea numit «țăran filosof», dar el a mers mai departe de arta populară, și nicidecum nu a fost un imitator al ei. Creația lui are dimensiuni noi. Absoluta ei autonomie și universalitate în invenția figurativă, fac din operele sale sugestii polivalente ale existenței. Procesul stilizării populare s-a transformat la marele artist într-un proces al cunoașterii poetice. Brâncuși spunea: «La simplitate ajungi chiar fără voia ta, de îndată ce te apropii de sensul real al lucrurilor».

Pentru a înțelege conținutul acestor cuvinte, să exemplificăm prin celebra sa pasăre: «Măiastra» — o temă realizată în șapte variante,

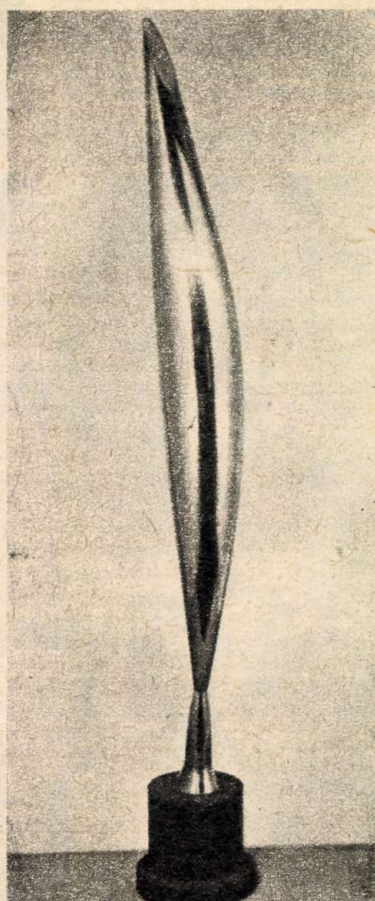
continuată cu Pasărea în spațiu în 22 de variante. «Toată viața spunea Brâncuși, am căutat esența zborului. Măiastra nu este încă zbor, ci prima clipă a desprinderii, iar Pasărea în spațiu semnifică sensul fluid al zborului ascensional.

Brâncuși visa o pasăre ceva mai înaltă decât Turnul Eiffel din Paris. De fapt, această lucrare e un simbol, un simbol familiar tuturor oamenilor. Pasărea reprezintă zborul, dar și sensul eliberării pe care îl are măiastra din poveștile noastre care îl conduce pe Făt Frumos s-o elibereze pe Cosânzeana; pasărea e un profil în formă de fus, sugerând ideea de viteză și calm. Un critic italian, Giulio Carlo Argan, scria: «Brâncuși este înainte de toate un filosof, în sensul pur pe care-l avea noțiunea în antichitate. Artă sa este expresia unei culturi populare majore, în care se subliniază setea de libertate și setea de absolut».

Anul acesta, în februarie, se împlinesc 100 de ani de la nașterea lui Brâncuși, prilej de popularizare a creației sale prin expoziții, cărți, conferințe, simpozioane, filme, și de gloriificare a celui mai mare sculptor al timpurilor noastre, unul dintre fiii geniali, care au ridicat pe culmile universalității spiritul creator, autentic al poporului nostru.

MIRCEA DEAC

Pasăre în spațiu; bronz polisat; 1924

Este important să fii clar, dar a fi cinstit este și mai mult.

Toată viața mea am căutat esența zborului. Zborul! Ce fericire!

Pietrele pot deveni dintr-o dată șugubețe.

Când nu mai sintem copii, am murit de mult.

Măiastra mea este un proiect, care trebuie lărgit pentru a umple bolta cerului. Telul sculpturii este o nobilă simplitate și o grandoare calmă.

Sculptorul luptă cu materialul, piatră, marmură, lemn, bronz sau alte metale și încearcă să unească toate formele într-o unitate și să le dea viață.

Nu plînge niciodată. Suride și construiește. Cunoaște viața ca o stare permanentă. În momente grele iese viteazul la iveală. Aura feeriei îl scaldă cu azur.

Cine nu iese din Eu, nu atinge absolutul și nu descifrează viața.

Avem un cod civil, un cod penal și un cod comercial. De ce n-am avea un cod etic? Eu l-aș construi pe bază de proverbe, dacă aș fi un cercetător al moralei.

CONSTANTIN BRÂNCUȘI

Constantin Brâncuși s-a născut la 19 februarie 1876 la Hobița, lângă Peștișani-Gorj, dintr-o familie de țărani modeste. ● În 1892 îl găsim la Craiova, iar în 1894, în același oraș, se înscrie la Școala de arte și meserii, unde urmează secția de sculptură. ● Absolvă școala în 1898, obținând calificative foarte bune. ● În același an, la expoziția regională a județelor din Oltenia, deschisă la Craiova, expune pentru prima oară. ● Puțin timp după aceea, Brâncuși pleacă la București și se

înscrie la Școala națională de arte frumoase. ● Spirit viu, Brâncuși se interesează nu numai de arte, ci și de matematică, biologie, fizică. ● În 1904, după ce a călătorit aproape un an întreg prin Europa, îl aflăm la Paris. ● În anul următor se înscrie, în capitala Franței, la École de beaux arts, în clasa lui Antonin Mercié. ● În 1906 Brâncuși expune la Salonul de toamnă de la Paris. ● Marele sculptor francez Rodin îi elogiază lucrările. ● Drept urmare, Brâncuși va lucra o perioadă de timp în

atelierul acestuia. ● În curând însă tinărul părăsește atelierul maestrului, spunând: «Nimic nu poate crește la umbra marilor arbori». ● În 1907 primește din România o comandă pentru un monument funerar; din ea s-a născut remarcabila operă «Rugăciunea», expusă la Muzeul de artă al R.S.R. ● În martie 1914, la New York, are loc prima expoziție personală admirată de un mare număr de oameni de artă și cultură. ● Apar numeroase articole consacrate lucrărilor sale. ● În 1926 galeriile

new-yorkeze organizează încă două expoziții personale, care îl aduc pe artist, din nou, în metropola americană. ● În anii 1936—38, Brâncuși se află la Tîrgu Jiu în vederea realizării complexului monumental dedicat eroilor căzuți în 1916, în luptele de pe Jiu. ● În această perioadă Brâncuși a dat țării nepieritoarelor comori de artă: Poarta sărutului, Masa tăcerii, Coloana fără de sfârșit. ● Ultimii ani ai vieții sale îi petrece în atelierul său din Impasse Ron-sin, de unde iese tot mai rar,

● În 1955, la New York, se organizează una dintre cele mai mari expoziții personale ale lui Brâncuși, pe care însă artistul nu apucă s-o mai viziteze din pricina bolii. ● Când Brâncuși împlinește 80 de ani, Muzeul de artă din București organizează o expoziție a operelor lui Brâncuși din colecțiile românești. ● Marele artist român se stinge din viață la 16 martie 1957, în vîrstă de 81 de ani.

IN LUMEA ANALIZELOR CHIMICE INDUSTRIALE

ÎNȚĂLNIRE CU UZINA. Cercul tehnice ale Casei pionierilor din Cimpia Turzii s-au întâlnit cu invitații din Uzinele I.S.C.T. Oaspeții au prezentat în fața tinerelor gazde preocupările lor legate de introducerea tehnicii moderne, inclusiv cea creată în uzină cu aportul numeroșilor inventatori de aici. Pionierii s-au interesat de viața de fiecare zi a uzinelor, de pregătirea cadrelor și i-au informat pe invitații asupra realizărilor lor în calitate de minitehnicieni.

INTERDISCIPLINARITATE. Într-un număr recent al revistei evidențiam cercetarea științifică întreprinsă de trei pionieri de la cercul de biologie al Casei pionierilor din Sectorul 4 al municipiului București sub conducerea prof. Margareta Tatu. Experiențele lor privind tratarea unor semințe de legume în vederea sporirii producției s-au bucurat de colaborarea cercului de electronică al aceleiași instituții, condus de prof. Nicolae Constantinescu. Un exemplu de colaborare interdisciplinară. În legătură cu locul pe care tind să-l ocupe studiul interdisciplinar, în curind o foarte interesantă pagină a «Clubului 2000».

SCHEME. Numeroși cititori ne solicită planuri și scheme a căror publicare ar necesita un spațiu de care nu dispunem. Recomandăm solicitarea specialiștilor și a profesorilor-conducători de cercuri, precum și a colecțiilor unor reviste tehnice din anii trecuți.

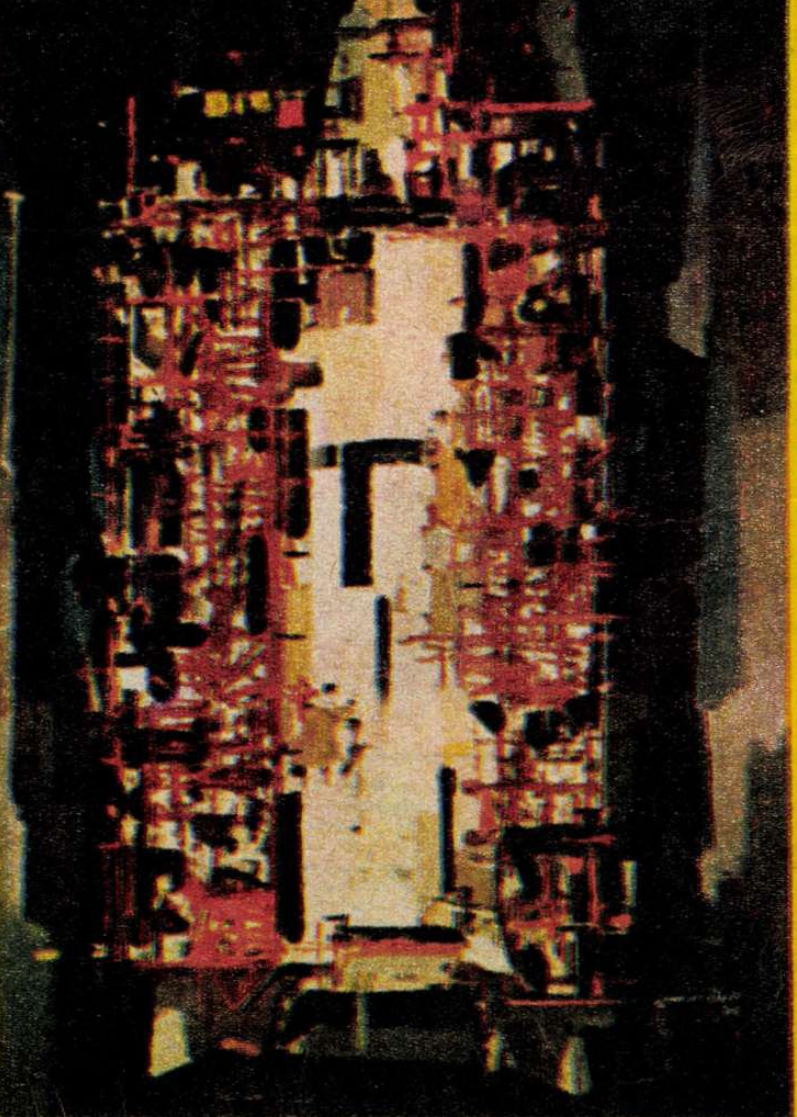
BREVETE. Înscrierile la Concursul «Minitehnicus» s-au încheiat de mult. Mai vin totuși la redacție brevete izolate. Amintim participanții care lucrează acasă la brevete și lucrările trebuie înaintate prin consiliile comunale, orașenești, municipale, consiliile județene ale Organizației pionierilor.

CONCURS. Înutil trimite la redacție unii cititori răspunsuri incomplete la «Ce știți despre Minitehnicus?» După cum se specifică la fiecare apariție a concursului, cupoanele bifate corect vor fi expediate la redacție numai după încheierea lui (adică după apariția celei de-a zecea întrebări). În curind: lista premiilor.

CĂRȚI. Anghel Gheorghe, Str. Mihai Bravu 189, Mizil: Cele două volume conținând lucrări realizate la Concursul «Minitehnicus» pot fi consultate la toate casele pionierilor. Numeroși cititori ne cer sprijin în vederea procurării unor cărți de specialitate care s-au epuizat din librării. Din păcate, redacția nu poate veni în ajutorul acestora decât semnând lipsa lor de pe piață în vederea reeditării.

PROFESII. Pentru Margareta Diaconescu din Calafindești-Suceava și ceilalți cititori care ne-au cerut recomandări de licee profesionale, rubrica noastră din pag. 7 a acestui număr, precum și din numerele 51/1975 și 1/1976.

Lamar Dodd: «Noaptea înainte de lansare» ▼

și în domeniul fizicii, respectiv al opticii și electronicii, sau al matematicii; aceasta deoarece laboratoarele sînt dotate cu aparatură din cea mai modernă, multe fiind înzestrate cu calculatoare electronice.

Pionier HORIA TALFES: Ce ne puteți spune despre rețeaua de laboratoare din Combinatul Siderurgic?

Ing. MARIA ȚIU: O serie de laboratoare funcționează pe lângă principalele secții ale combinatului. Astfel, laboratoarele uzinei coxochimice execută controlul chimico-analitic al materiilor prime — cărbuni indigeni și de import — și al semicocsului; laboratoarele rapide aglomerator-furnale dispun de aparatură pentru analiza minereurilor brute și aglomerate, a fontei, zgurei, gazelor de furnal. Laboratoarele rapide de la oțelărie execută analiza oțelurilor-carbon și aliate după elaborare. Un nou laborator este destinat verificărilor chimice și încercărilor fizico-mecanice ale laminatelor și semifabricatelor. În viitor laboratorul va fi dotat, printre altele, cu un microscop metalografic automat.

Pionier FELICIA JIANU: Ce recomandă tinerilor atrași de lumea chimiei?

Ing. MARIA ȚIU: Ne face plăcere să atragem cît mai mulți tineri în sistemul laboratorului nostru, de aceea subliniem că pentru a lucra în acest domeniu, tînărul trebuie să aibă o pregătire profesională foarte bună și să țină pasul cu noile cuceriri ale științei. În planul de dezvoltare a Combinatului Siderurgic Hunedoara sînt prevăzute noi obiective. Desigur că în legătură cu punerea lor în funcțiune vor lua ființă noi laboratoare. Este prevăzută și dotarea laboratoarelor cu noi aparate, de o eficiență mai mare. Cu fiecare an, activitatea în laboratoarele Hunedoarei va crește în importanță și complexitate, odată cu dezvoltarea combinatului însuși, a întregii siderurgii românești.

Interviu realizat de pionierii Felicia Jianu și Horia Talfes, Subredacția «TOT ÎNAINTE», Hunedoara.

BRIGADA ȘTIINȚIFICĂ A PIONIERILOR • BRIGADA ȘTIINȚIFICĂ

O zi friguroasă de iarnă. Microbul Casei pionierilor din Ploiești este gata de plecare. Aparatele, substanțele chimice, diapozitivele sînt aranjate cu grijă. Brigada științifică a pionierilor e gata de drum.

Peste puțin timp, vehiculul oprește în fața școlii din comuna Strejnic. După cuvintele de bun sosie, programul începe. Sînt de față aproape toți pionierii din unitate. Au cuvîntul chimiștii ploieșteni, ascultați cu mult interes, întrucît gazele sînt preocupate să găsească soluții pentru autodotarea laboratorului.

— Am să vă prezint un aparat construit de noi, spune Gabriela Dobre. Este un agitator electromagnetic pe care-l folosim în laboratorul de chimie, pentru agitarea automată a unor soluții. Schema e foarte simplă...

Urmează prezentarea de către Daniela Frangulea și Dragoș Negoescu a unor experiențe de descompunere și amestec de substanțe. La rîndul lor, strejnicenii, mulți dintre ei chimiști pasionați, propun cîteva probleme distractive.

Un moment important îl constituie prezentarea unui dispozitiv pentru proiecția preparatelor microscopice. Este o inovație a minitehnicienilor din Ploiești. Se știe că un microscop obișnuit de laborator școlar mărește de o mie sau de două mii de ori. El are însă dezavantajul că pentru a putea vedea preparatul fiecare elev trebuie să treacă pe

rînd prin fața aparatului. Folosindu-se dispozitivul al cărui autori sînt minitehnicienii, imaginea preparatului este mărită de zece mii de ori și, proiectată pe un ecran, poate fi urmărită deodată de întreaga clasă. Timpul economisit și participarea mai activă a tuturor elevilor la lecție pledează convingător pentru calitățile lui.

Inovația a făcut o impresie deosebită asupra pionierilor din Strejnic, care s-au arătat doritori să preia «brevetul» și pentru școala lor. Și cum adevărata prietenie se măsoară prin fapte, minitehnicienii le-au dăruit nu numai schema, ci și un set de materiale, împreună cu asistența tehnică necesară.

În încheierea acestei originale adunări, horticultorii au prezentat, prin intermediul unei serii de diapozitive color, florile pe care le cultivă la Casa pionierilor din Ploiești și care împodobesc multe parcuri și grădini ale orașului. Ei au expus modul în care se ocupă de adaptarea și îngrijirea plantelor noi. Pionierii din Strejnic au demonstrat la rîndul lor cîteva metode de construire a solarilor, folosind pentru ilustrare și indicațiile publicate în «Cutezătorii» nr. 50/1975, și i-au sfătuit pe oaspeți să încerce și cultura legumelor timpurii.

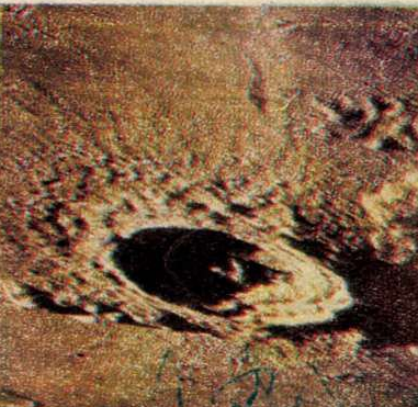
Brigada științifică a minitehnicienilor din Ploiești a mai realizat asemenea deplasări la Negoiești, la Brazi și în alte localități. O inițiativă extrem de meritorie.

Biti Caragiale

BRIGADA ȘTIINȚIFICĂ A PIONIERILOR • BRIGADA ȘTIINȚIFICĂ

LUNA ESTE O PREZENȚĂ FORMIDABILĂ!

POVESTESTE MICHAEL COLLINS

Martorii stelor: Am grupat pentru «Club 2000» două mărturii ale uneia din marile fapte bărbătești ale veacului nostru: cucerirea Lunii. Dreapta: un fragment din însemnările de la fata locului ale lui Michael Collins, membru al primului echipaj selenar — «Apollo 11». Sus, o fotografie originală a Lunii cu autograful lui Charles Conrad, Richard Gordon, Alan Bean, membrii expediției «Apollo 12», oferită pionierilor români cu ocazia vizitării în 1970 a țării noastre.

Primul șoc a survenit cînd am făcut o schimbare de poziție ca să aducem Luna în cîmpul nostru vizual. Trecuse aproape o zi de cînd încetasem s-o vedem, iar acum, o schimbare dramatică, spectaculoasă, electrizantă chiar în aspectul acesteia s-a produs în fața ochilor noștri. Micul disc bidimensional de culoare gălbui suspendat pe cer, Luna pe care o cunoșteam de cînd mă știam dispăruse ca prin farmec, iar în locul ei apăruse cea mai impresionantă sferă ce îmi fusese dat să văd vreodată. În primul rînd ne-a izbit enormitatea dimensiunilor ei, căci Luna umplea cu totul hubloul cabinei noastre. Apoi ne-a surprins faptul că ea căpătase o a treia

CLUB 2000

IN PROIECT INSULA SPATIALĂ

dimensiune. Pîntecul ei uriaș se apropia de noi atît de evident încît aveam senzația că aș putea să-l ating. Luna se afla acum Între noi și Soare. Efectele de lumină generate de această situație aparțin imaginilor ce, pur și simplu, nu pot fi redată. Soarele o înconjură cu un nimb strălucitor, iar lumina lui se revărsa în cascade prin perdeaua nimbului, făcînd ca Luna să capete un aer de mister. Textura reliefului său, o puzderie de cratere care o fac să semene cu o față mincată de vîrsat, devenea tot mai evidentă pe măsură ce ne apropiam.

Efectul dramatic al acestei reîntîlniri a fost intensificat de observația că stelele erau din nou vizibile. Ne aflam acum în umbra Lunii, învîlului de întuneric pentru prima oară în ultimele trei zile, iar stelele, miticele stele, reapăruseră ca și cum ar fi fost convocate în mod special cu această ocazie. Discul Lunii, iluminat puternic la periferie de către razele ascunse ale Soarelui, era împărțit în două regiuni centrale distincte. Una apăsătoare întunecată, aproape neagră, pe cînd cealaltă se scîlda într-o lumină albicioasă, difuză, reflectată de suprafața Pămîntului. «Lumina Pămîntului», cum i se spune, este de fapt lumina solară care, după ce a străbătut distanța de la Soare la Pămînt, este reflectată înapoi, ea ajungînd astfel pe Lună. «Lumina Pămîntului» pe Lună este mult mai strălucitoare decît lumina reflectată de Lună pe Pămînt. Galbenul roșcat al coronei solare, albul «luminii Pămîntului» și negrul absolut al cerului înconjurător, bătut în stele, produc laolaltă o strălucire albăstrui pe suprafața Lunii. Această sferă, rece și înfrîntătoare prin splendoarea ei, stătea suspendată de ne, spre marea noastră ușurare, în fotolii. Acclerația nu reprezenta decît o fracțiune din gravitația normală a Pămîntului, totuși ne-a umplut de satisfacție. Timp de șase minute am rămas

După voiajul lui Gulliver în insula zburătoare Laputa, după insula cu elice imaginate de Jules Verne, era normal ca anticipația să ajungă la insula spațială. De astă dată însă e vorba de un proiect științific. Autorii lui sînt un număr de fizicieni, ingineri și constructori de nave cosmice americani. Unul dintre obiectivele principale ale construcției este producerea și trimiterea spre Pămînt a unor mari cantități de energie electrică.

Insula spațială este concepută ca o roată de proporții gigantice — diametrul: 1,6 kilometri, populație: 10 000 de persoane. Spațiul de lucru și de locuit va fi format dintr-un imens tub rotitor de aluminiu, în interiorul căruia se va realiza o gravitație artificială.

Proiectul prevede ca insula spațială să fie plasată într-un punct în care gravitația Pămîntului și a Lunii se anulează reciproc, punct situat în virful unui imaginat triunghi isoscel cu laturile de aproape 400 000 kilometri, celelalte două vîrfuri ale triunghiului fiind reprezentate de cele două corpuri cerești amintite. Colonia spațială va dispune de toate condițiile pentru desfășurarea unei vieți normale, inclusiv realizarea de

culturi agricole, plantații, parcuri de distracție, grădini de flori. Filtrarea superioară a aerului și reciclarea apelor vor asigura insulei cosmice o îndelungată autonomie. Echipamentul și materialele necesare construcției vor putea fi expediate cu ajutorul rachetelor spre un atelier spațial în care vor lucra 2 000 de tehnicieni specializați în construcții cosmice.

În construirea insulei spațiale se va apela și la resursele Lunii. Un grup de selenauți ar putea disloca și transporta în direcția coloniei mari cantități de roci selenare, aprovizionînd un centru de colectare și prelucrare a minereurilor. O parte din metale și minereuri, precum și carbonul, oxigenul, hidrogenul și azotul ar fi expediate de pe Pămînt.

Energia necesară coloniei va fi produsă cu ajutorul unui sistem de sateliți cu oglinzi uriașe, care vor concentra energia solară asupra unor turbine producătoare de curent electric. Acest sistem ar putea satisface nu numai nevoile insulei spațiale, ci și ale unor zone întregi de pe Pămînt. Calea ar fi transmiterea energiei pe Terra sub formă de microonde de joasă densitate, care pot fi ușor transformate în electricitate.

Cu 250 de ani în urmă apărea cartea lui Jonathan Swift «Călătoriile lui Gulliver». În cea de-a treia aventură a sa, eroul ajunge în insula aeriană Laputa. Ceea ce permițea insulei să rămînă în aer, să urce, să coboare, să se deplaseze este, în viziunea lui Swift, un sistem de magneti. Printre invențiile laputienilor se numără și mașina de scris cărți...

Concurs - serial:

CE ȘTIȚI DESPRE „MINITEHNICUS”?

ETAPA A IV-A

ÎNTREBARE: Primul mare premiu la Concursul «Minitehnicus» a fost decernat în 1968 lucrării: Pantograf sistem Morse sincronizat printr-un motor electric generator de impulsuri. Care dintre minitehnicienii de mai jos, premiați ai acestei ediții, este autorul ei?

- RĂSPUNS:**
A — Dănuț Mihalache, Iași;
B — Kloyber Siegfried, Cugir;
C — Eva Dobra, Săcele.

Etapile anterioare au apărut în numerele 1, 4, 7/1976 ale revistei.

Cupoanele avînd bifate răspunsurile corecte vor fi expediate la redacție toate deodată, după apariția celei de-a zecea întrebări.

Ce știți despre «Minitehnicus»? Cupon

AGENDA PROFESIILOR

La cererea cititorilor care ne solicită adrese ale liceelor profesionale, publicăm în continuare aparițiilor precedente, adresele liceelor cu profil de chimie industrială. Pentru a evita repetițiile, titlatura liceului, aceeași în toate cazurile, apare o singură dată.

- JUDEȚUL ALBA:** Liceul de chimie industrială Ocna Mures, str. Războieni nr. 1, tel. 133; **JUDEȚUL ARAD:** Arad, str. Independenței nr. 3, tel. 3 00 36; **JUDEȚUL ARGEȘ:** Rucăr, comuna Rucăr, tel. 89; Pitești, str. Mircea Vodă nr. 42, tel. 3 04 00; **JUDEȚUL BACĂU:** Bacău, str. Mărășești nr. 289, tel. 3 21 35; Municipiul Gh. Gheorghiu-Dej, bd. Republicii nr. 60, tel. 1 19 22; **JUDEȚUL BIHOR:** Oradea, str. Craiovei nr. 3, tel. 3 11 70; Aleșd, str. Bobilna nr. 1 bis, tel. 175; **JUDEȚUL BRAȘOV:** Făgăraș, str. Colonia Combinatului Chimic nr. 1, tel. 1 18 49; Orașul Victoria, str. Sălcimilor nr. 1, tel. 1 10 32; Codlea, str. Dacia nr. 1A, tel. 5 13 34; Rupea, str. Cetății nr. 115, tel. 25.

(Continuare în numărul viitor)

POATE CĂ AR FI TREBUIȚ SĂ NUMĂR PINA LA UN MILION

Schiță de COSTACHE ANTON

Eram cineva în școală. Aveam cel mai înșelător șut și cel mai bun dribling atunci cînd jucam extremă pe stînga. Însă și driblingul și șutul îmi aduseseră destule neazuri. Profesorii mă priveau tot mai nemulțumiți ori mă întrebau cu o nemaipomenită uimire:

— Ce-i cu tine, Ilieș? De ce nu înveți? Tu erai un elev bun!...

— Învăț, mormăiam eu și îmi plecam ochii. Învăț, repetam aproape în șoaptă... Și îmi simțeam obraji fierbinți, și ochii, și urechile, și fruntea, cred că dacă ar fi scos cineva o oglindă și mi-ar fi dat-o să mă privesc nu m-aș mai fi recunoscut, în mod sigur nu m-aș fi recunoscut, aș fi văzut ceva ca o minge colorată sau ca o mască de clown, nu cred că mai este cazul să descriu culorile tari ce schimbă fizionomia unui clown cînd intră în arenă, roșul acela aprins de pe buze care-i lărgeste zîmbetul, prelungindu-l parcă la nesfîrșit sau albul care-i pătează fruntea și pomeții obrajilor, care-i rotunjește bărbia, care-i face alți ochi adîncindu-i orbitele, mărindu-le, iscînd un contrast violent, dramatic, îndepărtînd în mod cu totul neașteptat granița dintre ris și plîns.

Eu mă stăpîneam să nu plîng, adică să nu fiu slab, să nu mă arăt acolo în fața catedrei așa cum eram, de fapt, ca un fir de iarbă, de grîu sau de secară, de răsură sau de păpădie pe care vîntul îl îndoia cum vrea, care se pleacă la cea mai neînsemnată adiere.

— N-ai pic de voință, îmi spusese într-o recreație Ilena.

Eu mă grăbeam să-mi pun tenișii, aveam o singură oră de gimnastică pe săptămînă, dar veneam cu tenișii la școală în fiecare zi. Tata îmi văzuse într-o seară pantofii cam jupuți și mă avertizase:

— Vezi ce faci cu pantofii, că eu n-o să-ți cumpăr în fiecare zi cîte o pereche.

Ilustrație de OFELIA DUMITRESCU

Cum îi porți, așa o să-i ai!

Știam că tata nu glumește și ca să-mi cruț pantofii, cînd suna de ieșire în recreație îmi puneam tenișii și mă năpusteam ca o vijelie afară, în curte.

Ilena se opri pe intervalul dintre bănci. N-am ridicat fruntea. O cunoșteam după glas. Cred că toată clasa o cunoștea. Pentru că aproape în fiecare oră, fără să fie nevoie, intervenea în răspunsurile colegilor. Cum vedea la careva o ezitare, ea, gata, ridica două degete. Și culmea! Profesorii o încurajau:

— Știi tu, Ilena?!

Acum se opri, așa, tam-nesam, lângă banca mea și blîzla ca o albină:

— N-ai pic de voință!

Mi-am strîns bine șireturile și cînd m-am ridicat am zîmbit nepăsător, adică mimînd perfect nepăsarea ca atunci cînd

băgam un gol și colegii se năpusteau toți să mă felicite. Eu nu bravam, dimpotrivă, așiam un fel de buimăceală, zîmbeam uimit și nelcrezător. Spuneam cu modestie:

— Am primit o pasă de zile mari de la Alexandru, altfel...

— Nu, nu-i adevărat, striga Alexandru.

De data aceasta, fără să-mi dau seama, făcusem o confuzie de planuri, ignorasem un amănunt. Ilena nu era o admiratoare a balonului rotund și probabil habar n-avea ce-i acela un dribling. Am zîmbit distrat și-am vrut să trec, să mă strecor spre ușă, dar Ilena nu s-a mișcat din loc. Ochii ei mari mă fixau cu severitate. Am simțit că mă înfurii, însă am continuat să duc jocul mai departe, să par mirat, buimac, să întreb cu naivitate:

— Nu înțeleg, ce vrei? Să-mi împrumuți tu puțină voință? Doar n-o să mă faci să cred că voința e sandvișul cu gem de caise pe care ți l-a pus bunica în servietă, iar tu vrei să-l împarți cu mine?

Ilena a zîmbit:

— Ilieș, eu nu vreau să ne certăm. A spus aceste cuvinte, rar și apăsător, și mi-a întins mîna.

— Nici eu nu vreau să ne certăm, i-am răspuns aproape imitînd-o.

Ilena aștepta cu mîna întinsă. Eu însă m-am prefăcut că nu observ. I-am întors spatele, am sărit pe banca lui Alexandru, iar de acolo cu un salt spectaculos am zburat spre una din ferestre. Clasa noastră are trei ferestre. Cea din mijloc era deschisă. Spre ea am zburat. Cînd am simțit sub picioare pervazul, am vrut să mă întorc, să fac o reverență, dar aproape în aceeași clipă m-am răzgîndit. În curte jocul începuse. Alexandru mă zărise și a început să-și agite disperat brațele, să strige:

— Ce faci, dom'le? Unde ai rămas? Vîno odată, că ăștia ne căsăpesc.

Mînea venea drept spre mine. Am sărit în curte, i-am pasat-o lui Alexan-

dru cu capul și eu am alergat spre poarta adversă. Alexandru știa ce vreau. A stopat mînea, a fentat un adversar, apoi, pe culoarul care se făcuse, mi-a trimis-o la întîlnire. Eu am sprintat și în clipa următoare cu un șut la firul ierbii am trimis-o în poartă. A fost un gol norocos. Spun asta pentru că altele nu au mai venit, deși Alexandru a alergat mult, s-a zbatut, a făcut uz de toate schemele pe care le știa ca să-mi paseze. Mînea mă căuta mereu, dar cînd ajungea la cîțiva metri, între mine și ea apăreau dintr-o dată doi ochi mari și severi, ochii cu care mă privea Ilena și eu mă opream, nu mai urmăream mînea, o pierdeam din vedere. Alexandru striga furios:

— Ce faci, Ilieș? Unde te uiți?

Nu mă uitam nicăieri, eram derutat de ochii mari și severi ce apăreau brusc, se materializau parcă. Aveau contur, relief, culoare. Și eu ca să scap, ca să nu-i mai văd, începeam să mă învîrt pe loc, năuc.

Cum s-a sunat de intrare, meciul s-a întrerupt. Ne-am năpustit toți spre robinețele cu apă de lîngă sala de gimnastică. Alexandru a venit lîngă mine. În timp ce-mi răcoream obraji cu apă rece, el a mîrlit nemulțumit.

— Ți-au scăpat cele mai frumoase pase!

Nu i-am răspuns. L-am lăsat să plece. Eu am rămas în curte. Am intrat ultimul în clasă. Am intrat cu fruntea plecată, fără să mă uit spre banca în care stătea Ilena. Nu m-am uitat nici în timpul orei, iar cînd s-a sunat de ieșire m-am năpustit primul spre ușă.

Fusese ultima oră. Am străbătut curtea școlii repede. Alexandru locuia pe strada pe care locuiam și eu. De obicei, ne întorceam acasă împreună. Acum n-aveam chef de el. Voiam să fiu singur. Am zărit un tramvai în stație și deși nu mai speram să-l prind, am alergat totuși. Am pus piciorul pe scară chiar în clipa cînd pornea. Am scos banii, dar cînd i-am întins să-mi iau bilet am simțit că mă cuprinde amețeala. În locul taxatoarei stătea Ilena. Adică nu. Taxatoarea stătea pe locul ei, dar între mine și ea au apărut iar ochii mari și severi cu care mă privea Ilena. Am luat biletul, dar la prima stație am coborî și mai departe am mers pe jos. Eram furios. Mergeam aproape fără să mă uit pe unde calc. Mă gîndeam la ocaziile de gol, patru sau cinci, pe care le ratasem, dar mă gîndeam și la Ilena. Nu-i mai vedeam ochii, o vedeam chiar pe ea stînd muștrătoare pe intervalul dintre bănci. În fond ce-mi reproșa Ilena? Că nu aveam voință? Dar asta era o copilărie! Puteam să-i dovedesc oricînd că nu avea dreptate, că nu mă cunoștea, că mă jignise fără rost.

În fața blocului m-am oprit și dînd cu ochii de straturile cu flori m-a fulgerat un gînd năstrușnic. Ce-ar fi dacă aș aduce furtunul și înainte de masă, neapărat înainte de masă, aș stropi florile? Ar fi acesta un act de voință? M-am năpustit triumfător spre lift. Dar liftul se defectase, era în revizie și eu a trebuit să urc pe scară. Și pînă la etajul șapte erau altele trepte, încît cînd am ajuns în fața ușii, nu mai aveam nici un chef să cobor cu furtunul. Pe lîngă asta, cum am pășit în casă, mi-a tăiat picioarele o foame cumplită. Am lăsat servieta cu cărți și-am vrut să mă năpustesc spre bucătărie, dar știam că bunica era pretențioasă. Trebuia să mă schimb, adică să-mi las uniforma, să-mi pun hainele de casă, să mă spăl pe mîini și numai după aceea să pătrund în împărăția ei. În timp ce mă spălam pe mîini, am simțit un miros formidabil de plăcintă cu

(CONTINUARE ÎN PAG. 11)

Patria

Mergem pe străzi, pe uliți, pe poteci; privirea către frumuseți se-ndreaptă. Copile, peste tot pe unde treci, e patria! Te cheamă și te-așteaptă.

Tot ce iubești și tot ce vei iubi, tot ce primești din mîini mîngîietoare, e darul patriei ce-n orice zi îți poartă pașii pe poteci de soare.

Ea-i școala ce te-nvață să trăiești și să alegi în viață calea dreaptă. În tot ce-nveți și-n tot ce năzuiești e patria! Te cheamă și te-așteaptă.

ION PETRACHE

Numărîtoare fericită

Una cîte una, zilele noastre în patria de miere sînt onomastici albastre.

Unul cîte unul, anii împliniți de noi sînt ca mari fluvii istoric întorcîndu-se în marea neamului cu valuri de eroi.

Unul cîte unul, una cîte una suie anii, suie zilele — ne bate soarele, ne numără luna.

DAN MUTĂȘCU